

DVD

5 tam sürüm yazılım

Elektrik faturanızı azaltın

Hem hızlı hem de tasarruflu bir bilgisayar sistemi ister misiniz?

AYLIK YAYINDIR • ISSN:1300-9419 • 112415 • YIL:13 • SAYI:2008/05 • 6.25 YTL

CHIP

05/2008

www.chip.com.tr

TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ

Yüksek megapiksel her zaman iyi mi?

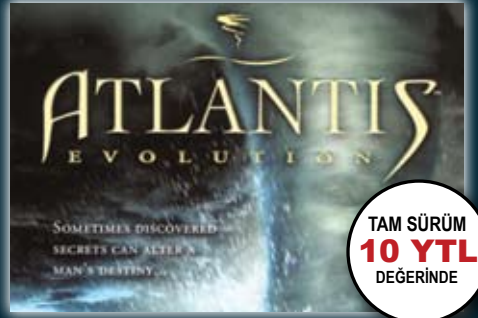
CHIP megapiksel gerçeğini açıklıyor

Her kategoride tam 65 dijital fotoğraf makinesi teste 64

TAM SÜRÜM
45 YTL
DEĞERİNDE

Almanca eğitim seti: Yeni bir dil öğrenmek için muhteşem bir fırsat

TAM SÜRÜM
10 YTL
DEĞERİNDE

Tam sürüm oyun: Atlantis halkını kurtarmak için oynamaya hazırlanın

TAM SÜRÜM
55 YTL
DEĞERİNDE

Ansiklopedi: Yeryüzü ve uzay ile ilgili muhteşem bir görsel kaynak

DVD içeriği ile ilgili bilgi almak için 180

Windows'u 7 sn'de başlatın

Başarı garantili ipuçları! DVD'de: Yüksek hız için en iyi araçlar 46

54

Kendi ideal ev sineması PC'nizi kurun

Sadece 475 \$'a HDMI ve DirectX 10 destekli bir bilgisayarınız olabilir!

HTPC'de yeni dönem

En iyi Photoshop ipuçları

Cilt kusurlarını giderin, soluk resimleri canlandırın, bulanık fotoğraflara netlik kazandırın ve kırmızı göz sorununu düzeltin 142

Çok işlevli yazıcılar

Tarayıcı, fotokopi ve faks görevi gören

13 yazıcı teste 82

VERİLERİ KURTARIN

Tek tıklama yeterli: Resimler, belgeler, filmler ve hatta disk bölümleri 158

Blu-ray hakkında her şey 148

Windows'u 7 sn'de başlatın • HTPC'de yeni dönem • En iyi Photoshop ipuçları • En iyi Photoshop ipuçları • Test: Dijital fotoğraf makineleri

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

AYIN TAVSİYESİ

LEVEL'DAN 2 TAM SÜRÜM OYUN

LEVEL bu ay çok farklı! Tüm dünyanın merakla beklediği GTA'nın son versiyonu olan GTA IV'ün çıkışı şerefine LEVEL, bu ay dört farklı kapak ile çıkıyor. Ayrıca, LEVEL, bu ay da okurlarına 2 tam sürüm oyun hediye ediyor: Orta Çağ'ın karanlık devirlerinde geçen bir strateji oyunu olan Warrior Kings: Battles ve son derece eğlenceli bir oyun olan Ghost Master... Bu ay LEVEL

alanlar, hem ülkemizde, hem de dünyada en çok oynanan online oyunlardan biri olan Omerta'nın özel "kefil kodu"na sahip olacaklar. Bu kod ile oyuncular çeşitli avantajlar elde edecekler. 12 sayfalık GTA IV incelemesi ve rehberi; Command & Conquer 3: Kane's Wrath ve Gran Turismo 5: Prologue incelemeleri; detaylı Metal Gear Solid 4 ilk bakışı; Sevgiliye Oyun Oynatma Taktikleri ve Oyunlar ve Mizah gibi ilginç dosya konuları ile LEVEL bu ay yine dopdolu.

CHIP Mart 2008 satışı:

39.171

Bu rakama aylık 3.762 abone dâhildir.

Kaynak: DPP A.Ş.

İlk bilgisayar asisi Joseph Weizenbaum

Bilgi işlem, yapay zekâ ve doğal dil işlemenin öncülerinden, meşhur diyalog programı ELIZA'nın yaratıcısı Joseph Weizenbaum, geçtiğimiz ay vefat etti. CHIP Almanya'nın kendisiyle ölümünden hemen önce yaptığı son röportajı haber sayfalarımızda okuyabilirsiniz. Weizenbaum'un "Bilgisayar Gücü ve İnsan Aklı" adlı eseri, bu değerli bilim adamının bilgi işlemeye ve yapay zekaya eleştirel bir bakışı olarak mutlaka okunması gereken eserlerden biri. Kitapta 1966'da geliştirilmiş ELIZA sistemine insanların kendilerini nasıl kaptırdıklarını görünce ve bugün 'chatbot'lar karşısında insanların nasıl duygusallaştıklarını hatırlayınca, gülümsemek mümkün değil.

Weizenbaum, bilgisayarların bilinçsizce kullanımının en büyük eleştirmenlerinden biriydi. Teknolojik ilerlemeye körü körüne inanmaya karşı uyarıda bulunan Weizenbaum, kendisi hakkında şu sözleri de söylemişti: "Ben bir bilgisayar eleştirmeni değilim. Bilgisayarlar eleştiriden anlamazlar. Hayır, ben bir toplum eleştirmeniyim." İnterneti bir çöplük yığını olarak gören Weizenbaum, veri ağında bir sürü gereksiz, yarım yamalak ve hatta yanlış bilgi olduğu düşüncesindeydi. Yine de bu çöplükte Weizenbaum'a göre bazı incilere rastlamak da mümkündür. "Bir arama motoruna birkaç kelime girmek ve çıkan sonuçları yazdırmak eğitimin tam tersi bir şeydir. İnternet televizyona benzedi. Mantıklı ve ilginç yayınların, saçmalıklara olan oranı her iki medyada da benzer oranda." Weizenbaum'un bir gazeteye verdiği röportajdaki şu sözlerinin altını çizmek lazım: "Okulların en önemli önceliği, öğrencilerine kendi dillerini öğretmektir, böylece öğrenciler kendilerini açık ve seçik bir şekilde ifade edebilirler. Sessiz düşünce dünyalarını sözlü ve yazılı olarak ifade edebilmeliler. Bunu yapabilirlerse, eleştirel düşünmeyi öğrenebilir ve dünyalarını işgal eden sinyalleri eleştirel bir şekilde yorumlayabilirler. Bunu yapamazlarsa, tüm hayatları boyunca büyük medyaların yaydığı klişelerin ve şablonların kurbanı olurlar."

Gerçekten de özellikle internet forumlarında ve bana ulaşan elektronik postalarda son yıllarda gözüme çarpan en önemli nokta, insanların kendilerini yeterince iyi ifade edememeleri. Hatta bu yüzden birbirlerini yanlış anlıyorlar ve bir anda hiç de hoş olmayan yazılı kavgalar başlıyor. Weizenbaum'un bu noktadaki eleştirilerine katılmamak mümkün değil. İnternette, herkese açık yerlerde yazılan yorumları okudukça internette giderek soğuma-ya başladım.

Joseph Weizenbaum'un anısına bu ayki Seyir Defteri'ni kendisinin ölümünden önce yazdığı son elektronik postalardan biriyle kapatıyorum:

"Ölümümüz, dünya için yapabileceğimiz en son hizmettir: yolu terk etmeseydik, bizden sonra gelen nesiller insan kültürünü tekrar taze bir şekilde oluşturamazdı. İnsan kültürü tekdüze, değişmez olurdu, yani ölürdü. Ve kültürün ölmesiyle birlikte insani olan her şey de yok olup giderdi."

Ufuk Yamankılıçoğlu

uyaman@chip.com.tr

KAPAK KONUSU

- 46 HIZLI WINDOWS AÇILIŞI**
Windows'u rekor sürede açmanızı sağlayacak ipuçları ve araçlar

GÜNCEL

- 10 4G GELİYOR**
Dördüncü nesil servisler tanıtılmaya başladı
- 12 GÜNCEL HABERLER**
- 24 TEKNİK SÖZLÜK**
QR kodları
- 30 EKO PC**
Çevreci PC teknolojileri
- 36 CHIP BEYAZ/KARA LİSTE**
MP3 çalar
- 38 GÜVENLİK RAPORU**

40 30 YILDA BİLGİSAYAR TEKNOLOJİLERİ

- 42 COOL TECH**
Yeni ve ilginç teknoloji örnekleri
- 44 CHIP FİYAT BAROMETRESİ**
Fiyat gelişimleri ve dizüstü satın alma rehberi

TEST + TEKNOLOJİ

- 54 EV SINEMASI PC'Sİ**
AMD'nin yeni 780 yongasetleriyle mükemmel HTPC'yi toplayın
- 58 BLU-RAY RAPORU**
HD-DVD ile olan savaşın galibi Blu-ray cephesinde son durum
- 64 TEST: DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ**
Piyasadaki en yeni SLR ve kompakt fotoğraf makineleri karşılaştırmalı testte
- 72 RAID TEKNOLOJİLERİ**
Daha hızlı sabit disk transferleri için RAID kurulumları
- 76 WPA2**
Kablosuz ağ bağlantılarında şifrelemenin önemi
- 82 ÇOK İŞLEVLİ YAZICILAR**
Windows altında ince ayar yazılımlarıyla PC'nize doping
- 86 FORMULA 1**
F1'deki baş döndürücü yüksek teknoloji uygulamaları
- 88 YENİ ÜRÜNLER**
Yeni donanım ve yazılım ürünleri testte
- 112 DONANIM GÜNLÜĞÜ**
- 114 CHIP TOP10 TESTLERİ**
En iyi donanımlar

120 MEGAPİKSEL GERÇEĞİ

Megapiksel yalanlarını ve gerçekleri açıklıyoruz.

46 KAPAK KONUSU WINDOWS AÇILIŞI REKORA KOŞUYOR

CHIP, XP ve Vista'nın sınırlarını zorluyor. Hatta aşıyor!

54 TEST + TEKNOLOJİ HTPC'DE YENİ DÖNEM

AMD 780G yongal anakartların piyasada boy göstermesiyle, HTPC'lerde yeni bir dönem başladı.

64 TEST + TEKNOLOJİ EN İYİ DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ

Anı yakalamak için ihtiyaç duyacağınız en iyi dijital fotoğraf makinelerini test ediyoruz.

PRATİK

- 120 MEGAPİKSEL GERÇEĞİ**
Mükemmel kalitede dijital fotoğraflar için megapikseller hakkında bilmeniz gereken her şey
- 130 İNTERNETİN 15 NİMETİ**
İnternette mutlaka faydalanmanız gereken hizmetler
- 136 ENERJİ TASARRUFU**
Elektrik faturasından tasarruf etmek için ipuçları ve araçları
- 142 PHOTOSHOP İPUÇLARI**
Dijital fotoğraflarınızı profesyonel dokunuşlar
- 148 VISTA SP1**
Yeni servis paketinin getirdiği yenilikler
- 150 GMAIL SİRLERİ**
Ücretsiz posta servisi için en iyi ipuçları
- 154 YILDIRIM POSTA**
Thunderbird ile hızlı ve güvenli elektronik posta gönderimi
- 158 VERİ KURTARMA**
Kaybolan verilerinizi kurtarmak için profesyonel ipuçları ve araçlar
- 162 VISTA KONTROL ALTINDA**
Registry'yi kendinize göre en iyi şekilde ayarlayın
- 167 WINDOWS XP SERVICE PACK 3**
XP için son yama paketi 29 Nisan'dan itibaren indirilebiliyor
- 168 EN İYİ FREWARE'LER**
Ücretsiz ve açık kaynak kodlu yazılımlar
- 172 İPUÇLARI**
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet
- 178 AYIN WEB SİTELERİ**
- 180 MAYIS 2008 DVD İÇERİĞİ**
DVD'de yer alan ve göze çarpan yazılımlar
- 182 TAM SÜRÜMLER**
eCHIP'teki tam sürüm programların pratik kullanımı

DİĞERLERİ

- 4 SEYİR DEFTERİ**
- 8 OKUR YORUMLARI**
Posta kutusu
- 186 ABONE FORMU**
- 193 21. YÜZYIL**
21. Yüzyıla bir bakış
- 193 KÜNYE**
- 194 GELECEK SAYIDA CHIP**

130 15 İNTERNET NİMETİ

İnternetin nimetlerinden ne kadar yararlanıyoruz?

CHIP online uzmanları: Uzmanına sorun

Merhaba, Dergimizin bu ayki sayısı elime ulaştı, tabii ki ilk olarak baktığım CHIP Online uzmanları oldu. Gerek Uzmanına sorun gerekse site geneli olsun, katkılarımızdan dolayı bizi ve bizleri bu konuda düşünmeniz gurur verici. Tüm arkadaşlarım adına sizlere teşekkür eder, katılımlarımızın tüm hızıyla devam edeceğini belirtmek isterim.

KORAY KOCAMAN (ME@)

İstekler

Merhaba CHIP ailesi. Derginizde yayınlanmanızı rica edeceğim iki konu var. Birincisi en iyi üç (veya siz kaç tane isterseniz) kitabın satıldığı web siteleri. İkincisi bilgisayara nasıl format atılır diye bir öğretici yazı yayınlarsanız çok sevinirim.

ALİ OSMAN ARI

Fireworks eğitimi

Ben bir yıldan beri CHIP okuyucusuyum. CHIP dergilerini severek ve beğenerek okuyorum. Sizden bu ayki derginizde Fireworks görsel eğitim setini yayınlanmanızı istiyorum. Beş aydan beri istiyorum daha bir yer almadı.

A. EMRE

APS eğitimi

Öncelikle merhaba, gerçekten iyi bir derginiz var ve çok eğitici içerikler sunuyorsunuz. Ben sizin Nisan ayı derginizi aldım ancak Mart sayınızı da almak istiyorum. O sayıda yer verdiğiniz asp web eğitim DVD'sini özellikle almak istiyordum. Bana bu konuda yardımcı olursanız sevinirim.

TARIK TURKUT

Vista özel sayısı

Derginizin CHIP ÖZEL: Windows Vista sayısını nereden temin edebileceğimi söyleyebilir misiniz? Hiç bir satıcıda göremedim derginizin bu sayısını.

ONUR ALTINTAŞI

CHIP: Özel sayılarımızı merkez bayilerde, seçkin kitapevlerinde

ve büyük marketlerde bulabilirsiniz.

CHIP

Oyun bölümü

Öncelikle 150. sayıya ulaştığınız için sizi tebrik ederim. Dergide çeşitli değişiklik yapmışsınız. Ancak bu aya özel olarak bir çekiliş yapsaydınız çok şahane olurdu. Geçtiğimiz yıllarda derginin 10 yılı münasebetiyle bir çekiliş yapmıştınız. Bu ayki derginin sadece tasarımı ile değil sanırım baskısı da değişmiş. Özellikle siyah olmak üzere derginin boyası çabuk akıyor. Mesela alnım derginin üstünde uyuyakalmıştım elimi yüzümü yıkamaya gittiğimde alnımın siyah olduğunu gördüm başta mana vermedim ama sonradan elimi dergiye sürtünce boya hemen dağılıyordu. Dergimizde oyun bölümünü geri istiyorum... O kadar çok oyun müptelası değilim ama oyun dünyasında ki yeniliklerden haberdar olmak güzel oluyordu...

HAMZA ÖZER

Yeni CHIP

Öncelikle iyi günler dileyerek başlamak istiyorum yazıma. Derginizin ön yazısında sizin yorumlarınız bizim için önemli demişsiniz. Aslında böyle durumlarda yazı yazma gibi adetim yoktur ama bu seferlik bir istisna olacak galiba. Öncelikle derginizin 1.sayısını bile almış biri olduğumu belirtmek isterim. Hatta bu yıl derginize abone de oldum. (Abone oldum demişken Mart sayısı elime ulaşmadı. Ben, genelde evde olmadığım için ulaşamamışlardır diye Doğan Burda yayıncılığı aramadım. Neyse ki Nisan sayısı geldi.)

Derginin yeni hali nasıl olmuş diye sormuşsunuz. Öncelikle kapak görseelliği ile ilgili elinize sağlık demek istiyorum. Gerçekten Avrupalı bir hava yakalamışsınız. İçerik için ise aynı şeyleri söyleyemeyeceğim. Günümüzde birçok sektör kendi ana konusu üstüne yoğunlaşırken; siz ilgi alanınızı genişletmeyi yeğlemiş gibi görünüyorsunuz. Fotoğrafçılık veya dijital donanım ile ilgilenenler için zaten spesifik dergiler var. Siz, okuyucu kitlenizin, sizi satın alma sebebi olan bilgisayar konusu üzerine yoğunlaşsanız; günümüz şartlarında daha olumlu bir adım atmış olursunuz. Gelelim DVD içeriğine; şu bir gerçek ki Türkiye'de yayınlanan CD-DVD'lerin içerisinde en doyurucu içeriğe sahip dergi, CHIP dergisi. Bu çizgisini ilk çıktığı günden beri muhafaza etmektedir. Gerek Basic Kit olsun gerek tam sürümler olsun, insan dergiye verdiği 6 liranın karşılığını aldığını düşünüyor. (Türkiye şartlarında az para sayılmaz aslında.)

Zaten bu yazıyı yazma sebebim, daha doğrusu bardağı taşıran son damla da DVD'deki bir programının çalışmadığını öğrenmem oldu. Mc Affee Virüs programını yüklemek için bilgisayarıma DVD'yi taktım. Program mevcut anti virüs yazılımlarını kaldırmamı istedi; ben de hepsini kaldırdım. Daha sonra yükleme esnasındaki bir hata yüzünden yükleme yarıda kesildi. Tabii ben de DVD'ye güvendiğim için tüm saldırılara açık bir şekilde ortada kaldım. Bilgisayarım da virüs olduğunu düşündüğüm için, sorunun DVD'de değil de kendi bilgisayarımda olduğunu düşündüm. Daha sonra, son çare olarak format atıp Linux kurmaya karar verdim. Dosyaları nasıl kuracağımı bilmediğim

için internette araştırma yaptım ve DVD'deki dosyanın bozuk olduğu öğrendim. Derginin sitesindeki, "DVD bozuk ama bu adresten indirebilirsiniz" yazısını görünce kan beynime sıçradı. Hem bozuk DVD vermekle kalmayıp bir de akıl öğretme pozisyonunda olunca insan sinirleniyor. İnternette indirmeyi ben de biliyorum. 4 GB indirmek istemediğim için zaten dergiye satın almışım.

Neyse uzun sözün kısası ben başıma bu gelenleri sizin moralinizi bozmak için yazmıyorum. Sadece severek okuduğum bir derginin, ileriki sayılarında bunların başıma gelmemesi ricamı iletmek için yazıyorum. Tüm CHIP çalışanlarına sevgi ve saygılarımı sunuyorum. İyi çalışmalar,

MUSTAFA BÜYÜKTAŞCI

BİLGİ

OKUR MEKTUPLARI

CHIP YAZI İŞLERİ

Hürriyet Medya Towers 34212
Güneşi / İSTANBUL
Tel: (212) 410 31 52,
Faks: (212) 410 32 16

TEKNİK SORULAR

yardim@chip.com.tr

DERGİ VE CD/DVD İLE

İLGİLİ SORULAR

okurhizmetleri@doganburda.com

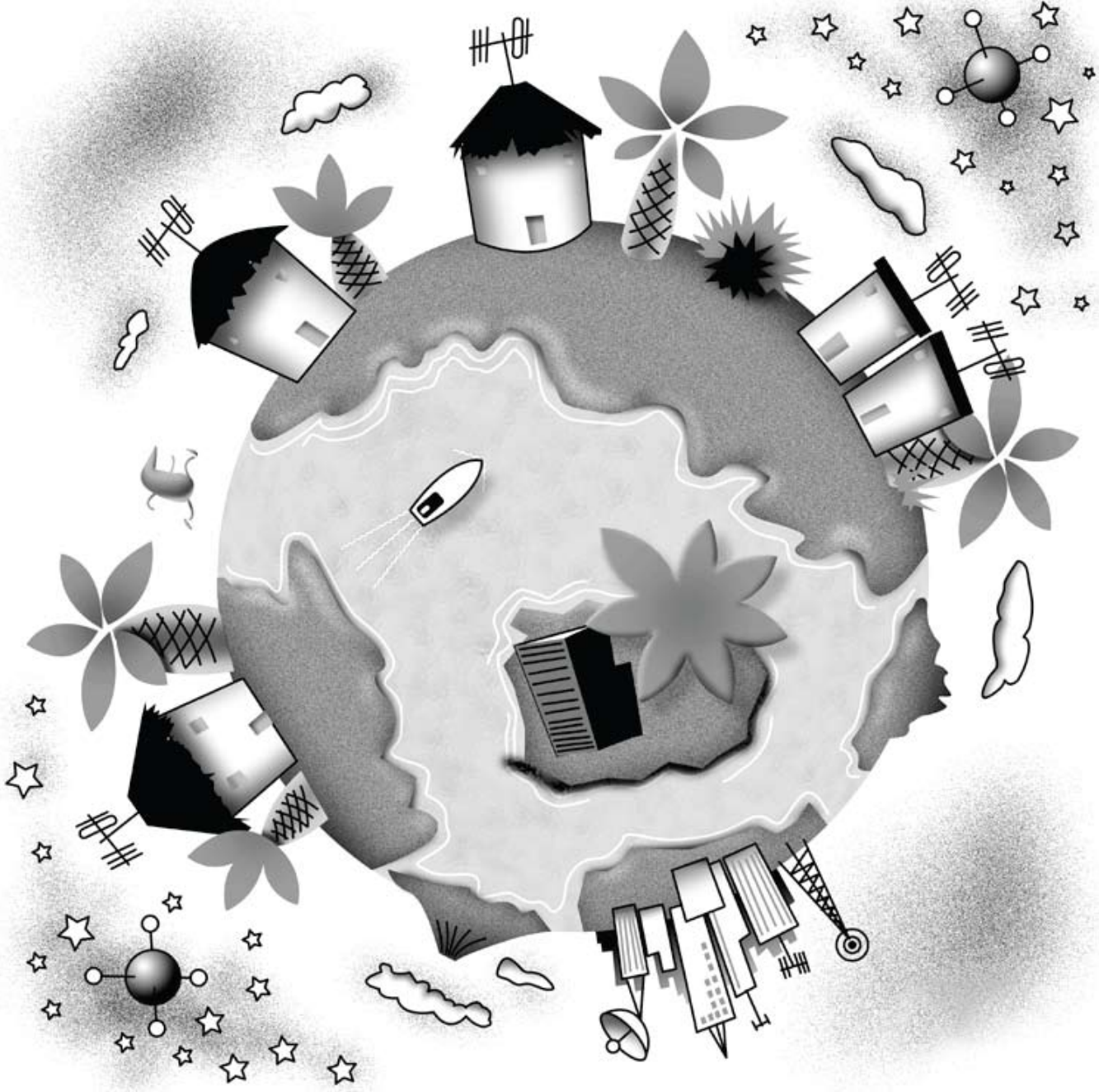
ABONELİK, ESKİ SAYI

SİPARİŞİ VE ÖZEL SAYILAR

Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri
Künye'de bulabilirsiniz.

(► S. 193)

Dördüncü Nesil'i **bizim** **nesil görür mü?**

Biz henüz üçüncü nesil (3G) iletişim hizmetlerini almak için telefon operatörlerimiz arasındaki kavganın bitmesini bekleye duralım, dünya dördüncü nesil servislerini tanıtmaya başladı bile.

CEM ŞANCI

Dünya iletişim teknolojileri alanında üçüncü nesil servisleri eskitip artık dördüncü nesil hizmetleri talep etmeye başlamışken, Türk tüketicisi hala operatörler arası numara taşınabilirliği bahaneli kavgaların arasında, GSM hatından e-posta kontrol etmek için yüzlerce liralık telefon faturalarına, kağıt hızında internet bağlantılarına mahkûm halde.

4G nedir?

4G, dördüncü nesil (4th generation) GSM hizmetlerinin kısaltılmış adı. Diğer GSM standartları gibi hücreli bir ağ sistemi üzerinden ancak kapsama alanı çok daha geniş olacak şekilde büyük kitlelerin kullanımına uygun teknolojileri baz alıyor. Kablosuz bağlantı hızı, yani cep telefonları için 100 Mbps'a kadar çıkarken, dizüstü bilgisayarlarınızla bağlanacağınız kablosuz ağlarda 1 Gbps görmek mümkün olacak. Bu da şu anda Türkiye'de "standart" kabul edilen 1 Mbps ADSL'in sağladığı hızın bin katına denk geliyor.

4G sistemi, herhangi bir zamanda herhangi bir yerde geniş bant erişimi, veri ve ses iletişimini sağlayacak bir yapıdır ve kullanıcılar arasında uçtan uca IP çözümü sağlayacaktır. 4G'nin henüz ne olduğuna dair resmi bir tanımlama yapılmış değil. Tanımı tam olarak netleşmese de, kesin olarak söylenebilecek şudur ki, 3G olarak tanımladığımız iletişim sistemlerinin eskimesi ve yerini alacak daha gelişmiş sistemlerin oturmasıyla meydana gelecek hizmetlere 4G denilebilir.

Biraz daha geniş bir açıklama yapmak gerekirse, 4G şu özelliklere sahip iletişim sistemleridir: Tamamen IP tabanlı, kablolu veya kablosuz bilgisayar, tüketici elektroniği, iletişim teknolojileri. İç ve dış ortamlarda sırası ile servis kalitesi ve yüksek güvenliğiyle herhangi bir zamanda herhangi bir yerde her türlü ağ hizmetini

Samsung 4G Samsung'un 2006'da tanıttığı 4G cihazı, 4G konseptine uygun olarak dünyanın her yerinden her an internete bağlanmayı ve yüksek hızda multimedia uygulamalarını çalıştırmayı hedefliyordu.

tek bir noktada birleştirerek makul fiyat ve tek faturalandırma ile gerçekleştirecek, 100 Mbit/s ve 1 Gbit/s veri iletim kapasitesini sağlayabilen yeni bir sisteme ve geniş kapsama alanlı bir ağa sahip hizmettir.

Tost makinesi efsanesi

Teknoloji üreten firmalar 3G'nin sonrasında kendini gösterecek ve yavaş yavaş talep edilen, Japonya'da artık devreye girmesi an meselesi olan 4G için çözümlerini ve ürünlerini de tanıtıyorlar. Ama tüm dünyanın 4G'den faydalanabilmesi ve 4G'nin dünyayı çok büyük bir hızla birbirine bağlayabilmesi için gerekli olan şartların henüz oluşmadığı da gerçek. Her şeyden önce dünyadaki her küçük cihazı internete veya in-

ternetin yerine geçecek yeni bir süper ağa bağlamanın ön koşulu, onlara bir IP numarası atayabilmek ki, bunun için eski IPv4 sisteminin terk edilip yeni IPv6 sisteminin yaygın şekilde oturması gerekiyor. IPv4 sisteminin sonunun geldiğinin anlaşıldığı ve herkesin yeni IP sisteminden bahsettiği birkaç yıl önce, en popüler örnek internete bağlanabilen tost makinesiydi.

Otoyolda internet

4G ile sadece internetten hava durumu ve haberleri çeken bir kahvaltı masası radyosu değil, her sabah yapılan tostların hesabını tutarak evdeki tost ekmeklerinin bittiğini, marketteki bir alıcı bilgisayara bildirip otomatik olarak eve tost ekme-

ği getirilmesini sağlayan bir cihaza dönüşecek. Bunun için yine yıllar önce tanımlanan "akıllı ev" konseptinin hayatımıza girip standartlaşması, buzdolabındaki ekmek dolabındaki algılayıcıların tükenen yiyecekleri, gıda malzemelerini sezebilecek şekilde geliştirilmeleri gerekiyor.

Elbette 4G sadece gelişmiş tost makineleri anlamına gelmiyor. Otomobilinizdeki portatif bilgisayarın ekranına veya ses sistemine, saatte 100 kilometre ile giderken, saniyede 100 Mb hızında müzik indirebiliyor. Dijital radyoları ve televizyonları HD kalitesinde dinleyip, oto yolda hızla ilerlerken bile yüksek hızda internet bağlantısı mümkün olacak.

cem sancı@chip.com.tr

Asus Asus'un geliştirdiği minik dizüstü bilgisayar hem fiyatıyla hem de boyutlarıyla pratik şekilde internete bağlanmayı ve sanal dünya üzerinden iletişimde kalmayı hedefleyen bir ürün. Avrupadaki satış başarısı konseptin ilgi gördüğünü ve insanların küçük, pratik, hafif cihazları kolayca benimsediğini ispatladı.

ONLİNE VİDEO

Microsoft artık Youtube'a rakip

Microsoft, en büyük rakibi Google'ın YouTube'u satın almasının ardından, YouTube ile rekabet etmek için fırsat kolluyordu. Sonunda, video aktarım sistemi Silverlight'i temel alan bir video web sitesinin betasını yayımladı. Bu teknoloji sayesinde videolar aynen Adobe Flash'de olduğu gibi internet sayfalarına gömülebiliyor.

Şu sıralar sitede genel olarak IT konuları ile ilgili İngilizce filmler gösteriliyor. İleri de kullanıcıların da video yükleyip yüklemeyeceği yahut bu yeni sitenin MSN Video ile birleştirilip birleştirilmeyeceği henüz kesinleşmiş değil. Şimdiye kadar MSN Video, Flash'i temel alıyordu. Microsoft Video ile firma kendi teknolojisini ön plana çıkarmak istiyor.

BİLGİ İÇİN: <http://preview.microsoft.com/video/>

DEPOLAMA ORTAMI

Toshiba'dan, DVD 2.0 geliyor

Toshiba, başını çektiği HD-DVD biçimi, Blu-ray karşısında başarısızlığa uğrayınca, gözünü DVD sektörüne çevirdi. Firma şimdi DVD forum bünyesindeki bir çalışma grubunda (WG-12) Microsoft ve Panasonic'le el ele, DVD 2.0 standardı üzerinde uğraşiyor. Bu standart, HD-DVD için geliştirilmiş özelliklerden geleceğin DVD'lerinin faydalanmasını sağlayacak.

Bu özellikler daha çok internet bağlantısı ve geliştirilmiş etkileşim konusunda. Ayrıca "Managed Copy" özelliği sayesinde, DRM korumalı filmleri bir medya sunucuda saklamak mümkün. DVD 2.0 diskleri, eski oynatıcılarla da geriye doğru uyumlu olacak.

BİLGİ İÇİN: www.toshiba.com

CEP TELEFONLARI İÇİN KULAKLIK

Jabra'dan kolay kullanımlı Bluetooth kulaklık bağlantı

Jabra, gün boyu hareket halinde olanlar için yepyeni bir model tasarladı. Yeni model Jabra BT2010, kancalı ve kancasız olarak kullanılabilir. Hafifliği, kolayca kulağa yerleştirilebilmesi sayesinde hayli rahat. Tek hareketle kulağa basitçe yerleştirilebilen cihaz, siyah rengi ve metalik aksamıyla oldukça şık bir görünüme sahip. Yedi saat konuşma ve 200 saat bekleme süresi olan Jabra BT2010'un ağırlığı ise sadece 11 gram

BİLGİ İÇİN: www.jabra.com

Jabra BT2010:

- EDR ve eSCO destekli Bluetooth 2.0
- Açılıştan otomatik eşleşme
- 7 saat konuşma, 200 saat bekleme süresi
- 11 gram ağırlık
- 50 X 22 X 24 mm hacim
- Jabra uyarı ışığı (pil ve şarj durumu)

INTEL'İN YENİ DİZÜSTÜ PLATFORMU "CALPELLA"

Daha az enerji daha çok güç

Gün geçmiyor ki Intel cephesinden bir haber duymayalım. Dünya devi şu ana kadar Montevina olarak adlandırdığı Centrino 2 platformunu bu yılın sonuna kadar çıkaracağını duyurdu. Akabinde, Intel Developer (IDF) forumunda 2009 için planlanan halef hakkında ilk detaylar da belirtmeye başladı. Kaynaklara göre Calpella isimindeki dizüstü platformu Nehalem mimarisini baz alıyor. Platformun enerji tasarrufu ile ilgili geliştirilmiş teknolojiler sunacağı iddialar arasında.

Bununla da yetinmeyen şirket, beş atom-işlemcinin özelliklerini de kullanıcılara tanıttı. Mobil cihazlar için tasarlanan platform, zaten CeBIT'te duyurulmuştu. Atom yongası, Intel'in şu ana kadar ürettiği en küçük mikro-işlemci. 25 mm² büyüklüğündeki yapı taşına, 47 milyondan fazla transistör sığdırılabildi. Saat hızına göre ise atom-işlemcilerin 0,6 ila 2,4 watt arasında güç tüketeceği söyleniyor.

BİLGİ İÇİN: www.intel.com.tr

DİSK YAZMA

Nero 8'in Blu-ray becerisi artıyor

Blu-ray biçimi kan kaybetse de Nero hala bu diskleri destekliyor. Disk kayıt yazılımı Nero 8 güncelleniyor. Geliştiriciler, çeşitli ses biçimlerine verdikleri desteği artırmışlar. Böylelikle, yeni DTS eklentisi, DTS ses izine sahip DVD'lerde gerçek sinema kalitesinde ses sunuyor. Blu-ray disklerin oynatımı sırasında, Nero artık Blu-ray 2.0 profiline uygun ek işlevleri destekliyor. Böylece, kullanıcılar internette film müziklerini ya da filme dair ek bilgileri anında indirebiliyor. İş kendi videolarınızı derlemeye geldiğinde, artık arka plan seslerini kaldırma ya da video görüntüsünün rengini değiştirme seçeneklerine sahipsiniz.

BİLGİ İÇİN: www.nero.com

YENİ OPERA HAZIR

Internet Explorer 8'e rakip geliyor

Internet Explorer 8'in ayak seslerinin duyulduğu günlerde, rakip web tarayıcıları da boş durmuyor. Opera'nın 9.27 sürümü de yeni özellikleriyle internet kullanıcılarına sunuldu. Fare hareketlerini algılama, dâhili e-posta istemcisi, dosya yöneticisi ve daha birçok özellik Opera 9.27'de bulunuyor. Yazılım, odasına geliştirmeleri ve güvenlik açıklarını almış. Yeni sürüm sayesinde, güvenlik açıkları kapanmış. Görünen o ki, zaten hali hazırda Opera kullanan internet müdavimleri, yeni sürüme terfi etmek zorunda.

BİLGİ İÇİN: www.opera.com

EKONOMİK AMA GÜÇLÜ Ttec Plus'tan yeni hoparlör

Tesan'ın teknoloji ürünleri markası Ttec Plus, ürün gamını yeni hoparlör modeli S201 2.0 ile genişletti. Tüm dizüstü bilgisayar ve masaüstü bilgisayarların yanı sıra MP3, CD, VCD ve oyun konsolları ile de kullanılabilen Ttec Plus S201 2.0, maksimum 4 watt ses çıkış gücüne sahip. Üzerinde ses kontrol ve açma/kapama düğmeleri bulunan model, siyah ve gümüş renkli tasarımı ve yüksek ses kalitesiyle dikkat çekiyor. Ttec Plus S201 2.0 hoparlör, 7,50 dolar + KDV'lik fiyatıyla satılıyor.

Ttec Plus S201 2.0 Speaker
Boyutlar: 80 X 65 X 165 mm
 Karbon bass driver
 2,5 inç sürücü birimi
 Manyetik koruma
RMS: 2 watt x 2

Empedans: 4 Ohm
Giriş gerilimi: 220 V, 50 Hz
Çıkış gücü: 0.5 watt X 2 (rms)
Güç temini: USB DC 5V - 6V
Frekans aralığı: 200 Hz - 18 KHz
Maksimum güç: 800 watt p.m.p.o

BİLGİ İÇİN: www.tteclplus.com

AMD'NİN SON İŞLEMÇİSİ ÇIKTI

Phenom 9850 Black Edition raflarda

AMD, en hızlı dört çekirdekli işlemcisini piyasaya sürdü. 2.5 GHz'lik saat hızına sahip, çarpın kilit engeli bulunmayan, Phenom 9850 Black Edition'da B3 revizyonuna gidilmiş ve TBL sorunu düzeltilmiş. Böylelikle işlemci, hız aşırma tutkunlarına cazip bir seçenek haline gelmiş. AMD'nin Windows altında çalışabilen OverDrive adlı yazılımı sayesinde, işlemcinin frekansıyla kolaylıkla oynanabiliyor. Böylelikle deneyimsiz kullanıcılar bile rahatça hız aşırıtmaya gidebilecekler. Tüm bu sıraladığımız özelliklere sahip Phenom 9850 Black Edition işlemciler, 235 dolardan satışa sunuldu. Özellikle oyun düşkünü tüketici grubunu hedef-

leyen Phenom işlemciler, yeşil ve siyah olarak, ikiye ayrılmış. Yeşil renkli Phenom X4 9100e, enerji tüketimi konusunda çok ihtiyatlı: Maksimum 65 watt güç tüketiyor. Söz konusu işlemci, küçük ölçekli işletmelerde ve evlerde kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

Buna karşın Phenom X4 9850 Black Edition siyah renk işlemci, kozunu tamamen performans yönünde kullanmış. İşlemci, AMD'nin ATI HD 3800 ekran kartlarından dördüyle çalışan Spider platformunda kullanılacak. Oyuncuları hedefleyen bu işlemciler 2,2 ile 2,5 GHz saat hızlarında çalışacak.

BİLGİ İÇİN: www.amd.com.tr

GÖRÜNTÜ İŞLEME

Google, Photoshop'u Linux'a taşıyor

Google, popüler görüntü işleme yazılımı Photoshop'u Linux uyumlu hale getirmenin peşinde. Firma, bu iş için CodeWeavers'ın programcılığıyla anlaşmış. CodeWeavers, Windows yazılımlarının Linux'ta çalışmasını sağlayan açık kaynak kodlu Wine'i yazmıştı. Adobe bile Photoshop'un Linux uyumlu bir sürümünü hazırlamamıştı.

BİLGİ İÇİN:
codeweavers.com

EN İNCE ÇİFT SIM KARTLI

General Mobile DST PICCO

General Mobile, DST Picco ile en ince çift SIM kartını tanıttı. Mayıs ayında piyasaya çıkacak olan DST Picco, farklı menü yapısı, ince ve şık tasarımıyla dikkat çekiyor. EDGE ile hızlı internet erişimi sağlayan DST Picco, PC uyumluluğuyla da bilgi kaybını ortadan kaldırıyor.

499 YTL'den satışa sunulacak olan DST Picco'nun özellikleri arasında şunlar yer alıyor: Bluetooth (her iki hatta çalışır durumda), WAP, GPRS, EDGE, 262K renk 2,4 inç TFT ekran, video oynatıcı, video kaydedici, MP3, MPEG4, SMS, MMS, USB bellek, Micro SD kart desteği, 2 megapiksel kamera, ses kayıdı. Yeni modellerle çift sim kart kullanıcılarına farklı alternatifler sunan General Mobile, DST Picco ile işlevselliği ve tasarımı bir arada sunmuş.

BİLGİ İÇİN: www.generalmobile.com.tr

PS-LX300USB Sony'den ilk USB pikap

Bugüne kadar sadece küçük üreticiler USB portundan bağlanabilen pikaplar üretiyordu. Ama şimdi Sony de bu pazara gözünü dikmiş benziyor. PS-LX300B, bir ön güçlendirici (preamplifier), elmas iğnesi ve kayışlı motor sistemi olan gerçek bir pikap. Ayrıca USB portu ve beraberinde gelen Sound Forge Audio Studio yazılımı sayesinde, plaklarınızdaki şarkıları MP3 biçimine dönüştürüyor. Fiyatı, 150 dolar.

BİLGİ İÇİN: www.sony.com

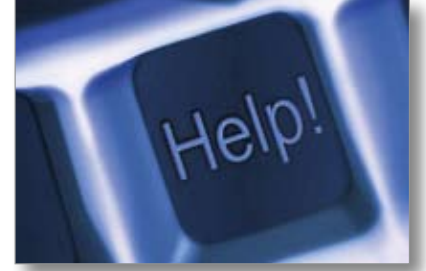
HD VIDEO BEKLİYORUZ

YouTube özgürleşiyor

Google, YouTube'un arabirimini (API) herkese açıyor. Artık web tasarımcıları bu sitedeki videoları kendi sitelerine daha rahat şekilde ekleyebilecek, yani oynatıcının görünümüne ve boyutuna karar verebilecek ya da diğer uygulamalardan, örneğin yorum bırakma işlevinden video ekleyebilecekler. Favori YouTube videolarının listesi artık özel sitelerde de görüntülenebilecek. Böylece, kullanıcılar tek bir konuya dönük videoları biriktirebilecek, kendi çektiklerini de YouTube web sitesinde gönderebilecekler. Web siteleri artık Google'a reklamlardan pay ödüyor. Google, bu API'yi açarak kullanıcıların siteye bağlılığını artırmayı umuyor.

'VPRO' TEKNOJİLİ MODEM

Çöken PC'ye uzaktan tamir

AirTies ile Intel firmalarının birlikte geliştirdiği "vPro" teknoloji modem sayesinde, bilgisayar arızaları uzaktan tek tuşla giderilebiliyor. Kablosuz iletişim, kablosuz ağlar ve geniş bant internet erişimi konusunda yoğun çalışmalar sürdüren AirTies firmasının Pazarlama Müdürü Hatice Ayan, A.A muhabirine yaptığı bir açıklamada, modemın bağlı bulunduğu bilgisayarların virüs saldırısına maruz kalması durumunda bile, kullanıcı çalışmalarını sürdürürken, teknik destek ekibine haber verdiğini ve onarımın eş zamanlı olarak başladığını belirtti. Ayan, konuyla ilgili olarak şunları söyledi: "Bir gece vakti, en çok ihtiyaç duyduğunuz anda, bilgisayarınızın çalışmadığını düşünün. Windows'u açamıyorsunuz, kurtarma araçlarına ve internete erişemiyorsunuz. Intel'in geliştirdiği 'vPro' teknolo-

ji ve AirTies sayesinde, artık bu korkutucu durumda, yalnızca modeminizdeki bir tuşa basarak yardım alabilir, bilgisayarınızın BIOS seviyesine kadar uzaktan onarılmasını sağlayabilirsiniz." AirTies, Intel ile birlikte bir yıldır sürdürdüğü Ar-Ge çalışmaları sonucunda, dünyada ilk kez kullanıcıların tek bir tuş ile teknik destek talebinde bulunacakları bir modem üretmiş oldu. Haziran 2008'de piyasaya çıkacak 'vPro' teknolojiye sahip modemler ile ev kullanıcıları ve KOBİ'ler için çözüm odaklı 7x24 teknik destek artık mümkün olacak.

Peki nasıl çalışacak?

'vPro' destekli anakarttaki elektrik ve ethernet kartları takılı olduğu sürece çalışan yönetim motoru, üzerinde bulunan web sunucusu sayesinde, uzaktaki yönetim konsolları ile iletişim kuruyor.

Böylelikle virüs saldırısı ya da dosyaların izinsiz kopyalanması gibi acil müdahale gereken durumlarda bile bilgisayar uzaktan açılıp kapatılarak, hataların görüldüğü DOS ekranı ve BIOS gibi seri bağlantı ile görülebilen ekranlar bir başka makineye aktarılabilir.

Ayan, modemın envanter ve hata kayıtları konusunda da hizmet verdiğini belirterek, bilgisayarlar kapalıyken ya da işletim sistemi açılmadığı zaman, cihazın içinde hangi işlemcinin olduğu, hangi yuvada ne kadar bellek takılı olduğu, sabit diskin modeli ve eğer kayıt tutulmuşsa hangi yazılımların bulunduğu görülebildiğini dile getirdi. Ayan, ayrıca bilgisayarın başına gitmeden de aşırı ısınmış işlemcilerden, çalışmayan fanlardan ve bozuk sabit disklerden haberdar olabileceğini

ni sözlerine ekledi.

AirTies 'vPro' modemlerinde bulunan güvenlik duvarı, istenmeyen trafik donanım seviyesini de engelleyebiliyor. Virüs bulunan bilgisayar, otomatik olarak tespit edilerek, etrafına zarar vermesi engelleniyor ve bulunduğu ağdan çıkartılıyor. Böylelikle virüs, bilgisayarı tümüyle ele geçirse bile çalışmalar aksamadan devam ediyor. Donanım seviyesinde ağ bağlantısı kapatılarak, teknik destek ekibine haber verilebilmesi mümkün hale geliyor.

BİLGİ İÇİN: www.airties.com

SONY CYBER-SHOT DSC-W300

13 megapiksel: Dijital fotoğraflarda rekor mücadelesi

"Önemli olan rekor kırmak" düsturunu benimsemiş Sony mühendisleri, dijital fotoğraf makinelerini bir üst düzeye taşımayı akıllarına koymuşlar. DSC-W300, çoğu DSLR'dan daha yüksek olan 13,6 megapiksel çözünürlüğe sahip. Bu şekilde çekilen fotoğraflar 4.224 x 3.168 piksel boyutunda oluyor. Bunun için kullanılan 1/1,7 inçlik algılayıcı ne yazık ki çok küçük kalıyor ve ISO 3.200 gibi hassaslık seviyelerinde görüntüde kirlilik kaçınılmaz oluyor. Ama karanlıkta ISO değerini yükseltmek yerine, makine isterseniz uzun pozlama zamanı ve optik görüntü sabitleyici birleşimini kullanabiliyor. Cihazın tasarımı, optik yakınlaştırmalı bir vizöre izin vermiş. Aygıt ayrıca otomatik surat ve konu tanıma özellikleriyle amatörlerin elinden tutuyor. 3x zum standart. Titanyum alaşımı gövdeli W300 Mayıs ayında 350 Euro etiketle satışa sunuluyor.

BİLGİ İÇİN: www.sony.com.tr

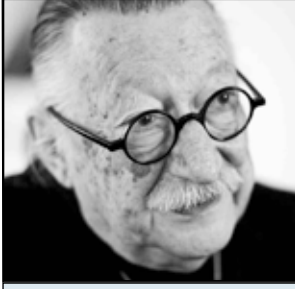
DİZÜSTÜ PLATFORMU

Centrino'nun varisi 2008 ortasında

Intel şu ana kadar dizüstü platformlarını adlandırmakta pek yaratıcı değildi. Dördüncü neslin ardından bile, platform "Centrino" olarak anılıyor. Bu sebeple, Intel kod adı "Montevina" olan gelecek nesli "Centrino 2" olarak lanse ederse hiç şaşırılmayacağız. Bu platformda (800 yerine) 1.066 MHz veriyolu ve bir dizi yeni Penryn işlemci kullanılacak. Intel, saat hızları 2,26 ile 3,06 arasında değişen beş çeşit Core 2 Duo satıyor ve bunların güç tüketimi (TDP) normal form faktöründe 25 ile 35 watt arasında. Centrino 2'yle birlikte üç de yeni yoga seti geliyor. PM45'te Nvidia ya da ATI marka harici grafik kartları kullanılırken, diğer ikisi (yani GM45 ve GM47) Intel'in yeni X4500 HD çözümünden faydalanıyor. Bu grafik bileşeni DirectX10'u destekleyecek, HDMI ve yeni monitör portu olan "Display Port" çıkışına sahip olacak ve bir önceki sürümden iki kat hızlı çalışacak. Centrino 2, 4 GB'a kadar Turbo bellek destekliyor. Ayrıca 450 Mbit WLAN ve seçimli WiMAX özellikleri var.

BİLGİ İÇİN: www.intel.com

JOSEPH WEIZENBAUM (1932-2008) “Sektör masal anlatıyor”

BT çağı, en parlak eleştirmenlerinden birini kaybetti. Joseph Weizenbaum, 5 Mart'ta 85 yaşında hayata veda etti. Bu dev isim, daima teknolojide sorumlu yaklaşımın önemine dikkat çekmişti.

Gelişmiş teknolojiye inananları sert bir şekilde eleştirdiğiniz biliniyor. Gazeteci Nicholas G. de bir yazısında “IT doesn't matter” (BT önemli değil) diyor. Bu görüşe katılıyor musunuz?

Kitabın neden bahsettiğini tümüyle anlayabiliyorum, özellikle de firmaların gereksiz Bilişim teknolojilerine nasıl para döktüğünü hesaba katınca. Bununla birlikte, yeni ürünlerin ortaya çıkmasının altında bilgisayarın varlığının yattığı unutulmamalı.

Bilgisayarlar üretkenliği ne zaman öldürüyor?

Size bir örnek vereyim. 40 yıl önce, ABD hükümeti benden FBI'nin bilgisayar sistemini gözden geçirmemi istedi. Sistem tümüyle demodeydi. Sorumlu kişiye sistemin değiştirilmesi gerektiğini söylediğimde, adam paniğe kapıldı. Mevcut olanı bile zar zor anlarken, yeni bir sisteme geçme düşüncesi ödünü patlatmıştı. Ne iş için kullanacağımızı bilmiyorsanız, en iyi bilgisayar bile hiçbir

işe yaramaz.

Böyle buluşlar her zaman gerekli mi?

Üreticilerin yaptığı her buluşun ardında bir strateji vardır. Üreticiler, kullanıcıları sürekli yeni sistem almaya teşvik ederek akıl almaz paralar kazanıyor.

Ama bu buluş zincirinden herkes nasibini alıyor.

İnsan daima kaliteden yana olmalı. Uzun süre önce, bir erteleme çağrısında bulunmuş, büyük donanım ve yazılım firmalarından beş yıl boyunca piyasaya hiçbir şey sürmeyip eski sistemleri üzerinde çalışmalarını istemişim.

Yeni ürünler zaten eskilerinin biraz değiştirilmiş hali ve her yanlarından hata fıskırıyor.

Bu, birçok BT firmasının sürekli buluş yapma vaadini gerçekleştirmediği anlamına mı geliyor?

Kimi devasa BT projeleri var ki, yılların emeği bir anda çöpe atılıyor. Bundan 15 yıl önce General Motors akla hayale gelme-

yecek bir maliyetle, tümüyle otomatik bir araba fabrikası kurdu. Fabrika öyle makineleşmişti ki, neredeyse hiç personel gideri yoktu. Fabrikanın açılmasıyla kapanması bir oldu. Bunun yerine insana yatırım yapmak daha ekonomik olurdu. Bu durumda, bilgisayar endüstrisine körü körüne bağlanmak biraz hayalcilik.

Pahalıya patlayan bir yanlış karar. Bu arada, yöneticilerin teknolojinin sınırlarına dair fikirleri değişti mi?

Firmaların üst düzey yöneticilerinin, ne yaptıkları konusunda hiçbir fikirleri olmadan öylesine safca kararlar verdiğini gördüm ki inanamazsınız. Tüm o ismi kalabalık müdürlerin gerçekten bilgili olduğunu düşünmüyorum. Tek bildiğim, birçok alanda, üniversitelerde, siyasette, hala tahtlarında oturup BT'nin her derdin devası olduğuna inanan insanlar. Ne bilgisayarın ne olduğunu, ne nasıl çalıştığını biliyorlar ne de ne kadar iş yapabileceğini.

PLEO

Parasını hak eden şirin robot

Gıdıklandığı zaman mırılda-yıp gözlerini keyifle kapatan Pleo, yeni nesil bir robot dinozor. Üretici Ugobe, bu oyuncakçı Haziran ayında Avrupa'da satışa sunacak gibi görünen Pleo, aslında teknolojiyle dolup taşıyor. Robot dinozor 2000 parçadan oluşuyor; 14 motoru ve 38 algılayıcısı var. Bu yüzden de davranışları otonom ve dinozor, çevresine tepki veriyor. 1,5 saatlik kullanımın ardından, 300 Euro'luk Pleo'yu neredeyse üç saat şarj etmek gerekiyor.

BİLGİ İÇİN: www.ibm.com

FOTOGRAF: CHRISTIAN GEISLER, MIT FREUNDLICHER GENEHMIGUNG VON ILMARE FILM AUS WEIZENBAUM, REBEL AT WORK.

MORPH

Nano Nokia: Bukalemun cep telefonu

Şayet bir cep telefonu ünlü New York Modern Sanatlar Müzesi'nde tanıtılıyorsa, tasarımında gerçekten takdire şayan bir şey var demektir. Nokia'nın “Morph” kavramında tasarım sıra dışı olmakla kalmıyor, aynı zamanda da benzersiz. Bugüne kadar sadece bir “model”den ibaret olan aygıt, farklı şekillere “dönüşebiliyor”. Örneğin bileğinize saat gibi takabiliyor, yayıp düzelterek video oynatıcıya, katladığınızda klasik bir telefona çevirebiliyorsunuz. Nokia tasarımcıları bu dönüşüme engel olabilecek sabit elektronik bileşenlerden faydalanmamış. Parçaları bir şekilde kasanın bir parçası. Katlanma özelliğine rağ-

men, tasarımcılar arabirimin daima rahat şekilde görülebileceğini vaat ediyorlar. Yani, hangi şekle sokarsanız sokun, Morph'unuz kutusundan yeni çıkarılmış gibi olacak. Bu esnekliğin altında nano teknoloji bulunuyor. Nokia, Cambridge Üniversitesi'yle işbirliği içinde bu konu üzerinde çalışıyor. Böylelikle, gelecekte kullanılacak aygıtlar için esnek ama dayanıklı malzemeler üretilebilecek. “Gelecekte” demeye özen gösteriyoruz çünkü Morph hâlâ Nokia araştırmacılarının kâğıt üzerindeki bir tasarımdan ibaret. Morph için kullanılabilecek malzeme henüz geliştirilmedi.

BİLGİ İÇİN: www.nokia.com

22 NANOMETRE

IBM'den geleceğin işlemcisi

Günümüzün PC'leri ve dizüstüleri 45 nanometrelilik işlemciler kullanırsanız, IBM ve AMD geleceğin adımlarını tasarlıyor. İki firma, özel bir pozlama yöntemi olan EUV (Extreme Ultra Violet Litography, yani aşırı morötesi litografi) yöntemiyle bir mikroişlemcinin tüm yapısını geliştirebildiler. EUV, 32 nanometreden küçük yapı genişlikleri için kullanılacak ve 2016'dan önce, tüm yonga katmanları 22 nanometre biçimine göre tasarlanmış işlemciler üretilebilecek. Bu hem yayılan sıcaklığın hem de güç tüketiminin azalması demek.

BİLGİ İÇİN: www.ibm.com

KISA KISA

EKRAN KARTLARINDA REKABET KIZIŞTI

Ekran kartları piyasasında, Mart ayında yeniden oyuna katılacağını açıklayan eski üretici S3'ün ardından, Nisan ayında da AMD üst seviye ekran kartı HD3870 X2'nin fiyatını 300 Euro seviyesine çektiğini açıkladı. AMD, HD 3870 X2 ile ekran kartı piyasasında hız ve performans konusunda yeniden liderliğe otururken, nVidia çift işlemcili ve SLI sayesinde dört işlemcili oyun sistemi yaratmayı mümkün kılan N9800X2'yi piyasaya sürmüştü. AMD ATI'nın yeni fiyat indiriminin nVidia'ya da fiyat indirmeye zorlayacağı düşünülüyor.

BİLGİ İÇİN: www.amd.com.tr

FIREFOX 3 HAZİRAN'DA GELİYOR

Firefox 3'ün nihai sürümü Haziran ayında indirilmeye açılacak. Haberin kaynağı olarak, Mozilla yöneticisi John Lilly ile yapılan bir röportaj gösteriliyor. Şu sıralar dördüncü beta sürümü sunulan Firefox 3 için bir beta sürümü daha çıkarılacak. Mayıs ayının başında itibaren ilk RC sürümü (son sürümüne en yakın sürüm) yayımlanacak. Firefox 3'ün yenilikleri arasında geliştirilmiş yer imleri yöneticisi, işletim sistemine özel tasarımı ve daha etkin bir bellek kullanımı var.

BİLGİ İÇİN: www.firefox.com

YENİ BLU-RAY OYNATICI

Sony, çevrimiçi bonus özellikleri için internet bağlantısına sahip (BD Live) iki yeni Blu-ray oynatıcı duyurdu. BDP-S350, harici veri taşıyıcılardan aktarılan içeriği depolayabiliyor ve S550, 1 GB dâhili flaş bellek sunuyor. İki aygıt da Full HD çözünürlüğünü (1080/24p) ve en son ses biçimlerini destekliyor. Fiyatı: Sırasıyla, 400 ve 500 dolar.

BİLGİ İÇİN: www.sony.com

RESMİ BELGELERİMİZ DİJİTALLEŞECEK

HP, doküman yönetimi yazılımları sunan Tower Software'i satın almak üzere bir ön ihale anlaşması yaptığını açıkladı. Satın alınan, 2008'in ikinci çeyreğinde tamamlanması bekleniyor. Tower Software'in satın alınması, HP'nin bilgi yönetimi alanındaki liderliğini pekiştirecek.

BİLGİ İÇİN: www.hp.com.tr

SONY / ERICSSON ATAKTA

Mobil cihazlar için dünyanın ilk LTE platformu

Ericsson dünyanın ilk LTE uyumlu mobil platformu M700'ü tanıttı. Yeni platformun ulaştığı değerler şaşırtıcı: Downlink'de 100 Mbps, uplink'de ise 50 Mbps veri hızlarına (sabit hat veri hızlarıyla eşit) ulaşılabilir. Kimi durumlarda ise daha yüksek hızlarına ulaşarak, hareket halindeyken gerçekleştirilmesi güç online oyunlar ve video akışı gibi gerçek zamanlı servisler desteklenebilir.

M700 bugünkü standart 3G platformları ile karşılaştırıldığında hem boyut hem de enerji tüketimi koşullarına uygun olarak uyarlanmış. M700 tabanlı prototipler arasında; dizüstü bilgisayar modemleri, USB modemler, ExpressCard'lar ve tüketici elektroniği için uygun küçük boyutlu diğer modemler gibi veri cihazları yer alacak. Zengin arayüzler çok konumlu cihazlar yaratmak için diğer platformlarla uyuma

kolaylıkla izin veriyor. M700'ün örneklerine 2008 yılında erişilebilecekken, sistemin piyasaya sürülmesi için 2009, M700 tabanlı cihazların üretiminin başlaması için de 2010 yılını beklemek gerekiyor. 1.4 ve 20 MHz arasında bant genişliğini destekleyen M700, tüm dünyadaki şebekeler ile uyumlu ve 700 MHz de dâhil olmak üzere altı bant destekleniyor. Ericsson'un gerçekleştirdiği testler, üreticilerin risk ve gelişim maliyetlerini azaltarak ileri düzeyde cihazları hızla pazara katabileceklerini yönünde.

Geniş bant artık bir dünya gerçeği

Ericsson'ın Mobil platformlardan sorumlu yöneticisi Robert Puskaric, konu ile ilgili olarak şunları söylüyor: "Bu duyuru, Ericsson'ın teknoloji liderliğinde önemli bir

dönüm noktasını temsil ediyor. LTE'yi gelişimsel bir basamak olarak konumlandırma vizyonumuz da yansıtıyor. Bu gelişim, operatörlerin servis seçeneklerini desteklediği gibi kullanıcılara her yerde geniş bant ile her an, her cihazdan erişilebilen muhteşem bir uygulama sunuyor." Ericsson geçtiğimiz Şubat ayında Barcelona'da gerçekleşen Mobile World Congress'de bir ilke imza atarak, tüm fuarı baştan başa LTE uyumlu telefon görüşmelere açmıştı.

BİLGİ İÇİN: www.ericsson.com.tr

HTC'NİN GERÇEK YOL ARKADAŞI TÜRKİYE'DE

TyTN II serisi akıllı telefonlarda Türkçe klavye

HTC, yeni akıllı telefonu HTC TyTN II'yi Türkiye'de satışa sundu. Özellikle iş kullanıcılarının yüksek hızda veri ve multimedya içerik ve uygulamalarından yararlanması için tasarlanan HTC TyTN II, yüksek hızda HSDPA bağlantı, kişisel navigasyon için dâhili GPS anteni ve yenilikçi ayarlanabilir ekran açısı sunuyor. 2,8 inç renkli ekranı, QWERTY klavyeyi ortaya çıkaracak şekilde geriye doğru ve daha ra-

hat okumanıza, e-postalarınızı daha rahat oluşturmanıza, uygulamaları daha rahat kullanmanıza ve daha rahat oyun oynayıp video izlemenize olanak tanıyor. TyTN II'de QWERTY klavye Türkçe karakter desteği ile geliyor. Cihaz üç-bant UMTS ve dört-bant EDGE teknolojileri ile gittiğiniz her ülkede sürekli bağlı kalmanıza olanak tanıyor. Yüksek hızda internette gezinmenizi, doküman alışverişinde bulunmanızı sağlamak üzere cihaz 3.5G yüksek hızda internet - 3G'den

9 kat hızlı HSDPA ve Wi-Fi 802.11b/g teknolojilerini destekliyor.

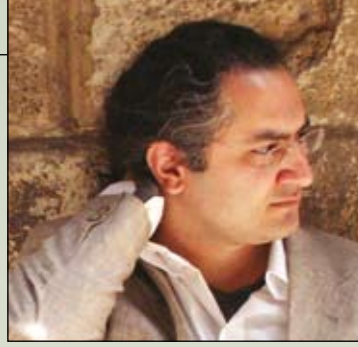
HTC'nin yeni ana menü ekranı HTC Home, dört günlük hava tahminlerine, fotoğraf, mesaj, e-posta, kişi ve takvime tek dokunuşla erişmenizi sağlıyor. Cihaz Word Mobile, Excel Mobile, PowerPoint Mobile, kişiler, push e-mail, notlar, görevler, PDF görüntüleyici gibi birçok özelliğin yanı sıra, kartvizit tarayıcı ve dâhili GPS özelliğini desteklemek üzere TomTom Navigator 6 gibi ek uygulamaları da içeriyor. TyTN II 3 megapiksel kamerası ile PDA dünyasında rakipleri arasında öne çıkıyor.

Fiyat: 890 dolar + KDV
BİLGİ İÇİN: www.tytnseries.com

HABERİNİZ OLSUN

CEM ŞANCI, cemsanci@chip.com.tr

Güvenlik riskini küçümsemeyin

■ Bu ay Haber Merkezi'mize fazla dikkat çekmeyen bir haber düştü. Aynı haber CHIP online üzerinde de yayınlandı ama tıklama sayısına baktığımda diğer haberlerin arasındadır biraz sönük kaldığını fark ettim. Haber, siber suçların ABD'ye bir yıllık maliyetininin 240 milyon dolar olduğunu anlatıyordu.

Biliyorum çoğunuz, "siber suçların" hedefi olmayacağını, bir hacker'ın bilgisayarın başında saatler günler harcayarak sizin bilgisayarınıza saldırıp çökertmek, verilerinizi çalmak için uğraş vermeyeceğini düşünüyor olabilirsiniz. Belki Türkiye gerçeğine oranla büyük miktarda bir paraya sahipseniz,

banka hesaplarınızın şifresi, kredi kartlarınızın detayları gibi bilgiler için endişeleniyor olabilirsiniz ama büyük miktarlarda serveti olan bir iş adamı olmadıktan sonra, sanal korsanların size saldırmayacağını, sizinle zaman harcamayacağını sanarak büyük bir gafleti yaşıyorsunuz.

Ancak sanal korsanlar sizinle kişisel olarak ilgilenmeseler bile belki cebinizden birkaç bin dolar, hatta birkaç yüz dolar çalmak için otomatikleştirilmiş saldırı robotları ile internet üzerinden sürekli bilgisayarlarınızı tehdit ediyor. Güvenli olduğunuzu düşündüğünüz bir sitede rastlayıp merak sonucu sadece birkaç saniye için uğradığınız tuzak bir web sitesi bile, eğer güvenlik önlemlerinizi almadıysanız bilgisayarınıza virüsleri, solucanları, Truva atlarını yüklemek için yeterli fırsatı sunuyor.

Ardından, banka hesaplarınızı,

kredi kartlarınızı internet üzerinden kullanmıyor olsanız bile, belki hayatınızın en önemli projelerinden birinde, tam da bilgisayarınıza ihtiyacınız varken, ekranda Rusya'daki bir banka hesabına 500 dolar aktarmadığınız takdirde bilgisayarınızın bir daha açılmayacağını söyleyen bir ekranla karşılaşabilirsiniz. İş yaşamındaysanız belki onbinlerce dolarlık bir konkurun, bir teklifin öncesinde veya öğrenciyken belki ertesi gün bitirme tezi veya doktora projeniz için kurul karşısına çıkacakken karşılaştığınız bu soğuk sürpriz, parayı ödemeniz halinde bile, gecikerek hayatınızdan fırsatlarını ve belki

yılların çalınmasını engellemeye yetmeyecektir. En hafif ihtimalle, fidye istemeyen, size kendini belli etmeden arka planda çalışıp duran zararlı bir yazılımın bulaştığını fark ettiğinizde, temizleyemediğiniz için silmek zorunda kalacağınız ve başka kopyası olmayan anı fotoğraflarınız, yazılarınız, günlükleriniz, yani hayatınızın bir dönemi, kaybolup gidecektir. Ve bu felaketten korunmanın en temiz yolu, orijinal bir güvenlik paketi satın almak için yılda 15 - 20 dolarlık bir bütçe ayırmak çünkü sanal dünyadaki sağlık sigortanıza ödemekten çekinmediğiniz birkaç on dolar sizi parayla ölçülemeyecek zararlardan koruyacaktır.

Sanal korsanların para kazanma yöntemleri canınızı yakabilir.

ZAPLAMAK İÇİN ROBOT ÜRETTİLER

Toshiba ApriPoco, televizyona kumanda ediyor

"ApriPoco" adında, 21 cm boyundaki robot, sahip olduğu ses alıcısı ve sesi anlama yazılımı sayesinde, uzaktan kumandayla kontrol edilen tüm elektronik cihazlarla tek başına hükmedebiliyor. Örneğin TV'nin karşısına yerleştirilen bu ilginç robota hangi kanalın açılmasını istediğinizi söylemeniz yeterli. Kanal artık emrinizde...

Ancak her şey bu kadar basit değil: Yapılması gerekenleri ApriPoco'ya öğretmek zorundasınız. Üzerindeki tuşa bastığınızda "Ne yapıyorsun?" sorusunu soran robota, istediğiniz kanalı söylemeli ve bir kerelik uzaktan kumandanız ile kanalı kendiniz açmalısınız. Bu sayede robot talimatı hafızasına kaydediyor ve sonraki kanal değiştirme işlemlerini sizden gelen komutlarla gerçekleştirebiliyor.

ApriPoco'nun tek yeteneği sadece TV kanallarını değiştirmek değil. Diğer tüm elektronik cihazları da kontrol edebilen robot, sahip olduğu kamera sayesinde bulunduğu mekânda olanları izlemenize de olanak sağlıyor.

Toshiba imzasını taşıyan ApriPoco, şimdilik geliştirilme aşamasında. Robota son halinin ne zaman verileceği ve piyasaya ne zaman sürüleceği belirsiz.

BİLGİ İÇİN: www.toshiba.com

YENİ ANAKARTLAR ÜÇ HAFTA GECİKECEK

Intel, P45 yonga setinin çıkışını erteledi

Anakart üretici kaynaklarından alınan bilgiye göre Intel, P45 yonga setinin çıkış tarihini, Mayıs ayından Haziran'ın ortasına erteledi. P35 ve X38'den sonra yeni anakartlarda kullanılacak P45 yonga seti, üst seviye donanım oluşturmak isteyenler tarafından merakla bekleniyordu. Yonga setinin gecikmesine neden olarak, yeni setin PCI express x16 yuvası ve ekran kartlarıyla olan uyumsuzluğu gösteriliyor. Piyasadan edinilen izlenim ise anakart üreticilerinin, Intel'in daha önce belirlediği tarihi geciktirmesinin şirketin imajına zarar vereceği yönünde.

BİLGİ İÇİN: www.intel.com.tr

QR kodları: Tarayın, sörfe çıkın

Gelecek, bir karenin içinde saklı. QR kodu, gerçek dünyayla sanal ağ arasında, cep telefonu aracılığıyla bir bağ kuruyor. Peki, bu tuhaf işaretler ne anlama geliyor ve daha da önemlisi, ne işimize yarıyor?

BARIŞ EMRE ALKIM

Yeni James Bond filmi sonbahar aylarında yayımlanır yayımlanmaz insanlar ellerinde telefonlarıyla posterlerin başına üşüyecek. Elbette yeni ve seksi Bond kızının fotoğrafını çekmek için değil, posterlerdeki küçük bir simgeyi taramak için.

Peki, simgeyi niye tarıyorlar?

Çünkü tarandığı vakit bu simgelere karşılık gelen web bağlantıları görünüyor. Bu simgeler, internet adreslerinin şifrelenmiş halde saklandığı birer QR kodu (Quick Response Code, yani Çabuk Yanıt Kodu) içeriyor. Cep telefonunun kamerası QR matrisini tarıyor ve bir yazılım da şifreyi çözüyor. Böylelikle,

film tutkunlarının elinde, izledikleri vakit "Bond" zil sesini ya da ekran koruyucuyu ücretsiz olarak indirebilecekleri bir bağlantı oluyor. İngiltere'de en son "Mr. Bean" filmi de izleyicilerle bu şekilde buluştu.

QR kodları aslında yeni değil.

Bu modanın başlangıç yeri Asya. Uzakdoğu ülkelerinde kartpostallarda, meşrubat kutularında ve posterlerde bu tür siyah beyaz semboller bulunuyor. Hatta McDonalds bile bu yörelerde hamburgerlerini sardığı kağıda, sattığı yiyeceklerin içeriğini ve beslenme değerlerini bulunduran bir sitenin adresini içeren simgeler basıyor.

Peki, cep telefonuyla okuya-

bileceğiniz şifreli karakterler ne anlama geliyor. Sizin için, bu yapıyı derinlemesine araştırdık.

YAPIL: Marketlerde ürünlerin üzerinde kullanılan geleneksel barkotların aksine, bir QR matrisi sadece 12 sayı değil, çok daha fazla bilgi barındırabiliyor. İkili veri en fazla 3.000 byte boyutunda olabiliyor. Bu da 1.500 piksellik bir JPEG resmine karşılık geliyor. Kombinasyon yöntemiyle 7.000 sayı elde etmek mümkün. Bir kural olarak, sayılara eşlik eden metin hep 4.300 karakter civarında. 21 x 21 noktadan oluşan bir kare şeklindeki Boyut 1'den, az önce değerlerini verdiğimiz 177 x 177 noktalık Boyut 40'a kadar çeşitli boyutlar bulunuyor.

DÖNÜŞTÜRME: QR şifreleyici, bir bağlantıyı ya da „CHIP“ gibi bir sözcüğü, siyah beyaz alanlara dönüştürüyor. Bilgisayar kodu ikilik veriler üzerine kurulu olduğundan, matristeki siyah bir alan ikilik sistemde 1, beyaz ise 0 rakamına karşılık geliyor. Gördüğümüz alanlar, şifreleyicinin son adımı.

İlk adımda ise yazılım, bir standart tablo yardımıyla harfleri, sayıları ve noktalama işaretlerini sayılara dönüştürüyor. Böylece "CHIP" in karşılığı 12, 17, 18 ve 25 rakamları oluyor. Yazılım sonra bu numaraları çiftler halinde birleştiriyor. Bu da, şu yönteme göre çalışan şifreleme sırasında yer kazancı sağlıyor: İlk rakam 45'le çarpılıyor, ikinci

ATÖLYE: QR KODU NASIL KULLANILIR?

Yükleme Telefonunuza QR okuyucuyu kurun. Kayva doğrudan yükleniyor, isterseniz PC'nizden yükleyebilirsiniz.

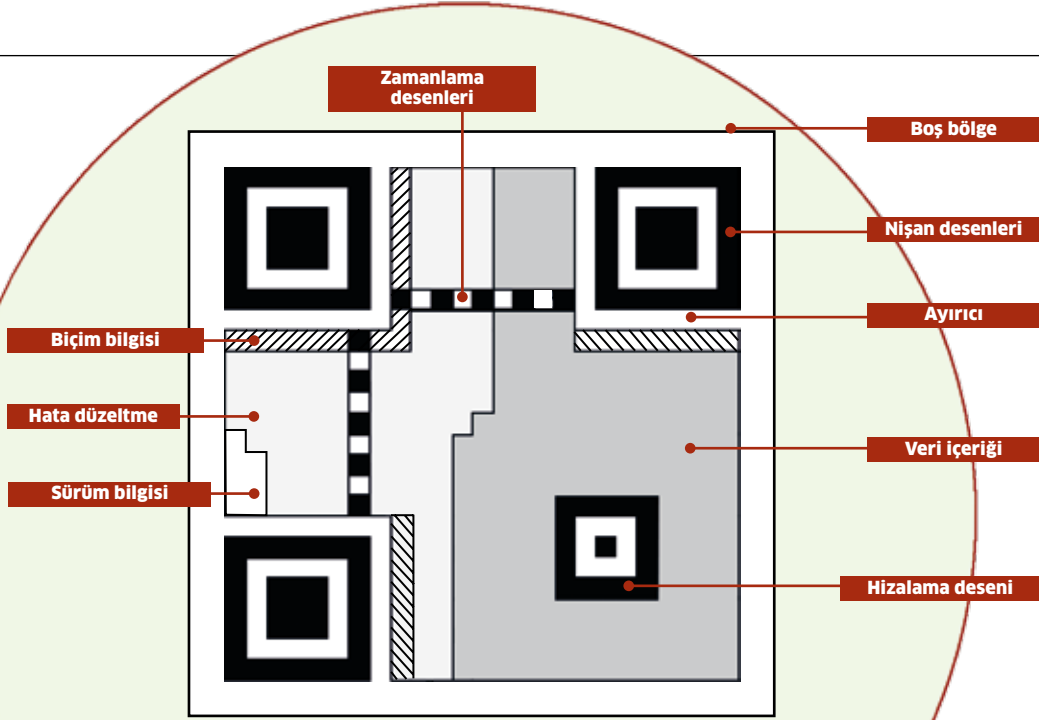
Tarama Okuyucuyu açıp kamerası QR koduna doğrultun. Dikkat: Bu sırada Fotoğraf çekmeyin.

Çözme Okuyucu geri kalanını hallediyor, kodu çözüp web bağlantısını hemen ekranda görüntülüyor.

Erişim Bu bağlantıyı tarayıcınıza açtığımızda, cep telefonuna göre hazırlanmış bir web sitesiyle karşılaşacaksınız.

QR matrisinin yapısı

Boş bölge ve nişan desenleri, tarama sırasında simgenin tespit edilmesini sağlıyor. Ayırıcı, üç noktayı metin alanından ayırıyor. Zamanlama ve hizalama desenleri, QR okuyucunun standart alanları kolayca tanınmasını sağlıyor. Okuyucu daha sonra biçim ve sürüm bilgisini alıyor. Bununla hata düzeltim verisini şifresini çözeceği veri sözcüklerinden ayırıyor.

rakam sonuca ekleniyor. Böylece "CH" için 557, "IP" için 835 karşılıkları çıkıyor. Şifreleyici daha sonra bu rakamları 11 bitlik bir ikili değere çeviriyor. Yani 557'nin karşılığı 01000101101, 835'in karşılığıysa 01101000011 oluyor. İki bit sırasını arka arkaya yazdığımızda, QR kodu cinsinden "CHIP" dizesini elde ediyorsunuz.

Dönüştürme sonrasında şifreleyici, bu bit sırasını her biri 8 bitlik üç blok halinde bölüyor.

22 bit'lik "CHIP" dizesinden böylece üç adet blok oluşuyor ve sadece 6 bitten oluşan üçüncü bloğun sonu sıfırlarla dolduruyor.

Hata düzeltimi

Dahili hata düzeltimi sayesinde, QR matrisleri kirlense ya da zarar görse bile okunabiliyor. Bu da matris alanlarının büyük bir kısmının, asıl içeriğe bağlı bir şekilde düzelti verisi içermesinden kaynaklanıyor.

Şifreleyici, hata düzeltim verisini CD'lerde ve DVD'lerde de kullanılan Reed Solomon prosedürüne göre belirliyor. Verinin ne kadarının kurtarılabileceğini belirleyen ise, düzeltim seviyesi. QR standardının, sırasıyla L, M, Q ve H olmak üzere dört ayrı hata düzeltim seviyesi var. L, zarar görmüş verinin %7'sinin kurtarılmasına izin veriyor. H ise maksimum güvenlik sağlıyor ve verinin %30'unu yeniden oluşturabiliyor. Elbette düzey ne kadar artarsa, matriste hata düzeltiminin kapladığı yer de çoğalıyor.

MASKE: Şifreleyici bir ve sıfırlar-

dan oluşan blokları hemen noktalara dönüştürmüyor. Bundan önce, arka arkaya simsiyah ve bembeyaz alanların oluşmasını engellemek için, hesaplanan byte'ları maskeliyor. Eğer böyle yapılmazsa, cep telefonu kameraları simgeleri taramakta güçlük çekiyor. Birden çok maske kullanabilen şifreleyici, en iyi okunurluğu sağlayan maskelyi tercih ediyor. Ardından da siyah beyaz imgeleri yaratıyor.

QR okuyucunun bu noktalı desenden anlam çıkarabilmesi için, şifreleyici yazılımın matriste sağlaması gereken iki şey daha var: Biri hata düzeltim seviyesi, diğeri ise maskeler. Her iki bilgi de biçimlendirmeden sorumlu kısımda yer alıyor (yukarıdaki şemaya bakınız).

QR kodu iş başında: Cep telefonlarınız artık daha akıllı

QR kodları, reklam endüstrisi için yepyeni bir iletişim kanalı demek. Son kullanıcılar da bu anlaşmadan zararlı çıkmıyor, zira gerek cep telefonu için QR okuyucular, gerekse kendi QR kodlarınızı yaratabileceğiniz programlar ücretsiz bulunabiliyor (<http://grcode.kaywa.com>).

KARAR

QR hem eğlenceli hem de cep telefonlarıyla bilgiye rahatça erişim sağlıyor. Nasıl ki GPS şu an nerede olduğunuzu söylüyorsa, QR kodu da çeşitli yerlerde ne yapacağınızı anlatabilir. Yine de çoğu cep telefonunda dahili okuyucu bulunmuyor. QR kodları için bir sürü işe yarar kullanım alanı bulanlar var.

Ticari kullanımın yanı sıra, Tag City gibi projeler (<http://tag-city.net>) kimi Avrupa ülkelerinde, örneğin Frankfurt'ta kullanılmaya başladı bile. Sanat dünyasının önemli mekanlarına yapılandırılan kodları taradığınızda, bu yerlere ilişkin ayrıntılı bilgi elde edebilirsiniz. Hatta bu bilgilendirme müzelerde de devam ediyor.

Bununla birlikte, QR kodlarının geniş kapsamlı kullanımının önünde birkaç engel var. Her şeyden önce, matrisle ağ arasındaki bağlantıyı sağlayan internet erişimi cep telefonları için ucuz değil. Zira QR simgesinde çok az bilgi depolanabildiğinden, tüm ayrıntı internetten indiriliyor.

Ayrıca şu anda dahili QR okuyuculu modeller üreten tek firma Nokia, o da birkaç seçilmiş modelde (N82, N93, N93i, N95 ve E90). Bu uygulama, okuyucu yazılımla kameranın uyum içinde çalışmasını garantiliyor. Oysa diğer cep telefonlarında sorunlar çıkıyor. Örneğin, zum ya da flaş özelliği olmayan cep telefonlarında sadece uygun ışık koşulları altında tarama yapılabiliyor. Ancak kablosuz internetin yaygınlaşmasıyla bu sorunların tarihe karışacağına ve QR kodunun da SMS kadar sık kullanılacağına kesin gözüyle bakılıyor.

balkim@chip.com.tr

BİLGİ

QR-yazılımları

KAYWA READER: Birçok modeli destekleyen, Java'yla yazılmış okuyucu. <http://reader.kaywa.com>

QUICKMARK: Farklı Symbian ve MS Mobile cep telefonları için QR okuyucu. www.quickmark.com.tw

JAXO: Birçok modelde çalışan Java tabanlı okuyucu. Web sitesinde kod yaratıcı da var. www.jaxo.com

MODEM TELEFON PİYASADA

Toshiba G450 ile bir ilk

Toshiba mobil iletişim bölümü, bir ilke daha imza atarak melez G450 mobil cihazı satışa sundu. G450 ile dizüstü bilgisayarlardan dilediğiniz her yerde 3G mobil ağını kullanarak internete bağlanabiliyorsunuz. G450, ayrıca sesli arama yapabileceğiniz ve yazılı mesaj gönderebileceğiniz bir cep telefonu olarak da kullanılabilir. USB veri depolama aygıtı olarak da kullanılabilen ürünün MP3 çalar olma özelliği de var. Birbirinden farklı dört işlevi tek bir üründen birleştirmeyi hedefleyen

G450'nin Nisan ayı sonunda Türkiye'de satışa sunulması bekleniyor. Cep telefonlarının dizüstü bilgisayarlar ile kusursuz bir şekilde çalışmasını bekleyen kullanıcılar için mükemmel bir çözüm olan G450, PC'ye USB yuvasından bağlanabiliyor. Cihaz, EDGE, GPRS bağlantılarını veya 3G HSDPA/UMTS mobil ağını kullanarak, yüksek hızda web, e-posta ve ofis ağı erişimi sağlıyor. G450 ile internete bağlıyken gelen çağrıları yanıtlamanız mümkün. Sesle arama, SMS, alarm özellikleri olan telefon sadece 56 gram. USB'den şarj olma özelliği sayesinde kesin-

tiz çalışma imkanına da kavuşuyorsunuz. G450, 160 MB veri taşıyabileceğiniz bir USB veri depolama aygıtı olarak da kullanılabilir. Yanınızda iş ile ilgili dosyalarınızı kolayca taşıyabileceğiniz gibi MP3 çalar olarak da kullanılabilen cihazda en sevdiğiniz şarkıları da taşıyabiliyorsunuz. Beyaz, kırmızı veya siyah renk seçenekleri ile satışa sunulan G450, farklılıklar gösteren iş hayatında özellikle ofisten uzakta sürekli mobil halde çalışan kullanıcılar için hayati kolaylaştırıcı bir çözüm.

Fiyat: 370 YTL
BİLGİ İÇİN:
www.toshiba.com.tr

TAMAMI SİLİKON KULAKLIK

Creative'den EP-220 kulaklık

Creative sesteki uzmanlığını yeni kulaklık ürünleriyle de tüketiciyle buluşturmaya devam ediyor. Firma, yeni dış kısmı tamamen silikondan yapılmış kulaklığı EP-220'yi duyurdu. Bildiğiniz gibi silikon insan vücuduna en iyi uyum sağlayan maddelerin başında geliyor. Silikon yapısı sayesinde Creative EP-220 kulağınıza tam olarak oturarak, uzun süreli müzik dinlemelerinizde kulağınızı rahatsız etmeyecek. Creative EP-220, altı farklı renk seçeneği, 8 mm'lik neodmiyum ses sürücüsü ve 110 dB'lik hassasiyeti ile müzik keyfini üst düzeyde yaşamak isteyenler için vazgeçilmezler arasında yer alacak.

BİLGİ İÇİN:
www.creative.com.tr

Teknik özellikler

- Form:** Bar (USB modem)
- Ölçü:** 98 x 36 x 16 mm
- Ağırlık:** 56 g
- Sistem:** UMTS / HSDPA (3.6 Mbps) / GSM / GPRS / EDGE
- Hafıza:** 160 MB
- Arabirim:** Mini USB
- Bant:** 2100 UMTS 900 / 1.800 / 1.900 - GSM, GPRS, EDGE
- Pil:** 600 mAh
- Bekleme süresi:** 200 saat

- Konuşma süresi:** 140 dakika
- Ekran:** OLED 96 x 39
- Mesajlaşma:** SMS
- Medya oynatıcı:** MP3, AAC, AAC+, eAAC+
- Diğer özellikler:** Alarm
- Renkler:** Siyah, beyaz, kırmızı
- Aksesuarlar:** Mini USB kablo, stereo kulaklık (mikrofonlu), şarj aleti, kullanma kılavuzu, CD-ROM

CİTROËN'İN C4 ROBOT'U İSTANBUL'DA

İstanbul'da geçen bir bilgisayar oyunu

Tamamen yerli yetenek ve emekle geliştirilen C4 Robot oyunu, yeni nesil grafikleri, görsel efektleri, robot ve araç fiziğinin başarılı entegrasyonu ve İstanbul temalı özgün ve gerçekçi parkuru ile büyük beğeni topluyor. Son derece kolay oynanabilecek şekilde tasarlanan bilgisayar oyununda kullanıcılar, Boğaziçi Köprüsü üzerinde başlayan, Beylerbeyi ve Marmaray güzergahını kullanarak yine Boğaziçi Köprüsü üzerinde sonlanan parkuru en kısa sürede tamamlanmaya çalışacak. Yön tuşlarının kullanılarak oynandığı oyunda, yarışçılar, S ve D tuş-

ları ile, Citroën C4 veya C4 robot kimliğine dönüşerek, en iyi skorla parkuru bitirmeye çalışacak.

Boğaziçi Köprüsü'nün birebir modellediği C4 Robot oyununun en ilginç yönlerinden biri de, yarış parkuru içinde yer alan ve 2011 yılında tamamlanacak Marmaray'ın şimdiden bitirilmiş olması. Oyunu geliştiren ekibin, gerçek plan ve görsellere kendi hayal güçlerini de ekleyerek modellediği Marmaray'ın iki yanında, dev akvaryumlar yer alıyor. C4 Robot oyunu, oyun yazarı Mevlüt Dinç'in önderliğinde geliştirildi. 15 yıl boyunca İngiltere'de edindiği birikimi ile birçok ödül alan Dinç, Enduro Racer, Last Ninja2, First Samurai ve Street Racer oyunlarına imza attı. Dinç aynı zamanda, Türkiye'nin ilk MMORPG oyunu İstanbul Kıyamet Vakti ve I can Football oyunlarının da geliştiricisi.

BİLGİ İÇİN: www.c4robot.com

YEOH Stage6'in veliahdı tökezledi

DivX, video platformu Stage6'i stratejik nedenlerden ötürü kapattı. Eğer söylentiler doğruysa, hareketli görüntüleri destekleyen teknoloji yüzünden film koranlarının uğrak yeri olan Stage6'in masraflarında büyük patlama olmuş. Site, videolar için 2 GB alan veriyordu ve çözünürlük sınırlaması yoktu. Stage6 web sitesi, istenilen uzunlukta video barındırabilen eski rakibi yeoh'a bağlantı veriyordu. Daha da kötüsü, 30 dakikadan uzun videoları izlemek isteyen kullanıcıların oturum açıp yeoh'un oynatıcı yazılımını sistemine kurması gerekiyordu. Bu da Web 2.0 çağında anlaşılabilir bir şey.

BİLGİ İÇİN: www.divx.com

APPLE MacBook'ların işlemcileri sınıf atlıyor

Intel'in 45 nm teknolojisini geliştirmesinin ardından bilgisayar sektörü hareketlendi. Dell, Lenovo ve benzerlerinin dizüstülerini, Intel'in 45 nm'lik Penryn işlemcisiyle donatmaya başlamasının üstünden çok geçmeden, Apple da bu kervana katıldı. MacBook'ların işlemcileri artık 2,1 değil 2,4 GHz saat hızında çalışan Core 2 Duo. Daha hızlı olan MacBook Pro'larsa 2,4 yerine 2,5 GHz'lik işlemcilere terfi ettirilmiş. Bunun avantajı, daha düşük güç tüketimi, daha yüksek işlem gücü. En düşük model haricinde artık tüm MacBook'lar 2 GB bellekle geliyor ve sabit disklerinin en küçüğü bile 80'den 120 GB'a yükseltilmiş. Yeni MacBook Pro, MacBook Air'den tanıdığımız ve fotoğraflara züm yapmayı sağlayan multi touchpad'e sahip. MacBook'un tek zayıf yanı, yetersiz Intel X3100 grafik kartı. Hatırı sayılır ölçüde daha hızlı olan nVidia 8600 GT'yle gelen MacBook Pro, artık 512 MB video hafızasına sahip ki, bu, eski değerinin tam iki katı. MacBook'un farklı işlemci, sabit disk ve RAM miktarlarıyla donatılmış üç modeli, 1.100 ila 1.400 Euro fiyatla satılıyor.

BİLGİ İÇİN: www.apple.com

GÜVENLİK YAZILIMI Avira'dan ücretsiz kurtarma CD'si

Bilgisayarınız bir virüs saldırısının ardından açılmıyorsa, Avira'nın sunduğu ücretsiz kurtarma CD'si imdadınıza yetişebilir. CD, bilgisayarınızda virüs ya da başka zararlılar olup olmadığına bakıyor. Linux tabanlı açılış CD'sinin arabirimi, sade grafikleri sayesinde akla tarihi DOS yazılımlarını getiriyor. Avira AntiVir Recovery CD'si, sürekli olarak güncellenecek. Yazılım üreticisi, "eğer sisteminiz bir virüs ya da zararlı kod yüzünden çöktüyse, bilgisayarınızı temiz olduğu garantili, güvenli bir CD'yle açabilirsiniz" diyor. Kurtarma CD'sinin neredeyse 50 MB olan boyutu, bir hayli küçük. Program, üzerine çift tıkladığınız vakit, boş bir CD'ye otomatikman yazılıyor.

BİLGİ İÇİN: www.freeav.com

PHOTOIMPACT X3 Ekspres görüntü düzenleme

Photoimpact yazılımının geliştiricileri, fotoğraf yazılımının 13. sürümüne birçok yeni işlev eklemiş ve eski işlevleri de gözden geçirmiş. Ulead'in yazılımının ExpressFix kipi sayesinde, görüntülerdeki sinir bozucu kirliliği gidermek, renklerin tonunu ya da pozlama değerini değiştirmek mümkün. Yine yeni eklenmiş olan düzeltme aracı ile fotoğraflarınızı düzeltebilir, altın oranlı kırpma özelliği ile fotoğraflarınızın daha iyi görünmesini sağlayabilirsiniz. Değişikliklere, birçok farklı fotoğrafı bir araya getirerek farklı birleşimler oluşturan kolaj özelliği de dahil.

BİLGİ İÇİN: www.corel.com

OYUNCULARIN AVUÇLARI KAŞINMAYA BAŞLADI

MSI'nın nVidia 9800 GTX ekran kartı geldi

9800 serisinin duyurusunun ardından ilk 9800 kartlar kendini henüz görmeye başladı. nVidia, N9800 serisinde, iki tane grafik kartını tek bir gövdede birleştirmiş. MSI'nın N9800GTX serisi ekran kartı ise Hybrid Power teknolojisi ile optimal güç yönetimi sayesinde, yüksek çözünürlükte oyun oynama gibi durumlarda performansını artırırken, oyun dışında performans gerektirmeyen zamanlarda güç tüketimini otomatik olarak düşü-

rüyor. MSI N9800GTX serisi, her biri yeni bir rekor olan 1.688 MHz'de çalışan 128 kanal ile 299 \$ -349 \$ fiyat aralığına yerleşiyor.

MSI N9800GTX, nVidia Hybrid Power teknolojisi sayesinde, performansını sadece ihtiyacınız olduğunda sergiliyor. Hybrid Power teknolojisi, grafiksel olarak daha az yoğun uygulamalarda, daha sessiz ve düşük güç tüketen bir PC için anakartınızın GeForce GPU'suna geçmenize ola-

nak tanıyor.

3-way nVidia SLI teknolojisi ve yeni sürücüler sayesinde, Windows Vista'daki AFR (Alternate Frame Rendering) kullanılarak, performans ölçeklemesi gerçekleştiriliyor. Yüksek bir oyun kalitesi için, nVidia nForce 780i ve 790i anakartlarda 3-way SLI sistemiyle çalışan 3 adet MSI N9800 GTX ekran kartı, tek bir GPU üzerinde 2.8x'e kadar performans artışı sağlıyor.

BİLGİ İÇİN: www.msi.com.tr

Çevreci etiketler mercek altında

Eko PC'ler: Yarınlar için yeşil BT

Enerji tasarruflu donanım satan üreticilerin sayısı gün geçtikçe artıyor. CHIP, bu çevreci dalgadan nasıl yararlanacağınızı anlatıyor. Böylece, **ELEKTRİK MASRAFLARINIZI** %50'ye varan oranlarda kısabileceksiniz.

BARIŞ EMRE ALKIM / MS

İster Apple olsun, isterse Intel ya da Microsoft. Artık bilişim pazarının devleri çevreci örgütlerin çevre dostu ürünler konusunda yaptığı baskıyı hissetmeden edemiyor. Eskiden yeşil BT'ye doğru neredeyse sürünen sektör, Greenpeace gibi örgütler BT ürünlerinin çevre üzerindeki etkisini düzenli olarak araştırmasa ve sonuçları basınla paylaşmasa, bu konuda duyarlı davranmayacaktı. Ne var ki doğaya verilen zarar dudakları uçuklatıyor. Şu ana değin hiçbir firma, aşağıda, Greenpeace grafiğinde görmekte olduğunuz "yeşil bölge"ye ulaşamadı. Nintendo, Philips ve Microsoft gibi devlerin çevre duyarlılığı karnesinin kırıklarla dolu olması, utanılacak şey doğrusu. Firmalar, yıllardan beri ürünlerini biraz olsun "yeşil" kılmak için çabalıyor. Bu yüzden de "Energy Star", "Energy Label" ya da "TCO" gibi çeşitli kalite ölçütlerini kullanıyorlar. Ancak pazarlama amaçlı kullanılan bu damgaların hepsi sözünü tutamıyor. Çünkü birçoğu araştırılmamış, aldatıcı paketlerden başka bir şey değil. Örneğin, Energy Star logosunu ele alalım. Hemen her bilgisayarda görmeyeniz mümkün olduğu işaret, aygıtın açılış sırasında son derece tasarruflu olduğunu belirtiyor. Oysa bu ölçütün pratikte hiçbir anlamı yok.

Üreticiler, bu çevreci sembolü hiçbir laboratuvarından, hiçbir komiteden ya da kurul denetiminden geçmeksizin, kıstasları yerine getirip getirmedikleri belirlenmeden kafalarına göre kullanıyorlar.

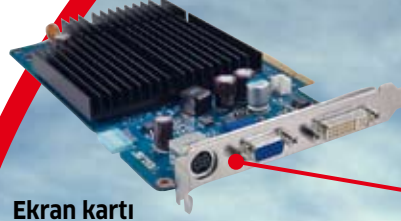
Sektör, yeşil etiketlerin öneminin farkında. Yeşil yaklaşım, enerji tasarrufu sağlayan ürünler elektrik faturasını olumlu etkilediği için de önemli. Lawrence Berkeley ulusal laboratuvarı tarafından yürütülen bir araştırma, sunucu parklarının ve veri işleme merkezinin dünyada her sene 45 milyar kilowatt/saat harcadığını ortaya koyuyor. Bu rakam, 2 milyar Euro demek. Eko teknolojiden faydalanarak bu maliyeti ciddi oranda düşürebilirsiniz. Bunun bir de olumlu yan etkisi var: Firmaların imajı da bir anda değişiyor.

Baskı altındaki firmalar: Kullanıcılar çevreyle daha dost ürünler bekliyor

Sektördeki bu ani fikir değişikliği kendi menfaatini gözetmiyor desek yalan olur. Ama çevre ve iklim korumasına yönelik halk bilinci son iki senedir uyanmaya başladı.

İşlemci
Orta fiyat düzeyindeki işlemciler kullanışlılıkla kapasitenin ideal bir birleşimi. Örneğin, Intel E6750

Ekran kartı
Yeni başlayanlara yönelik pasif soğutmalı kartlarla senede 25 Euro tasarruf mümkün. Üstelik bu kartlar ofis, web ve çoklu ortam için yeterli.

Güç kaynağı
Ucuz aygıtlar boşa enerji harcıyor. 380 watt, sıradan bir PC için yetiyor da artıyor bile.

Monitör
TFT ekranlar çok enerji harcamıyor. Ama bekleme kipindeki güç sarfiyatına dikkat etmelisiniz.

GREENPEACE ARAŞTIRMASI

Greenpeace'in (www.greenpeace.com) düzenli araştırmaları, BT sektöründen kimlerin dünyayı kirlettiğini ortaya koyuyor. Bu tabloda çevreyi koruyanları ve kirletenleri görebilirsiniz.

Nintendo: Konsol üreticisi, ürünleri konusunda sessiz. Bu, Greenpeace'in şu ana kadar verdiği en düşük not.

Microsoft: Tüm Microsoft ürünlerinde tutuşma önleyici maddeler ve PVC hâlâ kullanılıyor. Redmond kökenli firma, geri dönüşümde bile çuvallıyor.

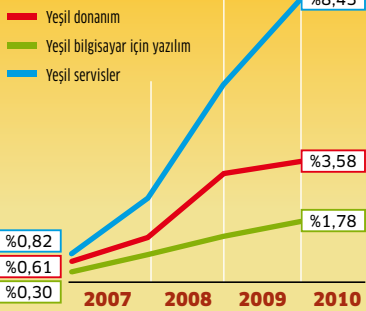
Eksiksiz teklif

Takılı olan bileşenlere ve belirtilen güç tüketimine dikkat edin.

YEŞİL BT PAZARININ BÜYÜMESİ

Çevre bilinci, pazarlamada önemli bir etmen. Yeşil BT sektörünün 2010'a kadar hızla büyümesi bekleniyor.

Firmaların Yeşil BT konusundaki buluşları ve deneyimleri nihayet son kullanıcıya ulaşıyor. Yapılan araştırmalar, Yeşil BT sektörünün 2010'a kadar %60'tan daha fazla büyüyeceğini ortaya koyuyor.

Giderek daha fazla üretici, medya PC ya da ofis PC'si gibi günlük kullanıma uygun, güç tasarruflu, küçük bilgisayarlar yapıyor. Günümüz bilgisayarları birçok uygulama için gereğinden büyük ve hantal kalıyor. Donanımlar genellikle mürşif ya da yeterince uyumlu değil. İşte bunun en iyi örneği: Tam yük altında, üst düzey bir bilgisayar 500 watt'tan fazla güce gereksinim duyuyor. Böyle bir bilgisayar her gün üçer saat açık kalırsa, yılda 140 Euro'yu aşan tutarda güç harcıyor. Üzerindeki çevreci etiketlere gerçekten uyan bir bilgisayarın harcadığıysa, bu rakamın yarısından bile az. Monitörler için de aynı geçerli. Kimi aygıtlar bekleme kipinde bir ya da iki watt harcarken, kimisi 20 watt'ı gözü kapalı yutuyor.

Bununla birlikte, ayrıntılı bilgi sahibi olmadan uygun donanımı seçmek çok mümkün değil. "Blauer Engel" ya da ECO-Kreis gibi logoları arasanız da bulamıyorsunuz. Bu kalite damgalarını taşıyan çok az PC ürünü var. Genelde, BT sektörü ürünlerinin çevreciliği konusunda sorun yaşıyor. Bu yüzden, orijinal mottosu "Yeşil BT" olan CeBIT'te bile "Green IT Village" (Yeşil BT Köyü) bir köşeye terk edilmiş, ziyaretçilerini bekliyor.

balkim@chip.com.tr

ÇEVRECİ ETİKETLER

Kaliteyi belirten bu işaretler müşterilere de yol göstermeli. Ama etiketlerin ne anlama geldiğini, güvenilir olup olmadığını bilen pek az insan var.

◀ **Energy Star**
Tüm üreticiler ürünlerine Energy Star damgasını kendileri basıyor. Gereken ölçütler doğrulanmış değil.

◀ **Energy Label (GEEA)**
Ölçütler yeterli olabilir, ama testler sadece rasgele örnekler üzerinde yapılıyor. O yüzden, kâğıt üzerinde kalan bir etiket.

◀ **TCO**
Ayrıntılı ve bağımsız testlerden geçiyor. Bu etiket tüm dünyada kabul görüyor.

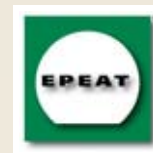
◀ **Blauer Engel**
Aygıtların çevre dostu olduğunu kanıtlayan testler. Ancak BT alanında kullanımı yaygın değil.

◀ **ECO-Kreis**
TÜV, ürünlerin çevre üzerindeki etkisini ayrıntılı olarak test ediyor. Satın almada önemli bir kılavuz olabilir.

◀ **EU Eco Label**
Çoğu zaman kriterler test ediliyor. Ama bazen üreticinin verdiği bilgiler yeterli sayılıyor.

◀ **EPEAT**
Birçok ölçütten faydalanıyor. Ama bunlar nadiren test ediliyor. Kısıtlı alanlar için tavsiye edilebilir.

Apple: Firma her araştırmada birkaç puan yukarı tırmanıyor. Apple, MacBook Air gibi aygıtları yüksek oranda çevre dostu malzemeler kullanarak üretiyor.

6,7

NOKIA: Firma çevrenin korunmasına öncelik veriyor, hem üretim hem de geri dönüşüm aşamasında. Bununla birlikte, firma hâlâ çok tutarsız.

7,3

Samsung ve Toshiba:

İdeal geri dönüşüm ve başarılı hizmetler. Samsung ve Toshiba hiçbir konuda hata yapmamaya kararlı. Bununla birlikte, hâlâ PVC ve yangın önleyici içeren birkaç ürünü var.

7,7

İlk alan kim olacak?

Greenpeace bu araştırmayı 2006'nın Ağustos ayından beri yürütüyor. Bugüne kadar hiçbir firma yeşil alana girmeyi başaramadı.

10

READ.ME

MAHMUT KARSLIOĞLU, mkars@chip.com.tr

Teknolojiler ölür, kalan sağlar bizimdir

Alacağınız ürünlerdeki teknolojinin geleceğin teknolojisi olduğuna emin olun

Teknolojiler aynı insanlara benziyor. Doğuyor, gelişiyor, en popüler dönemlerini yaşıyor ve zamanla unutulup, ölüyorlar. Bu bir doğal döngü şeklinde devam ediyor. Tabii arada istisnalar da olmuyor değil. Birçoğunun daha doğduğunda ne kadar popüler olacağı belliyken bazıları da açıkça söylemek gerekirse hasta doğuyor. Daha ilk baştan çok fazla uzun ömürlü olmayacakları belli olsa da nedense kimse erken ölümü onlara yakıştıramıyor. Teknolojilerine sahip çıkanlar onların ölmesini istemiyor, ama rakipler gerçekten acımasız. Dolayısıyla bilişim dünyası sık sık teknoloji ölümleri ile sarsılıyor. Bunun en son örneği ise HD-DVD.

Henüz HD-DVD'nin üzüntüsünü atlatmış değiliz ve yasını tutmaya devam ediyoruz. Ama ne yazık ki bu son olmayacak. Söylemek pek içimizden gelmesede de çok yakın bir zamanda olmasa da ev elektroniği sektöründen çok daha üzücü bir başka haber almamız da olası. Aslına bakarsanız bir teknolojinin miladı dolduğunda aramızdan ayrılması çok doğal bir şey. Ancak bunun erken olması bu teknolojiyi seçmiş ve ona inanan kullanıcıları için sarsıcı olabiliyor. Hele ki üretici tarafındaki üzüntüyü ve kaybı söylemeye gerek bile yok.

Sonuç belli olduğu için kimse oraya varmak istemiyor. Yapılan yatırımlar, harcanan emeklerin bir anda zayı olacak olması, "duygusal" nedenlerle birleşince firmaları aslında etik olmayan davranışlara itebiliyor. Kendi içlerinde devam etmeme kararı aldıkları teknolojilere sahip ürünlerin bu haber duyulmadan elden çıkarılmaya çalışılması her ne kadar ticari olarak anlayışla karşılanabilir bir şey olsa da etik olarak çok doğru değil.

Tabii ki bu konuda doğrudan üreticiyi suçlamak da doğru değil. Elinde ürün kalmış elektronik marketler de çoğu zaman stok tüketmek için tüketiciyi hiçe sayarak bilgilendirmeden satış yapabiliyor.

İnanmayanlar hemen internete girip Google'dan örneğin "HD-DVD Player" ürünü aratabilirler. Bu ürünü satan ne kadar çok firma olduğuna şaşıracaksınız. Fiyatındaki inanılmaz indirimlere de özellikle dikkat edin! Hani HD-DVD teknolojisi ölmüştü. Peki buna rağmen ürünü şu an satın alan tüketicilere ne olacak. Tabii ki aldıkları ile kalacaklar. Çünkü yakın bir zaman sonra HD-DVD filmlerin de medyaların da üretimi duracak.

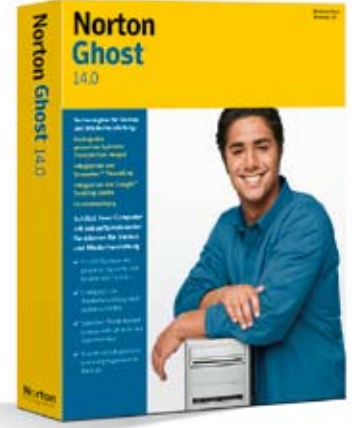
Hiç bir teknolojiyi kötülemek için yazmıyorum. HD-DVD sadece bir örnek. Geçmişte de örnekleri oldu. Gelecekte de olacak. İçinde olduğumuz dönemde de devam etmesi tehlikede olan teknolojiler var. Dolayısıyla CHIP olarak her zaman bu konularda siz okurlarımızı olabildiğince hızlı bir şekilde bilgilendirmeye çalışıyoruz. Ancak herke-

"Teknolojiyi yakından takip eden kimin kalıp kimin gideceğini bilir!"

se ulaşmamız ne yazık ki mümkün değil. Bu durumda CHIP okurları olarak çevrenizdekileri bilgilendirmek de size düşüyor. Gerçi acı haberleri okuduğunuzda iş isten geçmiş de olabilir. Bu yüzden gerek CHIP dergisinden gerek ise CHIP Online'dan son teknoloji haberlerini her zaman yakından takip etmeniz gerekiyor. Bu şekilde önceden haberiniz olacaktır. Bir teknolojinin ölümü onu destekleyen son firmasının da desteğini çekmesi ile olur. Buna dikkat edin. Buradan yola çıkarak uzun bir süre kullanmayı düşünerek satın almayı planladığınız üründe yer alan teknolojileri en doğru şekilde seçebilirsiniz. Böylece henüz resmi olarak açıklanmasa da neyin kalıcı neyin gidici olduğunu anlamanız çok da zor olmayacaktır.

Şimdi kendinizi deneyin ve küçük bir araştırma yapın. Bakalım geleceğin teknolojilerini şimdiden görebilecek misiniz? Ne dersiniz, gelecekte televizyon seyretmek için sizce hangi teknolojiyi kullanacağız? Ben bir şey söylemiyorum. Siz tahmin edin...

NORTON GHOST 14 Virüs saldırısına karşı yedekleme

Virüs koruma yazılımları geliştiricisi Norton, müşterilerine virüs saldırıları karşısında daha kapsamlı bir güvenlik sunmak amacıyla Norton Ghost 14 adlı yedekleme aracını yeni özelliklerle donatmış. Yedekleme yazılımı, "ThreatCon Küresel Güvenlik Uyarı Sistemi" adlı web tabanlı erken uyarı sistemiyle ortaklaşa çalışıyor ve böylelikle, örneğin ABD'de bir virüs salgını gerçekleşirse, Avrupa'daki kullanıcıların verilerini Ghost 14'le yedeklemeye vakti oluyor. Kullanıcılar, yazılımın otomatikman devreye girip verileri güvenceye alması için bir tehlike düzeyi eşığı de belirleyebiliyor.

Bir FTP sunucusu üzerinde doğrudan yedek yaratma özelliği yeni eklenmiş. Norton, buna "Off-site Backup" (Site dışı yedekleme) adını veriyor. Kullanıcılar veri güvenliğini uzaktan denetleyebiliyor, hatta zarara uğrayan bir sistemi bir başka makineden erişerek kurtarabiliyor. Bunun tek şartı, Norton Ghost 14'ün ağ üzerindeki en az bir makinede kurulu olması ve diğer makinede Norton Ghost 12'nin ya da Norton Save & Restore'un bulunması. Açılış CD'si Vista WinPE tabanlı. Bu CD'yle verilerinizi kurtarabiliyorsunuz ama yedekleme yapamıyorsunuz. Dosya arama içinse Norton, Google'ın masaüstü arama özelliğinden yararlanıyor. Fiyatı yaklaşık 70 Euro.

BİLGİ İÇİN:
www.symantec.com

PANASONIC LUMIX FX35

Ultra geniş açılı süper ince fotoğraf makinesi

Panasonic yeni fotoğraf makinesi Lumix FX35'de, el titremesini telafi eden optik görüntü sabitleyici, hareket bulanıklığını kontrol eden akıllı ISO kontrolünün yanı sıra, en yüksek işletim kolaylığı ve yanlış çekimlerin azaltılmasını sağlayıp eğlenceli fotoğraf çekmeye imkan tanıyan akıllı otomatik modu kullanıyor.

10,1 megapiksel'e sahip Panasonic Lumix FX35, 4x optik zumlu, f/2,8 diyafram aralığına sahip Leica DC VARIO-ELMARIT lensini kullanıyor. Ayrıca, 3 megapiksel çözünürlük modunda ekstra optik zum işleviyle göz dolduruyor. CCD'nin orta kısmını kullanarak zum gücünü 7.1x'e çıkarıyor. Panasonic, yeni fotoğraf makinesinde kullanımı kolay bir arayüze sahip.

Fiyat: 699 YTL + KDV

BİLGİ İÇİN: www.panasonic.com.tr

HEM ŞIK HEM BAS BAS

Creative Inspire T10

Creative yeni masaüstü hoparlörü Inspire T10'u piyasaya sundu. Piyano siyahı rengiyle masaüstünde şıklık arayanların tercihi olacak gibi görünen Inspire T10, üzerinde bulunan Creative etiketiyle de hoparlör dünyasına yeni bir stil getiriyor. 10 watt rms gücündeki Creative Inspire T10' içerdiği dâhili subwoofer sayesinde, çok daha güçlü bas sesleri almanız mümkün. Bu sayede masaüstü hoparlörünüzü fazladan bir subwoofer'a ihtiyaç duymadan rahatlıkla kullanabiliyorsunuz. Uydu üzerinden bas kontrolünü de yapabildiğiniz Creative Inspire T10, masaüstünde şıklık ve kaliteyi bir arada isteyenler için iyi bir tercih.

BİLGİ İÇİN: www.creative.com.tr

DÜNYANIN EN YEŞİL TELEVİZYONU

Çevreye saygılı

Las Vegas'ta geçtiğimiz Ocak ayında yapılan Consumer Electronics Show'da (tüketici elektronik sergisi) "Best in Show (Serginin En İyisi)" ödülünü alan Philips'in 42PFL5603D modeli Türkiye'de. Philips çevre dostu ürünüyle firma bünyesindeki duyarlılığını sergilemekten kaçınmıyor. Full HD LCD televizyon; sadece 1080p ve 42 inç genişliğinde. 1920 x 1080 piksel

çözünürlüğü destekleyen cihaz bu ebatlardaki bir HDTV için en düşük güç tüketimini sağlıyor. Philips 42PFL5603D çalışma sırasında sadece 75 watt, bekleme sırasında ise sadece 0.15 watt elektrik enerjisi tüketiyor. Diğer çevre dostu özellikleri ise kurşunsuz parçaları ve geri dönüşümlü paketlenmeyi içeriyor. Cihazın LCD ekranı klasik bir lamba yerine birçok led tarafın-

dan aydınlatılıyor. Böylelikle daha düşük güç tüketiliyor ve local dimming (bölgesel karartma) sağlanıyor. Local dimming (bölgesel karartma) 42PFL5603D'nin karanlık bir görüntü olduğunda farklı led bölgelerinin karartılmasını sağlıyor.

BİLGİ İÇİN: www.istanbulbilisim.com.tr

TELEVİZYONLU CEP TELEFONU GELDİ

Aman maçlar kaçmasın

DRV Mobile, R67 ürünüyle ilk kez televizyonlu cep telefonunu çift sim kart ile birleştirdi. İnternet bağlantısı gerekmeksizin ücretsiz olarak TV izlenebilen R67, üstün görüntü kalitesi ve kolay kullanımıyla, birçok özelliği bir arada sunuyor.

DRV Mobile'in Yönetim Kurulu Başkanı Ercan Dervişoğlu ve Genel Koordinatörü Murat Güven'in yönetiminde yürütülen Ar-Ge çalışmaları sonucunda piyasaya sunulan, çift sim kart teknolojisine sahip televizyonlu cep telefonu R67, iletişim çağının en gelişmiş özelliklerini taşıyor. Şık bir tasarıma sahip olan DRV Mobile R67 ile televizyonunuzu ve iki adet cep telefonunuzu aynı anda tek bir cihazda yanınızda taşıyabilirsiniz. Karasal alanda yayın yapan tüm kanalları izleyebileceğiniz R67 ile kaçırmak istemediğiniz maçları, konserleri, haberleri, dizileri mükemmel görüntü kalitesinde, kesintisiz ve sınırsız izleyebilirsiniz.

Türkiye'de ilk kez etkin olarak kullanılabilen çift sim kart özelliği ve cep telefonundan ücretsiz olarak doğrudan TV yayını yapan R67'nin 250 saat bekleme süresi, 8 saat ise konuşma süresi var. 7'den 77'ye her yaş grubuna hitap eden ve kullanımı oldukça kolay olan R67'nin 240 x 320 piksel dokunmatik ekranı, net görüntü kalitesinin yanı sıra kısa yol tuşları sayesinde televizyon seyredirken kanallar arası geçiş kullanımı da çok kolay.

DRV Mobile R67'de FM radyonuzu kulaklık takmadan telefon üzerinden rahatlıkla dinleyebilirsiniz. Ayrıca 2.0 MP kamera, 4x dijital zum, bluetooth, 1 GB hafıza kartı, handsfree, MP3, MP4, GPRS, WAP, titreşim, ajanda, video kayıt, ses kayıt gibi özellikleriyle de cep telefonu kullanıcılarının tüm ihtiyaçlarını karşılıyor.

BİLGİ İÇİN: www.drvmobile.com.tr

MP3 çalar: İnenler ve çıkanlar

AK VE KARA LİSTE Taşınabilir müzik çalarlar yıllardan beri kullanımda, ama bazen iyi markaların ürünleri bile sinir bozucu olabiliyor. CHIP, hangi ürünleri içiniz rahat bir şekilde satın alabileceğinizi gösteriyor.

AK LİSTE

TREKSTOR I.BEAT ORGANIX

Mucizevi ses: Mucizevi ses: Harika hazırlanmış, muhteşem ses. Trekstor, şimdiye dek erişilmiş en yüksek ses kalitesini sunuyor. Ne yazık ki fiyatı, görünümünü olumsuz etkiliyor.

BİLGİ İÇİN: www.trekstor.com; yaklaşık 100 Euro

APPLE IPOD NANO

Boyuna bakmayın: Kusursuz tasarım, vasat ses. Yine de Apple'ın iPod nano'su basit ve işlevsel kullanımıyla ön plana çıkıyor.

BİLGİ İÇİN: www.apple.com. Yaklaşık 180 Euro.

COWON IAUDIO 7

Dayanıklı: Bir şarjda neredeyse 47 saat aralıksız müzik çalabilen Cowon rakip tanımıyor. Aygıt birçok ses biçimini destekliyor ve OLED ekrana sahip.

BİLGİ İÇİN: www.cowonglobal.com. Yaklaşık 190 Euro.

ARCHOS GMINI XS202S

Dev bellek: 20 GB kapasiteli sabit disk sayesinde Archos veri saklamak için de ideal. Düşük fiyatı ve iyi ses kalitesi de hayranlık uyandırıyor.

BİLGİ İÇİN: www.archos.com Yaklaşık 130 Euro.

COWON D2

Her biçim: İster MP3 olsun, ister DRM'li WMA, Ogg Vorbis ya da kayıpsız Flac biçimi, D2 her şeyi çalıyor. Üstelik kayıt yapabilen dahili radyosu da var.

BİLGİ İÇİN: www.cowonglobal.com. Yaklaşık 240 Euro.

KARA LİSTE

ARCHOS 105

Dediği anlaşılıyor: 105'in şaşırtıcı derecede kötü ses kalitesini Archos'a hiç yakıştıramadık.

BİLGİ İÇİN: www.archos.com. Yaklaşık 70 Euro.

COWON IAUDIO F2

Labirent gibi: Sesi fena değil, görünümü hoş. Ama sezgisel kullanımdan, anlaşılır menü tasarımından nasibini hiç almamış.

BİLGİ İÇİN: www.cowonglobal.com. Yaklaşık 130 Euro.

CREATIVE ZEN STONE PLUS

Tembel: Creative'in Zen Stone Plus'ının ses kalitesi tartışılmaz. Tasarımı da güzel, ama dokuz saat müzik çaldıktan sonra alet teklemeye başlıyor.

BİLGİ İÇİN: www.creative.com. Yaklaşık 50 Euro.

SANDISK SANSa C250

Pek bir narin: Çakmak boyutundaki Sansa, OLED ekranla donatılmış ama hemen çiziliveriyor. Ayrıca kullanımı çok zor.

BİLGİ İÇİN: www.sandisk.com. Yaklaşık 50 Euro.

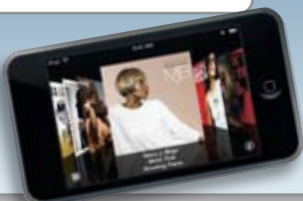

SONY NW-A805

Zaman kaybı: Bu Walkman'e dosyaları sadece Sony yazılımıyla yükleyebiliyorsunuz. Tüm dosyaları Sony'nin lüzumsuz Atrac biçimine çevireyim derken vaktinizi çalıyor.

BİLGİ İÇİN: www.sony.com. Yaklaşık 150 Euro.

GRİ BÖLGE

APPLE IPOD TOUCH

iPhone gibi, iPod Touch'ı da bir kategoriye sığdırmak zor. Harika bir müzik ve video çalar, internete WLAN ile bağlanıyor, ama pil ömrü kısa.

Sadece müzik için: Tasarım ve multi touch

özelliği rakip tanımıyor. Ancak müzik sadece iTunes yazılımıyla yüklenbiliyor ve alet, harici sabit disk olarak işe yaramıyor.

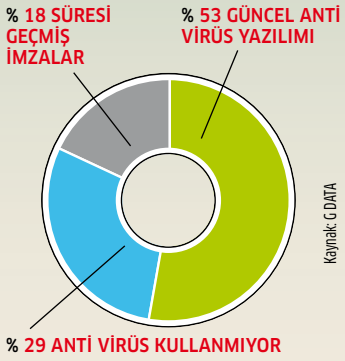
BİLGİ İÇİN: www.apple.com yaklaşık 400 Euro

GERÇEKLER

Tehlike barometresi Nisan ayında

Veterince güvende misiniz?

Korsanların ekmeğine yağ: Röportaj yapılan kullanıcıların sadece yarısı tedbirli bir şekilde sörf yapıyor.

En tehlikeli virüsler

- Para kartı sistemleri ▶ Trojan-Spy.Win32.Banker.ciy
- Ödeme sistemleri ▶ Trojan-PSW.Win32.VB.kq
- Online bankacılık ▶ Trojan-Spy modifikasyonu
- E-posta Truva atı ▶ Email-Worm.Win32.Netsky.q
- En iyi gizlenen ▶ Trojan-Downloader.Win32
- En küçük ▶ Trojan.DOS.DiskEraser.b
- En büyük ▶ Trojan.Win32.KillFiles.mb
- En hasar verici ▶ Backdoor.Win32.AeBot.e
- En yaygın ▶ Trojan-Downloader.Win32

Kaynak: Kaspersky

Bu zararlılardan her biri kendi kategorisinde bir numara ve akıl almaz maddi kayıplara yol açıyor.

Online güvenlik

www.chip.com.tr/guvenlik

En güncel virüs haberleri ve güvenlik konularında makaleler için CHIP Online'i ziyaret edebilirsiniz.

BitLocker şifrelemesi de fos çıktı!

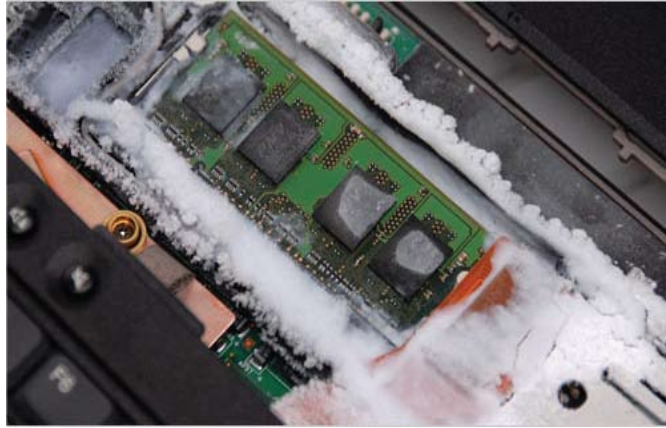
BITLOCKER gibi sürücü şifreleyicilere korsanlar şimdiye kadar dış geçiremiyordu. Ama ABD'li bir araştırma ekibi, yapılamaz denileni başardı.

VP/BARIŞ ALKIM

Süper bilgisayarların bile kıramadığı 256 bitlik AES anahtarı, Microsoft'un Vista'da kullandığı BitLocker gibi sürücü şifreleme yazılımlarının da temelini oluşturuyor. Eğer BitLocker'ın güvenli olduğunu sanıyorsanız yanılıyorsunuz! Princeton Üniversitesi'nden bir araştırma ekibi, sadece BitLocker disklerinden değil, BitLocker'ın Apple dünyasındaki karşılığı olan FileVault'tan ve açık kaynak kodlu TrueCrypt aracından da veri çalmayı başardı. Hatta bu yöntemle, piyasadaki mevcut tüm ticari şifreleme araçlarından veri çalınabilir.

Aslında araştırmacıların şifreleri kırmak için hiç de öyle büyük bir işlem gücüne ihtiyacı olmadı.

Kullandıkları yöntem, asıl şifreye saldırmak yerine parolayı ana hafızadan okumak. Ama bilgisayar kapalıysa ya da bekleme kipindeyse de yapılabilecek bir şey var. Kurnaz saldırgan, USB üzerinden sisteme harici bir disk bağlıyor ve ardından sistemi yeniden başlatıyor. Normalde hafızanın içeriği ve parola, bilgisayar kapatıldığı vakit silinir. Ama bu, bir anda gerçekleşmez; güç kaynağının kesilmesinden üç ila on saniye sonra olur. Bu süre de RAM'deki değerli veriler kaybol-

Soğukta veriler bozulmuyor Depolanmış parolanın RAM yongasında kalması için, araştırmacılar modülü eksi 50 dereceye kadar soğutuyor.

madan sistemi yeniden başlatmak için yeterli.

Eğer bilgisayar bir BIOS parolasıyla korunuyorsa ve dış ortamlardan önyüklemeyi imkansız hale getiriyorsa, araştırmacıların buna da bir çözümü var. Bu iş için özel bir bellek modülü geliştirmişler. Ama bu durumda, on saniye yetersiz kalıyor. Bellek yongasının piyasada bulunan herhangi bir basınçlı hava spreyiyle soğutulması bu işi de hallediyor: Zira sıfırın altında 50 derecede, veriler tamı tamına on dakika boyunca okunabiliyor. Bellek yongası sıvı azota (-196 derece) batırıldığında ise belleğin içeriği 60 dakika süreyle saklanabiliyor.

Karşı önlem: Elektriği güç kaynağından kesin!

Bu konuda, kullanıcı olarak yapabileceğiniz tek bir şey var: Bilgisayarınızı tam olarak kapatın ve elektrikle bağlantısını kesin. Bu, hafızanın içeriğindeki geçici bilgiyi silecektir. Diğer yandan, dizüstü bilgisayarlarda sıkça kullanan bekleme modu böyle bir güvenlik sağlamıyor. Yine de Windows'un uyku modunu kullanarak güvende olabilirsiniz. Zira bu modda işletim sistemi belleğin içeriğini sabit diske yazıyor ve sonra bilgisayarı kapatıyor.

Disk şifreleme yazılımı üreticileri bu durum karşısında telaşlanmıyor, zira parola ana hafızada şifreli durumda bulunuyor ve saldırganların parolayı çözmek için hem büyük işlem gücüne hem de zaman ihtiyacı var.

BİLGİ İÇİN:

www.princeton.edu

AĞ

WLAN geçidi

Korsanlar küçük bir hileyle ağınızı ele geçirebilir. Bunun için bilgisayarınızın bağlı olduğu bir yönlendirici taklidi yaparak verilerinize erişim sağlayabiliyor. Bunun arkasında, bilgisayarda favorilere kaydedilmiş gizli WLAN ağları bulunuyor. Bilgisayarınız, ağ adı (SSID) görünmeyen bu ağları sürekli aramaya çalışıyor ve bulduğu zaman da bağlanıyor.

Korsanlar PC'ye bir SSID ve WLAN kontrol paketi gönderiyor ve bilgisayarın kısa bir süre için mevcut ağdan kopmasına

ve aynı ismi kullanan korsan yönlendiriciye bağlanmasına yol açıyor.

Bu saldırılara karşı korunmak için, gizli SSID kullanan WLAN ağlarından uzak durmalısınız.

BİLGİ İÇİN: www.syss.com

BİLGİ

Yeni güvenlik riskleri

ICQ 6 BÜLD 6043

Bu anında mesajlaşma yazılımını, üzerinde oynanmış mesajlar kullanarak çökertmek mümkün. Bunun altında, yazılımın HTML işleme kısmındaki bir hata yatıyor. Bu güvenlik açığı, bilgisayara zararlı kod sızdırmak için de kullanılabilir.

► **Çözüm:** Üreticinin sitesinden yazılımın en son sürümünü indirebilirsiniz.

BİLGİ İÇİN: www.icq.com

SUN JAVA

Sun'ın ürettiği Java'da birtakım güvenlik açıkları bulunuyor. Korsanlar sisteminize bu açıklardan girebiliyor. Yazı işleri kapanışında, Sun hangi modüllerin etkilendiğini hâlâ açıklamamıştı.

► **Çözüm:** Java yazılımının son sürümünü kurun ve eskilerini kaldırın. Bunu otomatik olarak değil, elle yapmanız gerekiyor.

BİLGİ İÇİN: www.sun.com

MICROSOFT ACCESS

Access'in Jet Engine'indeki açıklardan yararlanarak, MDB dosyalarından sisteminize zararlı kod kurmak ve çalıştırmak mümkün.

► **Çözüm:** Henüz bir güncelleme mevcut değil. Microsoft, Internet Explorer 7'nin ve Outlook'un MDB dosyalarını engelleyebileceğini söylüyor.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

MEDYA OYNATICI

Virüslü videolar

Popüler ve ücretsiz medya oynatıcı VLC, zararlı kodların bilgisayarda çalıştırılabilmesine izin veriyor. Saldırganlar gerçek zamanlı bir video akışı ya da manipüle edilmiş video dosyası sayesinde bilgisayarlara dosya indirebiliyor ve kurabiliyorlar. Saldırganlar bunun için Real Time Streaming Protocol'deki (RTSP) bir hatadan faydalanıyor. VLC, şimdiye kadar video akışlarının uzunluğunu kontrol etmiyordu. Bu da bir tampon bellek taşmasına yol açabiliyor. Yazılımın altyazı modülünde, program arabiriminde ve MP4 demuxer'ında da üç güvenlik açığı bulunuyor ve bu da korsanlara altın yaldızlı davetiye çıkarıyor. Programcılar, yazılımın en son sürümü olan 0.8.6'da tüm açıkları kapatmışlar. Ama yeni yazılımı kurmadan önce, eski sürümü Windows Denetim Masası'ndan tümüyle kaldırmanız gerekiyor.

BİLGİ İÇİN: www.videolan.org

KASPERSKY Lab

www.kaspersky.com.tr

Dünya'nın En İyi Korumasına Hazır mısınız?

Kaspersky Internet Security 7.0

- *İnternette gelebilecek her tehlikeye karşı Tümlüşük koruma.
- *Tümlüşük AntiVirüs Koruması.
(Saat başı güncelleme, ön davranış analizi, süregelen davranış analizi.) **YENİ!**
- *Gerçek zamanlı epost, İnternet trafiği ve dosya koruması.
- *IDS/IPS destekli Kişisel Firewall. **GELİŞTİRİLMİŞ!**
- *Gizli bilgi sızıntılarını önleme. **YENİ!**
- *Geliştirilmiş Botnet Koruması. **YENİ!**
- *Ebeveyn kontrolü. **YENİ!**
- *Spam ve phishing koruması.
- *Otomatik güncelleme.

Kaspersky AntiVirüs 7.0

- *Bilinen ve bilinmeyen tüm tehditlere karşı Üçlü Koruma
(Saat başı güncelleme, ön davranış analizi, süregelen davranış analizi) **YENİ!**
- *Virüs, Trojan ve Solucan koruması.
- *Spyware ve adware koruması.*Otomatik güncelleme.
- *Gerçek zamanlı eposta, İnternet trafiği ve dosya koruması.
- *MSN, ICQ ve diğer tüm Chat programları koruması.
- *Geliştirilmiş Botnet Koruması. **YENİ!**
- *Her tür Keylogger koruması. **GELİŞTİRİLMİŞ!**
- *Her tip rootkit koruması. **GELİŞTİRİLMİŞ!**

1978'den 2008'e

Yüksek teknolojiyle dolu 30 yıl

"Gelen gideni aratır" derler, sizce doğru mu? Bize sorarsanız, bu söz en azından teknoloji için yetersiz kalıyor. Bundan **30 YIL ÖNCE** standart PC'ler yoktu ve işletim sistemi dediğiniz şey yeşil harflerden ibaretti. Ama ülkemizde geçen ay 150. sayısını kutlayan CHIP, Avrupa'da yayın hayatına başladığı 1978'de de okurlarına kılavuzluk ediyordu.

BARİŞ EMRE ALKİM / NH

1978'de ilk kez o yıl, Almanya'da yayımlanan CHIP'in kapağında "Bilinmeyen yaratık: Bilgisayar" yazıyordu. O günün bilgisayarı günümüzün ileri teknoloji ürünlerinden her bakımdan çok farklıydı. Günümüzde çok işlemcili CPU'ya, TV ve HD bağlantısına sahip bir bilgisayarı sadece 600 Euro'ya alabiliyorsunuz. Ama o günlerde, teknoloji öncüleri ev bilgisayarı Commodore PET için bugünün parasıyla 3.000 Euro vermek zorundaydılar. Bu paranın karşılığında aldığımız bilgisayar da 1 MHz'lik işlemcili, tek renk grafikli, 4 KB RAM'li bir makineydi. Belleği 32 KB'ye yükseltmek için, yine günümüzün ederiyle, 2.500 Euro daha vermeyi göze almanız gerekiyordu. Elbette bu bilgisayarı internete bağlanmak için kullanamıyordunuz zira Arpanet o zaman sadece araştırma ve askeri amaçlıydı.

Yetmişler: BT'nin temelleri o zaman atıldı

Günümüzde hayatımızın bir parçası olan sayısız yeniliğin temeli bundan otuz yıl öncesine dayanıyor. Örneğin ilk kişisel bilgisayar (PC) bir Apple idi. Firmanın kurucu ortağı Steve Wozniak tarafından tasarlanan Apple II, diğer bilgisayarlardan üzerine takılabilen sekiz farklı eklenti kartıyla ayrılıyordu. Bu açık tasarım konsepti daha sonra IBM PC'nin bir çığır açmasını sağlayacaktı. Günümüzde, Apple kendini kasıtlı bir şekilde Windows PC'lerinden ayrı tutmaya çalışıyor. 1978, Intel'in ilk x86 işlemcisi olan 8086'nın da doğumuna şahit olmuştu. Pentium ve benzerlerinin atası diyebileceğimiz 8086, 3 mikrometre teknolojisiyle üretiliyordu. 29.000 transistörü vardı ve 4,77 ile 10 MHz arası saat hızına sahipti. Bugünün en son çıkan Core 2 Quad'ıyla karşılaştırmak haksızlık olur. Zira 3,2 GHz'lik yeni işlemci bin kat daha yüksek bir saat hızına, dört çekirdekte toplam 820 milyon transistöre sahip ve 45 nm, yani otuz yıl öncesinin birimleriyle 0,045 mm teknolojisiyle üretiliyor.

1978

PC VE DİZÜSTÜ

Öncü İlk gerçek PC bir Apple'dı ve üzerine 8 ek kart takılabiliyordu. Bu terfilerden en popüler, o günün standart işletim sistemi olan CP/M'de ofis uygulamalarının çalışmasına izin veren Microsoft'un kartıydı. Günümüzde fiyatı 3.500 Euro eden bu model, 1 MHz'lik 8 bit'lik işlemciye ve 4 KB belleğe sahipti.

İNTERNET

Kapalı 30 yıl önce, bireylerin internete erişimi yoktu. 1978'de kullanıcılar bir tür forum sistemi olan BBS'lere ya da CompuServe'in MicroNet'ine bağlanabiliyordu. Bunun için de Hayes'in 300 bit/s hızında çalışan Micromodem II'si gibi analog modemler kullanılıyordu. Bu modemin fiyatı günümüzün parasıyla 670 Euro civarındaydı.

EV SİNEMASI

Analog Philips ile MCA, "Discovision"u piyasaya çıkarttılar. Bu lazer disk okuyucu, filmleri 30 cm çapındaki disklerden okuyordu. Disklerin her bir yüzüne önce 30, sonraları 60 dakika film sığdırılabiliyordu. DV/LD'nin başarıya ulaşmasının başta gelen sebebi, fiyatıydı. Filmlerin fiyatı günümüz rakamlarıyla 60 Euro'dan başlıyordu ve oynatıcı aygıtların da 1.000 Euro'dan ucuza satıldığı çok nadirdi.

VIDEO OYUNLARI

Öncü Günümüz fiyatıyla 400 Euro'ya satılan Atari 2600, değiştirilebilir oyun modülleri olan ilk başarılı oyun konsoluydu ve 14 yılda 30 milyon adet satılmıştı. Atari için 1.200'den fazla oyun üretilmişti ve aygıt bu oyunları TV'de göstermek için 1,19 MHz'lik bir işlemciye ve 128 byte RAM'e sahipti.

1977

Apple Steve Jobs (solda) ve teknoloji uzmanı Steve Wozniak, Apple'ı kurdular.

1982

Tron Disney'in "Tron" filmi, bilgisayarda oluşturulmuş arka plan görüntülerine sahipti.

1983

Time dergisi Bilgisayar, "yılın adamı" seçildi.

1984

PC Dükkanı Michael Dell, günümüzde dünyanın en büyük 2. PC şirketi Dell'i kurdu.

2008

Esnek 1988'de çıkan Toshiba T5100, 16 MHz hızındaydı, 16 MB belleği vardı ama pili yoktu. Ağırlığı 6,8 kg, fiyatı 12.500 Mark'tı.

Patlama safhası 1994'ten itibaren, üreticiler geleceği parlak bu pazarı Uzakdoğu'ya kaptırmamak için ucuz modeller piyasaya sürdü.

Şaşırtıcı Masaüstü bilgisayar kullanıcıları giderek azalıyor ve dizüstüler öne geçiyor. Apple'ın MacBook Air'i yalnızca 1,94 cm yüksekliğinde ve 1,4 kilo ağırlığıyla rakipsiz. Fiyatı 1.700 Euro'dan başlayan alet, 1,6 GHz hızında Core 2 Duo işlemciye, 2 GB belleğe ve 80 GB sabit diske sahip.

Web çılgınlığı Yahoo, Amazon ve E-bay, internetin patladığı sene olan 1995'te kullanıcılarla buluştu.

Hızlı ADSL2+ destekli FritzBox 7270, ilk Hayes modemden yaklaşık 53.000 kat daha hızlı. 170 Euro karşılığında hem bir W-LAN yönlendiriciye, hem telefon sistemine hem de medya sunucuya kavuşabiliyorsunuz. Hesaplayacak olursak, FritzBox'ın 1978'de 16 milyon dolara satılması gerekiyordu.

Ölü Video 2000 ve Betamax, 80'lerde VHS'ye karşı verdikleri savaşı kaybettiler.

Çığır açıyor 1999'dan itibaren, büyük oranda Japonların sayesinde, DVD filmler için kullanılan yeni ortam oldu.

Yüksek tanım (HD) Filmler 30 Euro, oynatıcılar 350 Euro civarında. Bu fiyatları lazer disk kullanıcıları görse, kıskançlıktan çatırlardı herhalde. 1.920 x 1.080 çözünürlüklü Blu-ray, lazer diskten 6 kat daha yüksek çözünürlük, 7.1 HD ses, birçok ek uygulama için yer sunuyor ve disklerin arada bir döndürülmesi gerekmiyor. Ayrıca kullanıcılar da Blu-ray yazabiliyorlar.

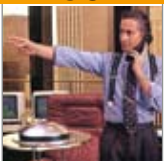

Nintendo Solda gördüğünüz Nintendo Entertainment System (NES) 1986'da duyuruldu, 60 milyon adet satıldı ve "Super Mario" tam bir külte dönüştü. Game Boy ise bu sayının iki katı satıldı. Böylece 90'larda oyun konsolu dendi mi, akla ilk gelen firma Nintendo oldu.

Gelecek nesil 8 çekirdekli, 3,2 GHz'lik IBM Cell işlemcisi, 256 MB VRAM'li nVidia grafik kartı, Blu-ray disk sürücüsü ve 40 GB'lık sabit diske ek olarak W-LAN, Bluetooth ve USB destekleyen Sony Playstation 3, 400 Euro'luk fiyatıyla kaçırılmayacak kadar cazip. Dikkat: Oyun sayısı az ve tıpkı Atari 2600 gibi, PS3'ün de belleği kısıtlı (256 MB).

1987

Wall Street Filmlerde, PC hâla acımasız işadamlarının masasını süslüyor.

1990

WWW Tim Berners-Lee, CERN Araştırma Merkezi'nde "World Wide Web"i icat etti.

1991

Terminator 2 Bilgisayarda yaratılmış efektler ilk defa gerçeğe bu denli yakın.

1995

Rolling Stones 12 milyon "Start me Up" Microsoft 95'in resmi marşı oldu.

1996

Hackers "Hackers" filmi, ünlü hacker Eric Corley'in yardımıyla çekildi.

1998

Arama Larry Page ve Sergey Brin adlı öğrenciler, arama motoru Google'ı kurdular.

2000

Bill Gates Microsoft'un kurucusu Bill Gates, yerini Steve Ballmer'a bıraktı.

2007

iPhone Steve Jobs Haziran ayında iPhone'u duyurarak mobil interneti yeni baştan yarattı.

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Crea'dan akıllı telefon

Hem akıllı hem yakışıklı

Windows Mobile 6.0 işletim sistemi altında çalışan ve boyutları 111 x 53 x 12,5 mm olan ürünün ağırlığı sadece 96 g. Tasarımıyla rakiplerinden farklı olmayı hedefleyen Crea'nın bu cep telefonu, mobil bir telefonda bulunması gereken hemen her özelliğe sahip. 2 MP dijital fotoğraf makinesi çözünürlüğüne sahip olan Crea cep telefonunun, dosya, müzik ve video depolamak için ek 2 GB hafızası var. Crea cep telefonu, bilgisayar ve mobil iletişimi yansıtan özellikleri ile pazarda önemli bir yer almayı hedefliyor.

Fiyat: 499 dolar

Bilgi için: www.crea.com.tr

Tel: 444 CREA (2732)

Squeezebox Duet ile eğlence

Evin her yerine müzik yayını

Logitech, ödüllü Squeezebox ürünleri kategorisini genişletiyor. Kullanıcıların evlerinde istedikleri odada müziğe erişmesine ve dinlemesine olanak tanıyan Logitech Squeezebox, Duet network müzik sistemini piyasaya sundu. Yeni Squeezebox Duet sistemi tam renkli LCD ekran ve kompakt bir alıcıya sahip yenilikçi bir kontrol cihazı sunuyor. Bu özellikler sayesinde insanlar bilgisayarları kapalıyken bile kablosuz olarak evin herhangi bir yerinden mevcut stereo hoparlörlerindeki dijital müziği tarayabiliyor ve seçip çalabiliyor. Müzik severler Logitech Squeezebox Duet network müzik sistemi ile müzik donanımının bulunduğu her yerde müzik dinleyebiliyor.

Fiyat: Belli değil

Bilgi için: www.logitech.com.tr

Sabah hincinizi alarmdan çıkartın!

Fırlatmalık alarm saatleri

Hayallerle süslü güzel uykunuzdan zorunluluklar dünyasına uyanmanızın acısını saatinizden çıkaramamanın husumetini daha fazla yaşamamanız için CHIP'ten size harika bir haber: Uzayı fethetmek için aralıksız mesai yapan batılı bilim adamları, yemek aralarında duvara fırlatılabilen alarm saatleri icat etmişler. Top şeklindeki saatleri acımadan duvara fırlatıp hincinizi çıkartabiliyorsunuz. Zaten bu saatler, duvara fırlatılmadan da susmuyor. Yine de dikkat edin, sabah mağmurluğu ile yatak odanızın duvarındaki 128 inç dev plazma televizyonu veya eşinizin litresi on bin dolarlık Fransız parfümlerinin şişelerini kırmayın.

Fiyat: 20 dolar

Bilgi için: www.boysstuff.co.uk

Logitech Harmony One

Bütün ev için tek kumanda

İş hayatının yoğunluğu, şehir trafiği, stres, korku, endişe, panik.... Uzayıp giden olumsuzlukları kapınızın dışında bırakın ve keyifli saatler geçirmek için Logitech Harmony One ile eğlenceyi başlatın. Harmony One, Logitech'in geliştirdiği, son teknoloji kumandası. CES 2008 Tasarım ve Mühendislik Ödülü'nü kazanan bu akıllı kumanda ile TV izleyebilir, DVD'nizi kontrol altına alabilir, müzik dinleyip, oyun oynayabilirsiniz. Tüm bu işleri kolayca ve tek dokunuşla yaparken, eğlenmek için birden fazla kumandanın sırrına vakıf olmanız gerekmiyor. Üstelik onlarca kumandanın arasında kaybolup sinirlenmeye de son.

Fiyat: 259 \$ + KDV

Bilgi için: www.logitech.com.tr

En küçük Full HD Handycam

Sony Handycam HDR-TG3E

Sony'nin geliştirdiği, dünyanın en küçük Full HD Handycam'i HDR-TG3E, şimdiye kadar ki en küçük, en ince ve en hafif Full HD dijital video kamera olarak video çekme deneyimini zirveye çıkartıyor. Yeni HDR-TG3E, 5.1 çevresel ses ve 1.920 x 1.080 Full HD görüntü kalitesi ile yaşamın en güzel anlarını ölümsüzleştiriyor. Saf titanyum gövdesi ve çizilmeye dirençli üstün kaliteli sert kaplaması ile türünün ilki olma özelliğine sahip.

Fiyat: Belli değil.

Bilgi için:

www.

handycam2008.

com

CREATIVE

ZEN

müzik • fotoğraf • video

küçük mucize

2 GB kapasite

16.7 milyon renkli 2,5" TFT LCD ekran

SD Card ile artırılabilir hafıza

kişisel ajanda - alarm

Li-Ion pil ile 25 saate kadar kesintisiz müzik

kredi kartı büyüklüğünde, **sadece 65 gr.**

Türkçe menü, dahili mikrofon

iTunes® Plus Music desteği

CHIP fiyat barometresi

AYIN EN İYİ FIRSATLARI: Şimdi almalı mı yoksa en iyisi beklemeli mi? CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz yedi aygıt sınıfı için fiyat tahminleri yayınlıyor. Bu ay ayrıca üç fiyat kategorisindeki en sıcak dizüstü tavsiyelerine yer veriyoruz.

DONANIM REHBERİ

Dizüstü satın alma danışmanı

Her amaca uygun taşınabilir PC'ler: Hayalinizdeki dizüstünün nasıl olabileceğini açıklıyoruz

GİRİŞ SEVİYESİ

Fiyatı yak. 470 \$

Adı	MSI S430
İşlemci	AMD Semp. 3600+ (2,0 GHz)
RAM	512 MB (maksimum 2 GB)
Grafik yongası	nVidia GeForce Go 6100
Ekran	14,1 inç, 1.280x800 piksel
İşletim sistemi	Free Dos
Sabit disk	80 GByte
Pil süresi*	0:43/2:11 saat

GENEL ÇÖZÜM

Fiyatı yak. 1.620 \$

Adı	Dell XPS M1530
İşlemci	Core 2 Duo T7500 (2,2 GHz)
RAM	2 GB (maksimum 4 GB)
Grafik yongası	nVidia GeForce 8600M GT
Ekran	15,4 inç, 1.280 x 800 piksel
İşletim sistemi	Vista Home Premium
Sabit disk	160 GB
Pil süresi*	1:02/3:31 saat

MULTİMEDYA

Fiyatı yak. 2.800 \$

Adı	Toshiba Satel. X200 - 21k
İşlemci	Intel Core 2 Duo T7700
RAM	2 GB (maksimum 4 GB)
Grafik yongası	Dual GeForce 8600M GT
Ekran	17 inç, 1.680x1.050 piksel
İşletim sistemi	Vista Home Premium
Sabit disk	300 GB
Pil süresi*	1:00/3:11 saat

* Tam yükte/Office

HEPSİBURADA.COM EN ÇOK SATAN DİZÜSTÜLER

1 FUJITSU SIEMENS ESPRIMO MOBILE V5535 CORE DUO T2370 1.73Ghz 15.4 inç 1024MB 120GB	579 \$
2 HP 530 CORE DUO T2600 2.17Ghz 15.4 inç 1024MB 120GB	699 \$
3 MSI S430 AMD SEMPRON 3600+ 2Ghz 14.1 inç 512MB 80GB	469 \$
4 DELL INSPIRON 1525 CORE DUO T2330 1.6Ghz 1024MB 120GB	799 \$
5 FUJITSU SIEMENS AMILO PI 2530 CORE 2 DUO T7500 2.2Ghz 15.4 inç 2048MB 160GB	999 \$
6 PACKARD BELL EASYNOTE F1235-U-056 CORE DUO T2370 1.73Ghz 2GB 160GB	699 \$
7 DATRON TW7A CORE 2 DUO T7250 2Ghz 2GB 250GB TAŞINABİLİR BİLGİSAYAR TW7A20NFVHD	959 \$

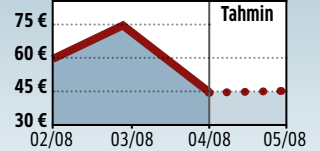
Fiyat gelişimleri

Hemen satın mı almalı yoksa beklemeli mi? Fiyat tahminleri- miz bir sonraki satın alma kararınızda size yardımcı olacak.

MP3 Çalar

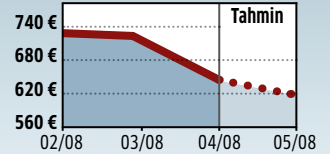
Apple iPod shuffle 1 GB (MA564)

Dijital kamera SLR

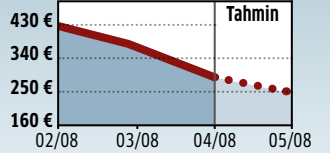
Nikon D80

Blu-ray Yazıcı

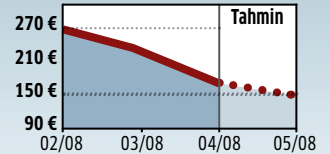
Pioneer BDR-202

Renkli lazer yazıcı

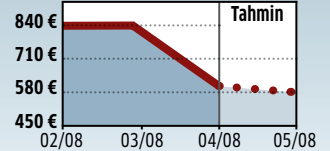
Xerox Phaser 6110n

LCD TV 32 inç

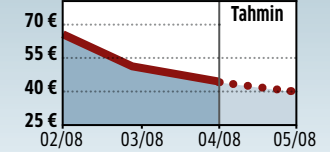
Hitachi L32H01

DDR2 bellek

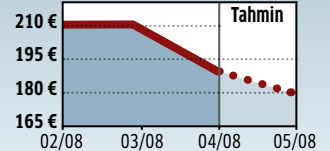
Corsair XMS2 DIMM Kit 2 GB (TWIN2X2048-6400C4)

CPU Soket 775

Intel Core 2 Quad Q6600 95 W (BX80562Q6600)

Windows açılışı rekora koşuyor

CHIP, XP ve Vista'nın sınırlarını zorluyor. Hatta aşıyor!

MAHMUT KARSLIOĞLU/MH

Kaplumbağa mi hızlıdır yoksa tavşan mı? Elealı Zenon'u bir yana bırakacak olursak, bu sorunun yanıtı aslında, Windows'unuzu ne zaman kurduğunuza ve üzerinde ne kadar yazılım bulundurduğunuza bağlı. İster XP ister Vista olsun, işletim sisteminizin başlangıcı ne kadar yavaşlarsa yavaşlasın, sadece küçük birkaç ince ayar ve temizlik ile onu ilk günkü performansına döndürmeniz mümkün. Hatta bazı sistem tabanlı, riskli ince ayarlar ve işlemci optimizasyonu ile Windows'un kendini aşip bir rekortmen gibi ilk kurulumundan bile daha hızlı başlamasını da sağlayabilirsiniz. Farkı gösterebilmek için bu işlemleri hem XP hem de Vista yüklü olan dual-boot bilgisayarda denedik. Sonuçlar sizi hayrete düşürebilir.

ISINMA

Windows için ince ayar

ERİŞİLEN SÜRE: 28 SN (XP), 48 SN (VISTA)

Sıkıyönetim başlıyor: İşe Windows'u yüklediği andaki başlangıç hızına ulaştırarak

CHIP DVD'DE

Hızlı başlangıç için araçlar

- Windows Boottimer** ► XP'nin başlangıç süresini ölçer
- CCleaner** ► Sabit diskten gereksiz verileri siler
- HDCleaner** ► Windows'u Superman'e dönüştürür
- PerfectDisk (Demo)** ► Sistem dosyalarını birleştirir
- EasyBCD** ► Vista'nın başlangıç yöneticisini düzenler
- VistaBootPRO** ► EasyBCD için iyi bir alternatif
- WWBMU** ► Windows XP başlangıcını optimize eder
- Multicore Optimizer** ► Çok çekirdekli işlemcileri yönetir

 ► **CD/DVD'de:** Bu yazıda bahsi geçen tüm yazılımlara CHIP DVD'den CHIP-Code **7 SANİYEDE PC AÇILIŞI** ile hızlıca ulaşabilirsiniz.

başlayabiliriz. Bunun için önce sistemin ne kadar sürede başladığını ölçmemiz gerekiyor. Bundan sonra ince ayar yapmaya değer mi, yoksa Windows'u yeniden kurmak daha mı mantıklı; bir karar verebilirsiniz. Bu noktada en azından XP için size bir değer verebiliriz. Windows geliştiricileri tarafından hazırlanan "Windows kullanan PC'ler için sistemi hızlı başlatma" kılavuzuna göre, Windows XP'nin açılması 30 saniye sürüyor. Vista içinse böyle bir resmi rakam yok. Ancak Ultimate sürümünün açılması için ideal koşullarda 40 saniye yeterli görünüyor.

XP ve Vista'nın açılış süresi

Başlangıç sürelerini XP için Windows Boottimer, Vista için ise Event Viewer ("eventvwr") ile rahatlıkla ölçebilirsiniz. İşletim sistemine dâhil olmadığı için iki seçenekte de BIOS süresi dikkate alınmayacaktır. Ölçüm arası sadece ilk Windows dosyasının işlem görmesi ile (XP: "ntloader.exe", Vista: "bootmgr.exe") tüm servislerin ve otomatik olarak çalışan programların başlatılmasının tamamlanması arasında geçen süreyi dikkate alacaktır. Şimdi size her iki ölçüm metodunu ve sonuçlarını göstereceğiz.

XP: CHIP DVD'sinden "Boottimer.exe" dosyasını masaüstünüze kopyalayın ve çift tıklayarak ölçümü başlatın. Windows baştan başlarken yazılım size geçen süreyi saniye cinsinden verecektir.

VISTA: Yeni Windows açılışta geçen süreyi zaten kendi ölçüyor. Arama satırına

eventvwr

yazın. Bu "Event Viewer" aracını başlata-

caktır. Burada dosya klasörleri arasında »Application and Service Logs / Microsoft / Windows / Diagnostic Performance / Operational« üzerine tıklayın. En doğru kayıtlara ulaşabilmek için »Actions« bölmesindeki »Filter Current Log«u seçin. »Filter« klasöründe »Logged« içinde bulunan »Last Hour«u seçip »Warning« seçeneğini etkinleştirin. Şimdi »Diagnostics-Performance«ı »Sources« olarak tanımlayın ve »Event-IDs« satırına

100-199

yazın. »Tamam« tuşuna tıklamanız Vista'nın başlangıç süresini milisaniye cinsinden verecektir. Eğer birden fazla kayıt dosyası görürseniz, ki bu pek sık rastlayacağınız bir şey değildir, içlerinden "100" nolu ID'yi seçin. Bu, tarih ile süreyi bir arada belirtir.

SONUÇ: 34,218 saniye ile XP, Microsoft'un 30 saniyelik tahmininden biraz daha uzun sürede açılıyor. Vista Ultimate ise biraz daha yavaş. Sonuç ise 51.577 saniyeyi gösteriyor.

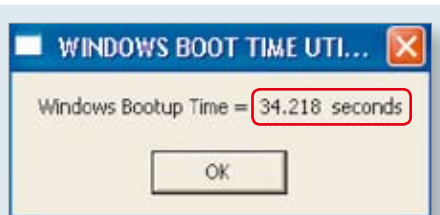
İnce ayar mı, yeniden kurmak mı?

Şimdi artık durumu biliyoruz. Eğer sizin sonuçlarınız ideallere yakın ya da çok az daha fazla ise ücretsiz bir yazılım kullanarak ince ayar yapmayı deneyebilirsiniz. Ama aradaki fark bariz ise bu durumda işletim sistemini yeniden kurmak en doğru seçenek olacaktır. Örneğin kendi sistemi için konuşmak gerekirse; XP için ince ayarı seçerken, Vista için yeniden kurulumu tercih edeceğiz.

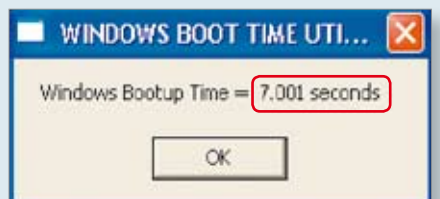
XP: İnce ayar için CHIP DVD'sinde bulunan CCleaner ve HDCleaner yazılım grubunu kullanacağız. Bu araçlar; Kayıt Defteri'ni ve otomatik başlangıç klasörünü temizleme, gereksiz verilerin silinmesi ve sorunlu bağlantıların tamiri konusunda bize yardımcı olacaklar.

İkinci adımda başlangıç için önemli olan "Layout.ini" dosyasına ve ardından da diskteki Windows bölümüne CHIP DVD'sinde demo sürümü yer alan Perfect-Disk yazılımı ile disk birleştirme işlemi uygulayacağız. Bunun için sistemi başlattıktan sonra "Basic File"ı seçin ve Windows/prefetch klasörü altında bulabileceğiniz "Layout.ini" dosyasını hedef (target) olarak belirleyin. Araç bu işlemi bitirdikten sonra "Whole Drive" seçeneği ile Windows bölümüne disk birleştirme işlemi uygulayın.

VISTA: Başlangıç süresini azaltmak için diskteki Vista bölümünü biçimlendirip, işletim sistemini tekrar kurduktan sonra,

İnce ayardan önce Ücretsiz Windows Boottimer yazılımına göre Windows XP'nin başlangıç süresi yarım dakikadan fazla.

İnce ayardan sonra XP'nin açılış süresini 7 sn'ye ve hatta sıra dışı yöntemler ile bunun da altına indirebilirsiniz.

mümkün olan tüm güncellemeleri yaptık ve Ultimate için her zaman kullandığımız iki ekstra paketi de yükledik. Çünkü hızlı başlangıç her ne kadar önemli olursa olsun, güvenlik ve konfordan ödün vermek çok doğru değil. Ardından sistemi arka arkaya üç kez yeniden baştan başlattık. Bu şekilde Vista'ya Superfetch işlevini kullanarak başlangıç optimize etmesi için bir şans tanıdık.

SONUÇ: 29,312 saniye ile XP'nin başlangıç zamanını beş saniye kadar indirmeyi başardık. Çok etkili olmasa da şimdilik bu kabul edilebilir bir düzey. Vista'da ise süre 47,612 saniyeden aşağı inemedi, ki bu değer gerçekten sağlam bir ince ayar işleminden sonra ancak elde edildi. Bu değerler kesinlikle tatmin edici değil. Dolayısıyla artık sistemler üzerindeki gereksiz yükün ne olduğunu bulup dengelemek için biraz daha sert önlemler almanın zamanı geldi.

ANTREMAN

Sistem için ince ayar

ERİŞİLEN SÜRE: 25 SN (XP), 34 SN (VISTA)

Oyunun kuralları değişiyor: XP bölümü için herhangi bir değişiklik yapmasak da, Vista sistemimizi baştan kurduğumuz için daha önce kullandığımız yazılımları tekrar yüklüyoruz. Ne de olsa kimse favori yazılımlarından vazgeçmek istemez. Şimdi ilk iş olarak, bu ek yazılım yüküne rağmen en azından son ölçtüğümüz zamanı korumaya çalışacağız. Bunu dengelemek için en iyi yol çok daha etkili bir ince ayar işlemi uygulamaktan geçiyor.

Çok çekirdekli işlemcileri kullanın

Eğer çok çekirdekli modern bir işlemciye sahipseniz, başlangıç görevlerini farklı çekirdekler arasında dağıtarak dengeleyebilirsiniz. Bunun için ZoneLINK firmasına ait MultiCore Optimizer (15 €) yazılımından da yararlanabilirsiniz. Test bilgisayarımızda bu yazılımı kullandık.

XP: MultiCore Optimizer, kurulumun ardından sistemi yeniden başlattıktan sonra kullanıma hazır oluyor. »Edit process list« üzerinde tıkladığınızda, Windows tarafından başlatılabilen tüm servisler ve yazılımlar karşınıza listeleniyor. »Automatic«

seçeneğinin kullanımı ile yazılım ilk etapta görevleri zaten kendi başına optimize edecektir. Test bilgisayarımızda ilk yedi görev üzerindeki değişiklikleri inceleyebiliriz. Bunun ne kadar etkili olduğunu anlamak için yine Boottimer yazılımını kullanacağız.

Hemen ardından bir başka ölçüm daha yapacağız. Burada Turbo işlevi işimizi kolaylaştıracak. İkinci ölçüm öncesinde bu sefer görevlere elle yüksek öncelik veriyoruz ve tüm yükü iki çekirdek arasında eşit olarak dağıtıyoruz.

VISTA: 32 bit'lik Vista sürümü için de MultiCore Optimizer yazılımını aynı XP'deki gibi kullanabilirsiniz. Alternatif bir yöntem olarak Windows Görev Yöneticisini kullanarak da başlangıç görevlerine yüksek öncelik verilebilir. Bu aynı MultiCore Optimizer'ın Turbo işlevini andırıyor.

Eğer alternatif yöntemi kullanmak istiyorsanız, Vista'yı başlattıktan sonra karşılama penceresi geldiğinde [Ctrl]+[Alt]+[Del] tuş bileşimiyle Görev yöneticisini açın. Burada Görevler sekmesine gidin. Windows'un başlangıcı ile ilgili oldukları için "taskmgr.exe" hariç tüm görevleri bir yere not edin. Şimdi herhangi biri üzerine sağ tuş ile tıklayın ve »Execute Administrative Tasks« seçeneğini işaretleyin. Yeni bazı görevlerin ortaya çıktığını göreceksiniz. Daha önceden not ettiğiniz tüm görevleri bulup tek tek üzerlerine sağ tuş ile tıklayın ve »Set priority / Realtime« seçeneği ile tümünün önceliğini en üst düzeye getirin. Şimdi açılış süresini tekrar ölçün.

SONUÇ: İlk ölçümümüzden sonra XP'nin başlangıç süresi 29,312 saniyeden 27,609 saniyeye indi. Elle yaptığımız ikinci optimizasyon ile ise ek bir 0,3 saniye daha ka-

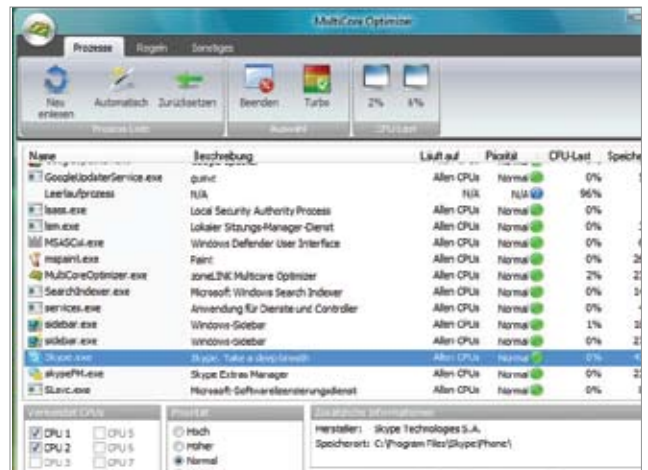
Vista aniden 13 sn birden hızlandı

zandık. Bu aracın bize iki saniyeden daha fazlasını kazandırdığı aşikâr. Vista'da ise masaüstü, sidebar ve karşılama sayfası yarım saniyeden daha kısa bir sürede yüklenmesine rağmen 53,999 saniye ile durum daha da kötüye gitmekten kurtulamadı.

Activated log ile sistemi yeniden başlattığımızda herhangi bir sürücü problemi ya da benzer bir sorunla da karşılaşmadık. Hemen Event Viewer'a bir kere daha göz attık. Görüntülenen sonuca inanmak için ise üç kez daha kontrol etmemiz gerekti. 34,025 saniye ile birden Vista 13 saniye daha hızla-

Seçimsel optimizasyon Windows'un başlangıcı için büyük önem taşıyan "Layout.ini" gibi sistem dosyalarına disk birleştirme uygulaması için PerfectDisk'i kullanabilirsiniz.

Çift çekirdek ayarı MultiCore Optimizer'ın turbo işlevini kullanarak, tüm başlangıç görevlerinin öncelik seviyesini artırın ve ardından müsait olan tüm işlemci çekirdeklerine eşit olarak dağıtın.

nıp neredeyse XP'yi yakaladı. Kayıt dosyaları bu olağanüstü olay için bir açıklama içermiyordu. Büyük bir ihtimalle Superfetch işlevi yeterli sayıda yeniden başlatma rakamına ulaştığı için duruma el atıp sonucu mükemmelleştirdi. Artık Windows Vista'nın rakibini geçmesi için sadece birkaç saniye yeterli olacaktı.

Sistem dosyalarını değiştirin

Uygulamalar kurulduklarında, özellikle Windows XP'de bazı önemli sistem dosyalarını da değiştirir. Eğer bu yeni dosyalarının sürümü işletim sistemi ile kurulan orijinal dosyalardan daha eski ise Windows açılışı yavaşlayabilir. Bu durumda tüm değişmiş dosyaları orijinaleri ile değiştirebilirsiniz.

NOT: Bu geri alma işleminin ardından değişikliğe neden olan uygulama artık bir daha çalışmayabilir. Eğer bu ücretsiz bir yazılım ise zaten çok da problem olmaz. Ancak Adobe Photoshop gibi çok pahalı yazılımlarla çalışıyorsanız, bu riski almaya değmez. Yavaş açılmayı kabullenip bu ipuçlarını göz ardı etmeniz en iyisi olacaktır.

XP: "Başlat / Çalıştır" adımlarını izleyip

```
cmd
```

komutu ile komut satırı penceresini açın. Burada

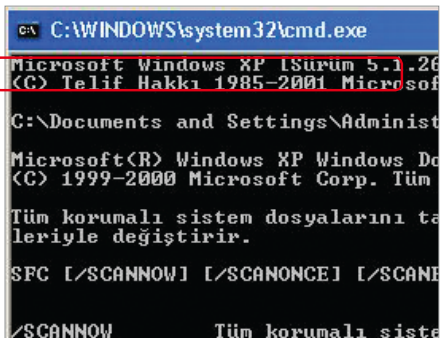
```
sfc/scannow
```

komutunu yazıp çalıştırın. Sizden istendiğinde Windows kurulum DVD'sini bilgisayarınıza takın. Değiştirilmiş dosyalar Windows DVD'sinden orijinal olanlarla değiştirilecektir.

VISTA: Burada komut satırını yönetici olarak açmanız gerek. Arama satırına

```
cmd
```

yazın ve bulunan sonuca sağ tuş ile tıklayıp »Run as administrator« seçeneğini kul-

Değiştir "sfc /scannow" komutu ile oynanmış sistem dosyalarını Windows Kurulum DVD'sindeki orijinal olanlarla değiştirebilirsiniz.

lanın. Geri kalan işlem için XP'de anlattığımız benzer yöntem izlenebilir.

SONUÇ: Tatmin edici! Bu ipucundan sonra XP'miz sadece 25 saniyede başladı. Hatta Vista bile bu işlemin ardından 33,674 saniye ile başlangıç süresini az da olsa azaltmayı başardı.

MÜSABAKA

Windows'a yüksek hız

ERİŞİLEN SÜRE: 22 SN (XP), 29 SN (VISTA)

Bundan sonra sadece tek bir şeye konsantre olacağız: Hız! Bundan sonra tüm kuralları kaldırıyoruz. Hatta biraz sahtekârlığa da göz yumabiliriz. Şimdiye kadar hiç yedik

almamış cesur kullanıcılar! Artık emniyet kemerini bağlayıp önemli verilerinizin yedeğini alma vakti geldi. Hatta harici bir diske yedeklerseniz çok daha iyi olur.

Windows'u servissiz başlatın

Gelenekselleşmiş bir ipucu: Gereksiz olan tüm servisler kapatın. Buradaki sorun bir kullanıcının hangi servisin gerekli olduğu hangisinin olmadığını nereden bileceği tümünü kapatıp deneyeceğiz. Tabii ki buradan elde edilecek sonucu kesinlikle bir örnek almayın.

SONUÇ: Tam bir sürpriz. Ama tabii olumsuz yönde. Servisler olmadan XP'mizin başlaması tam tamına 50,250 saniye aldı! He-

BİLGİ

Dikkat: Windows 1 sn içinde başlayacak

Microsoft'un belgelerine göre XP'nin hazırda beklet (stand-by) modundan açılması 5 saniyeyi geçmemeli. Bizce bu bile yavaş. Aşağıdaki yöntem ile XP çok daha hızlı başlayabilir. Vista da ondan aşağı kalmıyor.

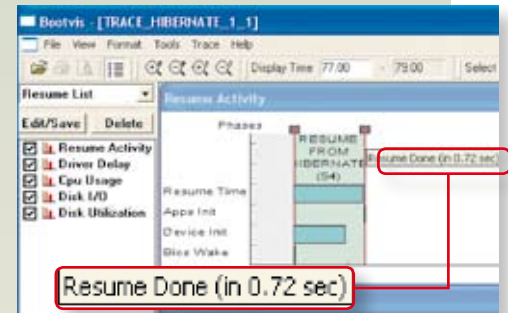
WINDOWS XP

Bir XP-PC'yi yarım saniyeden daha hızlı bir şekilde başlatmak için ilk olarak onun hazırda beklet (stand-by) ya da uyku (hibernate) modunda olması gerekiyor. Bunların arasındaki fark: Hazırda beklet modunda, PC belli bir süre kullanılmadığı zaman işlemci, sabit disk ve monitörlerin kapatılması. Ana güç kaynağı ise aksine açık durumda kalır ve bu da ilerde elektrik faturanıza gereksiz bir harcama olarak yansıtacaktır. Uyku modunda ise hafızada o an yer alan tüm veriler özel bir dosya içine kaydedilip güç kaynağı neredeyse tamamen kapatılır. Dizüstü bilgisayar kullanıcıları ise mutlaka uyku modunu tercih etmelidir. Çünkü pil ilk modda boşuna harcanacaktır. Ayrıca pil bitse bile ikinci mod verileri güvenli bir şekilde diskte koruyacaktır.

Hazırda beklet modundan açılışa beş saniyede ulaşmak, ince ayar yapılmış bile mümkün olabilir. Bunun için CHIP DVD'den yükleyebileceğiniz BootVis yazılımına ihtiyaç duyacağız.

Çünkü Windows Boottimer sadece tamamen kapanma süresini ölçebiliyor. Aracı başlatmadan önce »Başlat / Denetim Masası / Performans ve Bakım / Güç Seçenekleri« adımlarını takip edip, hazırda beklet ya da uyku modlarını etkinleştirin. Şimdi BootVis içinde Trace menüsünde yer alan »Next Standby & Resume« ya da »Next Hibernate & Resume« seçeneklerinden birini seçin.

SONUÇ: Bizim sistemimizde XP, Hazırda Beklet modunda 1,43 saniyede başladı. Uyku modunda ise BootVis'den aldığımız değer sadece 1 saniye. Sadece merakтан BootVis içinde yer alan açılış optimizasyonu (Optimize System) işlevini denedik.

Dünya rekoru Etkili bir tedaviden sonra XP'nin uyku modundayken başlangıç süresi 0,72 saniye gibi inanılmaz bir değer ulaştı.

Bu çabamızın karşılığında yeniden başlatma süresi olarak 17,98 saniye, hazırda beklet için 1,43 saniye ve uyku modu için de inanılmaz bir değer olan 0,72 saniyeyi elde ettik.

VISTA

Burada alternatif başlatma yöntemlerini Event Viewer ile denedik. Kontrol edilecek kayıt numarasının 300 olarak değiştirmesini unutmayın. Vista, uyku modu ve melez enerji koruma modu gibi farklılıklarla karşımıza çıkıyor. Ancak yine XP'de olduğu gibi bunları »Başlat / Denetim Masası / Performans ve Bakım / Güç Seçenekleri« altında ayarlayabiliyorsunuz. »Balanced«, »Power Saver« ve son olarak da »High Performance« gibi mümkün olan tüm modlar için süreleri ölçtük.

SONUÇ: 11,209 saniye (Balanced), 11.210 saniye (Power Saver) ve işte beklediğimiz değer 9.866 saniye (High Performance). Bu şekilde Vista'nın bile tek haneli başlangıç sürelerine ulaşabileceğini görmüş olduk.

men sistem kurtarma ile tüm servislerimizi tekrar aktif hale dönüştürdük. Bu arada siz de "Tüm servisleri kapatın" ipucunu tüm yılların en işe yaramaz ipucu olarak bir kenara not etmeyi unutmayın. Servisler olmadan da işlerin yolunda gidip Windows'un açıldığını görmek ise bizi şaşırtmadı. Hatta internet bağlantısı bile hala çalışıyordu. Sesin eksikliği, görev çubuğundaki değişiklikler ve Windows 2000 tarzı Başlat menüsü ise dikkat çeken farklılıklardı.

Vista'nın ise masaüstünü "servissiz" durumuna uyarlaması belli bir süre aldı. Event Viewer da çalışmadığı için PC'yi başlatıp kronometre ile ölçtüğümüz değer ise 50,150 saniye oldu. Vista'nın bu halıyla Windows 98'den bile daha kötü görüldüğünü söylesek herhalde yalan olmaz. Arka plan resmi ve kenar çubuğu yok, arama özellikleri ise büyük oranda kısıtlanmış. Sistem servisler olmadan tamamen kullanılmaz durumdaydı. Düzeltmek için sistem kurtarmayı da kullanamadık. Çünkü o da çalışmayanlar arasındaydı. Bu yüzden Vista Kurulum DVD'si ile sistemi tekrar başlatıp "Computer Repair Options" seçeneğini kullanmamız gerekti. Buradan kurtarmayı başlatabildik.

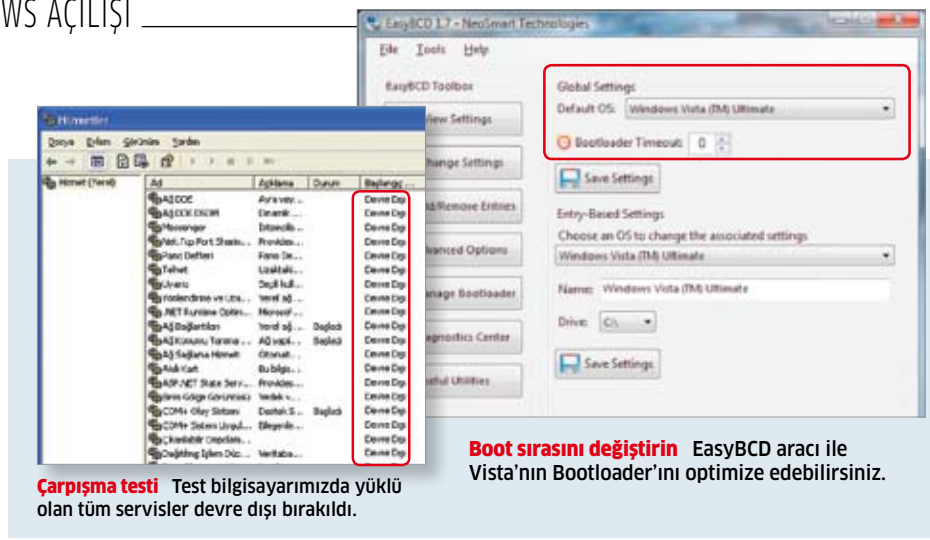
Başlangıç frenleyen etkenler

Masaüstüne ulaşmanızı engelleyen birçok etken var: Microsoft logoları, giriş ekranı ve boot yöneticisi. Bunların hepsi kapanmalı. Hiçbir işe yaramayan tüm servisleri kapatın ipucunun ardından yaptığımız yeni ölçümlerden elde ettiğimiz değerleri yeni bir başlangıç olarak kabul edebiliriz. Burada Vista için elde ettiğimiz değer 31,898 saniye olurken, Windows XP ise test PC'mizde 29,718 saniyede açılmayı başardı.

XP: Engellerden kurtulmak için "msconfig"i çalıştırıp "Boot.ini" sekmesine gidin. Burada "Timeout" değerini "0" olarak ayarlayın ve açılış logosunu "/Noguiboot" parametresi ile iptal edin. Şimdi »Başlat / Denetim Masası / Kullanıcı Hesapları« adımlarını kullanarak »Kullanıcıların oturup açma ve kapatma şeklini değiştir« seçeneğine tıklayın ve »Karşılama ekranı kullan« seçeneğini devre dışı bırakın. Otomatik bağlantı için »Başlat / Çalıştır«ı seçin ve bu satıra

control userpasswords2

komutunu yazın. Buradan hesabınızı seçin ve »Kullanıcı bu bilgisayar kullanmak için bir ad ve parola girmelidir« seçeneğini ip-

Boot sırasını değiştirin EasyBCD aracı ile Vista'nın Bootloader'ını optimize edebilirsiniz.

tal edin. Şifrenizi girip PC'nizi baştan başlatın.

VISTA: Vista'nın boot işlemlerini rahat bir şekilde değiştirmek için CHIP DVD'sinde bulabileceğiniz EasyBCD yazılımını kullanabilirsiniz. Bunun için aracı başlatın ve »Change Settings« seçeneğine tıkladıktan sonra "Bootloader timeout" değerini "0" yapın. Kaydedip kapatın. Şimdi "msconfig" aracını yönetici olarak başlatın. »Start« sekmesinde yer alan »No GUIStart«ı kullanarak başlangıç logosunu kapatabilirsiniz. Bu aracı kapattıktan sonra bu sefer de arama satırına

netplwiz

yazın. Bir sonraki pencerede hesabınızı seçin ve »User must enter a user name and password to use this computer« seçeneğini iptal edin. Bunu devre dışı bıraktıktan sonra şifrenizi son bir kez daha girmeniz gerekiyor.

SONUÇ: XP hala lider. Şu anki başlangıç değerimiz: 27,890 saniye. Ama Vista güçlü bir rakip olduğunu göstermeye başladı. 29,583 saniye ile Windows XP'ye bir adım daha yaklaştı. Yarışma giderek kızışıyor.

Donanımı hızlandırın

Sonunda işlemciyi ısıtmanın zamanı geldi. Birçok üreticinin kendi anakartları için

Saf güç Test PC'mizde yer alan anakart ile uyumlu olan Asus AI-Tool, bilgisayarımızı maksimum performansına kadar hız aşırtma uygulamamıza yardım ediyor.

sunduğu araçlar ile güvenli sınırlar içinde gönül rahatlığı ile hız aşırtmaya (overclock) gidebilirsiniz. Bunların en önemlilerine Nisan 2008 sayısında Windows altında BIOS'a ince ayar makalesinde detaylı bir şekilde yer vermiştik. Kaçıranlar bu makaleyi bu ayki CHIP DVD'sinden PDF biçiminde okuyabilirler.

NOT: Fazla hız aşırtma bilgisayarınızdaki donanımlara zarar verebilir. İşlemi uygularken özen göstermeye dikkat edin.

XP: Test makinemizdeki Asus-P5B anakartımız için biz yine Asus'un "AI Suite v1.1.17" yazılımını kullandık. Başladıktan sonra "AI Booster" seçeneğini seçtik ve "Performance" altından Intel CoreDuo işlemcimizin saat frekansını 2.66'dan 3.0 MHz'e çıkardık ve çarpanı da "9" olarak ayarladık. Sonra yazılımın ayarları doğru olarak yapıp yapmadığını kontrol etmek için BIOS'a bir göz attık.

VISTA: Bunun için Vista destekli bir hız aşırtma yazılımı bulmanız gerekiyor. Biz bilgisayarımızın hız aşırtma işlemini XP altında yaptığımız için buna tekrar gerek duymadık ve sadece zamanı ölçmek ile yetindik.

SONUÇ: XP için risk almaya gerçekten değer. 22,687 saniyelik değer, çıtayı biraz daha yükseltti. Test bilgisayarımız çok kararlı bir şekilde çalıştı ve işlemci ısısı da sınırlar içinde kaldı. Bu şekilde ısıdan dolayı ani kilitlenmelerle boğuşmamız da gerekmeyecek.

Diğer taraftan Vista Ultimate için hız aşırtma işlemi iyi bir fikir olmadı. Superfetch'e optimizasyon için yeterli kadar yeniden başlatma şansı tanımış olsak da, Vista'nın 38,382 saniyelik açılış hızını daha da iyileştirmemiz mümkün olmadı. Kayıtlara ise bu süre artışının sorumlusu USB-Root-Hub olarak geçti. Her şeyin ardından Windows XP'nin birinciliği pek göz ardı edilecek türden değil. Yine de Vista Ultimate'in iyi bir savaş verdiğini söyleyebiliriz.

mkars@chip.com.tr

7806 ile mükemmel HTPC

HTPC'de yeni dönem

AMD 780G yongal anakartların piyasada boy göstermesiyle, HTPC'lerde yeni bir dönem başladı.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU

Geçtiğimiz ay yayınladığımız "İdeal PC" rehberinde özellikle HTPC (ev sineması PC'si) ile ilgili çok sayıda soru aldık. AMD'nin 780G yonga setli anakartları da (geçtiğimiz ay donanım inceleme sayfalarımızda ECS ve Gigabyte'ın iki modelini incelemiştik) piyasada boy göstermeye başlayınca, daha ayrıntılı bir HTPC rehberi hazırlamak kaçınılmaz oldu. İdeal PC rehberindeki Intel tabanlı sistemden farklı olarak, AMD tabanlı yeni HTPC'miz, daha fazla donanımsal video hızlandırma desteğine, daha yüksek 3B grafik gücüne ve kullandığımız anakart sayesinde daha fazla özelliğe sahip.

Bu yazımızda ideal bir HTPC'nin donanım bileşenleriyle, yüksek çözünürlüklü (HD) film izlemek için sahip olmanız gereken yazılımlara ve codec'lere de yer vereceğiz. Böylece HTPC'nizi toplayıp, gerekli yazılımları da kurduktan sonra hemen HD filmlerin ve yayınların tadını doyasıya çıkarabilirsiniz.

Donanım bileşenleri

HTPC'nin donanım bileşenlerinin seçiminde kişisel beğeniler ve ihtiyaçlar kadar, birbiriyle uyumlu donanımlar ve kullanım amacı da oldukça önemli. Biz de bileşen tavsiyesinde, uygun fiyatla birlikte tüm bunları dikkate aldık.

ANAKART: HTPC için anakart seçiminde daha önce işiniz zordu, zira karşınızda çok fazla seçenek vardı. HTPC için şu an en ideal yonga seti olan AMD 780G yonga setinin çıkmasıyla seçenekler olumlu

anlamda sınırlanmış oldu. Dört fazlı güç tasarımı, harici ESATA ve firewire yuvasıyla, geçtiğimiz ay incelediğimiz Gigabyte GA-MA78GM-S2H rakiplerinden bir adım önde. Yaklaşık olarak 95 dolar'lık bir fiyat etiketine sahip anakart, üzerindeki DirectX 10 destekli HD3200 grafik yongasıyla aynı zamanda üç boyutlu oyunlarda da sınıfta kalmıyor. Anakartın üzerindeki HDMI çıkışı, plazma ve LCD TV'ler için ideal bir bağlantı sağlıyor. Ses çıkışını HDMI üzerinden televizyonunuza verebileceğiniz gibi, optik çıkışla dijital müzik setinize veya jack'lerle 5.1 veya 7.1 PC hoparlör setinize de dağıtabilirsiniz. HDMI çıkışıyla birlikte aynı anda DVI çıkışını kullanmak mümkün değil. Bu yüzden ikinci bir ekranı bağlamak için analog VGA çıkışını kullanmalısınız.

İŞLEMCI: Donanımsal video desteğine sahip yonga setine rağmen, HTPC'de diğer işlemler ve özellikle aynı anda birden fazla uygu-

7806 Gigabyte MA786M-S2H HTPC'ler için ideal anakartlardan biri

lama çalıştırabilmek için, çift çekirdekli bir işlemci ideal. Aslında yaptığımız testlerde Sempron LE 1150 (45 dolar) işlemciyle bile çoğu HD filmi akıcı bir şekilde izlemek mümkün oldu. Ancak MKV biçimindeki 1080p filmleri oynatmak için Athlon X2 4200+ (72 dolar) veya üzeri bir işlemci gerekiyor. 45 watt maksimum güç tüketimine sahip X2 4850 işlemci böyle bir sistem için ideal. Siz bu yazıyı okuduğunuz sırada işlemci piyasaya çıkmış olabilir. Piyasada yoksa bile beklemenizi öneriyoruz.

BELLEK: Tümüleşik HD3200 grafik için 512 MB sistem belleği kullanıma ayıracağınızı düşünürsek, en az 2 GB sistem belleği şart. Windows Vista kullanacaksanız, 4 GB bellek (RAM) kullanmanızı öneriyoruz. Hesaplı ve performanslı bellek olarak önerimiz Veritech 2 x 1 GB DDR2-800 (36 dolar).

SABİT DİSK: Yüksek çözünürlüklü filmlerinizi ve videolarınızı kaydedeceğiniz sabit diskin kapasitesi hiçbir zaman yeterli

HPTC yazılımları

MEDYA MERKEZLERİ

J. River Media Center - www.jrmediacenter.com
 XLobby - www.xlobby.com
 MainLobby - www.cinemarkonline.com
 MCE 2005 - www.microsoft.com/windowsxp/mediacenter
 mediate - www.athomemedia.co.uk

RİP, KAYIT, DÖNÜŞTÜRME

SageTV v6.3 - www.sage.tv
 Snapstream (Beyond TV 4.8 ve Beyond Media)- www.snapstream.com
 Media Portal - <http://mediaportal.sourceforge.net>
 Cyberlink PowerCinema - www.cyberlink.com
 Intervideo Home Theater - www.intervideo.com

DVD RİP'LEME ARAÇLARI

DVD Shrink - www.dvdshrink.org
 DVD2one - www.dvd2one.com
 SmartRipper - www.doom9.org/index.html?/sr.htm
 AutoGK - www.autogk.me.uk/

VİDEO / DVD ENCODİNG/RİP'LEME

Virtual Dub - www.virtualdub.org
 GordianKnot - <http://sourceforge.net/projects/gordianknot>
 TMPG encoding - www.tmpegenc.net
 DVD Shrink - <http://www.dvdshrink.org>
 Dr DIVX - <http://www.drdivx.com>

MEDIA PLAYER (SES/VİDEO)

Winamp - www.winamp.com
 Media Player Classic - www.divx-digest.com/software/media_player_classic.html
 Core Media Player - www.corecoded.com
 Foobar2000 - www.foobar2000.org
 BSPlayer - www.bsplayer.org
 VideoLAN - <http://www.videolan.org>
 Cyberlink PowerDVD - www.cyberlink.com
 Intervideo WinDVD - www.intervideo.com
 Inmatrix ZoomPlayer - www.inmatrix.com
 AnyDVD - www.slysoft.com

CD/DVD EMÜLATÖRLERİ

Alcohol 120% - www.alcohol-software.com
 Daemon-Tools - www.daemon-tools.cc
 GameJackal - www.gamejackal.com

DVD AUTHÖRİNG / DVD OLUŞTURMA

Intervideo WinDVD Creator - www.intervideo.com
 Nero - www.nero.com
 Sonic MyDVD - www.sonic.com/products
 DVDLab - www.mediachance.com/dvdlab
 Cyberlink DVD Suite - <http://www.cyberlink.com>
 Cyberlink PowerDirector - <http://www.cyberlink.com/>

ARAÇLAR

Özel video çözümlükleri, filtreler, işleme
 PowerStrip - www.entechtaiwan.net
 DScaler - hdeinterlace.sourceforge.net
 Ultramon - www.realtimesoft.com/ultramon
 FFDshow - <http://sourceforge.net/projects/ffdshow>

DİJİTAL TV İZLEME VE KAYIT

ProgDVB Professional - www.progdvb.com

VİDEO KATALOGLAMA ARAÇLARI

Ant Movie Catalog - www.antp.be/software/moviedcatalog
 DVD Profiler - www.dvdprofiler.com

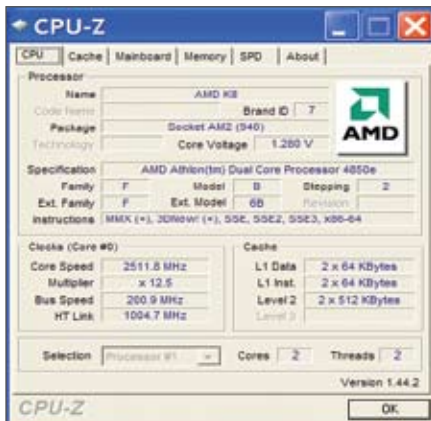
► CHIP DVD'DE: Adı geçen bütün yazılımları CHIP-Code **HPTC** altında bulabilirsiniz.

olmayacaktır. HTPC'niz için hızlı ve sessiz bir sabit disk tercih etmelisiniz. Kapasite ihtiyacınızı USB, eSATA veya firewire yuvalarına bağlayacağınız harici disklerle de giderebilirsiniz. Dâhili sabit disk sürücü olarak önerimiz 32 MB önbellekli 500

GB'lık Seagate ST3500320AS (115 dolar). Bu diskten iki tane alarak RAID0 olarak bağlayıp daha yüksek bir performans elde edebilirsiniz, ancak iki tane sabit diski HTPC kasasına sığdırmak zor olabilir ve oldukça gürültülü çalışabilir. Yine de HD filmler gibi büyük dosyaların kopyalanmasında ve okunmasında ciddi bir performans artışı sağlayabilirsiniz.

OPTİK SÜRÜCÜ: Blu-ray sürücüler halen oldukça pahalı. HTPC'lerde bu yüzden fiyatlar makul seviyelere inene kadar bu sürücülerini önermiyoruz. Bunun yerine 30 dolar'lık bir DVD yazıcı işinizi görecektir. SATA bağlantılı LG GSA-H62N, oldukça sessiz ve hızlı bir yazıcı. Ancak cihaza mutlaka firmware güncellemesi yüklemek gerekiyor.

TV KARTI: Ülkemizde HD kalitesinde yayın yapan kanal sayısı maalesef henüz bir elin parmaklarını geçmeyecek kadar az. Evinizde kullandığınız yayın platformuna göre (kablo TV, dijital uydu, normal anten gibi)

X2 4850 AMD'nin yeni çift çekirdekli maksimum 45 watt güç tüketiyor.

uygun bir TV kartı seçmeniz gerekiyor. Hem analog, hem de dijital yayınları alabilen melez bir TV kartı iyi bir çözüm olabilir. DVB-S2, DVB-S, DVB-T, analog TV ve radyo yayınlarını da alabilen Hauppauge WinTV-HVR-4000 (yaklaşık 200 euro), HD yayınları H264 biçiminde dijital olarak sabit diskinize kaydedebilen üst seviye bir çözüm. Alternatif veya ek olarak şifreli uydu yayınlarını ek CI kart modül yuvasıyla izlemenizi sağlayan Technisat Skystar HD 2 TV kartını (yaklaşık 135 Euro) tercih edebilirsiniz.

KASA: HTPC'nin en önemli parçalarından biri hiç şüphesiz kasası. Estetik beğenilerinize, bütçenize ve ihtiyaçlarına göre çok sayıda Micro ATX yapıda kasa mevcut. Uygun fiyatlı alternatifler olarak önerimiz 250 watt güç kaynaklı Asus TS-631 Vento (49 dolar), 300 watt güç kaynaklı Aopen H420B (55 dolar) ve 350 watt güç kaynaklı Aopen G325 (82 dolar). Daha profesyonel, şık ve pahalı çözümler olarak ise AeroCool M40 veya SilverStone Grandia düşünülebilir.

ÇEVREBİRİMLER: HTPC'nize bağlayacağınız ergonomik bir kablosuz set, PC'nizi kolayca

yönetmenizi sağlayacaktır. Logitech EX110 (36 dolar) veya S510 (60 dolar) uygun fiyatlı ve HTPC'ye yakışan estetik çözümler. Ses çıkış sistemi olarak HTPC'nizi salondaki ses sistemine veya müzik setine bağlamanızı öneriyoruz. Yine Full-HD destekli 40 inçlik bir LCD de görüntü çıkışı için tercih edilmelidir. Kablosuz internet bağlantısı için bir kablosuz USB stick kullanabilirsiniz. HTPC'nizi ve evinizdeki diğer cihazları kumanda etmek için, programlanabilir düğmeleriyle Logitech Harmony Remote 525 (80 dolar) evrensel uzaktan kumandayı öneriyoruz.

YAZILIMLAR: İşletim sistemi olarak Windows Vista, XP veya Media Center Edition kullanabilirsiniz. HTPC kullanımını olarak bu noktada işletim sistemleri arasında çok büyük bir fark yok. Videoları oynatmak içinse Power DVD 8 (www.cyberlink.com) gibi çok zengin codec ve donanım desteği olan bir media player yazılımı kullanmanız gerekiyor. HTPC'nizi tamamlayan en önemli yazılım bu.

Video biçimleri, codec'ler ve oynatıcılar

Bir HTPC'yi, normal bir PC'den ayıran en önemli şey, hiç şüphesiz sahip olduğu yazılımlar. Bir HTPC'yi video yakalama, dönüştürme, DVD oluşturma gibi işler için de kullanabilirsiniz. Bunun için işinize yarayacak en önemli yazılımları bu ayki DVD'mizde (CHIP-Code HTPC) ve yandaki tabloda bulabilirsiniz. Bu yazılımlarla ilgili daha fazla bilgi almak için web sitelerini incelemenizi de öneriyoruz. Burada sadece HD videoları HTPC'nizde izleyebilmek için ne yapmanız gerektiğini anlatacağız.

Donanımsal video hızlandırma ve çok işlemci desteğine sahip Cyberlink PowerDVD yazılımını tüm videolarınızı izlemek için öncelikli olarak kullanın. PowerDVD'nin oynatamadığı MKV biçimindeki x264 codec ile kodlanmış yüksek çözünürlüklü filmleri izlemek içinse diğer yazılımları kullanabilirsiniz. Bunun için şu adımları izleyin:

Öncelikle donanım kaynaklarını fazla sömürmeyen ve videoları çok iyi gösteren en iyi oynatıcı yazılımlardan biri olan Media Player Classic'i kurun. x264 ile sıkıştırılmış .mkv veya .mp4 konteynır dosyaları için şunları kurun: CoreAVC Pro (www.coreavc.com, 15 dolar), altyazılar için DirectVobSub (VSFilter), Haali Media Splitter, ses için FFDSHOW ve AC3filter filtreleri.

ts ve .mpeg filmleri izlemek için nVidia Purevideo Decoder veya PowerDVD kullanmalısınız. PowerDVD'yi kurduktan sonra

CHIP HTPC Tavsiyesi	
Kasa bileşenleri	Ev sineması PC'si
İşlemci	AMD X2-4850 90 \$
Anakart	Gigabyte GA-MA78GM-S2H 95 \$
Bellek	Veritech 2x1 GB DDR2-800 36 \$
Ekran kartı	Tümleşik
Ses kartı	Tümleşik
Sabit disk	Seagate 500GB ST3500320AS 115 \$
Optik sürücü	LG GSA H62-N 30 \$
TV kartı (opsiyonel)	Skystar HD 2 145 \$
Kasa	Aopen H420B 55 \$
Kasa toplam	421 \$
Çevrebirimler	
Klavye-fare	Logitech EX110 36 \$
Ses sistemi	Müzik seti veya ev sineması sistemi
LCD ekran	Full-HD LCD TV
Evrensel kumanda (opsiyonel)	Logitech Harmony Remote 525 80 \$
Genel toplam	457 \$

Fiyatlar www.hepsiburada.com, www.gigatek.com.tr, www.boltaksit.com, www.inventus.com.tr gibi sitelerden KDV hariç olarak alınır.

h.264 desteğini iptal edin ve h.264 biçimindeki dosyalar için CoreAVC'yi kullanmaya devam edin. PowerDVD'nin pek işe yaramayan h.264/AVC codec'ini iptal etmek için şunları yapın: »Başlat / Çalıştır« komutuyla regsvr32 /u "[dizin]\VideoFilter\CL264dec.ax" girin. Burada dizin ifadesinin yerine PowerDVD'nin kurulu olduğu dizini girmeniz gerekiyor, mesela: regsvr32 /u "C:\Program Files\CyberLink\PowerDVD\VideoFilter\CL264dec.ax".

.XviD uzantılı dosyalar için Koepi XviD 1.1.3'ü DVD'mizden kurun ve dosyayı Media Player Classic (MPC) ile açın. HD videoların en yayın şekilde sunulduğu .x264 biçimindeki dosyaları oynatmak için CoreAVC'yi kurun. FFDSHOW'un H.264 çözücüsünün iptal olduğundan emin olmak için şunları yapın: MPC'de bir .x264 dosyası oynatın. Sağ tıklayıp »Filters« ile »FFDSHOW« ile ilgili bir kayıt görürseniz üzerine tıklayın. Şimdi video decoder ayarlarına girmelisiniz. Soldaki listeden »Codecs« i seçin, sağ taraftan H.264 kaydını bulun ve "libavcodec"i "disabled olarak değiştirin. Daha sonra .x264 dosyasını tekrar açın. Artık filtrelerle girdiğinizde CoreAVC Video Decoder etkin olmalıdır.

MPC'de tercih edilen codec olarak CoreAVC'yi ayarlamak için şunları yapın: »Options / External Filters / Add Filter / CoreAVC Video Decoder" ile »Prefer / Apply« ve »OK« e tıklayın. Başka codec'ler ekledikten sonra CoreAVC'nin filtre listesinde her zaman en üstte bulunmasına dikkat edin, zira CoreAVC codec'i yavaş sistemlerde bile 1080p filmlerin akıcı bir şekilde izlenebilmesini sağlıyor.

uyaman@chip.com.tr

İPUCU

AMD OverDrive

7780G yonga setli HTPC sisteminizin performansını, AMD'nin OverDrive adlı hız aşırı hızlandırma aracıyla kolayca artırabilirsiniz. Tek tıklamayla çalıştırabileceğiniz "Auto clock" sisteminize otomatik olarak hız aşırı hızlandırma (overclock) uyguluyor. Bunun için işlemci voltajını artırıp, saat çarpanını düşürebilen yazılım ile çok başarılı sonuçlar alınabiliyor (otomatik hız aşırı hızlandırma ile 2.500 MHz'de çalışan 4850 işlemci, 2.800 MHz'in üzerine çıktı). 780G anakartın üzerindeki HD3200 IGP grafik işlemcisini de AMD OverDrive ile daha yüksek hızlarda çalıştırabiliyorsunuz. Yine her türlü ince bellek ayarını kolayca yapmak, stabilize ve benchmark testleri çalıştırmak da mümkün.

Overclock AMD OverDrive'daki "Auto clock" ile AMD işlemcileri artık kolayca hız aşırı hızlandırma mümkün.

Savaşın galibi Blu-ray

Blu-ray yazıcı
BD-R/RE diskler 25 ila 50 GB depolayabiliyor. Ama 9-40 Euro arasında seyreden fiyatları hâlâ çok yüksek.

Blu-ray sürücü
Bilgisayar marketlerinde göze çarpan sürücüler, 200 dolar'dan başlayan fiyatlarla dizüstü ve masaüstü bilgisayarlar da yerini alıyor.

DVD'nin tahtı için yapılan kıyasıya mücadeleyi yitiren HD-DVD, savaş meydanında ölü yatıyor. **BLU-RAY SAVAŞI KAZANDI.** CHIP, bu yeni biçimin getirilerini, aygıtların ve disklerin fiyatını, almaya değer değmediğini açıklıyor.

BARIŞ EMRE ALKIM / TL, DW

Söylentiler bir hafta kadar sürdü, sonra gerisi çorap söküğü gibi geldi. 19 Şubat 2008'de apar topar düzenlenen bir basın toplantısında, Toshiba'nın lideri Atsutoshi Nishida, HD-DVD'nin avantajlarını son defa övdü. Nishida, cümlelerini geçmiş zamanda kurmaya başlamıştı bile. Sonra, DVD'nin yerini kimin alacağını belirlemek uğruna verilen savaş sona erdiren şu cümleleri sarf etti: "İsabetli piyasa tahminlerine dayanarak, bundan böyle HD-DVD oynatıcıları, kaydedicileri ve PC sürücülerini geliştirme – üretme ve satma etkinliklerimizi sona erdiriyoruz. Kendi firmamızı, daha da önemlisi, müşterilerimizi hayal kırıklığına uğrattık. Ancak böyle kökten bir kararın, piyasanın gelişmesine katkıda bulunacağına inanıyoruz."

Hâlâ piyasada bulunan HD-DVD'ler zararına, neredeyse DVD oynatıcı fiyatına satılacak. Artık gelecek Blu-ray disklerin. CHIP, DVD'nin varisine ilişkin en önemli soruları yanıtlıyor.

HD-DVD neden böyle apansızın öldü?

Toshiba'nın verdiği bu zor kararın altında, ABD'de birkaç hafta içinde meydana gelen gelişmeler yatıyor. Ocak 2008'de, Hollywood'un dev film şirketlerinden Warner Bros. bir anda cephe değiştirerek Blu-ray tarafına geçti. ABD'li bu muazzam firmanın bundan böyle tüm filmlerini yüksek çözünürlüklü Blu-ray disklerinde üreteceği kesinleşti (yan sayfadaki şemaya bakınız).

Bu, Toshiba gibi HD-DVD üreticilerinin ve Microsoft, Intel ve HP gibi BT firmalarının da ilk defa zarara uğrayacağı anlamına

geliyordu. Derken, şubat ayında Netflix gibi önde gelen video mağazaları ve ardından da dünyanın en büyük perakende zinciri olan Wal-Mart, HD-DVD filmlerini raflarından çekti. Son olarak da Microsoft'un Xbox takımı, HD-DVD'nin bundan böyle "sadece yüksek çözünürlüklü içerik isteyen kullanıcılar için isteğe bağlı bir donanım" olacağını duyurmak zorunda kaldı.

Böylelikle, sektördeki biçim kavgası kendi kendine çözümlendi ve kullanıcıların aklı daha fazla karışmamış oldu. Yaklaşık 1 milyon kullanıcının (Toshiba'nın açıklamasına göre, yaklaşık 300.000'i Microsoft Xbox 360 için HD-DVD sürücü satın alanlar) ürünleri resmen "ellerinde kaldı". Toshiba yine de bu ürünler için "tam destek ve hizmet" vermeye devam edeceğini duyurdu.

Karşılaştırma için, şimdiye kadar 10 mil-

Blu-ray yazıcı
Blu-ray oynatıcılar 350 Euro'dan başlayan fiyatlarla satılıyor. Bunlar sıradan DVD'leri de gösterebiliyor.

Blu-ray filmler

Hollywood'un büyük yapımları 25-30 Euro arası fiyatlarla tam HD kalitesi sunuyor.

yondan fazla Blu-ray oynatıcının satıldığını ve bunun daha başlangıç olduğunu hemen söyleyelim.

Blu-ray'in artıları, eksileri

50 GB'a varan yüksek depolama kapasitesiyle Blu-ray yüksek tanımlı ses ve filmleri yeniden oluşturmak için ideal bir ortam. Artık video sinyali 1.920 x 1.080 çözünürlükte ve 40 MBit/s bant genişliğinde (DVD: 720 x 576 piksel, 10 MBit/s civarı) olabiliyor. Dahası, artık görüntü içinde görüntü, internet bağlantısı ve gelişmiş menüler gibi işlevler de var. Dolby True - HD ve DTS-HD Master Audio ses standartları sayesinde, orijinal sesi, uyumlu ses sistemlerinden kayıpsız şekilde dinlemek mümkün.

Filmler için veri taşıyıcı olarak düşünüldüğünde, Blu-ray'in DVD'ye kıyasla tek bir gerçek dezavantajı var: Yeni oynatıcıların yanı sıra, HDMI portu bulunan yeni bir televizyon ya da video projektör almanız gerekiyor. Çünkü kopya korumalı Blu-ray filmlerin yüksek çözünürlüklü sunumu için bu şart. Aynısı, PC'de Blu-ray izlemek için de geçerli. Kullandığınız LCD monitörün de bir HDMI portuna ya da HDCP'yi destekleyen (High-bandwidth Digital Content Protection - Yüksek bant genişlikli sayısal içerik koruması) bir DVI arabirimine sahip olması gerekiyor. Bu da ancak yeni çıkan LCD monitörlerde mevcut. Son olarak da, grafik kartının HDCP'yi desteklemesi bir zorunluluk. Sapphire'in Radeon HD 2400 Pro'su gibi ucuz modellerin fiyatı 50 dolar'dan başlıyor.

Blu-ray oynatıcıların ve filmlerin fiyatı ne civarda?

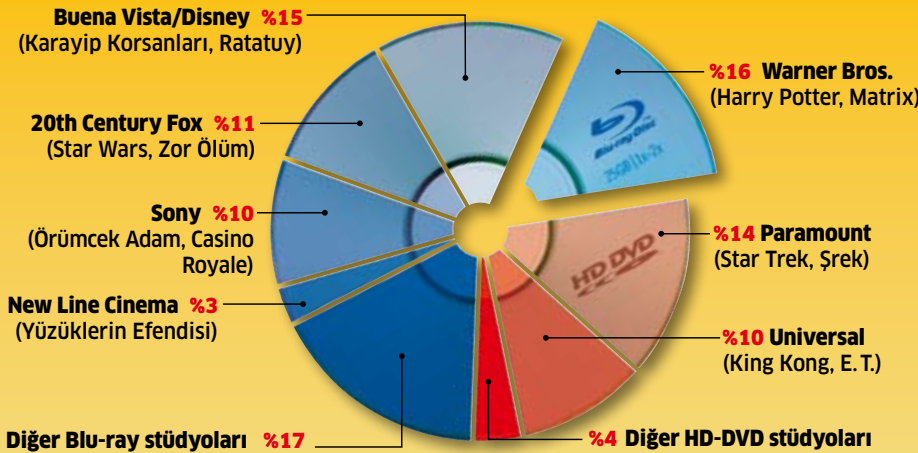
Blu-ray, günümüzde oynatıcıları 30 dolar'dan satılan DVD'ye göre piyasada daha çok yeni. Şu anda giriş seviyesi bir Blu-ray oynatıcıyı, örneğin Philips'in BDP 7200n'sini, Samsung'un BD-P1400'ünü ya da Sony'nin BDP-S300E'sini 350 Euro civarına bulabiliyorsunuz. Bununla birlikte, Pioneer BDP-LX70 gibi üst seviye aygıtlar (1.400 Euro) 1.000 Euro sınırını kolayca geçebilir.

Bununla birlikte, Blu-ray ortamı için en yaygın kullanılan oynatıcı olan Sony PlayStation 3, apayrı bir cihaz (yaklaşık 400 Euro). PS3'ü "çocuklar için oyun konsolu" diye görenler, bu aygıtın harika bir özelliğini görmezden geliyor:

PS3'ün dünya çapında o kadar çok kullanıcısı var ki, Sony aygıtı sürekli iyileştiriyor ve işlevlerini firmware güncellemeleriyle geliştiriyor. Bu yüzden, PlayStation 3 şu an piyasadaki en uyumlu ve geleceğe hazır Blu-ray oynatıcı. Aletin sadece iki olumsuz yanı →

BİLGİ PAZAR PAYI: HOLLYWOOD BİÇİM SAVAŞINI NASIL BİTİRDİ?

Warner Bros.'un kararı, gelecekte tüm ABD filmlerinin dörtte üçünün Blu-ray disklerde olacağı anlamına geliyordu. Bu da HD-DVD'ye ölümcül darbeyi indirdi.

KAYNAK: SHOWBIZDATA, GLOBALE MARKANTEILE 2007

var: Sırf Blu-ray oynatan aygıtlar yaklaşık 80 watt enerji tüketirken PS3 film gösterimi sırasında 200 watt harcıyor. Bu yüzden de, 2.0 sone ile diğerlerinden biraz daha gürültülü. Filmler söz konusu olduğunda ise, DVD ile Blu-ray arasında ciddi bir uçurum yok. Örneğin, sıradan bir Hollywood yapımı 25 ila 30 Euro'ya satılıyor.

PC için Blu-ray sürücüler ve boş diskler pahalı mı?

Gelişmelerden PC cephesi de nasibini alıyor. Dâhili Blu-ray sürücülerin astronomik fiyatları hatırı sayılır oranda aşağılara indi.

Yazı işlerimizin kapandığı sırada,

Pioneer'ın BDC-202'si ya da Lite-on'un DH-401S'i gibi Blu-Ray ROM (BD ROM) sürücüler 130 Euro'nun altında satılıyordu. Öte yandan, Blu-ray yazıcılar (BD-R/RE) bu fiyatın tam iki katına satılıyor: Lite-On'un LH-2B1S'si ya da LG'nin GGW-H20L'si gibi sürücülerse yaklaşık 260 Euro. Sözünü ettiğimiz bu ikinci ürün, piyasada son kalan HD-DVD'ler için de kullanılabilir. Piyasada tek yazıcılık (BD-R) ve yeniden yazılabilir (BD-RE) 25 – 50 GB'lık çok sayıda disk bulunuyor. Markalı bazı Blu-ray disk fiyatları, Nisan ayında şöyleydi:

BD-R 25 GB: Yaklaşık 9 Euro

BD-R 50 GB: Yaklaşık 25 Euro

BD-RE 25 GB: Yaklaşık 12 Euro

BD-RE 50 GB: Yaklaşık 40 Euro

Bu fiyatlar, Blu-ray sürücülerin önündeki en büyük engel. Diskler, özellikle de 50 GB kapasiteli olanlar hâlâ çok pahalı. Taşınabilir sabit diskler, Euro başına çok daha fazla GB sunuyor ve her geçen gün de ucuzluyor. BD üreticilerinin, eğer normal kullanıcılara erişmek istiyorlarsa, fiyatlarını şimdiki- nin onda birine indirmesi gerekiyor. Mesaj çok açık: İyisi mi, bekleyin!

DVD film almak ölü yatırım mı?

Hayır. DVDler hâlâ Blu-ray filmlerinden çok daha kullanışlı ve seçeneğiniz daha çok. Amazon'da bile hepi topu 600 Blu-ray filmi bulunuyor. Blu-ray sürümlerini tercih edebilirsiniz, zira aradaki fiyat farkı karşılığında ekstra özellikler, daha iyi ses ve yüksek çözünürlüklü görüntü alıyorsunuz.

Blu-ray alırken nelere dikkat etmeliyim?

Blu-ray oynatıcılarda en çok dikkat etmeniz gereken kıtas, donanım. Blu-ray oynatıcınızın hiç değilse HD ekranlarla uyumlu olması şart. Bir tam HD ekran (Full HD, piyasada HD ready 1080p logosuyla satılıyor) 1080p çıkış biçimi için ideal ve tüm BD oynatıcıları da destekliyor.

Aynısı, 24p oynatma kipi için de geçerli. Bir tek bu kipteyken saf sinema keyfi yaşamak mümkün. BD oynatıcının çözebildiği ses standartları da ne kadar çoksa o kadar iyi. İdeal olanı, yeni Dolby TrueHD ve DTS-HD Master Audio codec'lerini çözebilmesi. Dikkat: Tıpkı DVD'lerde olduğu gibi, yakında BD'lerde de bir bölge kodu uygulaması başlayacak. Avrupa üretimi oynatıcıların şu anda ABD üretimi Blu-ray'leri oynatabiliyor ama gelecekte bunun için ayrı bir aygıt almak gerekecek. Oynatıcılarda dikkate alınması gereken son bir husus da desteklenen

“Gelişime ihtiyacımız var. Özellikle de müşterilerimiz için.”

Toshiba'nın başı Atsutoshi Nishida, HD-DVD'yi överken

Blu-ray sürümü. Şu anda akıl almaz çeşitlilikte aygıt 1.0 sürümünü (BD video) desteklerken, 1.1 (Bonus view) ve 2.0 (BD Live) uyumlu aygıtlar da satılıyor.

1.0 sürümleri şimdiden teknik olarak demode sayılabilir. Bunları kelepirci fiyatına satın alsanız bile zarar edersiniz. Blu-ray 1.1 ise yönetmenin yaptığı sesli yorumlar için görüntü içinde görüntü özelliğini destekliyor. En yeni sürüm olan 2.0 ise internet bağlantısı destekli. O yüzden Blu-ray'in ekstralar menüsünden alternatif sahneler, oyunlar hakkında en son haberler ya da film fragmanları indirilebiliyor. Peki, almalı mı, beklemeli mi? Tavsiyemiz şöyle: Eğer azıcık sabredebilirsanız, BD Live uyumlu aygıtlarda mevcut modellerin fiyatlarında büyük düşüşler bekleniyor.

Blu-ray kopya koruması kırıldı mı?

Yanıt hem evet hem de hayır, zira Blu-ray üç tür kopya koruması birden kullanıyor. En popüler olan AACS (Advanced Access Content System, yani Gelişmiş İçerik Erişim Sistemi), içeriğin sadece HDMI arabirimi (ya da HDCP uyumlu DVI portu) üzerinden oynatılmasını sağlıyor. AACS tam olarak kırılmış sayılmaz ama internette düzenli olarak yayımlanan hacker araçları, örneğin AnyDVD, bazı yongalarda AACS'yi devre dışı bırakıp Blu-ray filmleri kolayca sabit diske kopyalayabiliyor.

Yazılım: PowerDVD Ultra gibi Blu-ray sürü- →

Kopya koruması Bölge Kodu 2.0

DVD'lerin çıkışından beri başımızı ağrıtan bölge kodu yine karşımızda. Blu-ray dünyayı üç bölgeye ayırıyor (DVD'de altı bölge vardı). Böylece, Avrupalılar ABD'den ya da Japonya'dan gelen filmleri izleyemiyor.

TOP 10

Avrupa'daki en popüler HD filmler

1. Planet Earth (BBC)
2. Ratatouille
3. Die Hard
4. 300
5. Welcome to the Jungle
6. Spiderman 3
7. Simpsons
8. James Bond – Casino Royale
9. Blood Diamond
10. Karayip Korsanları 3

KAYNAK: AMAZON ŞUBAT 2008

Blu-ray ile film keyfi BD oynatıcıların 1.1 standardında (Bonus View) görüntü içinde görüntülü video yorumları mümkün.

Blu-ray ile film keyfi: BD oynatıcıların 1.1 standardında (Bonus View) görüntü için de görüntü video yorumları mümkün, tıpkı yanda görüldüğü gibi.

cüler (7.3.3319 sürümüne kadar) ya da Nero Showtime HD, dosyaları diskten oynatıyor. İkinci kopya koruması olan bölge kodunda da AnyDVD HD işe yarıyor. Üçüncü kopya koruması olan BD+ ise şu ana kadar kırılmadı ama tek amacı filmin bir başka video biçiminde (örneğin DivX HD) kaydedilmesini engellemek. Bu da BD yazıcılarının fiyatı yüksek kaldığı, BD kopyalamaya değmediği sürece geçerli. Blu-ray üreticileri bir de açık kapı bırakmışlar: Korsan kopyalara

karşı, oynatıcıları internetten işaretlemek ya da yeni Blu-ray aygıtlarındaki yongaları "kara listeye" almak mümkün. Şimdiye kadar bu yöntemlere başvurulmadı, belki de hiç başvurulmayacak. Çünkü eğer bir hata olur da yasal bir oynatıcı "yasadışı" ilan edilirse, Blu-ray'in popülerliği bundan zarar görebilir.

Blu-ray için internet kaynağı

Belki gelecekte öyle olacak, ama kısa vade-

de değil.

Bugün, internette kalite bakımından Blu-ray'le aşık atacak HD içeriğine ulaşmak mümkün görünmüyor. Hiç kimse de boş zamanında ADSL ile 50 GB veri indirmez. Ödün vermek isteyenler, iTunes gibi HD video sağlayıcılarından ya da YouTube'dan faydalanabilir.

Günümüzde, en yüksek görüntü ve ses kalitesini sadece Blu-ray sunuyor.

balkim@chip.com.tr

BİLGİ CHIP TEST MERKEZİ'NDEN EN İYİ BLU-RAY AYGITLARI

BLU-RAY SÜRÜCÜ: PIONEER BDC-202		BLU-RAY YAZICI		BLU-RAY OYNATICI: SONY PLAYSTATION 3	
TOPLAM		TOPLAM		TOPLAM	
BİLGİ İÇİN	www.pioneer.com	BİLGİ İÇİN	www.lge.com	BİLGİ İÇİN	www.playstation.com
FİYAT	Yaklaşık 150 Euro	FİYAT	Yaklaşık 280 Euro	FİYAT	Yaklaşık 400 Euro
FİYAT/PERFORMANS	İyi	FİYAT/PERFORMANS	Orta	FİYAT/PERFORMANS	İyi
TEKNİK VERİLER		TEKNİK VERİLER		TEKNİK VERİLER	
Blu-ray okuma	5x	Blu-ray / HD-DVD okuma	6x/3x	İşlemci	Cell Broadband Engine (7 çekirdek, 3,2 GHz)
DVD okuma (DVD-Video/DVD-ROM)	16x/16x	Blu-ray yazma (BD-R/BD-RE)	6x/2x	Grafik	nVidia RSX (550 MHz)
DVD yazma (DVD-R/DVD-RW)	12x/6x	Blu-ray yazma süresi (25 GB)	21:27 dk	Sabit disk	40 GB
DVD yazma süresi (4,7 GB)	6:20 dk	DVD yazma (DVD-R / DVD-RW)	16x/8x	Video çıkışı	SCART, HDMI 1.3 (1.080p)
CD yazma süresi (700 MB)	2.40 dk	DVD yazma süresi (4,7 GB)	5:50 dk	Blu-ray sürümü	1.1 / Bonus View (Güncellemeyle 2.0 / BD Live)
Arabirim	SATA	Arabirim	SATA	Ses (Blu-ray oynatımında)	2,0 sone
Gürültü	2,9 sone	Gürültü	2,9 sone	Güç tüketimi (Blu-ray oynatımında)	195 watt

En iyi dijital fotoğraf makineleri

Anı yakalamak için ihtiyaç duyacağınız fotoğraf makinelerini test ediyoruz.

GÖKHAN BODUR / UFUK YAMANKILIÇOĞLU

Dünyada bu yıl içinde yaklaşık 8 milyar fotoğraf çekileceği tahmin ediliyor. Elbette bu fotoğrafların büyük kısmı dijital fotoğraf makinelerinin deklanşörüne basılarak çekilecek. Firmaların sunduğu fotoğraf makinesi sayısı o kadar arttı ki, artık seçim yapmak pek de kolay değil. Sizler için hazırladığımız en iyi fotoğraf makineleri testine geçmeden önce, isterseniz kısaca özelliklerin hangi ihtiyaca yönelik olduğuna, satın alırken dikkat etmeniz gerekenlere bir göz atalım.

İhtiyacınızı belirleyin Doğru yer, doğru fotoğraf makinesi

Belirlemeniz gereken ilk değişken fotoğraf makinemizle çektiğiniz fotoğrafları nelerde kullanacağınız. Doğum günü gibi hatıraları çekmek için yarı profesyonel bir SLR almak oldukça pahalı bir çözüm. Şimdiden iyi bir şey alayım diyorsanız bile alacağınız kamerayı ne zaman kullanmaya fırsat bulacağımızı bir düşünün. Teknoloji dünyasından her geçen gün daha iyiyi daha ucuza aldığımızı unutmayın. Bu noktada dijital fotoğraf makinesi üreticileri kameraları genelde üç kısma ayırıyor. Profesyonel, yarı profesyonel ve tüketici. Profesyonel fotoğraf makineleri adından da anlaşılacağı gibi fotoğraf satarak para kazanan profesyoneller için üretiliyor ve en düşüğü 3.000 doların üstünde satıldığından, açıkçası çoğumuzun pek de ilgisini çekmiyor. Dolayısıyla testte yarı profesyonel ve tüketici grubuna ağırlık verdik. Yarı profesyonel SLR'lar fotoğrafçılığa gönül vermiş kişiler için görüntü kalitesinden

çok az ödün veren, diğer yandan sonuçları çoğu kişinin beğenisini kazanacak çözümler. Ortalama kullanıcı için üretilmiş kompakt kameralar ise ortalama görüntü kalitesi sunan, uygun fiyatlı ürünler.

SLR mı kompakt mı sorusuna yanıt vermek için isterseniz farklara kısaca bir göz atalım. SLR kameralar yüksek fiyat ve kalite sunarken, yapı olarak daha büyük ve ağırlar. Dolayısıyla kompakt kameralar gibi her yere yanınızda taşıyamıyorsunuz. Buna karşın kompakt kameralardaki ucuz elektronik ve optik çözümler, daha düşük kaliteyle sonuçlanıyor. Buna ek olarak kompakt kameralardaki deklanşör gecikmesi deklanşöre bastığınız an ile fotoğrafın çekildiği an arasında saniyeye varan farklara neden olabiliyor. Kompakt kameraların çok fazla belirtilmeyen bir başka eksisi ise düşük dinamik mesafe. Yani aynı karede hem karanlık hem de aydınlık alanlar varsa yaptığınız ayara göre ya karanlık alan hiç görünmüyor ya da aydınlık alan çok fazla patlıyor. Çeşitli fotoğraf düzenleme programlarıyla bu sorunu bir noktaya kadar gidermek mümkün ama unutmayın ki olmayan detayı kolay kolay oluşturamazsınız.

Fotoğraf için kamera

Bu noktada çekeceğiniz fotoğrafa göre seçim yapmak en mantıklısı. Arkadaşlarınızın resmini çekerken ya da gittiğiniz bir yerde manzarayı yakalamak için kompakt kameralar fiyat bakımından en mantıklı çözümler. Gittiğiniz yerdeki tarihi binalar gibi büyük cisimleri çekmek için de dijital

kompakt kameralar hem taşıma hem de düşük odak aralıklı lensleri ile tercih edilebilir. Düşük odak aralıklı lensler daha geniş alan derinliği sunuyor. Yani hem yakındaki, hem de uzaktaki cisim net görünüyor. SLR makinelerdeki lensler ise yüksek sensör boyutu yüzünden daha yüksek odak aralıklarına sahiptir ve genelde sadece odaklanan cisim net çıkar. Böcekler gibi küçük cisimleri çekerken de dijital kompakt makineler düşük odak mesafeleri ile avantajlıdır. Tabii kompakt makinelerin bu avantajları aslında SLR makinelerde uygun ekipmanlarla çok daha başarılı gerçekleştiriliyor fakat bu ekipmanların, örneğin sadece macro çekimler için üretilmiş bir lens, büyük bütçeler gerektiriyor.

İş hareketli resimlere geldiğinde tablo tamamen değişiyor. Özellikle düşük deklanşör süresine sahip SLR kameralar hareketli cisimleri çekmek için ideal (Görüntüde bulanıklık olmaması için perde saniyenin binde biri oranında açılıp kapanabiliyor). Tabii karanlık ortamda net çekimler için yüksek ISO ve diyafram açıklığı da gerekiyor. Aynı şekilde karanlık ortamlarda da diyaframı açıp uzun süre pozlamak gerekiyor. Aynı zamanda filmin ISO'sunu, yani algılayıcının ışığa hassasiyetini de arttırmak gerekiyor. Kompakt kameralarda genelde en fazla ISO 800'e kadar yer verilirken, SLR makinelerde 6.400'e varan ISO değerleri bulabilirsiniz.

Megapiksel karmaşası

Detayları görmek için 2 megapikselli kamera yeterli olmayacağı gibi bir deniz manzarası için de 10 megapikselli kamera almanın gereği yok. Kameranız 10 megapiksel destekliyor olsa bile, hafızada yer kaplaması açısından düşük çözünürlük mantıklı olacaktır. Web sitesinde yayımlamak veya e-posta ile paylaşmak için 2 megapikselli bir kamera 1.600 x 1.200 çözünürlükle yeterli detayı verecektir. Eğer bilgisayar monitörünüz büyük ve yüksek çözünürlükler destekliyse, 3 megapiksel ve üstünü tercih edebilirsiniz. Özellikle baskı imajları çekmeyi düşünüyorsanız 3 megapiksel en alt sınırınız olmalı. A4 boyutlarında bir baskı için en azından 5 megapiksel doğru bir seçim.

Testimizde SLR tablolarımızın sonuçlarını iki kategoriye ayırdık, böylece ilgili fotoğraf makinelerini mümkün olduğunca adil bir şekilde gruplamış olduk. Makineleri 1.600-3.000 dolar arası amatör SLR'lar ve 1.600 dolar altı amatör SLR'lar olarak ayırdık. SLR dijital fotoğraf makineleri arasında test kriterleri değişmedi.

Kompakt makineler ise kendi kriterlerine sahip ve bu da kompakt sınıflar arasında karşılaştırılabilir bir değerlendirme ve ağırlık sunuyor. Bunun ana nedeni şu: Lensin kalitesi görüntü kalitesi için çok önemli bir role sahip. SLR testlerinin aksine kompakt fotoğraf makinelerinde,

kenarlarda oluşan kararmalar veya görüntüdeki bozulmalar ve deformasyonlar da dikkate aldığımız kriterler arasında. Bu yüzden de elde ettiğimiz test puanları SLR kameralarla karşılaştırılmamalı. →

gokhan@chip.com.tr, uyaman@chip.com.tr

Nikon D300 Yaklaşık 2.500 dolar

Toplam puan ■ ■ ■ ■ ■ Puan **97**

12MP

ISO 100-6.400

3,0"

CF

Örnek: Hız, donanım özellikleri, gövde yapısı (body) ve kullanım özellikleri gibi kriterlerde Nikon D300, günümüzde amatör SLR makineleri arasında paranızın karşılığında alabileceğiniz en iyisi olarak çıtayı belirliyor.

1.600-3.000 dolar arası dijital SLR'lar **1. Sıra**

SLR MAKİNELER

Amatör ve yarı profesyonel dijital SLR dijital fotoğraf makineleri sınıfında profesyonel modelleri pek de aratmayan modeller yer alıyor. Bu modellerin üretim kalitesi profesyonel modeller kadar yüksek değil ancak fiyatları çok daha uygun. İki fiyat sınıfına ayırdığımız amatör SLR'ların değerlendirme puanlarını birbiriyle kıyaslayabilirsiniz.

1.600-3.000 dolar arası dijital SLR'lar

Sıra	Ürün	Fiyat (\$)	Toplam Puan	Fotoğraf kalitesi	Donanım özellikleri / Kullanım kolaylığı	Hız	Dokümantasyon/ Servis	Entegre flaş	İmaj sabitleyici	Sensör temizleme	Pil süresi ⁽²⁾	Teknik veriler: Efektif piksel, ISO, ekran, pil, bellek kartları, ağırlık
1	Nikon D300	2.500	97	100	98	91	83	•	–	•	1.460 / 2.320	12,2 megapiksel, ISO 100 - 6.400, 3,0 inç, EN-EL3e, CompactFlash I/II, 925 g
2	Sony Alpha 700	1.700	89	82	98	92	74	•	•	•	560 / 1.210	12,2 megapiksel, ISO 100 - 6.400, 3,0 inç, NP-FM500H, CompactFlash I/II, MS, 770 g
3	Olympus E-3	2.400	88	71	100	93	100	•	•	•	450 / 900	10,0 megapiksel, ISO 100 - 3.200, 2,5 inç, PS-BLM1, CompactFlash I/II, xD-Card, 800 g
4	Nikon D200	1.700	85	89	79	92	77	•	–	–	340 / 1.470	10,0 megapiksel, ISO 100 - 3.200, 2,5 inç, EN-EL3e, CompactFlash I/II, 940 g
5	Pentax K20D ⁽¹⁾	1.800	84	74	98	73	77	•	•	•	730 / 1.580	14,5 megapiksel, ISO 100 - 6.400, 2,7 inç, D-L150, SD-Card, 800 g
6	Panasonic Lumix DMC-L10 ⁽¹⁾	1.600	75	75	78	66	86	•	–	•	460 / 920	10,0 megapiksel, ISO 100 - 1.600, 2,5 inç, DMW-BLA13, SD-Card, 540 g
7	Fujifilm FinePix S5 Pro	2.800	74	80	70	69	77	•	–	–	290 / 850	12,1 megapiksel, ISO 100 - 3.200, 2,5 inç, NP-150, CompactFlash I/II, 920 g
8	Panasonic Lumix DMC-L1 ⁽¹⁾	1.600	66	74	56	65	77	•	–	–	260 / 830	7,4 megapiksel, ISO 100 - 1.600, 2,5 inç, DMW-BL14, SD-Card, 600 g

Canon EOS 40D Yaklaşık 1.550 dolar

Toplam puan ■■■■■ Puan **87**

10MP
ISO 100-3.200
3,0"
CF

Uygun fırsat: Canon EOS 40D, donanım özellikleri, hızı ve işçiliğiyle aslında bir üst sınıfta olsa da, 1.600 dolar'ın altındaki fiyatıyla kaçırılmayacak bir fırsat.

1.600 dolar altı dijital SLR'lar **1. Sıra**

Pentax K10D Yaklaşık 1.100 dolar

Toplam puan ■■■■■ Puan **84**

10MP
ISO 100-1.600
2,5"
SD

Fiyat/Performans: K10D yüksek fotoğraf kalitesi, imaj sabitleyici ve sensör temizleme gibi zengin donanım özellikleriyle oldukça çekici. Uygun fiyatı sayesinde kendisiyle hemen hemen aynı yapıdaki Samsung GX-10'un bir adım önünde.

1.600 dolar altı dijital SLR'lar **2. Sıra**

> 1.600 dolar altı dijital SLR'lar

Sıra	Ürün	Fiyat (\$)	Toplam Puan	Fotoğraf kalitesi	Donanım özellikleri / Kullanım kolaylığı	Hız	Dokümantasyon/ Servis	Entegre flaş	İmaj sabitleyici	Sensör temizleme	Pil süresi ⁽²⁾	Teknik veriler: Efektif piksel, ISO, ekran, pil, bellek kartları, ağırlık
1	Canon EOS 40D	1.550	87	80	88	100	86	•	–	•	1.190 / 2.340	10,1 megapiksel, ISO 100 - 3.200, 3,0 inç, BP-511A, CompactFlash I/II, 820 g
2	Pentax K10D	1.100	84	80	91	74	77	•	•	•	420 / 1.120	10,0 megapiksel, ISO 100 - 1.600, 2,5 inç, D-Li50, SD-Card, 800 g
3	Samsung GX-10	999	84	82	90	72	77	•	•	•	420 / 1.120	10,0 megapiksel, ISO 100 - 1.600, 2,5 inç, SLB-1674, SD-Card, 800 g
4	Sony Alpha 350	1.000	81	85	85	62	86	•	•	•	570 / 970	14,0 megapiksel, ISO 100 - 3.200, 2,7 inç, NP-FM500H, CompactFlash I/II, 680 g
5	Sony Alpha 200 ⁽¹⁾	850	79	76	85	71	86	•	•	•	750 / 1.200	10,0 megapiksel, ISO 100 - 3.200, 2,7 inç, NP-FM500H, CompactFlash I/II, 615 g
6	Olympus E-510 ⁽¹⁾	1.200	77	73	83	66	94	•	•	•	450 / 1.430	10,0 megapiksel, ISO 100 - 1.600, 2,5 inç, PS-BLM1, CompactFlash I/II, xD-Card, 560 g
7	Canon EOS 400D	900	75	77	74	72	77	•	–	•	270 / 590	10,1 megapiksel, ISO 100 - 1.600, 2,5 inç, NB-2LH, CompactFlash I/II, 600 g
8	Sony Alpha 100 ⁽¹⁾	1000	75	71	80	70	74	•	•	•	700 / 2.590	10,0 megapiksel, ISO 100 - 1.600, 2,5 inç, NP-FM55H, CompactFlash I/II, 560 g
9	Nikon D80	1050	75	80	71	70	77	•	–	–	500 / 1.400	10,0 megapiksel, ISO 100 - 3.200, 2,5 inç, EN-EL3e, SD-Card, 680 g
10	Canon EOS 30D	1400	75	70	79	90	38	•	–	–	870 / 2.760	8,2 megapiksel, ISO 100 - 3.200, 2,5 inç, BP-511A, CompactFlash I/II, 800 g
11	Olympus E-410 ⁽¹⁾	850	72	73	71	67	94	•	–	•	240 / 1.040	10,0 megapiksel, ISO 100 - 1.600, 2,5 inç, BLS-1, CompactFlash I/II, xD-Card, 440 g
12	Pentax K200D	850	72	61	87	58	77	•	•	•	780 / 2.200	10,0 megapiksel, ISO 100 - 1.600, 2,7 inç, 4 x AA, SD-Card, 690 g
13	Pentax K100D Super	700	71	60	84	62	77	•	•	•	1.000 / 2.160	6,0 megapiksel, ISO 200 - 3.200, 2,5 inç, 4 x AA, SD-Card, 680 g
14	Nikon D40x	800	71	80	60	73	77	•	–	–	260 / 1.020	10,0 megapiksel, ISO 100 - 1.600, 2,5 inç, EN-EL9, SD-Card, 520 g
15	Nikon D60	750	71	73	71	65	77	•	–	•	710 / 1.260	10,0 megapiksel, ISO 100 - 3.200, 2,5 inç, EN-EL9, SD-Card, 540 g
16	Nikon D40 ⁽¹⁾	650	67	75	56	69	77	•	–	–	265 / 670	6,0 megapiksel, ISO 200 - 3.200, 2,5 inç, EN-EL9, SD-Card, 520 g
17	Olympus E-400 ⁽¹⁾	900	67	63	68	66	94	•	–	•	230 / 840	10,0 megapiksel, ISO 100 - 1.600, 2,5 inç, PS-BLS1, CompactFlash I/II, xD-Card, 435 g
18	Sigma SD14	850	63	58	67	62	71	•	–	•	180 / 470	4,7 megapiksel, ISO 100 - 800, 2,5 inç, BP-21, CompactFlash I/II, 800 g

(1) Kit lensle geliyor (2) Test koşulları altında mümkün olan en az/en çok çekim sayısı

Panasonic Lumix DMC-LX2 Yaklaşık 680 dolar

Toplam puan ■■■■■ Puan **77**

10MP
28-112
2,8"
SD

Geniş ekran: Genel çözüm modellerin birincisi yüksek fotoğraf kalitesine sahip. 16:9 biçimindeki sensörü ve ekranı sayesinde Lumix LX2, geniş ekran fotoğraflar ve videolar için oldukça uygun bir çözüm.

GENEL ÇÖZÜMLER **1. Sıra**

KOMPAKT FOTOĞRAF MAKİNELER

Kompakt dijital fotoğraf makineler birçok kategoriye ayrılmış durumda: 120 Euro'luk giriş seviyesi cihazlardan tutun da SLR'lara meydan okuyan 500 Euro'luk modellere kadar çeşitlilik söz konusu. Buna bağlı olarak kompakt makineleri değerlendirme kriterleri tamamen aynı olan dört sınıfa ayırdık. Böylece dört kompakt makine sınıfındaki tüm puanları birbirleriyle karşılaştırabilirsiniz. Dikkat: Kompakt makinelerin değerlendirme puanlarını SLR makinelerle karşılaştırmayın!

> Genel çözümler

Sıra	Ürün	Fiyat (\$)	Toplam Puan	Fotoğraf kalitesi	Donanım özellikleri / Kullanım kolaylığı	Hız	Dokümantasyon/ Servis	Deklanşör gecikmesi	Pil süresi ⁽²⁾	İmaj sabitleyici	Teknik veriler: Efektif piksel, odak mesafesi, ekran, pil, bellek kartı, ağırlık
1	Panasonic Lumix DMC-LX2	680	77	95	62	74	55	0,40 s	140 / 450	optisch	10,0 megapiksel, 28-112 mm, 2,8 inç, s005e, SD-Card, 219 g
2	Canon PowerShot G9	800	71	83	70	45	59	0,60 s	150 / 1.330	optisch	12,0 megapiksel, 35-210 mm, 3,0 inç, NB-2LH, SD-Card, 350 g
3	Canon PowerShot A650 IS	600	69	83	60	59	55	0,50 s	360 / 2.750	optisch	12,0 megapiksel, 35-210 mm, 2,5 inç, 4 x AA, SD-Card, 385 g
4	Canon PowerShot G7	590	69	72	69	65	55	0,50 s	130 / 430	optisch	10,0 megapiksel, 35-210 mm, 2,5 inç, NB-2LH, SD-Card, 355 g
5	Nikon Coolpix P5000	480	64	84	56	30	72	0,75 s	130 / 490	optisch	10,0 megapiksel, 36-126 mm, 2,5 inç, EN-EL5, SD-Card, 240 g
6	Kodak EasyShare V1253	300	57	76	38	53	72	0,31 s	110 / 390	–	12,0 megapiksel, 37-111 mm, 3,1 inç, KLIC-7004, SD-Card, 175 g

Sony Cyber-shot DSC-T200 Yaklaşık 570 dolar

 Toplam puan ■■■■■ Puan **73**

8MP
 35-175
3.5"
MS

Hızlı: T200, keyif veren, stil sahibi hızlı bir makine. Dokunmatik ekran anlaşılır ve iyi tepki veriyor. Düşük ekran çözünürlüğü ve güçlü kumlanma oluşumu nedeniyle cihazdan puan kırmak zorunda kaldık.

STİL KAMERALAR
1. Sıra
Stil kameralar

Sıra	Ürün	Fiyat (\$)	Toplam Puan	Fotoğraf kalitesi	Donanım özellikleri / Kullanım kolaylığı	Hız	Dokümantasyon/ Servis	Deklanşör gecikmesi	Pil süresi ⁽²⁾	İmaj sabitleyici	Teknik veriler: Efektif piksel, odak mesafesi, ekran, pil, bellek kartı, ağırlık
1	Sony Cyber-shot DSC-T200	570	73	87	55	87	55	0,25 s	140 / 420	optik	8,0 megapiksel, 35-175 mm, 3,5 inç, NP-BD1, Memory Stick Duo, 186 g
2	Canon Digital Ixus 960 IS	550	71	95	53	60	59	0,54 s	150 / 1.150	optik	12,0 megapiksel, 36-133 mm, 2,5 inç, NB-5L, SD-Card, 188 g
3	Panasonic Lumix DMC-FX55	410	69	90	57	47	72	0,54 s	110 / 380	optik	8,0 megapiksel, 28-102 mm, 3,0 inç, DMW-BCE10E, SD-Card, 165 g
4	Canon Digital Ixus 950 IS	430	68	81	51	84	59	0,30 s	130 / 1.350	optik	8,0 megapiksel, 35-140 mm, 2,5 inç, NB-5L, SD-Card, 190 g
5	Sony Cyber-shot DSC-T2	400	68	83	50	82	55	0,25 s	120 / 370	optik	8,0 megapiksel, 38-114 mm, 2,7 inç, NP-BD1, Memory Stick Duo, 151 g
6	Canon Digital Ixus 860 IS	520	67	81	56	66	55	0,43 s	160 / 480	optik	8,0 megapiksel, 28-105 mm, 3,0 inç, NB-5L, SD-Card, 180 g
7	Panasonic Lumix DMC-FX50	280	65	69	57	77	55	0,40 s	130 / 390	optik	7,1 megapiksel, 28-102 mm, 3,0 inç, S005E, SD-Card, 179 g
8	Sony Cyber-shot DSC-W200	475	65	93	42	55	59	0,51 s	130 / 480	optik	12,0 megapiksel, 35-105 mm, 2,5 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 173 g
9	Casio Exilim EX-S770	300	63	66	53	86	48	0,15 s	90 / 270	-	7,1 megapiksel, 38-114 mm, 2,8 inç, NP-20, SD-Card, 144 g
10	Samsung NV10	390	62	66	51	71	86	0,40 s	95 / 305	-	10,0 megapiksel, 35-105 mm, 2,5 inç, SLB-0837, SD-Card, 167 g
11	Sony Cyber-shot DSC-G1	770	61	73	47	69	59	0,42 s	150 / 450	-	5,9 megapiksel, 38-114 mm, 3,5 inç, NP-FR1, Memory Stick Duo, 240 g
12	Nikon Coolpix S7c	510	58	72	47	51	55	0,55 s	120 / 395	optik	7,1 megapiksel, 35-105 mm, 3,0 inç, EN-EL8, SD-Card, 157 g

Panasonic Lumix DMC-FZ50 Yaklaşık 750 dolar

 Toplam puan ■■■■■ Puan **90**

10MP
 35-420
2.0"
SD

Yüksek performans: Önceki modeli Lumix FZ30 gibi, FZ50 de kapsamlı donanım özellikleri ve harika kullanım kolaylığıyla öne çıkıyor. Sadece ekranı günümüz koşullarında biraz küçük kalıyor.

MEGA ZUMLU
1. Sıra
Mega zumlu

Sıra	Ürün	Fiyat (\$)	Toplam Puan	Fotoğraf kalitesi	Donanım özellikleri / Kullanım kolaylığı	Hız	Dokümantasyon/ Servis	Deklanşör gecikmesi	Pil süresi ⁽²⁾	İmaj sabitleyici	Teknik veriler: Efektif piksel, odak mesafesi, ekran, pil, bellek kartı, ağırlık
1	Panasonic Lumix DMC-FZ50	750	90	95	94	81	55	0,40 s	150 / 520	optik	10,0 megapiksel, 35-420 mm, 2,0 inç, CGR-S006E, SD-Card, 734 g
2	Sony Cyber-shot DSC-H9	690	88	83	100	75	69	0,34 s	160 / 590	optik	8,0 megapiksel, 31-465 mm, 3,0 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 450 g
3	Panasonic Lumix DMC-FZ18	640	86	92	97	46	65	0,63 s	130 / 420	optik	8,0 megapiksel, 28-504 mm, 2,5 inç, CGR-S006E, SD-Card, 407 g
4	Olympus SP-560 UZ	500	84	88	98	31	90	0,82 s	390 / 1.280	sensor	8,0 megapiksel, 27-486 mm, 2,5 inç, 4 x AA, xD-Card, 480 g
5	Canon PowerShot S5 IS	550	80	74	92	74	59	0,40 s	320 / 1.080	optik	8,0 megapiksel, 36-432 mm, 2,5 inç, 4 x AA, SD-Card, 550 g
6	Kodak EasyShare Z812 IS	390	77	76	79	82	55	0,33 s	160 / 550	optik	8,0 megapiksel, 36-432 mm, 2,5 inç, 2 x AA, SD-Card, 350 g
7	Olympus SP-550 UZ	380	76	70	96	31	90	1,20 s	310 / 1.180	optik	7,1 megapiksel, 28-504 mm, 2,5 inç, 4 x AA, xD-Card, 470 g
8	Fujifilm FinePix S9600	670	76	78	81	61	55	0,62 s	200 / 610	-	9,1 megapiksel, 28-300 mm, 2,0 inç, 4 x AA, xD-Card, CompactFlash I/II, 760 g
9	Panasonic Lumix DMC-TZ3	450	75	90	62	72	59	0,40 s	120 / 380	optik	7,1 megapiksel, 28-280 mm, 3,0 inç, S007e, SD-Card, 257 g
10	Canon PowerShot SX110 IS	440	69	79	66	55	55	0,50 s	220 / 660	optik	8,0 megapiksel, 36-360 mm, 2,5 inç, 2 x AA, SD-Card, 310 g

Sony Cyber-shot DSC-H3 Yaklaşık 450 dolar

 Toplam puan ■■■■■ Puan **81**

8MP
 38-380
2.5"
MS

Kompakt: Ele çok iyi oturan DSC-H3, ISO 400'e kadar olan ayarlarda iyi bir fotoğraf kalitesine sahip. Ayrıca 0,25 saniyelik deklanşör gecikmesi de sınıfının en hızlılarından.

GİRİŞ SEVİYESİ
1. Sıra
Giriş seviyesi (600 dolar altı)

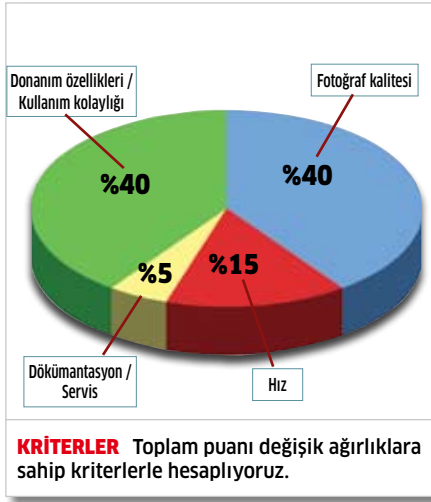
Sıra	Ürün	Fiyat (\$)	Toplam Puan	Fotoğraf kalitesi	Donanım özellikleri / Kullanım kolaylığı	Hız	Dokümantasyon/ Servis	Deklanşör gecikmesi	Pil süresi ⁽²⁾	İmaj sabitleyici	Teknik veriler: Efektif piksel, odak mesafesi, ekran, pil, bellek kartı, ağırlık
1	Sony Cyber-shot DSC-H3	450	81	94	66	90	69	0,25 s	180 / 590	optik	8,0 megapiksel, 38-380 mm, 2,5 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 264 g
2	Fujifilm FinePix S5700	320	75	73	77	75	69	0,32 s	360 / 1.130	-	7,1 megapiksel, 38-380 mm, 2,5 inç, 4 x AA, SD-Card, xD-Card, 400 g
3	Casio Exilim EX-Z1050	250	68	87	43	93	48	0,13 s	250 / 720	-	10,0 megapiksel, 38-114 mm, 2,6 inç, NP-40, SD-Card, 155 g
4	Panasonic Lumix DMC-FX100	600	66	90	51	45	55	0,65 s	160 / 480	optik	12,0 megapiksel, 28-100 mm, 2,5 inç, CGA-S005E, SD-Card, 176 g
5	Samsung Digimax L77	300	66	83	51	61	72	0,47 s	90 / 290	-	7,1 megapiksel, 38-266 mm, 2,5 inç, SLB-0637, SD-Card, 160 g
6	Casio Exilim EX-V7	440	66	74	62	56	55	0,63 s	130 / 450	sensor	7,1 megapiksel, 38-266 mm, 2,5 inç, NP-50, SD-Card, 190 g
7	Canon PowerShot A590 IS	310	64	80	52	59	55	0,52 s	270 / 2.160	optik	8,0 megapiksel, 35-140 mm, 2,5 inç, 2 x AA, SD-Card, 220 g
8	Fujifilm FinePix Z5fd	290	64	91	39	62	59	0,49 s	120 / 340	-	6,1 megapiksel, 36-108 mm, 2,5 inç, NP-40, xD-Card, 148 g
9	Fujifilm FinePix F50fd	450	64	89	49	38	59	0,54 s	150 / 390	sensor	12,0 megapiksel, 35-105 mm, 2,7 inç, NP-50, SD-Card, xD-Card, 180 g
10	Sony Cyber-shot DSC-W55	210	63	75	43	80	72	0,36 s	210 / 860	-	7,1 megapiksel, 38-114 mm, 2,5 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 147 g
11	Fujifilm FinePix F40fd	380	62	86	37	63	59	0,31 s	180 / 490	-	8,1 megapiksel, 36-108 mm, 2,5 inç, NP-70, SD-Card, xD-Card, 180 g

(1) Kit lensle geliyor (2) Test koşulları altında mümkün olan en az/en çok çekim sayısı

NASIL TEST ETTİK

Kriterlerin ağırlığı

Dört ana kategorinin en önemlisi hiç şüphesiz %40 ağırlığa sahip olan resim kalitesi. Aynı şekilde makinenin donanımsal özellikleri ve kullanım kolaylığı da önemli. Bu iki kriter birlikte testimizin ikinci ana kategorisini oluşturuyor ve aynı şekilde %40 ağırlığa sahip. Sonuçta bir fotoğraf makinesi prensipte iyi fotoğraflar çekebil-

se de, pratikte donanım özellikleri veya kullanım kolaylığından dolayı başınızı ağrıyorsa ne işe yarar ki? Cihazlardaki üçüncü önemli kriterse hız. Daha önceki testlerimizde hızı ergonomi kriterinin altında değerlendiriyorduk. Artık hız da kendi ana kategorisine sahip ve toplam sonuç üzerinde %15'lik bir etkiye sahip.

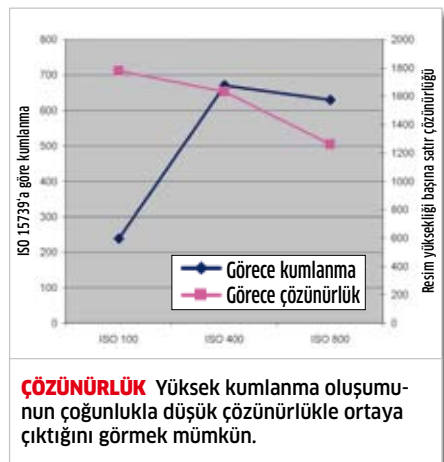
Hız kategorisinde, deklanşör gecikmesi veya makinenin bir fotoğrafı bellek kartına kaydetmek için ihtiyaç duyduğu süre gibi önemli ölçüm puanları yer alıyor. Hızlı bir kamera da pratikte oldukça önemli zira sadece hızlı bir model hızlı çekimler için uygun.

Dördüncü ana kategori olan Dökümantasyon/servis kategorisi ise %5'lik bir ağırlığa sahip. Burada üreticilerin düzgün bir kullanım kılavuzu ve hızlı başlangıç rehberini ürünün paketine dâhil edip etmediklerine, internette olası problemlere karşı cevaplar bulunup bulunmadığına bakıyoruz. Bu noktada fotoğrafçıyı en iyi ve kapsamlı şekilde destekleyenler en çok puanı alıyorlar.

Kuulanma problemi

Kuulanma (grain) davranışının ISO 15739'e göre ölçümü gerçi nispeten eski bir endüstri normu ancak yine de halen bir dijital fotoğraf makinesini karakterize etmek için en önemli ölçümlerden. Son zamanlarda ISO 1.600 ve üzerinde hassasiyet ayarlarına sahip kameralar artan bir şekilde piyasada boy göstermeye başladı. Biz de bunun üzerine test yöntemlerimizde kuulanma ölçümünü genişlettik: Artık kuulanma değerinin mevcut gerçek ISO seviyesinde ölçüyor ve buna uygun olarak değerlendiriyoruz. Ölçümü ISO 1.5739'a göre bir şeffaf şablonla bütünleştirme küresinde (integrating sphere) gerçekleştiriyoruz. Ancak böyle bir yapı sayesinde, güncel kameraları gerçekten de sınırlarına kadar zorlayabildiğimiz 15.000:1'lik bir kontrast oranına ulaşabiliyoruz. Daha yüksek ISO hassasiyetlerinin kullanımıyla birlikte firmware'leri de giderek geliştirildi. Geliştiriciler iki yol izliyor: Ya mümkün olduğunca kuulanma üretmeyen ancak yumuşak ya da mümkün olduğunca keskin ancak daha yüksek kuulanma gösteren yollara gidiyorlar.

Ölçümlerimize bu olguları göz önünde bulundurarak her ISO hassasiyet seviyesinde, kuulanma oranının yanında, efektif çözünürlüğü de tespit ederek testimize dâhil ettik. Her iki değer için ölçüm kamerada nötr hazır ayarlarla yapılıyor. Yani ayarlanabilir keskinlik ve yumuşatma seçenekleriyle kuulanma filtresi gibi ayarları iptal ediyoruz. Böylece değerlendirme ölçütü olarak mümkün olduğunca "ham" (raw) diğer modellerle karşılaştırılabilir ve görüntü elde ediyoruz.

KONTROL Sadece "gerçek" bir imaj sabitleyici için artı puanlar veriyoruz.

Donanım özellikleri

Donanım özellikleri kriterlerini de hem kompakt hem de SLR fotoğraf makineleri için esaslı bir şekilde elden geçirdik. Daha önceki test yöntemlerimiz sırasında özel bir öneme sahip olan çok sayıda işlev ve özellik, günümüzde çoğu durumda standart ve olmazsa olmaz bir hale gelmiş durumda; bu yüzden bu özellikleri ek puanlarla ödüllendirmiyoruz. Öte yandan günümüzde yaygın olarak kullanılan bir donanım özelliğine sahip olmayan bir kameradan da artık puan kırıyoruz.

Buna karşın bazı özellikleri artık daha ayrıntılı bir şekilde puanlama yapıyoruz. Örneğin bir kameranın imaj sabitleyicisine (IS) sahip olması puan alması için yeterli değil. Önemli olan elektronik yöntemlerden ziyade, yani ISO hassasiyetini yükselterek görüntüyü sabitlemek yerine, cihazın lenste optik bir imaj sabitleyicisine sahip olması veya algılayıcıyı hareket ettirebilmesi. Bizim görüşümüze göre "ISO sabitleme" gerçekten de bir sabitleyici olarak geçerli olmadığı için, bu kategoride cihazlara puan vermiyoruz. Gerçekten de optik veya mekanik bir imaj sabitleme sistemine sahip olan kameralar bunun ödülünü alıyor.

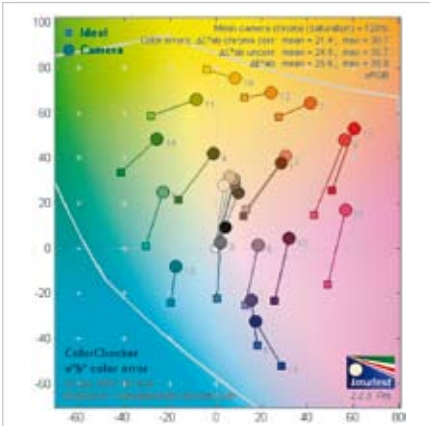
İmaj sabitleme efekti için bir ölçüm değerineyse değerlendirmemizde halen yer vermiyoruz. Kapsamlı testlerden sonra, laboratuvar ortamlarında bir titreme hareketini simüle eden "titreşim plakalarının", pratikteki fotoğraf çekimini tamamen yansıtmadığını gözlemledik. Yani imaj stabilizasyonlarının verimliliğiyle ilgili önermelerimizi sadece pratik testlerde yapabileceğiz.

Her dijital fotoğraf makinesini oldukça zahmetli ve profesyonel bir test yöntemiyle test ediyoruz. Burada gerçeğe yakın test yöntemlerine ve her bir ölçüm sonucunun pratiğe uygun bir ağırlığa sahip olmasına büyük önem veriyoruz.

Renk doğallığı

Mevcut test donanımımızın arasına yeni katılan Imatest, özel bir resim değerlendirme yazılımı. Bu yazılım, bir kameranın renk üretimini her zamankinden daha kesin bir şekilde ölçmemizi ve hangi renk alanlarında sorun olduğunu analiz etmemizi sağlıyor.

Daha önce olduğu gibi, sadece bariz bir renk hatasını bir sayı olarak kantifiye etmek yerine, artık daha anlaşılır bir grafikte, cihazın neden olduğu renk kaymasının hangi yöne gittiğini gösterebiliyoruz. Aynı zamanda artık 200 renk alanı yerine sadece 24 tane alana sahip bir renk skalası kullanıyoruz. Bu skalada her bir renk alanını çok daha bariz bir şekilde eşleyebiliyoruz. Mesela önemli olan cilt tonları veya vazgeçilmez olan yeşil veya mavinin mümkün olduğunca kesin bir reproduksiyonu.

RENK CÜMBÜŞÜ Kare ve daire birbirine ne kadar yakınsa, bu renk alanındaki renk üretimi o kadar doğal.

Renk üretiminin değerlendirilmesinde ise bir farklılık yok. Otomatik beyaz dengesi ayarı üç koşul altında mükemmel bir şekilde çalışmalı: Gün ışığında, kalibre edilmiş alan ışıklandırılmalarında ve son olarak halojen lambalı ışıklandırılmalı yapay ışık altında. Renk sıcaklığının her hatalı uygulandığı, ölçüm sapmalarına neden oluyor ve çoğunlukla çıplak gözle de fark edilebiliyor. Bu bağlamda her dijital fotoğraf makinesi tarafımızdan elle yapay ışık beyaz dengesi ayarına ayarlanıyor, böylece halojen aydınlatma yeniden kaydediliyor.

Hız

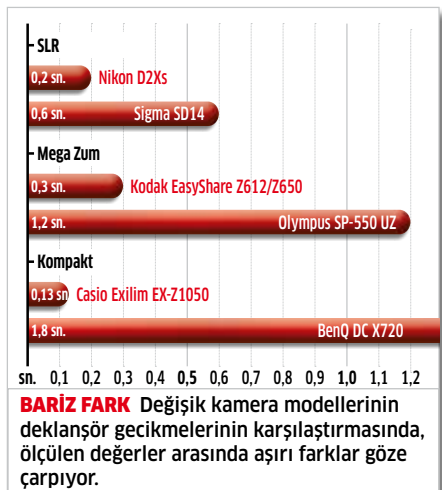
Kameraların hızını ergonomi puanında "gizlemek" yerine, bu çok önemli kritere artık kendi puanlama kategorisini veriyoruz.

Bunun için akla gelebilecek hemen her gecikme süresini ölçüyoruz: Kamera açıldıktan sonra çekime ne kadar sürede hazır hale geliyor, enerji tasarrufu modundayken deklanşöre basılınca ne kadar çabuk tepki veriyor. Seri fotoğraf çekiminde makinenin saniyede kaç kare ve arka arkaya kaç kare çekebildiği de (flaşlı ve flaşsız olarak) oldukça önemli. Ayrıca kameranın kaç fotoğraf çektikten sonra kendini kapattığı da önemli.

Hız kategorisinde %50 gibi çok önemli bir ağırlığa sahip olan en önemli kriter deklanşör gecikmesi. Gecikmeyi otomatik netlemeli ve netsiz olarak ölçüyoruz. Bunun için kamerayla birlikte gecikmeden etkilenmeyen mekanik bir adaptörle elektronik bir kronometre devreye giriyor ve fotoğraf çekiliyor.

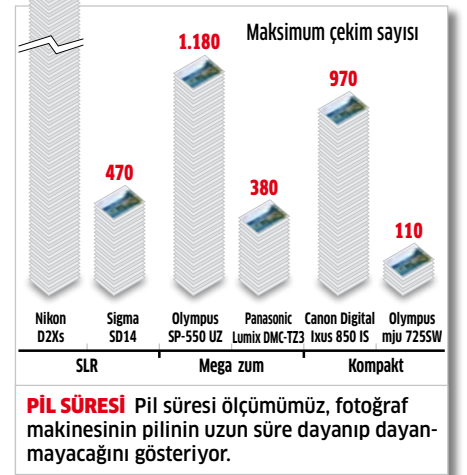
Böylece doğrudan fotoğrafın üzerinde gecikme süresini okuyabilmek mümkün. Otomatik netleme olmayınca kamera öncelikle yarı basılı deklanşörle saate odaklanıyor ve deklanşöre ancak bundan sonra tamamen basılıyor. Otomatik netlemeli ölçümde ise kamerada önce sonsuz uzaklığa göre netlik ayarı yapıyor ve ancak asıl testte makine, iki metre ötede bulunan kronometreye doğrultuluyor.

Her iki testi de en az on kez tekrarlıyoruz, böylece olası sapmaları hesapladığımız bir ortalama değerle dengeleyebiliyoruz.

Pil süresi

Kameraların pil süresini ölçmek için çok büyük zahmete girdiğimizi söylemeliyiz. Bunun için enerji tüketimini, Agilent'in laboratuvar bellek osiloskobunu kullanarak doğrudan pilden çıkan elektrik akımıyla ayrıntılı bir şekilde ölçüyoruz. Bu test cihazı sayesinde değişik ve pratiğe yakın koşullar altında güç tüketimini ölçüyoruz: Kamera ekranı açık veya kapalıyken, zoom hareketleriyle ve flaşlı veya flaşsız fotoğraf çekimleriyle.

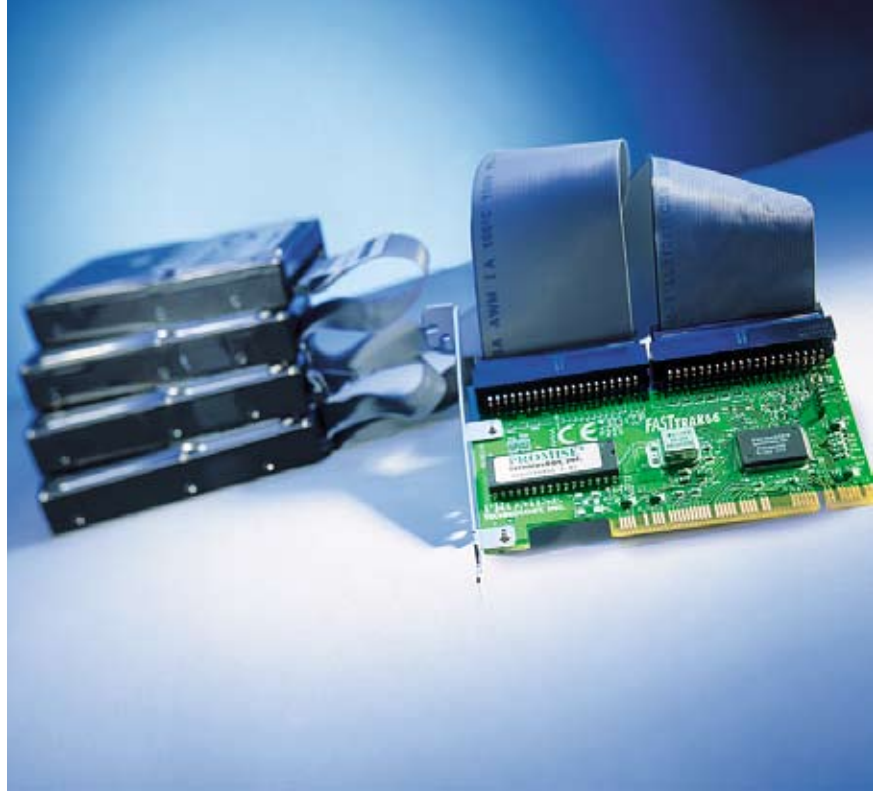
Ayrıca Cadex'in pil ölçüm cihazıyla her bir kamera pilinin kapasitesini ölçüyoruz. Standart AA pillere sahip kameralarda 2200 mAh'lık performanslı pilleri baz alıyoruz. Tüm bu değerlerden değişik uygulamaları için olası fotoğraf sayısını hesaplıyoruz: Hızlı fotoğrafçı profilinde flaşsız ve arada zoom geçişleri olmadan dakikada 3 resim çekildiğini ve bu sırada ekranın çoğunlukla kapalı kaldığını varsayıyoruz. Bu koşullar altında bazı kameralarda tek bir pille 1.000 adetten fazla fotoğraf çekmek mümkün.

Bunun tam tersi profile en yüksek taleplere sahip: Bu durumda kamera ekranı her zaman etkin, dakikada bir resim flaşlı olarak çekiliyor ve kameranın entegre telezumu sürekli hareket halinde, yani pile maksimum yük söz konusu. Bu koşullarda yapılan fotoğraf çekiminde maksimum değerlerin üçte biri kadar fotoğraf çekmek mümkün oluyor.

Daha hızlı daha güvenli

sabit diskler

Yeni RAID teknolojisiyle sabit diskinizin performansını katlayın. CHIP, bilmeniz gereken her şeyi açıklıyor.

Birçok PC'de kullanılmayan performans boş boş bekliyor. Bilgisayarınızın uyuyan gücünü uyandırmalısınız. RAID sayesinde bilgisayarınızı daha hızlı ve daha güvenli hale getirebilirsiniz. Size RAID'in nasıl kullanıldığını, faydalarını ve bu teknolojiden yararlanmak için ihtiyacınız olanları açıklıyoruz.

Bilgisayar kullanıcılarının çok az bir kısmı RAID teknolojisini kullanıyor, çoğu ise bu teknolojinin getirdiklerinden habersiz. Oysa veri aktarımını hızlandırmak ve işletim sistemindeki çökme sorunlarına karşı önlem almak için RAID (Redundant array of independent disks) işlevinden yararlanmanız elzem. Birçok yonga setinde RAID özelliği çoktan tümleşik halde veya anakart üzerinde özerk bir RAID yongası bulunuyor. Ama diğer kullanıcıların bu özellikten feragat etmesi zorunlu değil çünkü Windows 2000, XP Professional, Vista (Business ve Ultimate) ve birçok Linux dağıtımı RAID destekli.

RAID 0

Daha fazla hız

RAID'den esas olarak daha fazla hız bekleyenler, RAID Level 0 (RAID 0) kullanmalı. Bu sürüm, performansı hayli arttırıyor ve hesaplı gerçekleştirilebiliyor ama bazı yazılım noktalarına da sahip.

RAID 0 nasıl işliyor?

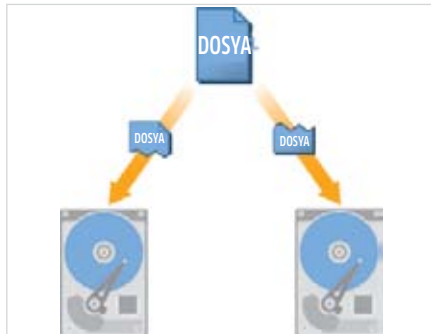
RAID 0'da en az iki sabit disk, mantıksal bir sabit diskte bir araya getiriliyor. Böylelikle her iki sabit diskin tek bir disk sürücüsü olarak görülmesine neden oluyor. RAID denetleyicisi, verileri sabit disk bağı üzerine dağıtıyor. Böylelikle aktarım oranları yükseliyor.

RAID 0'ın kullanım alanları

Özellikle büyük uygulamaların – örneğin büyük oyunların ya da Photoshop'ın – açılış süreleri RAID 0 ile önemli ölçüde hızlanıyor. Pratikte bu durum sıklıkla ses ve video alanlarında yaşanıyor.

RAID 0 için gerekenler

RAID 0'ın hâkim olduğu bir yazılım veya donanım denetleyicinin yanında, en az iki

RAID Level 0'ın yapısı Veriler tüm sabit disklere eşit oranda dağıtılıyor.

sabit diske ihtiyacınız var. RAID her bir sabit disk üzerinde, genel olarak bağlantıdaki en küçük diskin bellek yerini kullandığı için disklerin hacmi her zaman aynı büyüklükte olmalı. Örneğin bir 500 ve bir 750 GB sabit diskten oluşan bileşimde, yalnızca 500 GB'lık alanı kullanabilirsiniz. RAID için SATA sabit disklerden edinmeniz daha anlamlı çünkü PATA disklerinin yavaş yavaş nesli tükeniyor ve teknolojik olarak da yeterli düzeyde değil.

Araçlar RAID Level 0 yapılandırması için iki tane sabit disk yeterli.

RAID 0 için ne kadar yer?

Eğer yonga setindeki RAID denetleyiciyi ya da anakart üzerindeki yongayı kullanıyorsanız, en az aynı büyüklükte iki sabit diske ihtiyacınız var demektir. Çoğu kullanıcı hemen hemen 250 GB'dan daha fazla depolama alanına ihtiyaç duymadığı için yaklaşık 50 Euro'ya satılan iki adet 250 GB'lık diskler tercih ediliyor.

Eğer bir donanımsal RAID denetleyiciye ihtiyaç duyuyorsanız bunu yaklaşık 60 dolar karşılığında iki SATA bağlantılı PCI-Express modelleri ile elde edebilirsiniz. Bant genişliği 133 MByte/s ile kısıtlı olduğu için, PCI modellerini tavsiye etmiyoruz. Çünkü bu değerler zaten bir sabit diskte hemen hemen bulunuyor. PCI-Express buna karşılık 250 MByte/s'lik bir hız sunuyor.

Her işletim sistemiyle uyumlu mu?

Eğer donanımsal bir RAID çözümü tercih ediyorsanız, genellikle sürücülerde sorun yaşandığını fark etmişsinizdir. Windows 2000 ve XP için her bir yonga setine veya tümleşik RAID denetleyiciye uygun sürücüler mevcut. Windows Vista kullananlar bir süre daha beklemek zorunda. Eski RAID denetleyiciler için üreticiler yeni Vista sürücülerini henüz sunmuyor.

RAID 0'da risk var mı?

RAID 0 veri aktarımını hızlandırıyor ama sistem çökmelerine karşı güvenliği yükseltmiyor. Veriler birden fazla sabit diske üzerine dağıtılmış olduğu için tek sabit diskin çökmesi halinde, RAID 0 bağlantısındaki tüm verileri kaybedersiniz. Bu yüzden bir RAID 0 sistemi üzerinde yalnızca geçici dosyalar ve yeniden onarılabilir uygulamalar barındırılmalıdır. Düzenli yedekleme yapmak şart.

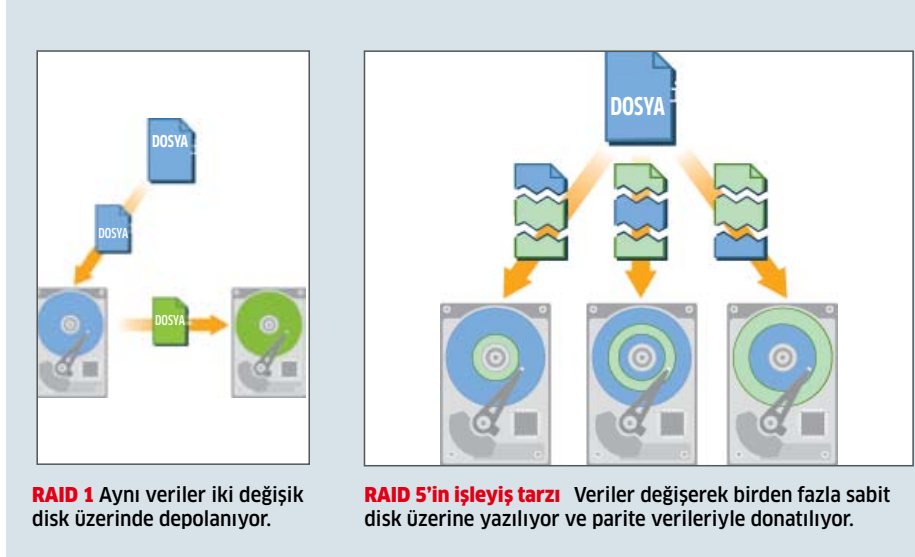
Ayrıca bir işletim sistemi ya da anakart değişikliğinde, kullanılan yazılım veya donanım, denetleyiciye bağlı olduğu için genellikle tüm verileri kaybedersiniz. Böyle bir durumla karşı karşıya kalmamak için verilerinizi kesinlikle önceden yedeklemiş olmanız gerekiyor.

RAID 1 VE 5

Daha fazla güvenlik

Verileriniz için güvenlik ön plandaysa hesaplı RAID 1'e göz atmamız şart.

RAID-Level'ları 1 ve 5 arasında değişiyor. Çeşitli başka sürümler ve kombinasyonlar (0+1,1+0 vs.) mevcut. Ancak bunlar özel durumlarda kullanılıyor ya da artık hiç kullanılmıyor. Bu yüzden kullanışlı RAID-Level'ları olan 1 ve 5'i ele alıyoruz.

RAID 1 nasıl işliyor?

RAID 1'de denetleyici, aynı verileri paralel olarak iki farklı sabit diske üzerine yazıyor. Bu nedenle RAID 1 ayna RAID'i olarak da anılıyor. Kullanılan disklerden biri çöktüğünde, çalışmanızı diğeriyle sorunsuzca sürdürebiliyorsunuz. Ancak her zaman için toplam bellek kapasitesinin yalnızca yarısı emrinizde. Akıllı denetleyiciler, yansılama veri taşıyıcılardan paralel okuma yapıyor, böylelikle de okuma hızı yükseliyor.

RAID 5 nasıl işliyor?

RAID denetleyicisi, yazılacak veri bloklarından sınıma toplamları (parite) oluşturuyor ve bunları bloklardan ayrı komşu bir sabit diske üzerine yazıyor. Bu sırada denetleyici, sabit diskler arasında öyle bir değişime gidiyor ki, veriler ve sınıma toplamları aynı oranda dağıtılmış oluyor. Bir disk çökerse, denetleyici var olan veri bloklarından ve parite verilerinden bozulmuş bilgileri yeniden oluşturuyor ve yeni bir sürücü üzerine yazıyor. Fakat bu onarım birkaç saat sürebiliyor. Yine de kaybolan verileri bu sayede kurtarmak mümkün.

RAID merkezi Denetçinin BIOS'unda RAID seviyesini ve blok büyüklüğünü seçebilirsiniz.

RAID 1 ve 5'e kimin ihtiyacı var?

Yüksek güvenlik talepleri olan özel uygulayıcılar, tercihlerini RAID 1'den yana yapabilirler. Böylelikle hem PC hem de ev sunucusu için kullanılabilir. Daha pahalı olan RAID 5 eğer hem yüksek hız hem de güvenlik önemli olduğunda tercih ediliyor. Örneğin veritabanı sunucuları, AV iş istasyonları ve üst düzey oyun bilgisayarları.

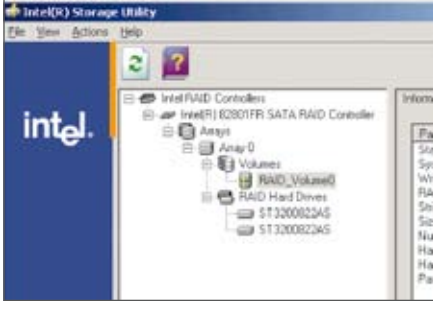
RAID 1 ve 5 için gerekenler?

RAID 1 için en az aynı büyüklükte iki sabit diske ihtiyacınız var. Bu sırada yansılama yoluyla toplam depolama miktarının yalnızca yüzde 50'si emrinize amade oluyor. Bir RAID 5 sistemi üç veya daha fazla sabit diske yapılandırılabilir ve yalnızca bir donanım denetleyici tarafından işletilmesi gerekiyor.

Ne kadar tutuyor?

Bir RAID 1 sistemi makul fiyatlara mal oluyor, çünkü çalışması için iki sabit diske yeterli oluyor. Biz RAID 1 için SATA diskler öneriyoruz çünkü çoğu denetleyici artık yalnızca bu teknolojiyi destekliyor. Her biri 70 Euro'luk iki adet 320 GB'lık sürücü, çoğu uygulayıcının bellek ihtiyacını karşılıyor. Ama veri yansılama ile bellek miktarının yalnızca yarısı kullanılıyor. PCI-Express için RAID 1 denetleyici ise 40 Euro civarında.

RAID 5 en az üç aynı büyüklükte sabit diske gerektirdiği için, satın alma maliyeti daha yüksek ama Gigabyte başına birim fiyatı RAID 1'de olduğundan daha düşük. Bunun nedeni parite verilerinin toplam bellek yerinin en fazla üçte birini işgal etmesi. Kullanım verileri aslan payını alıyor. Örneğin üç 320 GB'lık sabit disk için yaklaşık 200 Euro'yu, ayrı bir RAID 5 denetleyici (PCI-Express) içinse muhtemelen 120

RAID yönetimi
Disklerinizi ve
RAID sistemini
Windows'ta
yönetmek
mümkün.

Euro'yu gözden çıkarmalısınız.

RAID YAZILIMI: "Dinamik veri taşıyıcı" olarak neredeyse tüm Windows sürümlerinde yer alıyor.

Yazılım RAID mi, donanım RAID mi?

Maliyetler yazılım RAID'inden yana çünkü sabit diskler dışında başkaca bir şey gerektirmiyor. Ancak donanımsal RAID'de işletim sisteminden ve normal görevlerine ek olarak bir de RAID yönetim yükü altına giren işlemciden bağımlısınız.

Yonga setindeki özel bir RAID denetleyici, işlemcinin yükünü azaltıyor. Aynı dosya sistemini kullandığımız ve uygun sürücülerini bulduğumuz sürece işletim sisteminden de nispeten bağımsız performans alabilirsiniz. Ayrıca RAID'li anakart ile RAID'siz olanı arasında büyük bir fiyat farkı yok. Buna karşılık kabul edilebilir RAID denetleyici kartlar için küçük bir sabit disk fiyatı kadar masrafı göze almalısınız.

RAID 1 ve RAID 5'te bir risk var mı?

Her iki RAID sürümü, özellikle sürücü çökmeleri için geliştirilmiş olduğundan, veri kaybı riski oldukça düşük. Ama bu teknolojiler de virüs saldırıları ya da kasıtlı veri silinmesi karşısında çaresiz. Böylesi durumlarda, yalnızca harici veri taşıyıcılara yapılacak bir yedekleme yardımcı oluyor.

SONUÇ: RAID sürücüler nedeniyle her ne kadar sabit disk masrafınız katlansa da, birim başı maliyet ve özellikle performans artışı göz önünde bulundurulduğunda bu geleceğin teknolojisi. Dürüst olalım: Amacınız paranızın karşılığını almak istediğiniz bir performans arayışıysa neden ikinci ya da üçüncü bir sabit diske biraz para ayırmayasınız?

Sadece iki sabit disk kullanarak RAID 0 ile PC'nizi hızlandırabilirsiniz. RAID 1 ile okuma erişimlerinde turboya devreye sokar ve verilerinizin güvenliğini arttırabilirsiniz. Bunun için de tabii ki aynı şekilde iki diske ihtiyacınız var. En iyi RAID çözümü ise üç sabit diskten ve üstünden geçiyor.

AMAN DIKKAT: Virüsler, solucanlar ve ne yaptıklarından habersiz kullanıcılar karşısında RAID de etkisiz kalıyor. Bu yüzden düzenli aralıklarla verilerinizin harici sürücüler üzerine yedeklemenizi öneriyoruz.

PROFESYONELLER İÇİN İPUCU: RAID'i tam kapsamıyla kullanmak istiyorsanız, sırf bunun için geliştirilmiş donanıma biraz daha fazla yatırım yapmak zorundasınız. PCI-Express yuvası için iyi bir RAID denetleyici kartı 150 dolar civarında tutuyor. Buna karşılık RAID bağıni konforlu bir biçimde yönetebiliyor, ana işlemcinin yükünü azaltabiliyor ve veri aktarım oranlarını yazılım, yonga seti ile daha performanslı hale getirebiliyorsunuz.

Neredeyse her üretici uygun RAID modelleri sunuyor. Bunlar sürekli çalışmaya uyarlanmış ve hesaplı modellere oranla daha düşük çökmeler, RAID sistemleri için optimize edilmiş komutlar ve enerji tasarruf modu gibi özellikler sunuyorlar.

sunucu belleklerin için doğru adres

www.rambul.com

TÜRKİYE TEK YETKİLİ DAĞITICISI:

ASNET

www.asnet.com.tr

Güvenli ve sorunsuz bir kablosuz internet bağlantısı için WPA2 teknolojisi şart.

RECEP BALTAŞ

WPA2'nin ardındaki karmaşık teknoloji

Eğer siz de kablosuz ağınıza güvenceye almak istiyorsanız önce alışılmış güvenlik tedbirlerini uygulamalısınız. Bunlar: SSID'yi değiştirmek, SSID yayını gizlemek MAC filtrelemesini etkinleştirmek gibi önlemler. Fakat tüm bunların bile iyi bir bilgisayar bilgisine sahip azimli bir saldırganı işinden fazla alıkoyacağını sanmıyoruz. Kablosuz ağ üzerinden geçen tüm veri akışının şifrenmesi ise veriler için daha etkili bir koruma gibi görünüyor.

Kablosuz ağın ilk şifreleme yöntemi

WEP (Wired Equivalent Privacy), nispeten az bir çaba ile çözülebiliyor. Zira geçmiş yıllardan buna birçok örnek gösterilebilir (Bk. WEP şifrelemesinin zayıf yanları tablosu). Bu yüzden bugüne kadarkilerden daha güvenli yeni bir şifreleme yöntemi olan Wi-Fi Protected Access yani WPA geliştirildi. Üstelik Wi-Fi Alliance bununla da memnun kalmayıp 2005'in ilkbaharında WPA2'yi tanıttı. Yalnız bu yeni teknoloji seçim yapmakta zorlanan ağ yöneticilerinin kafasını daha da karıştırdı. WPA2 şifreleme algorit-

ması olan AES (RC4 yöntemi yerine) ya da TKIP (Temporal Key Integrity Protocol) ile beraber kullanılabilir. Bunların yanı sıra beş farklı doğrulama protokolünün de (EAPs) seçenekler arasında olması seçim yapmayı zorlaştırıyor.

TKIP mi kullanılmalı AES mi?

TKIP, IEEE normlarına göre 802.11i diye tanımlanan ve doğrulama yoluyla WEP'teki güvenlik açığını kapatan bir güvenlik teknolojisi. Burada protokol anahtarın devam-

Daha fazla güvenlik Microsoft'un Servis Paketi 2 içine yerleştirdiği WPA2 yaması AES ve TKIP'i destekliyor.

İl değiştirildiği RC4 yöntemini temel alan WEP'teki gibi bir şifreleme algoritmasına yerleştiriliyor. Bununla birlikte her 10 KB'ta yeni bir anahtar türetiliyor. Daha sonraki işlem anahtar değişimi sağlayarak veri entegrasyonunun sınanmasına izin veriyor. Kodlama vektörü, 16 bit'lik bir düşük kısım ve 32 bit'lik bir uzun bir yüksek kısımdan oluşuyor. Düşük kısımların uzunluğu veri paketinden veri paketine oranla yaklaşık 1 bit yükseliyor. Alıcı dizilerini hâlihazırda kodlama vektörüne göre kontrol ederek veri paketlerin kabul ediyor.

Bununla birlikte göndericinin MAC adresi birleştirilerek aynı kodlama vektörü, farklı göndericilerde farklı RC4 şifrelemesini sağlıyor. Üstelik TKIP protokolü, CRC'nin (Cyclic Redundancy Check) yanı sıra sına- ma dökümü olarak MIC (Message Integrity Check) içeren ek bir yığın değeri kullanıyor. Bu işlem herhangi bir saldırganın aynı anahtarla şifrelenmiş sadece bir kısım veri paketine ulaşabilmesini sağlıyor. Bu da sal-

ERİŞİM KONTROLÜ

MAC FİLTELİMESİNİN ÖNEMİ

Her ağ bileşenin MAC adresi diye adlandırılan ve aygıtın dünya çapında eşsiz olmasını sağlayan bir numarası mevcut. Birçok erişim noktası (Access Point) ve yönlendirici (Router), istemcinin MAC adreslerine göre filtrelendirme yapıyor. Böylece hangi aygıtın ağa erişiş hangisinin erişmeyeceğini belirleyebiliyorsunuz. Tabii ki bu kesin bir koruma sayılmaz zira hacker bunu tespit ettiğinde ilgili MAC adresini taklit edebiliyor.

dırganın şifreli veri akışını çözüp bir şeyler elde edebilme ihtimalini de en aza indiriyor. Veri entegrasyonu ise saldırganın kurcaladığı veri paketinden bilgileri sızdırmasına engel oluyor. WEP'te ise bu işlem kullanılan WEP şifresi bilinirse dahi gerçekleştirilebilir. TKIP'te kodlama vektörü için WPA şifresi ile kodlanıyor. Böylece WEP yönteminin başlıca zayıflıklarından birine bir çözüm bulunuyor: WEP'te kodlama vektörü kodlama vektörü ve WEP şifresi kolaylıkla birbirine iliştilirilebilir. (Bk. WEP şifrelemesinin zayıf yanları tablosu)

RC4'ün avantajları: Bu yöntemle eski WEP donanımı gereksiz güvenlik formaliteleri olmadan kullanılabilir. Fakat TKIP, sadece bir ara çözüm olarak görülüyor ve uzun vadede anahtar yönetim prosedürü ve veri entegrasyon sorumlusu AES yöntemi ile değiştirilmeli.

AES'nin bilinmeyenleri

WPA2'nin gelmesi ile miladını çoktan doldurmuş olan RC4 algoritması yerine AES geçiyor. Bundaki neden şüphesiz AES'nin, 2001 yılının sonlarında Amerikan Milli Teknoloji ve Standartlar Enstitüsüne (NIST) göre yazılmış çok yaygın bir şifreleme algoritması olması. Ayrıca beş yıllık bir test süreci sonunda sınıflandırılmamış bir belge ile Amerikan makamlarınca standart olarak alınması ve bu zamana kadar ki geçerli olan algoritma DES'in çözülmüş olması da diğer nedenler. 2003 yılında Amerikan hükümeti AES'nin şifreleme işlemleri için kullanımına izin verdi.

AES iki Belçikalı kriptoloji uzmanı tarafından geliştirilmişti. Algoritmanın hem NIST hem de dünya çapında sayısız teste tabi tutulması ve bu zamana kadar bu şifreleme yöntemine karşı hiçbir başarılı saldırı olmaması AES'nin ününe ün kattı. Yöntemin düşük donanım ve yazılım gereksiniminin yanında oldukça az yer kaplaması ve kolay kurulumuna izin vermesi de diğer avantajları arasında.

2001'den beri sayısız şifreleme programı geliştirildi. PGP (Pretty Good Privacy) ve GnuPG (GnuPrivacy Guard) bu algoritmayı veri şifrelemesi için kullanan diğer uygulamalar arasında. Bunlara karşı görülmüş başarılı diye adlandırılan tek saldırı yöntemi ise iç kanal saldırısı (Side-Channel Attack). Bu yöntemde doğrudan algoritmadaki herhangi bir zayıflığa yönelinilmiyor. Özellikle kurlum bilgilerinden yola çıkarak bu bilgiler kullanılıyor. Böylece saldırgan herhangi bir saldırı esnasında kullanabileceği elektromanyetik dalgalar gibi dış etkenler hak-

İPUÇLARI VE HİLELER

Kablosuz ağ hakkında sorular

SİNYALLER ZARARLI MI?

Sinyal yayan bir aygıt daha! Yeni aygıtların gelmesine karşın elektronik kirlilik tartışmaları bitmek bilmiyor. Yalnız bu konuda olumlu gelişmelerden bahsedilebilir. Kablosuz ağ adaptörlerinin sinyal gücünün taşınması için sadece 0,1 Watt yeterli. Örneğin bir karşılaştırma yaparsak aynı frekans aralığında çalışan bir Mikro Dalga 50 Watt'a kadar sinyal yaymakta. Benzer değerler baz istasyonları için de geçerli.

KABLOSUZ AĞIN KAPSAMA ALANI

Kablosuz ağların kapsama alanı çevreye göre değişiyor. Üreticiler bina içi 50 metreye kadar, açık alanda ise 100 ila 300 metreye kadar maksimum kapsama alanından bahsediyor. Tabii ki duvarlar, ağaçlar ve elektronik aletler bu değerleri aşağıya çekiyor.

PRATİKTE KABLOSUZ AĞ NE KADAR HIZLI?

Hızlı bir kablosuz ağ saniyede 300 Mbit'e kadar veri taşıyabiliyor. Ama söz konusu uygulama olunca durum değişiyor. CHIP Test Merkezi'nde şimdiye kadar ölçtüğümüz en yüksek hız 153,9 Mbit değerinde, yani vaat edilenin yarısı. Buradaki sorun elektronik aletlerin yaydığı sinyaller, duvarlar ve yansımalarından kaynaklanıyor. Pratikte erişim noktasına 5 metre uzaklıkta olduğunuzda gerçek değer olarak maksimum kapasitenin tam olarak yarısından faydalanabilirsiniz. Bu bütün kablosuz ağ standartlarının yanında 802.11b ve 802.11g için de geçerli. 802.11g ağlar ise üretici farkı olmadan 54 Mbit/s hız sunuyor. Pratikte ise 20 ila 25 Mbit/s hızın bu standartlardan eksik olduğu gözüküyor. Herhangi bir şifreleme işlemi ise taşıma hızını yaklaşık olarak %10 düşürüyor.

İPUCU

YAMA SORUNU

Microsoft 2005'in Nisan ayı sonunda WPA2'yi TKIP ve AES ile destekleyen bir yama sundu <http://support.microsoft.com/kb/893357>. Yalnız firmanın sunduğu bu yamanın, WPA2 standartları ile uygun olmadığı için eleştirilere maruz kaldı. Eleştiriler kısmen doğru zira yama sadece EAP-TLS için destek sağlıyor, buna karşın diğer dört yeni EAP'leri desteklemiyordu. Öte yandan Microsoft bu yamayı Wi-Fi Alliance diğer dört ek EAP'ye Haziran ayında destek sağladığını açıklamadan önce yayınladı.

İPUCU

WEP şifrelemesinin zayıf yanları

WEP (Wired Equivalent Privacy) 1999'da kablosuz ağlar için IEEE standardı 802.11'in bir parçası olarak geliştirilmiş ilk şifreleme teknolojisidir. Bu teknoloji RC4 algoritmasında 64 bit'lik bir anahtar kullanıyordu. Oysa şimdiki sürümünde 128 bit'lik uzun bir anahtar kullanıyor. Hâlbuki aktarılan veriler gerçekte 40 veya 104 bit şifreleme ile destekleniyor.

Daha sonra WEP'in çözülebileceği 2001'de önce teoride ardından da pratikte ispat edildi. Ama bu iş için saldırganın önce yeteri kadar şifrelenmiş veri paketi toplaması gerekiyor.

SORUN

WEP'teki sorunun kaynağı, sinyal şifreleme algoritması RC4 anahtar uzunluğunun yetersizliğinde yatıyor. Sinyal şifrelemesinde asla aynı şifre arka arkaya iki defa kullanılmamalı. Bunu engellemek için WEP'te her veri paketine 24 bit uzunluğunda bir kodlama vektörü yerleştiriliyor. Veri paketinin RC4 anahtarı, kendi kodlama vektörünün yanında erişim noktasında ayarlanmış bir WEP anahtarından oluşuyor.

Bir saldırgan eğer WEP anahtarı çoğu durumda aynı ise buradan yola çıkarak amacına ulaşabilir. Anahtar erişim noktasında ve bütün istemcilerde elle değiştirilmelidir ki pratikte aksi söylenmedikçe nadir görülen bir olaydır. Bu da beraberinde daha fazla saldırı olasılığı getirmektedir. Öyle ki matematiksel bir nedenden dolayı muhtemelen 24 bit uzunluğundaki bu anahtar 4096 veri paketinden birinde aynı kodlama vektörüne sahip olabiliyor ki, zaten WEP anahtarı da çoğunlukla aynı. Diğer saldırılar RC4'teki bir zayıflıktan yararlandıkları için WEP ile uğraşmalarına gerek bile kalmıyor.

Bu yüzden çeşitli kablosuz ağlar Dictionary ve Bruteforce saldırılara karşı zayıftırlar. Özellikle rahatlık açısından - ki bu çok yaşanıyor - donanımla beraber gelen varsayılan ayarlar kullanılıyor.

Bu arada WEP sinyallerini çözebilecek birçok araç internet üzerinden kolayca elde edilebiliyor. Tüm bunların yanında internette, WEP ile şifrelenmiş veri trafiğini kısıtlı bilgi ve zamanla nasıl deşifre edeceğinize dair çeşitli yönergeler bulunabiliyor.

PANİK YOK

Her ne kadar FBI 2005'de WEP şifrelemesinin 3 dakika içinde kırılabilirliğini gösterdiyse de, bu WEP'ten uzak durmanız anlamına gelmiyor. Şu anda eski kırma prosedürüne göre saldırganın yeteri kadar kodlama vektörü elde edebilmesi için büyük sayıda veri paketi yakalaması gerekiyor. Bu yüzden geliştiriciye göre AirSnort'un uygulama aşamasında 5 ila 10 milyon aynı

WEP anahtarı ile şifrelenmiş veri paketini yakalaması mecburi ki, bu minimum rakam.

Buna ek olarak bütün kodlama vektörleri kolayca saldırıya açık değil. Birçok kablosuz ağ donanımları üreticisi ortak bir çalışma yaparak aygıtlara, zayıf vektörlerin kullanılmasını engelleyen bir filtre sistemi yerleştirdiler. Bir başka zorluk ise uzun WEP anahtarlarının belirlenmesinde ortaya çıkıyor.

Fakat eğer şansızın yoksa iki adet crack aracı ağınıza erişmek için yeterli oluyor. Yeni yaklaşımlar: AirCrack gibi casusluk araçları milyonlarca veri paketine ya da kodlama vektörlerindeki herhangi bir zayıflığa ihtiyaç duymuyor. Burada 200000 ve 500000 veri paketi yeterli oluyor. Önemli olan ise mümkün olduğu kadar farklı kodlama vektörüne sahip paketin toplanması. İşte bu yüzden AirCrack karşısında 64 veya 128 bit'lik anahtar kullanmak pek bir şey ifade etmiyor.

GÜVENLİK RİSKİ

Yeni saldırı yöntemlerine rağmen WEP 128 bit'lik şifreleme kullanılan kişisel alandaki kablosuz ağlarda ciddi bir güvenlik riski taşımıyor. Örneğin veri trafiği az ise saldırganın yeteri kadar paket yakalaması günler alabilir. Kablosuz ağları sömürenlerin hevesini kursağında bırakmak için ise WEP anahtarınızı düzenli olarak değiştirmelisiniz.

WEP ile korunan kablosuz ağlara erişebilmek için aşağıdaki adreslerde bulunan araçlardan faydalanabilirsiniz:

AIRCRAK

<http://www.wirelessdefence.org/Contents/AircrackMain.htm>

AIRSNORT

<http://airsnort.shmoo.com/>

WEPCRAK

<http://wepcrack.sourceforge.net/>

WEPLAP

<http://weplab.sourceforge.net/>

KİSMAC

<http://kismac.macpirate.ch/>

Ayrıca aşağıdaki web sayfalarında konu ile ilgili İngilizce makalelere de ulaşabilirsiniz:

<http://www.securityfocus.com/infocus/1814>

<http://www.tomsguide.com/us/how-to-crack-wep,review-451.html>

Güvenlik WPA şifrelemesinde güvenlik için mutlaka WPA2 seçilmeli.

kinda ek bilgi elde edebiliyor.

Tabii işlemcinin çalışma ya da veri aktarım süresi de şifrenin çözülmesine oranla değişecektir. Buna rağmen AES'nin kriptoloji ile gelecekte geliştirilebilecek muhtemel bir yeni nesil Bruteforce saldırısına karşı yeteri kadar hazırlıklı olmayabileceği korkusu da mevcut. Fakat pratik kullanımda böyle bir korku yok. Zira 128 bit'lik oldukça uzun bir anahtarla oluşturulmuş kombinasyonu çözmek milyonlarca yüksek performanslı bilgisayarın binlerce yılını alırdı. Bir saldırı alanı sadece anahtarın kendisini barındırıyor. Eğer saldırgan anahtarın bir parçasını hızlı bir şekilde bulabilirse hesaplama süresini oldukça düşürebilir ama buna karşın WPA ve WPA2 deki iyileştirmeler devreye girecektir.

AES bu iyileştirmeyi, tam olarak WPA2'nin anahtar ve kodlama vektöründe şifrelenmiş veri trafiğinin günümüz teknik araçlarıyla çözülememesi için sağlıyor. Her ne kadar AES yüksek performanslı olsa da, WEP'ten WPA'ya geçişteki kolaylığın WPA2 AES'ye geçişte görülmemesi, AES için bir dezavantaj sayılabilir. Bu zamana kadar hiçbir üretici kablosuz ağ adaptörü için firmware güncellemesi sunmadı, bu yüzden AES şifrelemesi o zamanki donanımlar yeteri kadar hızlı olmadığı için yazılımsal olarak taklit ediliyordu. Oysa bu yeni adaptörlerde ise şifreleme donanımsal olarak gerçekleştiriliyor.

Hangi doğrulama yöntemi?

İstemcinin erişim noktası doğrulamasında, küçük kablosuz ağlar için her istemciye bir

İPUCU

Yeni bir kablosuz ağ cihazı satın aldığınızda hem AES'yi hem de TKIP'yi destekleyen bir aygıtınız olacaktır. Pekî, neden daha zayıf olan TKIP kullanasınız? Sadece var olan kablosuz ağlarda eğer donanım değişimi mümkün değilse TKIP yükseltme için bir ara çözüm niteliği taşıyor.

Apple'da önden gidiyor Mac OS'e yapılan bir güncelleme ile AirPort yazılımı üzerinden bu teknolojiyi kullanmak mümkün oluyor.

kez verilen daha sonra asla değiştirilmeyen basit bir ön paylaşım anahtar (PSK) kullanılır. Bu da ev ağları ve iş yerleri için çoğu durumda yeterli. Ayrıca merkezi bir kullanıcı yönetimi bulunan firma ağında olası bir işlem dökümü zorunluysa, başvuru için bir Radius-Sunucu yerleştirilir. Daha sonra erişim noktası her istemcinin doğrulama isteğini Radius sunucusuna iletir ve başarılı olanların erişimine izin verir. WPA, genişletilebilir doğrulama protokolü (EAP-TLS) ile yetinirken WPA2, EAP-TLS'den başka sonraki dört protokolü de desteklemektedir.

EAP-TLS: Bu protokol çok güvenli olarak tanımlanmaktadır zira istemci taraflı doğrulamada bir sertifika gerektirir. Bu standart pratikte bütün kablosuz ağ donanım ve yazılım üreticisi tarafından destekleniyor. Microsoft ve Linux işletim sistemleri için özellikle Cisco ve Apple'ın istemci ve sunucu taraflı uygulama alanları var. Bu teknoloji için Windows 2000 SP4, Windows XP, Windows Mobile 2003 ve Windows CE 4.3'ün yanında MacOS X 10.3'e kadar yerleşik destek sunuyor. Ayrıca Windows XP Servis Paketi 2 ve WPA2 yaması ile WPA2'ye yerleşik destek sağlayan tek işletim sistemi. Buna karşın Windows 2000 herhangi bir WPA veya WPA2 desteği sunmuyor.

EAP-TTLS: Bu uygulama hala bir IETF taslağı ve EAP-TLS gibi geniş bir destek almasının yanı sıra güvenilir de. Protokol, sertifikanın doğrulama sunucusunda bulunduğu bir Public Key Infrastructure üzerine temelli.

PEAPV0/EAP-MSCHAPV2: Çoğunlukla PEAP diye adlandırılan bu teknoloji, PEAP-TLS'den sonra endüstride en çok destek alan standart. Bu teknoloji Microsoft, Cisco

Güvenlik anahtarı Şifrelenmiş ağ yönlendiricisine bağlanmak için WPA anahtarını girmek şart.

ve RSA tarafından geliştirilerek daha açık bir standart olarak önerilmiştir. Yine aynı EAP-TLS'deki gibi Microsoft, Cisco, Linux, ve Apple'ın da istemci ve sunucu taraflı uygulamaları bulunmakta. Ayrıca Windows 2000 SP4, Windows XP, Windows Mobile 2003, Windows CE 4.2 ve MacOS X 10.3/10.4 gibi işletim sistemleri vo sürümünü için yerleşik destek sunmaktadır. Windows Server 2003, bu teknolojinin Internet Doğrulama Servisi (IAS) diye adlandırılan sunucu taraflı bir uygulamayı içeriyor.

PEAP V1/EAP-GTC: Bu protokol Cisco tarafından vo'a alternatif olarak geliştirildi. Bunun avantajı ise Microsoft MSCHAP v2 gibi diğer doğrulama protokollerinden herhangi birinin kullanımına izin vermesi. Ama yine de bu zamana kadar ki işletim sistemlerinde v1 için yerleşik bir destek mevcut değil.

EAP-SIM: EAP-SIM ilk olarak GSM şebekeleri için oturum anahtarının doğrulanması ve dağıtım amacı ile geliştirildi ve tanımlama yapması amacıyla SIM kartlara yerleştirildi. Şu anda hiçbir işletim sistemi bu stan-

Büyük risk Güvenli olmayan kablosuz ağlara bağlanmak bilgisayarınız için çok tehlikeli olabilir.

dardı yerleşik olarak desteklemiyor. Bu teknolojiyi kablosuz ağımda kullanmanız için herhangi bir neden yok, Wi-Fi Alliance desteği ise daha çok stratejik tedbir amaçlı. Firmalardaki kablosuz ağ kullanımı için ilk olarak EAP-TLS ve PEAPv0/EAP-MSCHAPv2 başta geliyor. PEAP tek yönlü güçlü bir doğrulama gösterirken EAP-TLS çift yönlü en güçlü doğrulamayı sunmakta. Çift yönlü doğrulamada kullanıcı doğrulaması için bazı yöntemler gereklidir. Tipik olarak kullanıcının bildiği bir şey (bir parola ya da PIN), kullanıcının sahip olduğu bir şey (Akıllı kart veya donanım), kullanıcının bir özelliği (parmak izi ya da tek olan biyolojik bir özellik.) Tek taraflı doğrulama çoğunlukla bir parola ile kullanılan yeterli bir yöntemdir.

WPA2'ye yükseltme

Makale boyunca belirttiğimiz gibi bu yeni şifreleme teknolojisi beraberinde o kadar güçlü değişiklikler getiriyor ki eski kablo-

Güvenlik için WPA2 ile şifreleme şart

suz ağ donanımınızı yenilemekten başka çareniz yok. Yeni satın alanlar ise şanslılar zira erişim noktası veya kablosuz ağ adaptörü üreten firmaların neredeyse hepsi aygıtlarında WPA2 desteğine yer veriyorlar. Daha önceki cihazlara Firmware veya yazılım güncellemesi ile WPA2 desteği eklemek ise zor gözüküyor. Hatta satın alınması üzerinden uzun bir süre geçmemiş olmasına karşın, bazı modeller için, üreticilerin web sayfalarında güncelleme aramak bile bir fayda etmiyor. Hangi cihazların WPA sertifikasına sahip olduklarını öğrenmek için http://certifications.wi-fi.org/wbcs_certified_products.php adresini ziyaret edebilirsiniz. Sitede listelenmiş kriterleri arama yaparak bir araya getirebilirsiniz.

Sonuç: WPA2, AES ile kablosuz ağlar için çok yüksek güvenlik standartları getiren devrim niteliğinde bir teknoloji. Hangi doğrulama yönteminin seçileceği, EAP-TLS ve PEAP arasında yapılıyor. EAP-TLS çift yönlü doğrulaması ile her durumda daha yüksek bir güvenlik sunuyor.

Yeni süper yazıcılar

Çok işlevli cihazlar, **STANDART YAZICILARA NAZARAN** daha iyiler zira tarama, fotokopi ve faks işlerini gerçekleştirebiliyorlar. Ancak dikkat! Ucuz bir cihaz uzun vadede çok pahalıya mal olabilir.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU / GT

Basit bir mürekkep püskürtmeli yazıcı almak için artık pek de geçerli bir akçe kalmadı. Zira tüm üreticiler, her yazıcı sınıfında çok işlevli bir model sunuyor. Bu çok işlevli cihazlar, herhangi bir ek özellik sunmayan sıradan mürekkep püskürtmeli yazıcılardan genelde sadece biraz daha pahalı. CHIP olarak sizler için, piyasadaki en yeni çok işlevli yazıcıları Test Merkezi'mize konuk ettik.

Testte en önemli kriterimiz hiç şüphesiz kaliteydi. Yazdırma ve tarama kalitesini birleştirdik; bu özellikle kopyalama önemli. Zira bu iş için hem tarama birimi, hem de ya-

zıcının kendi, kaliteli sonuçlar vermeli. Aksi halde iyi bir fotokopi çıktısı almanız biraz zor. Testteki ürünler arasında bu işlevi özellikle Canon Pixma MP210 başarılı bir şekilde gerçekleştirdi. Söz konusu ürün hem enerji hem de fiyat/performans (sadece 90 dolar) tavsiyemiz. Kalite kategorisinde ise en düşük puanı 73 ile Brother DCP 135C aldı.

Ölçüm değerlerine bakıldığında, tarayıcının zayıflığı da kendini hemen belli ediyor. Arada bir gazeteden bir kupür taramak

isteyenler, Brother'ın bu yazıcısıyla işlerini görebilirler ancak yüksek kaliteli taramalar için (aile fotoğrafları koleksiyonu gibi) bu cihaz uygun değil. Çok işlevli yazıcılarda en önemli kriter kalite. Ancak bu kriter, "ne pahasına olursa olsun" anlamına gelmiyor. Üreticiler cihazlarını uygun fiyatlara sunsa da, yazdırma maliyetleri söz konusu olduğunda çoğunlukla sınıfta kalıyorlar. Cihazlar mürekkebi tasarruflu bir şekilde kullanmıyor. Dahası yedek kartuşların fiyatı da oldukça yüksek. Özellikle HP Deskjet F4180'in ve Canon Pixma MP210'un kartuşları cep yakıyor.

Bu cihazlarda metin sayfası ortalama 6 cent ve A4 boyutunda fotoğraf baskısı ise 1,5 Euro'dan daha pahalı. Daha tasarruflu bir şekilde çıkış alınabileceğinin ispatı ise Kodak Easy-Share 5500: Metin sayfası baskısı sadece 2,3 cent, A4 biçiminde fotoğraf baskısı ise sadece 97 cent maliyete sahip. Kodak böylece yazdırma maliyetlerinde, 100'lük tepe değerine ulaşıyor. Toplam puanda ise cihaz altıncı sırada. Oysa ürün, diğer tüm test sonuçları ortalamasının altında kalıyor.

Güç tüketiminde yine Canon Pixma MP210 önde; stand-by modunda sadece 3,1 watt ve uyku (sleep) modunda ise 1,0 watt güç tüketiyor. Kullanım kolaylığında ise di-

Üreticiler mürekkepten kazanıyor

FOTOGRAFLAR: MASSIMO FLORITO

ÖZETLE

Canon Pixma MP610 (260 dolar) test birincisi olmayı başardıysa da, herkes için en iyi seçim değil. Belki fazla çıkış almıyorsunuz, ancak tüm seçenekleri de açık bırakmak istiyorsunuz... Böyle bir durumda, aynı zamanda enerji tasarrufu tavsiyemiz de olan fiyat/performans birincimizi dikkate alabilirsiniz. Canon Pixma MP210, sadece 90 dolar'lık bir fiyata sahip. Bunun dışında testimizin gösterdiği bariz bir sonuç daha var: Günümüzde basit bir mürekkep püskürtmeli yazıcı satın alanlar yanlış yapıyor. Çok işlevli yazıcılar, normal yazıcıların yapabildiği her şeyi ve çok daha fazlasını gerçekleştirebiliyor. Üstelik oldukça uygun bir fiyat karşılığında.

BİLGİ

Neler olmalı?

Çok işlevli yazıcılar, tahmin ettiğinizden fazlasını yapıyor: **1** Bellek kartından içerik baskısı (sadece işaretleyin ve yazdırın). **2** Dilediğiniz zaman mürekkep seviyesi hakkında bilgi (PC olmadan da). **3** Mürekkep kartuşlarını tek tek değiştirme imkânı (cebinizi ve çevreyi korur)

ğer modeller zirve yarışına ortak oluyor. Bu test kategorisinde iyi puan alabilmek için cihazın bir ekrana sahip olması şart. Bilgisayar olmadan da konforlu bir kullanım için bu özellik gerekiyor. Bu alanda zirvedeki model Epson Stylus Photo RX585: Bilgisayarınız olmasa bile bu ürünü kolaylıkla kullanabilirsiniz. Zira fotoğraf yazıcısı ve fotokopi merkezi olarak oldukça başarılı. Tüm bu kalite ve konfora rağmen, tarama ve yazdırma işlemlerinin veya aile fotoğraflarının dijital ortama aktarımının çok uzun sürmesi, oldukça sinir bozucu.

Canon Pixma MP830 ise oldukça hızlı ancak fiyatı da bir o kadar yüksek. 410 dolarlık fiyata sahip MP830, testteki en pahalı üründü. Ne var ki ürün, özellikle taramada rakiplerine fark atıyor. Testteki en

yavaş cihazsa Epson Stylus DX 4400'dü. Tam sayfalık bir fotoğrafı yazdırmak için 22,5 dakikalık inanılmaz uzun bir süreye ihtiyaç duydu. Test birincisi bu işi iki dakikadan daha kısa bir sürede gerçekleştiriyor.

Az ya da çok yazanlar için ideal çok işlevli yazıcı

Test sonuçlarımızın sizin için ne ifade ettiğine gelince: Belki Canon Pixma MP210 bazı kriterlerde en iyi değerlere ulaşmış ve 90 dolarlık bir fiyata sahip olabilir. Beri yandan yüksek baskı maliyetleri bizi oldukça düşündürüyor. Çözüm aslında o kadar da zor değil: Baskı ihtiyaçlarınızı iyi belirleyin ve ihtiyaçlarınıza en uygun cihazı satın alın.

Günlük kullanımda çok çıktı alanlar,

Kodak'ın modelini veya test birincimiz Canon Pixma MP610'u tercih edebilirler. Az çıkış alanlar ise Pixma MP210'u tercih edebilir. Çok işlevli yazıcılardaki diğer bir baskın eğilim ise W-LAN (kablosuz ağ). Bu sayede ağdaki tüm bilgisayarlardan tarama ve yazdırma yapmak mümkün ve çok işlevli cihazı bu sayede evinizde veya ofisinizde gözden ırak, mekan sorunu yaşatmadan kullanabiliyorsunuz.

Çok işlevli bir yazıcının ağ kurulumu önceleri hayli zordu. Günümüzde akıllı kurulum rutinleri sayesinde bu iş de artık çocuk oyuncağı. Özellikle W-LAN öncüsü Lexmark, X9350 ve X4550 modelleriyle hayli pratik çözümler sunuyor.

uyaman@chip.com.tr

Test tablosu sonraki sayfada 78-79 →

SIRA 1-8	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	6. SIRA
Ürün	Canon Pixma MP610	Canon Pixma MP830	Hewlett-Packard OfficeJet Pro L7580	Epson Stylus Photo RX585	Lexmark X9350	Kodak EasyShare 5500
Fiyat (yaklaşık)	260 dolar	410 dolar	320 dolar	200 dolar	340 dolar	370 dolar
İnternet (www.)	canon.com.tr	canon.com.tr	hp.com.tr	epson.com.tr	lexmark.com.tr	kodak.com.tr
Toplam puan	88 Puan	88 Puan	83 Puan	78 Puan	76 Puan	76 Puan
Kalite (%30)	91	89	85	88	82	76
Baskı masrafı (%20)	93	84	97	67	55	100
Ergonomi/güç tüketimi (%20)	97	94	77	98	85	77
Hız (%15)	83	98	75	63	59	57
Donanım özellikleri (%15)	67	73	77	60	94	63
Fiyat/Performans	iyi	orta	orta	iyi	orta	orta
Veriler ve ölçüm						
Baskı çözünürlüğü/ tarama çözünürlüğü	9.600 x 2.400 dpi/ 4.800 x 9.600 ppi	9.600 x 2.400 dpi/ 2.400 x 4.800 ppi	4.800 x 1.200 dpi/ 2.400 x 4.800 ppi	5.760 x 1.440 dpi/ 1.200 x 2.400 ppi	4.800 x 1.200 dpi/ 1.200 x 4.800 ppi	k. A./ 1.200 x 1.200 ppi
Ekran	Grafik / 2,4 inç	Grafik / 2,5 inç	Text/2 Satır / 16 Karakter	Grafik / 2,5 Zoll	Grafik / 2,4 inç	Grafik / 2,4 inç
Veri arabirimleri	USB 2.0 High Speed	USB 2.0 High Speed	USB 2.0 High Speed, LAN	USB 2.0 High Speed	USB 2.0 HS, LAN, WLAN	USB 2.0 Full Speed
Bellek kartı okuyucusu	CF, MD, SD, MS	CF, MD, SM, SD, MS	CF, MD, SD, MS, SM, xD	CF, MD, SD, MS, xD	CF, MD, SD, MS, SM, xD	CF, MD, SM, SD, MS
Faks fonksiyonu	-	Farbfax	Farbfax	-	Farbfax	Farbfax
Boyutlar	45 x 58 x 26 cm	50 x 60 x 31 cm	53 x 53 x 36 cm	45 x 51 x 28 cm	47 x 52 x 27 cm	48 x 41 x 29 cm
Baskı süresi Metin (5 sayfa)/Foto	0:37/1:56 dk	0:36/2:44 dk	0:43/6:20 dk	1:18/4:58 dk	1:05/4:49 dk	1:47/2:06 dk
Baskı maliyeti Metin/Foto	0,026/1,14 Euro	0,028/1,26 Euro	0,029/1,15 Euro	0,028/1,94 Euro	0,071/1,24 Euro	0,023/0,97 Euro
Güç tüketimi (bekleme/uyku)	6,6/2,2 Watt	10,7/7,1 Watt	13,1/11,2 Watt	3,4/1,1 Watt	11,0/10,5 Watt	14,3/7,0 Watt

SIRA 9-13	9. SIRA	10. SIRA	11. SIRA	12. SIRA	13. SIRA
Ürün	Canon Pixma MP210	Lexmark X4550	Epson Stylus DX4400	Hewlett-Packard Deskjet F4180	Brother DCP-135C
Fiyat (yaklaşık)	90 dolar	140 dolar	66 Euro	90 dolar	90 dolar
İnternet (www.)	canon.com.tr	lexmark.com.tr	epson.com.tr	hp.com.tr	brother.com.tr
Toplam puan	71 Puan	67 Puan	61 Puan	61 Puan	60 Puan
Kalite (%30)	94	78	77	89	73
Baskı masrafı (%20)	50	68	61	50	64
Ergonomi/güç tüketimi (%20)	79	71	71	64	64
Hız (%15)	69	44	28	33	40
Donanım özellikleri (%15)	47	61	50	46	46
Fiyat/Performans	çok iyi	orta	iyi	iyi	iyi
Veriler ve ölçüm					
Baskı çözünürlüğü/ tarama çözünürlüğü	4.800 x 1.200 dpi/ 600 x 1.200 ppi	4.800 x 1.200 dpi/ 600 x 1.200 ppi	5.760 x 1.440 dpi/ 600 x 1.200 ppi	4.800 x 1.200 dpi/ 1.200 x 2.400 ppi	1.200 x 6.000 dpi/ 600 x 2.400
Ekran	Text/1 Satır / 1 Karakter	Text/2 Satır / 16 Karakter	-	-	Text/1 Satır /16 Karakter
Veri arabirimleri	USB 2.0 High Speed	USB 2.0 HS, WLAN	USB 1.1	USB 2.0 Full Speed	USB 2.0 Full Speed
Bellek kartı okuyucusu	-	CF, MD, SD, MS, xD	-	-	-
Faks fonksiyonu	-	-	-	-	-
Boyutlar	45 x 48 x 24 cm	45 x 49 x 29 cm	45 x 47 x 29 cm	42 x 56 x 18 cm	40 x 45 x 15 cm
Baskı süresi Metin (5 sayfa)/Foto	1:02/4:25 dk	1:16/6:44 dk	2:34/22:30 dk	1:47/6:47 dk	1:36/9:20 dk
Baskı maliyeti Metin/Foto	0,056/1,84 Euro	0,067/0,99 Euro	0,034/2,05 Euro	0,064/1,51 Euro	0,034/1,89 Euro
Güç tüketimi (bekleme/uyku)	3,1/1,0 Watt	9,1/5,6 Watt	6,6/6,6 Watt	4,3/3,8 Watt	3,6/3,5 Watt

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75) ● var
● Orta sınıf (74-45) ● Tavsiye edilmez (44-0) ● yok

7. SIRA	8. SIRA
Hewlett-Packard Photosmart C4280	Epson Stylus DX8450
100 dolar	140 dolar
hp.com.tr	epson.com.tr
75 Puan	74 Puan
■■■■■□	■■■■■□
93	84
73	63
82	95
43	55
61	60
çok iyi	iyi
4.800 x 2.400 dpi/ 1.200 x 2.400 ppi	5.760 x 1.440 dpi/ 1.200 x 2.400 ppi
Grafik / 1,5 inç	Grafik / 2,5 inç
USB 2.0 High Speed	USB 2.0 High Speed
CF, MD, SD, MS, xD	CF, MD, SD, MS, xD
-	-
43 x 57 x 16 cm	45 x 46 x 23 cm
1:02/8:59 dk	1:24/8:06 dk
0,031/1,25 Euro	0,035/1,91 Euro
6,6/6,2 Watt	3,2/2,1 Watt

KARŞILAŞTIRMA: 2005'İN BİRİNCİSİ

Canon Pixma MP500	Kalite: Çıkışının üstünden iki yıl geçmiş olsa bile Canon Pixma MP500 halen iyi bir sıraya sahip olabilece kadar iyi.
eBay-fiyatı: 140 Euro	
canon.com.tr	
82 Puan	
■■■■■□	
88	
88	
90	
69	
65	
orta	
9.600 x 2.400 dpi/ 1.200 x 2.400 ppi	
Grafik / 2,5 inç	
USB 2.0 High Speed	
CF, MD, SM, SD, MS	
-	
45 x 55 x 22 cm	
0:46/4:44 dk	
0,034/1,10 Euro	
6,5/4,4 Watt	

Kalite: Çıkışının üstünden iki yıl geçmiş olsa bile Canon Pixma MP500 halen iyi bir sıraya sahip olabilece kadar iyi.

Geçildi: Yeni baskı motorları gerçek bir hız sıçraması sağladı. Eski teknoloji biraz geride kalıyor.

Teknoloji durumu: O zamanlar da cihazda bir ekranın olması PC'siz kullanım için çok önemliydi. MP500 bu noktada da iyi donanımlı.

Ortalama: Güç tüketimi o zamanlar pek de önemli değildi, yine de cihazın güç tüketimi vasat düzeyde.

KILAVUZ ÇOK İŞLEVLİ YAZICILAR

SATIN ALIRKEN

İHTİYAÇLARINIZI BELİRLEYİN

En iyisi, satın almadan önce cihazla neler yapacağınızı kendinize sormanız. Eksik olan işlevlere, bilgisayar kasalarındaki gibi sonradan sahip olmanız veya terfi ettirmeniz mümkün değil.

AYRI MÜREKKEP TANKLARI

Özellikle bir rengi yoğun olarak kullanıyorsanız, örneğin iş yazışmaları için şirket logoları, mürekkep kartuşlarını tek tek satın almanın mümkün olup olmadığını kontrol edin. Bu özellik sayesinde bütçeniz hayli rahat edecektir.

BAĞLANTILARA DİKKAT

Genelde çok işlevli yazıcılar PC bağlantısı için tek bir USB yuvasına sahiptir. Birden fazla PC'den çıkış almak isteyenler, önceden kablolu veya kablosuz bir ağ bağlantısı seçeneğine dikkat etmelidir. Fotoğraf dostları için değişik kart biçimlerini destekleyen PictBridge ve kart okuyucular önemlidir.

UCUZ YEDEK MÜREKKEP

Sadece çok yazdıranlar ucuz yedek mürekkeplerle ilgilenmez. Satın almadan önce, cihazınız için üçüncü parti üreticilerin de sunduğu yedek mürekkep olup olmadığını kontrol edin. Canon ve Epson gibi üreticilerde işiniz zor, zira bunlar yedek mürekkep kartuşlarının üretimini oldukça zorlaştırıyorlar. Brother gibi diğer üreticiler ise bu noktada daha az kısıtlayıcı.

BİRİNCİLER

CANON PİXMA MP610

Kalite ve yazdırma maliyetlerinde çok iyi değerlere ulaşan cihaz, aynı zamanda testteki en hızlı ikinci cihaz. Tüm bunlar Canon Pixma MP610'un test birincisi olmasına yetti. Ergonomi ve güç tüketimi kriterlerinde de Pixma MP610 önde yarışıyor. Donanım özellikleri de başarılı: 2,4 inçlik ekranı ve bellek kartı okuyucusu (Compact-Flash I ve II, Microdrive) sayesinde bilgisayara gerek kalmadan fotoğrafları doğrudan yazdırmanız mümkün.

FİYAT: Yaklaşık 260 dolar

CANON PİXMA MP210

90 dolar'a en iyi yazdırma kalitesi ve en düşük güç tüketimi. Canon Pixma MP210 fiyat/performans birincimiz ve enerji tasarrufu tavsiyemiz. Ancak bu cihazı sadece az çıktı alanlara tavsiye ediyoruz:

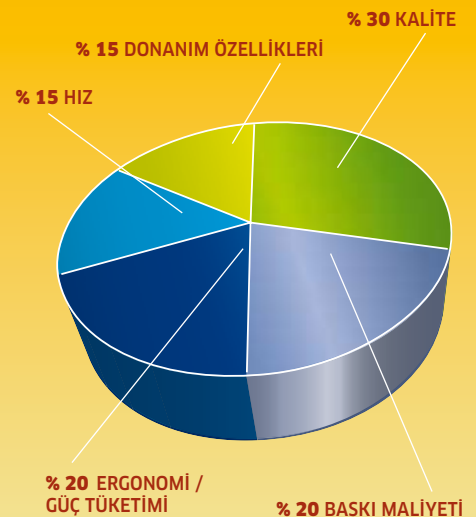
Siyah-beyazda sayfa başına 5,6 cent ve A4 renkli fotoğraf çıktısı başına 1,84 Euro'luk baskı maliyetleri ortalamasının oldukça üzerinde.

FİYAT: Yaklaşık 90 \$

NASIL TEST ETTİK?

Çok sayıda çıktı ve tarama, renk doğrallığı, çözünürlük, kumlanma (noise) ve derinlik keskinliği hakkında bir fikir veriyor. Mürekkep fiyatı ve ölçtüğümüz tüketim değerleriyle değişik standart sayfalar için gerçek baskı maliyetlerini hesaplıyoruz. Buna karşın ergonomi testinde genel olarak cihazların kullanılabilirliğini ve güç tüketimini değerlendiriyoruz. Hızın değerlendirilmesi (kalitede de olduğu gibi), üç alt puanın toplamından oluşuyor: Yazma, tarama ve kopyalama hızı. Son olarak ekstra donanım özellikleri için de puanlar veriyoruz: Çok sayıda mantıklı bağlantı, hacimli bir kâğıt tepsi ve büyük bir ekran toplam puanı artıran en önemli kriterlerden bazıları.

Kanatsız uçak yarışı

Formula 1 yarışları dört yıldır ülkemizde de yapılıyor ve her yıl daha çok ilgi toplayıp, daha çok meraklıyı kendine çekiyor. Peki, bir jet uçağını andıran **F1 ARAÇLARININ** ardındaki teknoloji yeterince güçlü mü?

CEM ŞANCI

Yarış pistlerini motor gürültüsüne boğan F1 araçları, saatte 300 kilometre hız yapabildikleri için her şeyden önce özel pistlere ihtiyaç duyuyor. Sokak yarışlarında ise yarış alanındaki yol en baştan tamire alınıp kaplanıyor, çünkü ufak bir çukuru veya minik bir çukur bile yarış araçlarının yerden beş metre havalanıp piste çakılmasına neden olabiliyor. Uçaklarda kullanılan kanatların ve kanatçıkların bir benzeri de F1 araçlarında kullanılıyor. Ancak uçaklardakinin aksine, bu araçlardaki kanatlar, araçları yere yapıştırmayı amaçlıyor. Araçların tasarımları, ağırlık ölçümleri, çok hassas lazer ölçüm cihazları ile yapılıyor. Yarış anına kadar süren bu ölçümlerle her an modifye edilen araçlar, yarışa en uygun hale getirilmeye çalışılıyor.

Araçların kasaları ayrı ayrı parçalar halinde üretiliyor. Üretimden önce her takım deneyimleri ve öngörülerini doğrultusunda doğru bir tasarım oluşturmaya çalışıyor. Kasayı teslim alan takım, bu noktadan sonra otomobili üretmeye başlıyor. Motoru, elektronik par-

çaları, şanzımanı, lastikleri tek tek yerleştiriyorlar. Ancak bunlar da herhangi bir yerden satın alınabilecek parçalar değil. Örneğin bir F1 aracının motoru bir yarış boyunca, 200 metre karelik bir evin bütün kısmın ısınmasına yetecek kadar çok ısı açığa çıkarıyor. Sıcaklığın düşürülmesi içinse motorun etrafında hava sirkülasyonu sağlayan dev radyatörler kullanılıyor. Ancak saatte 300 kilometre hızla giderken radyatöre çarpan hava ve özellikle de bu hava akımı-

nın içinde kalan taş veya toz parçaları, radyatör üzerinde mermi etkisi yapabiliyor. Dolayısıyla kullanılan tüm materyal bu etkilere göğüs gerebilecek kadar güçlü olmak zorunda ama aynı zamanda da hafif olmalı. Bu yüzden araçlar karbon fiberden üretiliyor.

Araçların tekerlekleri ise kaymamak için yere olabildiğince geniş bir alanda dokunmak zorunda olduğundan desensiz üretiliyorlar. Yumuşak dokulu lastikler aracın yere daha iyi yapışmasını sağlarken bu yapıları bir lastiğin bir aracı tüm yarış boyunca idare etmesini imkansız kılıyor. Normal bir otomobil lastiği ortalama 50 - 80 bin kilometre arasında kullanılmaz duruma gelirken F1 lastikleri 80 - 100 kilometre sonunda kullanılamaz hale geliyor ve araçlar bir yarış sırasında 40 - 50 lastik değiştirmek zorunda kalabiliyor. Lastiklerin ne durumda olduğu, değiştirilme zamanlarının gelip gelmediğini ise her tekerlek için kasanın altına ayrı ayrı yerleştirilmiş algılayıcılar belirliyor. 0.25 watt 900 MHz gücünde küçük radyo vericilerine sahip olan bu algılayıcılar

Ekip işi Bir Formula 1 aracının bakımı ve kontrolü mühendisler ekibinin işi.

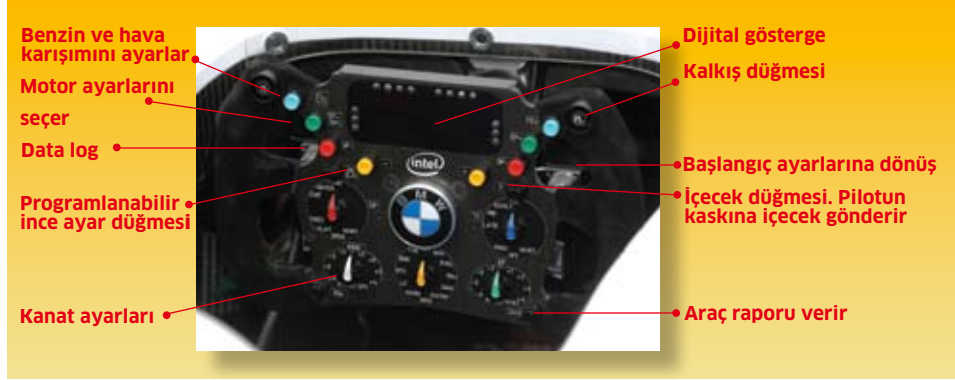
her bir lastiğin durumunu, hava basıncını, pilota ve servis alanındaki takım arkadaşlarına iletiyor. Bir lastik bir taşın, yabancı bir maddenin üzerinden geçerse algılayıcılar durumu hemen fark ediyor ve hangi lastiğin hasar aldığını tespit edebiliyor.

Dünyanın en hızlı bilgisayarı

F1 araçları için üretilen PC'lere "dünyanın en hızlı bilgisayarları" sıfatını da kullanmak gerekiyor. Zira 300 kilometrenin üzerinde bir hızla asfaltın üzerinde yer değiştiren bilgisayarlar yalnızca F1 araçlarının üzerinde bulunuyor. Araçların neredeyse her parçası için ayrı bir kontrol, teşhis ve

Lastikler F1 otomobillerinin lastikleri normal lastiklerden farklı

kayıt sistemine sahip olan bilgisayarlar, radyo frekansları yardımıyla 75 ayrı parçanın anlık durumu hakkında bilgiyi servis alanındaki görevlilere iletecek şekilde çalışıyor. Ayrıca araçta bulunan bir sabit diske kayıt da yapan bilgisayar, 200 parçanın anlık durumunu bu kayıt dosyasına yazıyor ve araç servis alanına girdiğinde kasasının üzerinde bulunan bir bağlantı noktasından bilgileri bir dizüstü bilgisayara aktarır, bir sonraki servis anına kadar gerekli incelemeleri yapıyor. Algılayıcılarla donanmış F1 yarışları bir takım çalışması gerektirdiğinden, pilotun dışında servis alanında bekleyen onlarca takım elemanı gerektiriyor.

Takım kaptanı her an pilotla radyo bağlantısı içindeyken, pistin hangi noktasında hızlanıp yavaşlaması gerektiğini belirten bir yönetmen rolü de oynuyor. Ancak doğru hesaplamaları yapabilmek için aracın ve diğer araçların konumu, hızları hakkında detaylı bilgilere gereksinim duyuluyor. Bu noktada yarış pistini çevreleyen kızılötesi alıcıları devreye giriyor. Her araçta bulunan kızılötesi cihazları, kısa aralıklarla pistin etrafını saran kızılötesi alıcıların önünden geçerken sinyal veriyor ve araçların yerleri, konumları, hızları hakkında somut bilgiler elde edilmiş oluyor. 📺

cem sancı@chip.com.tr

Donanım TESTLERİ

CHIP TEST MERKEZİ olarak, piyasadaki yeni ürünleri test ediyor ve sizlere tanıtıyoruz. Bu sayfalarda en ilginç ürünlerin incelemelerini bulabilirsiniz.

BURAK AKMENEK

Yaz havalarının göz kırpmaya başladığı bu ay, her ay yaptığımız gibi mümkün olduğu kadar çok ürün çeşidi sunmaya çalıştık sizlere. Özellikle ülkemize ilk defa giren ürünlere yer vermeye dikkat ettik. MSI'in K9N9 anakartı, Nokia N82, Mio C720 bu ürünlerin bazıları. Altec Lansing'in monitör altına giren hoplariörü, estetiğe meraklı gözlerden kaçmayacaktır. Nokia N82 ise hem GPS hizmeti hem de yüksek fotoğraf kalitesi ile dikkati çekiyor. Bu ay sayfalarımızda bir-çok MP3 çalar incelemesi bulacaksınız.

Vestel'in Test Merkezi'mize gönderdiği 47 inçlik dev televizyonu en çok ilgimizi çeken ürünlerden birisi oldu. Bu ay, ülkemizin iki öncü firmasına birden ayın ürünü ödülü vermek ise bizim için başka bir keyifti. Casper ve Vestel gibi diğer yerli firmalarımızın ürünleri Test Merkezi'mize geldikçe, sizlerle paylaşmaya devam edeceğiz. Yerli sanayimiz'in gelişmesine ne kadar katkıda bulunursak ülkemizin o kadar ileriye gideceğine inanıyoruz.

akmenek@chip.com.tr

BİLGİ

DEĞERLENDİRME

Test + Teknoloji sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandırmanın bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "Toplam CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı". Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer ürünleri de birbirleri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

FİYAT PERFORMANS

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

İÇİNDEKİLER DONANIM

- 89 Web kamerası:**
Akkord Snake Cam
Ses sistemi:
Altec Lansing Soundbar
Anakart:
ASUS Rampage Formula
- 90 LCD televizyon:**
Vestel Pixellence 47785
- 92 MP3 çalar:**
Zen Stone Plus
Dizüstü istasyonu:
Boolex SN925
Anakart:
Jetway 945GMC2S-A2-6CH
- 94 Yazıcı:**
Epson Stylus Photo RX685
GPS:
Mio C720
Güç kaynağı:
Silencer 750 EPS12V
- 96 Dijital SLR Fotoğraf makinesi:**
Samsung GX-10
- 98 Cep telefonu:**
Nokia N82
LCD monitör:
Samsung 920 LM
MP4 oynatıcı:
Ogatech OG-068
- 100 Yazıcı:**
HP CP1215
Konferans sistemi:
Polycom Soundstation 2
LCD televizyon:
Aidata LC1913
- 102 PC kasası:**
Thermaltake VG8000BNS
LCD monitör:
LG L26WH
Anakart:
Gigabyte GA-EP35-DS3P
- 104 Kesintisiz güç kaynağı:**
Tunçmatik Lite 600 VA
MP3 çalar:
Goldmaster MP3-120
Anakart:
MSI K9N2 Diamond
- 106 DDR2 bellek:**
Corsair Dominator
Twin2X2048-8500C5D
Dizüstü PC:
Casper Nirvana CPR2500-3F95B
Dijital Fotoğraf makinesi:
Panasonic Lumix DMC-TZ4
- 108 Şarj cihazı kiti:**
Tunçmatik 5in1
Harici 2.5 inç disk:
Verbatim 320 GB
Kulaklık:
Sony MDR-EX90LP
- 109 VGA soğutucu:**
ZeroTherm HC92-Cu8800
DDR2 bellek:
Mushkin HP2-6400
Solid state disk:
OCZ SSD2-1S64G

Bu ürünleri
Hepsiburada.com'dan
satın alabilirsiniz

WEB KAMERASI	SES SİSTEMİ	ANAKART
AKKORD SNAKE CAM	ALTEC LANSING SOUNDBAR	ASUS RAMPAGE FORMULA
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Sönmez AGB BİLGİ İÇİN (216) 576 50 56 WEB www.sonmezagb.com FİYAT 49 \$ + KDV	FİRMA Multimedia BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46 WEB www.multimedia.com FİYAT 99 \$ + KDV	FİRMA Index-Boğaziçi-E-Sistem BİLGİ İÇİN (216) 521 27 25 WEB www.tr.asus.com FİYAT 339 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Algılayıcı 1/4 MP CMOS Arabirim USB 2.0 Çözünürlük VGA (320 x 240) Mikrofon Var Desteklediği biçimler JPEG, BMP, MPEG4 Diğer Deklanşör	Hoparlörler 2 x 1 uydu + 1 tek parça Toplam çıkış 93 dB Frekans aralığı 80 Hz - 16 kHz Kumanda Yok Boyut 150 x 323 x 150 mm Diğer 430 x 262 x 292 mm	Form faktör ATX Yonga seti Intel X48 İşlemci yuvası LGA 775 FSB hızı 1.600 MHz Bellek yuvası 4 x DDR2 Yuva sayısı 2 x PCI-E16X, 3X PCI-E X1, 2 x PCI 2.2

KIVRAK AYAKLI: Test Merkezi'mize her ay farklı tasarımlarda ve yeteneklerde ürünler geliyor. Bu ay incelemeye aldığımız Akkord web kamerası ise farklı ayak tasarımıyla dikkat çekiyor. Tamamen esnek olan ve dilediğiniz yöne çevirebileceğiniz bu ayak sayesinde, kamerayı USB girişine taktıktan sonra, dilediğiniz açıyı verebilmeniz mümkün. Masaüstü sistemlerde rahatça kullanabilmek için bir USB hub veya uzatma kablosuna ihtiyaç duyacağınız ürün, dizüstü sistemlerde kullanılmak için daha uygun görünüyor. Dizüstünde kullanırken tek yapmanız gereken web kamerasını USB yuvasına takıp istediğiniz açıyı vermek. Masaüstünde kullanmak için kablosunu çöreklenmiş bir yılan gibi çevirmeniz gerekiyor. ¼ CMOS algılayıcısıyla gerçek çözünürlükte 320 x 240 fotoğraf çekebilen ürün, yazılımla 3,2 megapiksel kadar destek veriyor. Üzerinde bulunan mikrofon sayesinde online sohbetlerinizde fazladan bir mikrofonu gerek duymayacağınız cihazda hızlı fotoğraf çekebilmek için bir deklanşör de var. Ürünün netlik ayarı ise elle yapılıyor. Web kamerasıyla beraber gelen yazılım sayesinde, farklı yüz efektlerini kullanarak sohbetlerinizi eğlenceli hale getirebilirsiniz.

SONUÇ ► Akkord Snake Cam, farklı ayak tasarımıyla ön plana çıkan ve özellikle dizüstü bilgisayarlarda kullanılabilen bir ürün.

- Esnek ayak
- Ek yazılımlar
- Deklanşör

MONİTÖR ALTINA: Evimizdeki sistemimizde müzik dinlemek için ya 2 + 1 ya da daha çok sayıda hoparlör içeren ses düzeneklerini tercih ederiz. Altec Lansing ise farklı bir bakış açısı getirerek tek kutuda birleşen üç hoparlörü monitörümüzün altındaki boşluğa yerleştirebileceğimizi düşünmüş. Bu minimalist fikir teoride iyi görünmesine karşın, pratikte hoparlörün her monitörün altına sığmamasıyla sonuçlanıyor. Kullandığımız monitörün alt kısmının uygun olduğuna kanaat getirdiğinizde, masaüstüne estetik bir görünüm kazandıracakı kesin. Cihazın üzerindeki açma - kapatma ve ses ayarı için kullanabileceğiniz tuştaki mavimsiz ışık oldukça şık duruyor. Aynı tuş ürünü sessiz moda alma işlevini de görüyor. Ürüne derseniz MP3 veya CD çalar gibi harici ses kaynakları da bağlayabiliyorsunuz. Testlerimizde hoparlörlerden net ses alabilmemize karşın, sesi yükselttiğimizde etkileyici bir sonuç göremedik. Üstelik ürün baslarda gerekli tokluğu veremiyor. Fakat film seyrederken ya da oyun oynarken stereo desteğiyle keyfinizi artırıyor. Ayrıca seste herhangi bir bozulmaya rastlamadık. Altec Lansing küçük boyutlarıyla masanızda yer kaplamayacak bir ürün.

SONUÇ ► Masasında fazla yeri olmayan ve şık bir hoparlör isteyen kullanıcılara hitap ediyor.

- Şık tasarım
- Az yer kaplıyor
- Basları güçsüz

OYUNCULAR İÇİN: ASUS'un Rampage Formula modelinin adını popüler oyunlardan Unreal Tournament'ın içindeki bir hareketten aldığını tahmin ediyoruz. Oldukça şık bir kutuyla satılan Rampage, kuzey köprüsünü bütünüyle saran, balık sırtı benzeri bir soğutma sistemine sahip. Bu etkili pasif soğutma sayesinde özellikle hız aşırma (overclock) tutkunları için elverişli bir hava dolaşımı sağlanmış. Fakat bu sistemin, daha büyük bir işlemci fanı kurmak istediğinizde sorun çıkartma olasılığı da yüksek. Açık sistem çalışmayı sevenler için üzerinde açma-kapatma ve reset tuşları konuşlandırılmış. 2 adet 16X PCI-E yuvası sayesinde rahatlıkla çift ekran kartı destekleyen ürün, aynı zamanda beraberinde verilen HD özellikli Supreme FXII ses kartıyla sisteminizi bir oyun ve multimedia canavarına çeviriyor. Ses kartı testi ayrı bir test prosedürü gerektirdiğinden kartı test dışı bıraktık. Yalnızca DDR2 RAM destekleyen ASUS Rampage Formula, dışa dönük 6 adet SATA yuvası ve arkasında bulunan 6 adet USB yuvasıyla toplam 12 adet USB girişine, 1 adet PS/2 klavye girişine, 1 adet optik ve koaksiyel ses çıkışına ve yine arka tarafında 1 adet CMOS reset tuşuna sahip.

SONUÇ ► Oyun meraklılarının mutlaka göz önüne alması gereken, hem performansı hem de özellikleriyle göz kamaştıran bir anakart.

- Yüksek performans
- Etkili soğutma
- Oldukça zengin kutu içeriği

LCD TELEVİZYON
VESTEL PIRELLENCE 47785

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Vestel
BİLGİ İÇİN	444 41 23
WEB	www.vestel.com.tr
FİYAT	3.700 YTL + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Görüntü Alanı	47 inç
Maksimum çözünürlük	1.920 x 1.080
Tepki süresi	6,5 ms
Parlaklık	500 cd/m ²
Kontrast	8000:1
Ağırlık	40 kg

- + Çok sayıda giriş ve çıkış mevcut
- + Yüksek kontrast oranı
- + Uygun fiyat

Görüş açısı Vestel Pixellence 47785, 150 derecelik görüş açısıyla rahatça izlenebiliyor.

Büyük eğlence

47 inç ebatıyla Vestel Pixellence yalnızca büyük salonu olanların düşünebileceği bir ürün.

■ CRT'den Plazmaya ve LCD televizyona geçiş döneminde bir "büyüklük" rüzgarı esmekte. Daha büyük ekranda seyrettiğimiz filmlerin salonumuzda veya oturma odamızda bir sinema havası yarattığı bir gerçek. Üstelik 5.1 ve üstü ses sistemleriyle bu keyif daha da artıyor. Fakat televizyon ölçülerinin artması ile televizyonumuzu yerleştireceğimiz odanın büyüklüğü arasında bir ters orantı da oluşuyor. Çünkü boyutlar artmasına karşın odamız büyümüyor! Test Merkezi'mize konuk olan Vestel Pixellence 47785, tam olarak 47 inç boyutunda. Bu boyut, televizyona, şimdiye kadar Test Merkezi'mize gelen en büyük TV olma özelliğini kazandırdı.

Bu ay ürün inceleme sayfalarımızda yerli bir markanın ürününe ayın ürünü ödülünü vermek bizi ne kadar mutlu etti bilemezsiniz. Elimizden geldiğince yerli markalara destek vermekten ayrı bir keyif alıyoruz. Vestel'in 47 inçlik televizyonu ilk bakışta büyük ebatlarıyla etkileyici bir görünümün sunuyor. Ürünün kutusu dahi küçük bir odanın tek duvarını neredeyse kaplayacak genişlikte. Açıkçası Vestel'in televizyonu Test Merkezi'mize şıklık kattı.

KUTUDAN ÇIKARTTIKTAN SONRA

40 kg ağırlığındaki televizyonu yerleştirmeden önce koyacağınız sehpanın bu ağırlığı kaldıracağından emin olun ve televizyonu asla tek başınıza kaldırmayın. Aksi takdirde rahatlıkla bir kazaya yol açabilirsiniz çünkü 40 kg kaldırabilmeniz bile ürün geniş olduğundan hâkim olmanız zor olabilir. Ürünle gelen uzaktan kumanda sayesinde kolayca kullanabiliyorsunuz. Kumandayı kullanmak istemezseniz ürünün kontrol tuşları hemen sağ alt tarafında bulunuyor. Oldukça sade bir görünüme sahip televizyonun giriş çıkışları arka tarafında bulunuyor. Ürünün üzerinde 2 x scart, 1 adet HDMI, 1 adet D-Sub, S-VHS, S-Video ve ses girişleri bulunuyor. Özetle ürüne video kamerasından kablolu TV'ye, DVD okuyucudan bilgisayara kadar birçok harici görüntü kaynağına bağlayabilirsiniz. Ayrıca üzerinde bulunan kulaklık girişi sayesinde evdekileri rahatsız etmeden televizyonunuzu seyredebilirsiniz.

KULLANIRKEN

Vestel Pixellence 47785'i ilk açtığınızda size dil tercihiniz soruluyor. Tabii ki bu tercihler arasında Türkçe de var. Televizyon açıldıktan sonra kanal taraması yaparak tüm kanalları kısa sürede hafızaya alabiliyorsunuz. Tüm bu işlemler yaklaşık 5 dakika alıyor ve televizyonunuz kullanıma hazır hale geliyor. Vestel'in üzerinde bulunan 8 watt gücündeki 2 adet hoparlör, televizyon seyrederken size harici bir ses sistemi kullanma ihtiyacı hissettirmiyor. Çevresel Dolby ses sistemini destekleyen ürün görüş açısı olarak 170 derece sunarken testlerimizde 140 dereceden sonra renklerde bir bozulma tespit ettik. Fakat bu bozulma 150 dereceye kadar bir rahatsızlık vermiyor.

OYUNLARIN İÇİNDESİNİZ

100 program hafızası bulunan Vestel'in üzerinde, diğer televizyonlarda olduğu gibi zaman ayarlı kapanma, yayın bittiğinde otomatik kapanma ve teleteks özellikleri var. Ürünün en dikkat çekici özelliklerinden bir diğeri ise bir çocuk kilidine sahip olması. Bazı ürünlerde bulunmayan bu özellik sayesinde çocuklarınızın televizyon izleme sürelerini kısıtlayabilirsiniz. Çocuk demişken 6,5 ms tepki süresine sahip üründe oyun oynamak hatta bir Nintendo Wii bağlayıp tenis maçı yapmak oldukça keyifli. Yalnız böyle büyük bir televizyonu yerleştirmek için bir oturma odasından daha çok salonu tercih etmelisiniz. Aksi takdirde ürünün tadını çıkartmanız zor.

Ayrıca televizyonun çalışırken 250 - 300 watt aralığında güç tüketeceğini de hesaba katmalısınız. Vestel'de 32 inç ve üstü televizyonlarda kurulum ve montaj yetkili servisler tarafından yapılıyor ve Vestel tüm ürünlerine 3 yıl garanti hizmeti de sunuyor. Uygun fiyatıyla dikkati çeken televizyon, eğer evinizde kullanabilecek yeriniz varsa tercih edebileceğiniz bir ürün.

SONUÇ ► Vestel Pixellence 47785, uygun fiyatı ve görüntü kalitesiyle dikkati çeken bir televizyon. Tabii evinizde bu kadar büyük bir televizyonu yerleştirecek yeterli boşluğa sahipseniz. →

MP3 ÇALAR	DİZÜSTÜ İSTASYONU	ANAKART
ZEN STONE PLUS	BOOLEX SN925	JETWAY 945GMC2S-A2-6CH
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA: Multimedya BİLGİ İÇİN: (212) 479 46 46 WEB: www.tr.creative.com FİYAT: 55 \$ + KDV	FİRMA: Sönmez AGB BİLGİ İÇİN: (216) 576 50 56 WEB: www.sonmezagb.com FİYAT: 74 YTL + KDV	FİRMA: Akora Tek. BİLGİ İÇİN: (212) 315 49 00 WEB: www.akora.com.tr FİYAT: 53 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Kapasite: 2 GB Arabirim/Pil: USB 2.0/Li-Ion Desteklediği biçimler: WMA, MP3, WAV Boyut: 55,6 x 35,4 x 12,8 mm Ağırlık: 24 g Diğer: Radyo, hoparlör	USB yuvası: 5 adet Kart yuvaları: SM/XD/CF/MD/SD/MMC/MS/PRO/MG Güç kaynağı: Harici adaptör Eğilme açısı: 40 derece Boyut: 260 x 215 x 178 mm Ağırlık: 1.257 g	Form faktör: Micro ATX Yonga seti: Intel 945 GC İşlemci yuvası: LGA 775 FSB hızı: 1.333 MHz Bellek yuvası: 2 x DDR2 Yuva sayısı: 1 x PCI-E16X, 2 x PCI

BU KEZ HOPARLÖRLÜ: Daha önce Eylül sayımızda Test Merkezi' mize konuk ettiğimiz Zen Stone, bu kez hoparlörlü sürümüyle kapımızı çaldı. Creative'in iPod Shuffle'a cevabı olan Zen Stone, yuvarlak hatlarıyla dikkat çekiyor. Elinize aldığınızda yuvarlak ve parlak bir taşı andıran müzik çaların bu kez pembe renkli sürümü elimize geçti. Tasarımında bir fark bulunmayan cihazın arka kısmında küçük bir hoparlör yer alıyor. Zengin bir aparat listesine sahip olan ürün, klipsli taşıma kabı, kol bandı gibi aksesuarları da bulunuyor. Yalnızca 21 g ağırlığında olan cihazda, Plus sürümünden farklı olarak bir LCD ekran yer almıyor. Tüm kontroller yuvarlak bir tuş takımı ve üstünde bulunan bir tuş ile gerçekleştiriliyor. Bu sürümde önceki sürümde rastladığımız müzik dinlerken menünün yavaşlaması sorunu, bir güncellemeyle çözülmüş. Zen Stone yalnızca USB üzerinden şarj oluyor. Cihazdaki mini hoparlör, tahmin ettiğinizden daha yüksek bir performans gösteriyor. Hatta sonuna kadar açtığınızda evinizin her yerinden duyulabilecek kadar güçlü bir ses veriyor. Genel olarak Creative ürünlerinde bulunan kaliteli ses performansı bu üründe de mevcut.

SONUÇ ► Estetik tasarımı ve yüksek ses performansını güçlü hoparlörüyle birleştiren, taşınması ve kullanması son derece kolay bir ürün.

- Güçlü hoparlör
- Yüksek taşınabilirlik
- Yüksek ses kalitesi

RAHAT ÇALIŞIN: Bir dizüstü bilgisayara sahip olmanın en keyifli yanı tabii ki taşınabilir olmasıdır. Fakat iş ofiste çalışmaya geldiğinde durum biraz daha farklı olabilir. Çünkü genellikle dizüstü bilgisayarların klavyeleri dardır ve nümerik klavye içermez. Üstelik çalışırken yanlışlıkla touchpad'e dokunma olasılığınız yüksektir. Bunun yanında 3 veya 4 adet USB girişi size yetmez ya da tek kart tipini destekleyen girişi yüzünden esnek çalışma imkânı bulamayabilirsiniz. Üstelik dizüstü ekranı ideal açıda olmadığından, genelde dik oturmak yerine masanın altına doğru kayılmak zorunda kalırsınız. İşte bir dizüstü istasyonu bu sorunlarınızın tamamını çözüyor. Boolex SN 925, tamamen bu iş için tasarlanmış. Bilek desteği veren yapısıyla doğrudan dizüstü klavyesi üzerinden çalışabildiğiniz gibi cihazınıza harici bir klavye ve fare de bağlayabilirsiniz. 5 adet USB girişi sayesinde birçok aparatı kullanabildiğiniz ürün, esnekliği sayesinde monitöre doğru bakış açısını yakalamanıza da yardımcı oluyor. Dizüstü istasyonu çalışmak için gereken gücü harici bir adaptörden alıyor. Ürünün üzerinde bulunan çoklu kart girişleriyle beraber Boolex birçok eksikliğinizi tamamlıyor.

SONUÇ ► Dizüstü bilgisayarınızın eksiklerini kapatarak daha verimli çalışmanızı sağlayacak bir aparat.

- Kolay kurulum
- USB ve kart yuvaları
- Esnek tasarım

KÜÇÜK PC'LER İÇİN: Test Merkezi'mize ilk defa konuk ettiğimiz Jetway markası, micro ATX kasalar için tasarlanmış, küçük bir anakartı ile sayfalarımıza konuk oldu. Küçük olduğu için sunduğu olanaklar da kısıtlı olan kart, 1 adet 16X PCI-E yuvasıyla harici bir ekran kartı desteği vererek yüksek bir performans alabilmenize olanak sağlıyor. Toplam 4 GB'a kadar 667 MHz DDR2 RAM desteği veren anakart, bu sayede evinize minik bir multimedya PC toplamak istediğinizde oyun oynayabilme imkanı da tanıyor. Lakin kartın üzerinde bulunan RealTek ALC662-GR AC,97 ses yongası yalnızca altı kanallı ses desteği veriyor. Jetway 945GM C2S-A2-6CH'in arka tarafında bulunan 1 adet VGA çıkışı ve 4 adet USB çıkışı dikkat çekiyor. USB yuva sayısı ana kart üzerinden 8 adede kadar çıkartılabiliyor. Karta yalnızca SATA disklerle sistem kurulabiliyor. Bu yüzden eski disklerinizi bu kart üzerinde değerlendirebileceğiniz ümidini aklınızdan çıkartmalısınız. Kartın üzerinde HDMI çıkışı bulunmaması kartın multimedya PC yerine daha çok küçük bir kasada toplanacak bir iş makinesi olarak da kullanılacağı anlamını taşıyor. Anakart, uygun fiyatıyla da dikkat çekiyor.

SONUÇ ► Minik bir iş yada öğrenci PC'si toplamak isteyenler için temel tüm bileşenleri içeren bir anakart.

- PCI-E 16x yuvası
- Yüksek FSB desteği
- Uygun fiyat

HEPSİ BİRARADA YAZICI	GPS	GÜÇ KAYNAĞI
EPSON STYLUS PHOTO RX685 	MIO C720 	SILENCER 750 EPS12V
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA Epson BİLGİ İÇİN (212) 336 03 03 WEB www.epson.com.tr FİYAT 166 Euro + KDV	FİRMA Albim BİLGİ İÇİN (216) 469 23 00 WEB www.albim.com FİYAT 799 \$ + KDV	FİRMA Akortek BİLGİ İÇİN (212) 210 97 99 WEB www.akortek.com FİYAT 179 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Baskı teknolojisi Mürekkep püskürtmeli Baskı hızı 40 ppm S-B / Renkli Baskı çözünürlüğü 5.760 x 1.440 dpi Bağlantı USB 2.0 Çift taraflı baskı Manuel Boyut 446 x 432 x 237 mm	İşlemci ve bellek 400 MHz Samsung 64 MB İşletim sistemi ve ekran Win CE Net 5.0, 4,3 inç Arabirim Mini USB, SD/MMC kart Pil ömrü 4,5 saat Boyutlar ve ağırlık 19 x 126 x 81 mm, 190g Diğer Bluetooth	Form faktör ATX 24 pin Maksimum güç 750 watt Soketler 1 x 24 pin, 1 x 8 pin, 2 x 6+2 pin PCI-E, 2 X 6 PCI-E, 6 X SATA, 8 X Molex, 1 X Mini Gürültü oranı 27 dbA Fan 1 X 8 cm

ÇOK İŞLEVLİ: Epson öyle bir ürün ortaya koymuş ki, özellikle fotoğrafla uğraşıyorsanız, tek ürün üzerinde birçok çözümü bir arada bulabilirsiniz. Hatta evinize amatör bir fotoğraf stüdyosu oluşturmak istiyorsanız ürünün özellikleri sizi oldukça cezbedebilir. Epson, birçok işi yapabilmesine karşın derlitolu bir görünüme sahip. 1.200 x 1.200 dpi çözünürlüğe kadar tarama yapabilen ve fotokopi çekebilen ürün farklı bir tasarıma sahip. Üzerinde bulunan USB girişi sayesinde fotoğraflarınızı doğrudan bastırabileceğiniz yazıcı, aynı zamanda 6,3 inçlik ekranıyla fotoğraflarınızı düzenlemenize de izin veriyor. Dilerseniz ürünün ön kısmında bulunan çoklu kart yuvalarıyla fotoğraflarınızı buradan da bastırabilirsiniz. 12 saniyede 10 x 15 boyutlarında bir fotoğraf çıkışı alabileceğiniz yazıcı, siyah beyaz bir dokümanı, ısınma süresi dahil, 24, 25 ve renkli bir dokümanı ise 37, 72 saniyede basabiliyor. 37 dbA gürültü seviyesiyle sessiz bir ortamda kulaklarınızı tırmalayabilecek yazıcının ilgi çeken başka bir özelliği ise CD üzerine baskı alabilmesi. Tabii ki bunun için yazılabilir bir medyaya sahip olmalısınız. Bu yazıcıyla fotoğraf için ihtiyacınız olan her şeyi yapabilirsiniz.

SONUÇ ► Fotoğraf meraklılarının kesinlikle ilgisini çekecek, yüksek baskı kalitesi ve CD üzerine baskı alabilmesiyle öne çıkan bir ürün.

- Baskı kalitesi
- CD üzerine baskılama
- USB ve çoklu kart girişi

KAYBOLMAK YOK: Gittikçe daha makul rakamlara inen GPS fiyatları, bu kullanışlı aletlerin yaygınlaşmasına yardımcı oluyor. Mio C720 modeli, 4,3 inçlik ekranıyla kullanıcıya büyük bir görüş alanı sağlıyor. Ürünün en ilgi çeken yanı, size yolunu göstermesinin yanı sıra fotoğraf çekebilmesi. Çektiğiniz bir fotoğrafa atayabileceğiniz koordinatlar sayesinde o yere tek tıklamayla gidebilir ya da başka birisine gösterirken Google Earth gibi bir program yardımıyla tam yeri de işaretleyebilirsiniz. Bu sayede ürüne notlar ekleyerek tamamen kişiselleştirebilirsiniz. Sizi hem arayüz hem ses aracılığıyla Türkçe olarak yönlendiren ürün, tam 35 ülkenin haritasını belleğinde barındırıyor. Üründe araç dışında yaya ve bisiklet modları da yer alıyor. Kart girişi sayesinde resim ve video da yükleyebileceğiniz GPS'i dilerseniz kulaklıkla da kullanabilirsiniz. Bluetooth özelliğine sahip bir cep telefonunuz varsa, ellerinizi kullanmadan görüşme imkanı da sunan cihazın kutusundan bir GPS'le birlikte kullanmak için neredeyse aklınıza gelen tüm aksesuarlar da çıkıyor. Ürünü kullanırken ne sokak bilgisinde ne de yönlendirme de herhangi bir sorun yaşamadık.

SONUÇ ► Oldukça zengin harita içeriğini eğlence ve diğer özellikleriyle birleştirerek kullanıcının hizmetine sunan bir GPS.

- Fotoğraf çekebiliyor
- Bluetooth özelliği
- Türkçe arayüz ve ses

KASANIZDAKI GÜÇ: Bilgisayarlarımızı oluşturan bileşenlerin önem sırasında güç kaynağı listenin başında yer alan donanım parçalarındandır. Aynı zamanda bilgisayarınızdaki gürültü kaynaklarından da biri olan güç kaynağı, Silencer ile bu özelliğini yitiriyor. Silencer, sağladığı güç itibarıyla büyük ebatlı bir parça ve bu yüzden büyük bir kasa gerektiriyor. Fakat ürün kapladığı alanın hakkını veriyor. Genelde güç kaynaklarında 36 dbA ve üstü olan gürültü oranı bu üründen 27 dbA'ya kadar düşmüş. Böylelikle standartların altında bir gürültü oranına erişilmiş. 750 w'lık bir güç söz konusu olduğundan, bu ürünün oyuncuların dikkatini çekeceği kesin. Ürünün üzerinde bulunan 6+2 pinlik bağlantılar, ATX'in bu bağlantıdan iki tane isteyen 3870 X2 gibi üst seviye kartlarını çalıştırmak için ideal. Bunun yanında ürünün üzerinde bulunan kablo sayısı, daha birçok bileşeni rahatlıkla çalıştırmak üzere konuşlandırılmış. Kablolama malesef modüler değil. Tabii ki bu ürünle rahatlıkla SLI veya Crossfire sistemleri kullanabilirsiniz. Eğer güçlü sistemler kurmaya meraklıysanız ve sessiz bir sisteme sahip olmak istiyorsanız, Silencer 750 EPS12V dikkatinizi çekebilecek bir güç kaynağı.

SONUÇ ► Kasasında güçlü bir sistem toplamak isteyenler için tasarlanmış, sessiz çalışan yüksek performanslı bir güç kaynağı.

- Kararlı çalışma
- Çoklu GPU desteği
- Sessiz performans

DİJİTAL SLR FOTOĞRAF MAKİNESİ
SAMSUNG GX-10

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Kont
BİLGİ İÇİN	(216) 492 62 99
WEB	www.kont.com.tr
FİYAT	999 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Algılayıcı	10.75 megapiksel
Çözünürlük	3.872 X 2.592
Objektif	Schneider-Kreuznach 18-55mm F3.5-5.6
Pil ve bellek	Şarj edilebilir Li-Ion, SD/MMC
Boyutlar	142 x 101 x 71.5 mm
Ağırlık	710 g

- + Başarılı fiyat/performans
- + Toz önleme sistemi
- + Etkin görüntü sabitleyici

Siz yine de titretmeyin Makine üzerindeki titreme önleyici görüntü sabitleme sistemi takdire şayan.

Detaylarda boğulun

Gelişmiş özellikleriyle yarı profesyonel işlere imza atabileceğiniz üstelik bütçenizi sarsmayacak bir DSLR makine.

■ Dijital Single Lens Reflex ya da kısaca DSLR makinelerin lüks olduğu dönemler geride kaldı. Artık giriş seviyesi bir DSLR ile üst seviye bir kompakt makineyi neredeyse aynı fiyata satın alıyoruz. Dolayısıyla seçimlerimizde fiyat kadar ihtiyaçlar ve kullanım amaçları da öne çıkıyor. DSLR makineleri cebinize sığdıramazsınız evet. Fakat giriş seviyesi bir DSLR makineyle bile kompakt makinelere nazaran çok daha iyi sonuçlara imza atabilirsiniz.

DSLR VE KOMPAKT MAKİNE FARKI

Burda altını çizmek gereken konu DSLR'ların sadece "daha iyi çektiği" değil. İnsan faktörünün DSLR yapıdaki bir makineyle çok daha fazla kadraja giriyor olması. Çekilmek istenen sahnede bir DSLR makineyle fotoğrafı çekecek kişinin sahneye katabileceği o kadar çok şey var ki. Teknik parametrelerin sayısı ve değişkenliği DSLR makineleri siz nereye isterseniz oraya giden bir yarış atı haline getiriyor. Tabii fotoğrafçılık konusunda bilgili olmak zorunda değilsiniz. Bu durumda tam otomatik modda çekeceğiniz fotoğraflarla DSLR'ınız size tıpkı bir kompakt makine gibi hizmet edebilir.

SAMSUNG GX-10'UN ÖZELLİKLERİ

10.2 megapiksellek etkin çözünürlüğüyle Samsung GX-10'u benzerlerinden ayıran özelliklerin başında beraberindeki 18-55 mm'lik kaliteli objektif geliyor (F3.5-5.6). Genel kullanımındaki başarısı ve çok yönlü yapısıyla bu objektif hem geniş açı hem de yakın çekimlerde çok işinize yarayacak. Tabii bayonetin Pentax uyumlu olması sayesinde KA, KAF, KAF2 yapıdaki lensleri de sorunsuzca kullanabileceğinizi belirtelim. Makedeki bir diğer hoş özellik RAW çekim için sizi menülerde dolaştırmak yerine, bu işe ayrılan bir düğmenin olması. RAW biçiminde çektiğiniz fotoğraflarla GX-10'un dahili imaj işleme yapısını devre dışı bırakarak, ayrı bir yazılımla PC'de çok daha geniş olanaklarla bu işlemi gerçekleştirebilirsiniz.

GX-10'daki bir diğer öne çıkan özellik de pratikte çok başarılı olan görüntü sabitleme (OPS-Optical Picture Stabilization) teknolojisi. OPS basit bir yazı-

lım oyunu değil, ciddi bir donanım altyapısı üzerine kurulmuş fark yaratan bir sistem. Bu sistem, eliniz titredikçe CCD'yi hareketin tersi yönüne kaydıran bilyalar ve pozisyon algılayıcılarından oluşuyor. Bu sistemi LCD ekranın hemen altındaki minik bir manivelayla devre dışı bırakabiliyorsunuz.

TOZLARA DÜŞMAN DSLR

Titiz fotoğrafçıların en sevmediği şey, özellikle objektif değiştirirken makine içine yerleşen toz zerrecileridir. Samsung GX-10 bu konuda üç aşamalı bir hassasiyet ortaya koyuyor. Herşeyden önce gövde toz geçirmeyecek şekilde üretildiği için objektif değiştirme işlemi dışında makine içine toz girmesi mümkün değil. Ek olarak CCD üzerindeki özel bir kaplama toz zerreciklerinin CCD üzerine yapışmasına engel oluyor. Bu konudaki üçüncü ve en etkileyici özellikse CCD'nin makine her açıldığında otomatik ya da sizin istediğinize bağlı olarak çok hızlı bir şekilde titreşerek adeta "silkinmesi". Bu silkinme sırasında CCD üzerinde olması muhtemel tozlar CCD'nin alt kısmındaki küçük bir toz tütucu tarafından toplanıyor.

AYDINLIK VİZÖR

Cam penta prizma yapısı sayesinde vizörde %95'lik parlak bir görüş alanı sunan Samsung GX-10'un çekeceği görüntüyü vizör dışında LCD ekranda görmek için biraz dolaylı da olsa bir yol bulunuyor. Gerçek zamanlı olmayan bu öngörüm seçeneğinde açma kapama düğmesinin yanındaki bir konumu kullandığınızda makine size mevcut ayarlarla çekilecek kareyi çekip (bellek kartına kaydetmeden) gösteriyor. Bu kareyi isterseniz LCD'de görmek yerine vizörde de görebilirsiniz. Çekim modlarının sayısı ve kullanışlılığı açısından rakiplerinin çok ilerisinde olan Samsung GX-10'a yeni çıkan 1.2 firmware'i ile kullanım kolaylığını artıran özellikler eklenmiş.

SONUÇ ► Zengin donanım özellikleri, başarılı renk tonlaması, yüksek çözünürlük ve kullanıcı dostu menü/tuş sistemine ek olarak güven veren hava şartlarına dayanıklı sağlam gövdesi. Tüm bu özellikleri alt alta koyduğumuzda, alkışlar Samsung GX-10'a. →

CEP TELEFONU	LCD MONİTÖR	MP4 OYNATICI
NOKIA N82 	SAMSUNG 920 LM 	OGATECH OG-068
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA Nokia BİLGİ İÇİN (212) 337 17 17 WEB www.nokia.com.tr FİYAT 469 Euro + KDV	FİRMA Samsung BİLGİ İÇİN Koyuncu, Kont (216) 528 88 88 WEB www.koyuncu.com.tr FİYAT 276 \$ + KDV	FİRMA Bingör Dış Tic. BİLGİ İÇİN (212) 520 56 50 WEB www.ogatech.com.tr FİYAT 149 YTL + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Ekran 2,4 inç, 240 x 320 piksel, 16,7 milyon renk TFT LCD Bellek 128 MB RAM Frekans bandı 900 / 850 / 1.800 / 1.900 MHZ Boyut ve ağırlık 112 x 50 x 17 mm; 114 g Kamera 5 MP Diğer WAP, MP3, Video, Bluetooth, 3G	Ekran LCD TFT Görüntü alanı 19 inç Maksimum çözünürlük 1.280 x 1.024 Tepki süresi 5 ms Parlaklık 300 cd/m ² Kontrast 1000:1 ms	Kapasite 2 GB Arabirim / Pil USB 2.0/Li-Ion Desteklediği biçimler MP3/4, WMA, WMV,ASF, WAV Boyut 12 x 48 x 92 mm Ağırlık 67 g Diğer Kulaklık, USB kablo, şarj adaptörü, hoparlör

EĞLENCELİ TELEFON: Dünyanın önde gelen cep telefonu üreticilerinden olan Nokia, N82 modelinde eğlenceyi ve işlevliliği bir arada sunuyor. İlk bakışta göze oldukça kalın görünen ve bu yüzden de ağır olduğunu düşündüğünüz N82, aslında yalnızca 114 g. Bu hafifliğin nedeni hiç şüphesiz üründe kullanılan malzemenin plastik olması. Fakat bu aynı zamanda ürünün darbelere karşı dayanıklılığını düşüren bir etken. Kalınlığın nedeni ise cep telefonunun üzerinde bulunan Carl Zeiss lens ve Xenon flaşla donatılmış fotoğraf çekebilme yeteneği. Bu cep telefonu yanınızdayken bir fotoğraf makinesine kolay kolay ihtiyaç duymayacaksınız. Üstelik gece çekimlerindeki kısır döngü de büyük oranda aşılmış. 2 GB'lık micro SD kart ile satılan N82, bellek sorununuzu da ortadan kaldırıyor. Ürünün öne çıkan ikinci özelliği ise GPS. Testlerimizde bu özelliğin başarılı olduğunu gördük. Lakin sesli yönlendirme hizmeti ve fazladan haritaları Nokia'nın sitesinden satın almanız gerekiyor. Symbian işletim sistemi kullanan telefon maalesef bir mini ofis görevini göremiyor. Fakat telefonun WAP, e-posta ve Bluetooth özellikleri bu eksikliği birazda olsa kapatıyor.

SONUÇ ► Kaliteli fotoğraf çekimi ve GPS özelliğiyle öne çıkan N82, sahip olduğu özelliklerle kullanıcıların ilgisini çekebilir.

- Ses kalitesi
- Fotoğraf kalitesi
- GPS özelliği

HOPARLÖRLÜ: Bütün gün gözümüzün önünde olan monitör, göz sağlığımız açısından en önem vermemiz gereken parçaların başında geliyor. Samsung, 920 LM modelinde geniş bir çalışma alanı sunmanın yanında, eğlenceyi de işin içine katmış. Samsung 920 LM, Samsung'un alıştırdığımız parlak siyah renkli ürünlerinden değil. Monitör tamamen gri bir çerçeveye sahip. Klasik geniş bir monitörün avantajını ortaya sunan monitör, birden fazla dokümanla rahatça çalışmanıza olanak tanıyor. Ürünün hemen alt tarafında yer alan 2 adet 1 watt gücündeki hoparlörler, tatmin edici bir performansla sahip. Ürünün arka tarafında bulunan 1 adet D-Sub ve 1 adet DVI-D girişi sayesinde, ister anakartınızdan isterseniz de harici bir ekran kartından görüntü alabiliyorsunuz. 5 ms tepki süresiyle oyuncuların da ilgisini çekebilecek monitör, 16,7 milyon renk destekliyor. Yatayda ve dikeyde 160 derece görüntü açısına sahip olan cihaz, film seyredirken veya fotoğraf görüntülerken de iyi bir performans sergiliyor. Eğer daha geniş bir çalışma alanı arıyorsanız ve aynı zamanda film seyretmekten keyif alacağınız bir ürün istiyorsanız, Samsung'un monitörünü satın almayı düşünebilirsiniz.

SONUÇ ► Samsung 920 LM, geniş çalışma alanı ile çalışanlardan öğrencilere kadar rahatlıkla önerebileceğimiz bir monitör.

- Düşük tepki süresi
- Hoparlörlü
- Esnek olmayan ayak

MOBİL EĞLENCE: Ogatech'in piyasaya yeni çıkan MP4 oynatıcılarından OG 068, metalik bir tasarıma sahip. 2,4 inç 260K renk destekleyen LCD ekranı 320 x 240 çözünürlüğü ile yolculuk sırasında rahatlıkla film izlemenize ya da fotoğraf görüntülemenize izin veriyor. Kaliteli olmasına karşın tabii ki bu kadar küçük bir ekrandan geniş bir bakış açısı beklemeniz doğru olmaz. Hatta ekranı biraz parlak bulduk. Ürünün 2 GB belleği, yan tarafında bulunan SD kart girişiyle artırılabilir. Cihazın farklı menü düzenine bir kez alıştıktan sonra, rahatlıkla kullanabiliyorsunuz. Ses kaydı yapabileceğiniz cihazda FM radyo da var. Radyo, 20 kanal kaydedebilir. Üründe önceden belirlenmiş yedi ve kullanıcı için ayrılmış beş kanallı ekolayzır ayarları yer alıyor. Ses kalitesinden memnun kaldığımızı belirtmeliyiz. Ancak beraberinde gelen kulaklık yerine, daha yüksek kalitede ve yalıtımı daha yüksek bir kulaklık kullanmayı tercih edebilirsiniz. Cihazı USB kablosunun yanı sıra beraberinde gelen adaptörü sayesinde elektrik prizinden de şarj edebilirsiniz. Bu sayede şarjınız azaldığında bir bilgisayar aramak yerine elektrik prizini kullanarak OG 068'e rahatlıkla şarj edebilirsiniz.

SONUÇ ► Kaliteli ekranı ve ses kalitesiyle ön plana çıkan kullanması kolay, keyifli bir MP4 oynatıcı.

- Genişletilebilir bellek
- Priz adaptörü
- Ses kalitesi

YAZICI	KONFERANS SİSTEMİ	LCD TELEVİZYON
HP CP1215	POLYCOM SOUNDSTATION 2	AIDATA LC1913
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA: HP BİLGİ İÇİN: (212) 244 79 79 WEB: www.hp.com.tr FİYAT: 264 \$ + KDV	FİRMA: Servus BİLGİ İÇİN: (212) 319 36 52 WEB: www.servus.com.tr FİYAT: 699 \$ + KDV	FİRMA: Aidata BİLGİ İÇİN: (212) 331 15 00 WEB: www.aidata.com.tr FİYAT: 853 YTL + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Baskı teknolojisi: Lazer Baskı hızı: 8/12 ppm S-B / Renkli Baskı çözünürlüğü: 600 x 600 dpi Bağlantı: USB 2.0 Çift taraflı baskı: Manuel Boyut: 399 x 453 x 254 mm	Kapsama alanı: 3 m Ses çıkışı: 3 x mikrofon, 1 x hoparlör Güç kaynağı: Harici adaptör Kablo uzunluğu: Ethernet kablosuyla sınırlı Kapsama alanı: 360 derece LCD ekran: Var	Görüntü alanı: 19 inç Maksimum çözünürlük: 1.440 x 900 Tepki süresi: 5 ms Parlaklık: 300 cd/m ² Kontrast: 700:1 Ses çıkışı: 2 x 3 watt

UYGUN FİYATLI: HP'nin CP1215 ürünü ilk bakışta büyük ebatlarıyla göze çarpıyor. Çalışma masanızın üstünde büyük bir yer kaplayacak olan yazıcı için ayrı bir yer bulunması gerektiği çok açık. Beyaz rengi ile tipik bir HP tasarımına sahip olan cihaz, HP'nin Türkçe arayüzüne sahip yazılımı sayesinde kullanıcıyı adım adım yönlendirerek kolayca kuruluyor. Dört ayrı renk toner kartuşuna sahip olan ürün, yazılımı sayesinde kartuşların kapasitelerini dilediğiniz zaman kontrol etmenize ve kartuş tükenmeden müdahale edebilmenize imkan tanıyor. Yazılım yönünden oldukça başarılı olan yazıcı, düşük baskı hızıyla ev ve küçük ofis kullanımı için tasarlanmış. Ürünü kurduktan sonra bir süre kâğıt sıkışması sorunuyla uğraştık. Fakat sorunu hallettikten sonra HP, testlerimiz esnasında bize bir sorun yaşatmadı. Bilgisayarınıza USB 2.0 arabiriminden bağlanan yazıcınının 150 yapraklık kâğıt haznesi var. İlk baskı hızı siyah-beyaz dokümanda 24,25 ve renklide 37,72 saniye olarak kayıtlarımıza geçti. 16 MB belleğe sahip ürün ayrıca 17,5 kg ağırlığıyla benzerlerine nazaran daha ağır kalıyor. Ayrıca çalışırken oldukça ses çıkartıyor. Ürünle beraber bir USB kablosu da geliyor.

SONUÇ ► Baskı hızıyla ev ve küçük ofis kullanımı için ideal bir yazıcı olan HP CP1215, benzerlerinin gerisinde kalıyor.

- Baskı kalitesi
- Büyük ve ağır
- Sesli çalışıyor

TOPLANTILAR İÇİN: Konferans sistemleri günümüzde oldukça popüler olan ve konuşma ücreti kadar zamandan da tasarruf sağlayan bir çözüm. Tıp alanından ticari görüşmelere, güvenlik toplantılarından özel görüşmelere kadar birçok alanda kullanılan konferans sistemleri için ideal bir çözüm bulmak önemli. Yalnızca bu alanda uzmanlaşan Servus firmasının Test Merkezi'mize sağladığı Soundstation 2, görüntü olmadan, telefon hattı üzerinden görüşmeyi sağlayan bir sistem. Küçük ve orta ölçekli toplantı salonları için ideal olan ürün, çift taraflı (full duplex) görüşme olanağı sunduğu için, katılımcılara özgürce tartışma ortamı sağlıyor. Üç tarafında bulunan mikrofonları sayesinde 360 derece kapsama alanına sahip olan cihazı kullanmak oldukça kolay. LCD ekranı sayesinde bir telefon gibi kullanarak numaralarını kaydedebilir ve kolayca arayabilirsiniz. Oldukça güçlü bir hoparlöre sahip olan ürünün üzerinde, gerektiğinde mikrofonu kapayabileceğiniz bir tuş bulunmakta. Polycom Soundstation 2'ye malesef harici mikrofonlar bağlanarak kapsama alanı daha da genişletilemiyor. Testlerimizde cihazın kapsama alanından ve ses kalitesinden oldukça memnun kaldık.

SONUÇ ► Toplantı odalarında konferans görüşme yapmak isteyenlerin gönül rahatlığıyla tercih edebileceği kaliteli bir ürün.

- Kolay kurulum
- Mikrofon kapsama mesafesi
- Ses kalitesi

KÜÇÜK LCD: Bu sıralar süregelen büyük LCD ekran furçası, büyük ekranların tüm evlere ve oturma odalarına uygun olmadığını size unutturmasın. Eğer televizyon odanız küçükse, büyük bir televizyon almak size keyif yerine eziyet verebilir. Fakat bu durum hala eski CRT televizyonunuza mahkum olduğunuz anlamına da gelmiyor. Aidata'nın 19 inçlik televizyonu işte tam küçük odalar veya bürolar için ideal bir çözüm sunuyor. Taşınması oldukça kolay olan ürün, aynı zamanda D-Sub girişi sayesinde bilgisayar monitörü olarak da kullanılabilir. 160 derece görüş açısına sahip olan televizyon üzerinde bulunan iki adet 3 watt gücündeki hoparlörleri ile iyi bir performans gösteriyor. 5 ms tepki süresi ve 700:1 kontrast oranıyla ön plana çıkan ürün, artık LCD televizyonlarda bir standart haline gelen çocuk kilidine de sahip. 200 program hafızası bulunan televizyonu dilerseñiz etrafınızdakileri rahatsız etmemek için kulaklık ile de izleyebilirsiniz. Akşamları neredeyse yatıncaya kadar açık bulunan televizyonların elektrik faturamıza bulunduğu büyük katkı göz önüne alındığında, Aidata LC 1913, 60 watt güç tüketimiyle standartların içerisinde kalıyor.

SONUÇ ► Evinizde televizyon seyretmenin yanında monitör olarak da kullanabileceğiniz, tasarımıyla ön plana çıkan bir televizyon.

- Kontrast oranı
- Estetik tasarım
- Renk derinliği

PC KASASI	LCD MONİTÖR	ANAKART
THERMALTAKE VG8000BNS 	LG L26WH 	GIGABYTE GA-EP35-DS3P
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA Vektron BİLGİ İÇİN (212) 211 80 65 WEB www.veptron.com.tr FİYAT 92 \$ + KDV	FİRMA LG BİLGİ İÇİN Boğaziçi Blig. (212) 331 10 00 WEB www.bogazici.com.tr FİYAT Belli değil	FİRMA Kont, Arena, E-Sistem BİLGİ İÇİN (216) 499 62 99 WEB www.gigabyte.com.tr FİYAT 158 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Renk Siyah Genişleme yuvaları 2 x 3,5, 4 x 5,25, 4x HD 3,5 Çoklu portlar 2 x USB 2.0, ses ve mikrofon Güç kaynağı 400 watt Boyut 415 x 190 x 480 mm Ağırlık 4,70 kg	Ekran LCD TFT Görüntü alanı 24 inç Maksimum çözünürlük 1.920 x 1.200 Tepki süresi 5 ms Parlaklık 400 cd/m ² Kontrast 2000:1 ms	Form faktör ATX Yonga seti P35 İşlemci yuvası LGA 775 FSB hızı 1.600 MHz (O.C.) Bellek yuvası 4 x DDR2 Yuva sayısı 2 x PCI-E16X, 3 x PCI X1, 2 x PCI

GENİŞ KASA: Test Merkezi'mize konuk olan Thermaltake VG8000 BNS, özellikle soğutma konusunda adını duyurmuş olan markanın adına yakışır bir ürün. Kasanın arkasında bulunan 1.300 rpm dönüş hızına sahip 120 mm'lik fan ve ön tarafında yine 120'lik bir fan için tasarlanmış fan yuvasıyla, hava dolaşımı için ideal bir ürün ortaya konmuş. Fanlar 17 dB'lık gürültü üretiyor. Kasanın yan tarafında bulunan hava tüneli ise bu soğutma sistemini tamamlayan son parça olmuş. Ürünün gerek 5,25 gerekse 3,5'lik genişleme yuvaları ise mandallı bir sisteme sahip. Bu sayede DVD, disket sürücü ya da sabit disk gibi bileşenleri takıp çıkartırken, vida kullanmanıza gerek kalmıyor. Mandalların tutma kısmı plastikten yapıldığı için darbe anında kırılabilir. Güvenlik açısından her PC kasasında bulunan klasik asma kilit yuvası bu kasada da var. Kasanın yan tarafında bir bar bulunmaması ise dış darbelerle karşı kasanın açık olmasına neden oluyor. Şık bir tasarıma sahip olan kasa, 4,70 kg ağırlığıyla kolayca taşınabiliyor. 400 watt gücündeki Thermaltake güç kaynağı ise, güçlü bir sistem için yeterli olmasa da, PC'nizin bileşenlerini çalıştırmak için yeterli performans sağlıyor.

SONUÇ ► Vida gerektirmeyen pratik montaj olanağı ve etkili hava dolaşımı sağlayan yapıyla başarılı bir PC kasası.

- 400 watt güç kaynağı
- Kolay montaj
- Etkili soğutma

MASANIZDA BİR DEV: Televizyonlarla monitörler boyut olarak gün geçtikçe daha da büyüyor. Bir zamanlar 19 inç bile büyük gelirken şimdilerde 22 inçler standart halini aldı. Tabii ki bu ilerlemeyi yakından takip edenler ise oyuncular ve grafik sanatçıları. LG'nin L26 WH modeli, 24 inç büyüklüğüyle kullanıcılara birçok alternatif sunuyor. Büyük olması daha çok çalışma alanı anlamına gelirken, diğer taraftan oyunları artık içindeymişçesine oynayabiliyorsunuz. Bu ebatla bir monitörde film seyretmek ise tabii ki ayrı bir keyif. Yanlız film seyrederken filmin tamamına hakim olabilmek için geriye çekilme ihtiyacı duyuyorsunuz. 400 cd/m²'lik parlaklık oranı ise etkileyici. Yatay ve dikeyde 170 derece görüş açısı sunan monitörün arkasında bir adet HDMI girişi yer alıyor. Desteklediği çözünürlük itibariyle bu monitörde rahatlıkla HD film izleyebilirsiniz. Ürünün sabitleme ayağı maalesef ayar yaparken sağa veya sola esnemiyor. Ama ayak yuvarlak olduğundan bu bir sorun oluşturmuyor. Ürünün kontrol tuşları ise sol ön tarafına yerleştirilmiş. Ürünün ayar menüsüne alışmak ise oldukça kolay. LG, bu boyutta bir monitöre kullanıcının tüm ihtiyaçlarını sığdırmış.

SONUÇ ► Boyutu ve düşük tepki süresiyle, oyuncuların, film seyretmek isteyen kullanıcılara kadar herkesin ilgisini çekecek bir ürün.

- Düşük tepki süresi
- Yüksek parlaklık
- Yüksek kontrast

HESAPLI VE HIZLI: Test Merkezi'mizde ürünlerini incelemekten büyük keyif aldığımız Gigabyte'ın anakartı, Core 2 Quad işlemcileri destekliyor. Ürünün en büyük iddiası ise %70'e kadar varan güç tasarrufunda bulunması. Ürün bunu, etkin olarak kullanılmayan bölümlerinde güç kısıtlamasına giderek başarıyor. Kartın üzerinde bulunan 2 adet PCI-E 16X yuvası sayesinde SLI desteği veren anakart, katı kapasitörleri sayesinde daha performanslı ve uzun ömürlü bir yapıya sahip. Üzerideki pasif soğutucu sisteminin hız aşırıtma denemeleri için yeterli olmayacağı oldukça açık. Ürün 1.300 MHz FSB hızına sahip, fakat hız aşırıtılarak 1.600 MHz'e kadar çıkartılabiliyor. 6 adet SATA desteğiyle RAID 0,1,5 ve 10 desteği veren cihaz, aynı zamanda 2 adet e-sata yuvasına da sahip. Sekizi anakartın arkasında olmak üzere toplam 12 adet USB yuvasını destekleyen cihaz, Realtek ALC889A ses yongasıyla 7.1 ses desteği de veriyor. Arka kısmında ayrıca 1 adet RJ-45 ve 2 adet IEEE 1394a yuvası bulunuyor. Güçlü bir yazılım ve kutu içeriğine sahip ürün, oyun meraklılarından hız aşırıtma denemeleri yapmaya sevenlere kadar tüm kullanıcılara hitap ediyor.

SONUÇ ► Dinamik enerji tasarruf özelliğiyle ön plana çıkan, güçlü performans arayanların tercih edeceği bir anakart.

- Hız aşırıtma açığı
- Çoklu yuvalar
- Tasarruflu

KESİNTİSİZ GÜÇ KAYNAĞI	MP3 ÇALAR	ANAKART
TUNÇMATİK LITE 600 VA	GOLDMASTER MP3-120	MSI K9N2 DIAMOND
		
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA Tunçmatik BİLGİ İÇİN (216) 314 51 51 WEB www.tuncmatik.com FİYAT 42 \$ + KDV	FİRMA Goldmaster BİLGİ İÇİN (212) 241 58 58 WEB www.goldmaster.com.tr FİYAT 119 YTL + KDV	FİRMA Koyuncu, Datagate BİLGİ İÇİN (216) 528 88 88, (212) 364 64 64 WEB www.koyuncu.com.tr, www.datagate.com.tr FİYAT 268 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Giriş voltaj 170 - 280 VAC Çıkış voltaj 220 V +/- %10 Aktarım süresi 2 - 6 ms Şarj süresi 8 saat Gürültü <40 dB Sıcaklık 0-40 C°	Kapasite 1 GB Arabirim / Pil USB 2.0/Li-Ion Desteklediği biçimler WMA, MP3, WAV Boyut 85 x 27 x 11 mm Ağırlık 30 g Diğer Radyo, kulaklık, şarj adaptörü	Form faktör ATX Yonga seti nVidia nForce 780a SLI İşlemci yuvası AM2+ FSB hızı 2.000 MHz Bellek yuvası 4 x DDR2 Yuva sayısı 3 x PCI-E16X, 1X PCI-E X1, 2 x PCI 2.2

KESİNTİDEN KİM KORKAR: Elektrik kesintileri artık eskisi kadar sık yaşanmasa da özellikle kış aylarında kötü hava şartları yüzünden karşılaştığımız bir durumdur. Kesintinin bizim için en korkutucu sonucu ise donanımımızın zarar görmesidir. Bir masaüstü bilgisayar kullanıyorsanız, bir kesinti sonucunda yaptığınız işin kaybolması da yaşayabileceğiniz başka bir olumsuz senaryodur. Tabii ki biz editörler gibi 30 saniyede bir yedek alarak çalışma huyunuz varsa bu sizi kurtarabilir. Aynı sorun online oyun oynarken de geçerli. İşte tüm bu ve benzeri sorunlardan kaçmak için en iyi çözüm bir kesintisiz güç kaynağı sahibi olmaktır. Tunçmatik'in Lite 600 sürümü ev ve küçük işyerleri için düşünülmüş, en fazla bir PC ve monitörü destekleyen bir kesintisiz güç kaynağı. Elektrik kesintisi durumunda 2 ila 6 milisaniye içinde etkin duruma geçen ürün, sisteminize 10 dakika daha güç sağlayarak işinizi saklayıp bilgisayarınızı kapatmanıza yetecek süreyi kazandırıyor. Üstelik bilgisayarınız Tunçmatik'e bağlı olduğu sürece bilgisayar bileşenlerinin dengesiz voltaj akımlarından zarar görmesini de engellemiş oluyorsunuz. Son olarak ürünün oldukça sessiz çalıştığını da belirtmeliyiz.

SONUÇ ► Elektrik kesintisi gibi kötü bir sürprizden kaçınmak isteyenlerin dikkatini çekecek, güvenilir bir ürün.

- Az ısınıyor
- Az yer kaplıyor
- Sessiz çalışıyor

KÜÇÜK VE HAFİF: Ülkemizin özellikle uydu alıcıları alanında tanınan markası Goldmaster'ın piyasaya sürdüğü MP3 modeli MP3-120, ilk bakışta kalınca bir bluetooth adaptörü andırıyor. USB üzerinde kolayca şarj olan ürünü dilerse berabere verilen şarj adaptörü ile de şarj edebilirsiniz. Ürün ara kablo ile de şarj edilebiliyor. Mini USB yerine standart USB girişine sahip olan ürün bu sayede sizi kablo arama derdinden kurtarıyor. 128 x 64 çözünürlükte OLED ekrana sahip olan ürünün kontrollerine kısa sürede alışıyorsunuz. 30 g ağırlığıyla kolayca taşınabilen ürün, 1 GB bellek kapasitesiyle rakiplerinin gerisinde kalsa da, bu eksiği mini SD kart yuvasıyla kapatıyor. Ses kaydı da yapabilen cihaz içinde 30 istasyon hafızalı bir radyo bulunduruyor. Ses kalitesi standartların üzerine çıkamayan üründe 6 adet önceden belirlenmiş ekolayzır ayarı yer alıyor. Uzun kullanımda beraberinde gelen kulaklıklar canınızı yakabilir. Testlerimizde ürünü üç gün kadar günde 2 - 2,5 saat müzik dinleyerek, şarj etmeden kullanılabildiğini tespit ettik. Çift kulaklık girişi ile iki kişinin birden aynı anda müzik dinleyebilmesine olanak tanıyan üründe tuş kilidi de bulunmuyor.

SONUÇ ► Çift kulaklık girişiyle müziğinizi arkadaşlarınızla dinlemenize olanak sağlayan standart bir MP3 çalar.

- 2 adet kulaklık girişi
- Yükseltilebilir bellek
- Standart USB'den şarj

3 EKİRAN KARTI BİRDEN: MSI, K2N2 Diamond anakartında oyuncuların yeni favorisi olmaya aday görünüyor. 3 adet PCI-E 16 yuvası sayesinde, 3 SLI sistem kurabileceğiniz anakart, bu sayede oyun meraklılarına yeni rekorlar kırdırabilir. MSI'in yeni Circu-Pipe pasif soğutma sistemiyle soğutulan anakart, bu yeni yapılanmasında güney köprüsü üzerinde, önceki sisteme göre daha etkili bir sistem kurmuş. Ürünle verilen 7.1 kanal destekli X-Fi Extreme Audio ses kartıyla anakart, oyun meraklıları kadar sisteminde film izlemeyi sevenlerin de dikkatini çekebilir. MSI K2N2 Diamond'ın üzerinde bulunan 6 adet SATA yuvasının yanında 2 adet E-Sata yuvasıyla beraber çeşitli RAID bileşenleri kurmak mümkün. 10 adet USB yuvasına kadar destek veren kart, tamamen katı kapasitörlerle donatılmış. Böylelikle hem kartın performansı hem de kullanım ömrü uzatılmış. Anakartın kutu içeriğiyle oldukça zengin. Açık sistem çalışmayı sevenler için kartın üzerinde CMOS reset, açma-kapatma ve reset tuşlarına da yer verilmiş. İki adet etherhet desteğine sahip olan kart, yüksek özelliklere sahip bir sisteme sahip olmak isteyenlerin rüyalarını süsleyebilir.

SONUÇ ► Yüksek performansıyla ön plana çıkan anakart, 3 way SLI desteğiyle özellikle oyun meraklılarının ilgisini çekecek.

- Yüksek performans
- Etkili soğutma
- Zengin kutu içeriği

DDR2 BELLEK	DİZÜSTÜ PC	DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNESİ
CORSAIR DOMINATOR TWIN2X2048-8500C5D	CASPER NIRVANA CPR2500-3F95B	PANASONIC LUMIX DMC-TZ4
		
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA: Dijital Trend BİLGİ İÇİN: (212) 266 87 70 WEB: www.dijitaltrend.com FİYAT: 99 \$ + KDV	FİRMA: Casper BİLGİ İÇİN: (216) 528 66 66 WEB: www.casper.com.tr FİYAT: 1.399 \$ + KDV	FİRMA: Tekofaks BİLGİ İÇİN: 444 33 34 WEB: www.panasonic.com.tr FİYAT: 799 YTL (KDV Dahil)
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Kapasite: 2 x 1 GB'lık modül Sınıf: PC2-8500 Hız: 533 MHz (1.066 MHz etkin) Gecikme: 5-5-5-15 (533 MHz) Maksimum bantgenişliği: 8.5 GB/sn Voltaj: 2.1 V	İşlemci: Intel Core 2 Duo T9300 (2.5 GHz) Ekran: 15,4 inç / 1.280 x 800 Bellek: 3 GB DDR2 / 667 MHz Ekran kartı: nVidia GeForce 8400M GS / 256 MB Sabit disk: 250 GB Boyut ve Ağırlık: 30.4 x 22.2 x 3.2 mm / 2,7 kg	Algılayıcı: 8,32 megapiksel CCD Diyafraam aralığı: F3.3 - F4.9 Optik zum: 10x Bellek: 50 MB dahili, SD/MMC kart slot Pil: Şarj edilebilir Li-Ion Boyutlar ve ağırlık: 103.3 x 59.3 x 36.2 mm, 245 g

DDR2'NİN ALTIN ÇAĞI: DDR3 bellekler hala el yakıyor. Fakat DDR3 destekli anakartlar piyasada cirit atmaya başlayınca DDR2 bellek modüllerinin de fiyatı düştü. Corsair Twin2X-8500C5D'nin etiketinde PC8500 yazıyorsa da SPD bilgisinde maksimum bant genişliği olarak 6.4 GB/sn (PC6400) görünüyor. Diğer yanda otomatik ayarlarla bellek modülleri 533 Mhz hızında çalışırken herhangi bir sorun çıkarmadı bize. Daha doğrusu Jedec standartlarında 1.8V altında 400 MHz'te çalışan modüller, EPP (Enhanced Performance Profile) dahilinde 2.1V altında 533 MHz'te rahatlıkla çalışabiliyor. Kit, çekici potansiyeliyle özellikle sinekten yağ çıkarmayı seven overclock tutkunlarının cezp edecek özelliklere sahip. Gerçekleştirdiğimiz testlerde 2.1V altında 584 MHz'e kadar problemsiz çıkabileceğini gördüğümüz (5-7-7-24) Corsair Twin2X2042-8500C5D, etkin soğutma tasarımıyla da beğenimizi kazandı. Risk size ait olmakla birlikte biraz voltaj takviyesi, uygun FSB:DRAM bölümleri ve iyi bir anakart/CPU kombinasyonu bu kitle 600 MHz'i geçebilirsiniz. Tabii duruma göre gecikme sürelerinden biraz ödün vermeniz gerekebilir. Fiyat olarak kit gayet makul bir tablo çiziyor.

SONUÇ ► Bu bellek kiti OC canavarlarının rüyalarını süsleyemese de hız artırma için size çekici bir pay bırakırken kesenizi de yakmıyor.

- Yüksek performans
- Başarılı soğutma
- EPP desteği

GÜÇLÜ VE DENGELİ: Nirvana serisinin bu yeni modeli, daha ilk başta taşıdığı güçlü işlemciyle dikkat çekiyor. 3 GB'lık (2 GB + 1 GB) sistem belleği ise Vista'nın bellek ihtiyacını sorunsuzca doyurmaya yeterli. Yeri gelmişken bu dizüstü PC'nin Vista Home Premium ile satıldığını belirtelim. Özellikle 3B oyunlarla aranız iyiye ürünündeki 256 MB bellekli nVidia GeForce 8400M GS ekran kartı ile 15,4 inçlik ekranda yüksek kalite ayarlarıyla görsel bir şölenin sizi beklediğini bilmelisiniz. Testlerimiz itibariyle konuşmak gerekirse, ürünün farklı uygulamaların benchmark olarak yer aldığı PC Mark testinden aldığı çok yüksek puan ile öne çıktığını söyleyebiliriz. Casper Nirvana CPR2500-3F95B, üst sınıftaki diğer pek çok dizüstü PC'de de bulunan kart okuyucu, BlueTooth ve web kamerası gibi (1.3 megapiksel) bileşenleri de bulunduruyor. Santa Rosa platformunun güncellenmiş 45 nm işlemcisini kullanan bu güzide üyesi çok hafif sayılmaz. Pil süresi olarak baktığımızdaysa performans ağırlıklı çalışırken yaklaşık 1,5 saat, ofis ağırlıklı çalışırken yaklaşık 3 saatlik bir çalışma sunabilen dizüstü, size masaüstü PC'nizdeki çalışma ortamınızı aratmayacak kadar başarılı.

SONUÇ ► Her uygulamayı sorunsuzca çalıştırabilecek hızlı ve sizi üzmemek için dizüstü PC arıyorsanız bu ürünü dikkate almalısınız.

- Yüksek performans
- Zengin donanım özellikleri
- Beraberinde çanta geliyor

GENİŞ AÇININ HİKMETİ: Konu saklamak istediğiniz güzel anlar olunca kaliteden ödün vermek istemezsiniz. Diğer yandan fotoğraf makineniz çantanıza hatta cebinize de sığmalıdır. Kompakt sınıftaki başarılı seçeneklerden biri olan Panasonic DMC-TZ4'ün bu kriterleri kısmen yerine getirdiğini söyleyebiliriz. 28 mm'ye denk düşen geniş aç objektifine ek olarak 10x optik zumu olması, bu makineyi benzerlerinden ayıran özelliklerin başında geliyor. 8.1 Megapiksel çözünürlükte fotoğraf çekebilen DMC-TZ4, hızlı odaklanabilmesiyle de beğenimizi kazandı. Panasonic'e ait olan Mega O.I.S. (optik sabitleme) ve akıllı ISO değiştirilme sistemi sayesinde loş ışıkta bile flaşsız olarak nispeten net fotoğraflar çekmek mümkün. Sağlam alüminyum gövdesiyle öne çıkan ürün, tahmin edebileceğiniz gibi Leica lens kullanıyor. Tam şarjın ardından yaklaşık 330 fotoğraf çekebilen Lumix DMC-TZ4 bulabileceğiniz en zarif kompakt makine değil dolayısıyla her cebe sığmayabilir. Fakat makinenin taşınabilirlik ve kalite itibarıyla yakaladığı dengeyi takdir ettik doğrusu. Makine 848 x 480 çözünürlükte 30 fps video çekebiliyor ve 50 MB dahili bellekle donatılmış.

SONUÇ ► Fiyatı biraz yüksek olsa da genel tasarımı, teknik özellikleri ve performansı ile beğenimizi kazanan başarılı bir makine.

- Geniş aç
- Optik imaj sabitleme
- Yüksek zum

ŞARJ CİHAZI KİTİ	HARİCİ 2.5 İNÇ DİSK	KULAKLIK
TUNÇMATİK 5IN1	VERBATİM 320 GB	SONY MDR-EX90LP
		
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA Tunçmatik BİLGİ İÇİN (216) 314 51 51 WEB www.tuncmatik.com FİYAT 19.9 \$ + KDV	FİRMA Arena BİLGİ İÇİN (212) 364 64 64 WEB www.arena.com.tr FİYAT Belli değil	FİRMA Sony Eurasia BİLGİ İÇİN (216) 531 98 50 WEB www.sony.com.tr FİYAT 145 YTL + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Desteklenen pil tipi AA ve AAA Ni-MMH Beraberinde gelen piller 4 adet AA, 1 adet AAA Pil kapasitesi 4 adet AA, 5 adet AAA Pil akım kapasitesi 2700 mAh, 900mAh Şarj süresi 2300 mAh-20 saat, 800 mAh-7 saat Boyutlar ve ağırlık 42 x 107 x 47 mm, 140 g	Arabirim USB 2.0 Kapasite 320 GB Disk WD Scorpio 3200BEVT Boyutlar 135 x 85 x 25mm Ağırlık 150 g Kutu içeriği USB kablo, Nero Backup Essentials	Tip Kulak içi Çıkış gücü 200 mW Frekans bandı 5-25.000 Hz Empedans 16 Ohm Kablo uzunluğu 1.2 m Diğer Deri taşıma çantası

HER PİL AYNI DEĞİLDİR: Hem uzun vadede daha ekonomik olması hem de çevreye saygı açısından şarj edilebilir pil kullanmak en iyisi. Şarj edilebilir pillerin en önemli dezavantajıysa akım kapasitelerinin alkalın piller kadar yüksek olmaması. Uzaktan kumanda benzeri cihazlarda bu problem yaratmazken, örneğin dijital fotoğraf makinesi gibi bir cihazda aniden biten piller yüzünden ortada kalabilirsiniz. Tunçmatik'in 5'li bir yerde bu kiti içinde 4 adet 2700 mAh kapasiteli AA pil, 900 mAh kapasiteli 1 adet AAA pil ve bir adet de şarj cihazı bulunmaktadır. 2 adet AA arkada bir adet AAA önde, 2 adet AA arkada, 2 adet AA önde, 2 adet AAA arkada ve 2 adet AAA önde gibi farklı kombinasyonlarla şarj imkanı bulunmaktaysa da aynı anda şarj edilen pil sayısı arttıkça şarj süresinin uzayacağını unutmayın. Şarj cihazı son derece kompakt bir yapıya sahip. Kablosu olmadığı gibi oldukça küçük olan cihaz, doğrudan prize takılıyor. Cihazdaki en büyük eksiklik, kuşkusuz bir hızlı şarj seçeneğinin olmaması. Ayrıca şarj süresinin bittiğini anlamamanın tek yolu saat tutmak. Öte yandan kit içindeki pillerin performans olarak alkalın pilleri aratmayacağını söyleyebiliriz.

SONUÇ ► Pillerinizin performansı düşmeye başladıysa, yüksek akım kapasitesiyle bu piller ilginizi çekecektir. Şarj cihazı da cabası.

- Yüksek pil performansı
- Kompakt yapı
- Hızlı şarj özelliği yok

TEK LİMİTİNİZ USB: 2,5 inçlik sabit disk kullanan USB harici diskler son 1-2 yıldır çok popüler. Her ne kadar USB 2.0 arabiriminin pratikteki hızı eSATA hatta FireWire arabiriminin bile gerisindeyse de, gerek dizüstü gerekse masaüstü PC'lerde kolayca kullanılabilmesi, harici USB diskleri başta yapıyor. Test Merkezi'mize yollanan Verbatim 320GB herşeyden önce yüksek kapasitesiyle dikkat çekiyor. Performans açısından baktığımızdaysa ürün, USB arabiriminin el verdiği maksimum hıza ulaşmakta zorluk çekmiyor. 34.8 MB/sn'lik okuma ve 30.4 MB/sn'lik yazma hızlarına ek olarak 17.5 ms'lik rastgele erişim süresi, ürünü kendi alanındaki başarılı seçimlerden biri yapıyor. Verbatim 320 GB, taşıma kolaylığı sağlayan yuvarlak hatlara sahip hafif bir ürün. Kullanılan hafif malzeme çok fazla güven vermese de yeterli koruma sağladığını söyleyebiliriz. 8 MB önbellekli 5400 rpm'lik Western Digital Scorpio 3200BEVT sabit disk bulunduran Verbatim 320 GB ile birlikte sadece PC bağlantısı için gerekli USB kablo geliyor. Dolayısıyla diskin içinde bulunan Nero yedekleme yazılımını ürünü kullanmaya başlar başlamaz yedeklemeniz yerinde olacaktır.

SONUÇ ► USB 2.0 arabiriminin pratikte sunabildiği bant genişliğini sonuna kadar kullanabilen bu disk, kapasitesiyle de dikkat çekiyor.

- Yüksek performans
- Yüksek kapasite
- Hızlı yedekleme tuşu yok

SES KALİTESİNDEKİ ANAHTAR: Kulaklık çoğu kişi farkında olmasa da özellikle taşınabilir müzik sistemlerindeki en önemli bileşendir. Hatta şöyle diyelim; kulaklık mp3 çaları vezir de eder rezil de. Ses kalitesi ne kadar iyi olursa olsun kulaklığı kalitesizse o mp3 çalardan hayır gelmez. İşin kötüsü anlı şanlı markaların mp3 çalarına ait standart kulaklıklar çoğunlukla vasatın altında kalıyor. Test Merkezi'mize Sony Türkiye tarafından yollanan MDR-EX90LP, kulaklık terfisi için başarılı bir seçim. Ürünün tasarımına baktığımızda kulak tüneline giren modellerle kulak yolunun dışında kalan modellerin ilginç bir karışımı karşımıza çıkıyor. Kulaklığın hoparlör çıkışı iki kısma ayrılıyor. Kulak tüneline giren kısım özellikle tiz sesleri duyururken, nispeten geride kalan gövde kısmı kulak kemiğine dayalı bir şekilde daha ziyade bas frekansları (kemikler üzerinden) size iletiyor. Bu anlamda kulaklık iki yöllü sayılabilir. Ses kalitesi olarak baktığımızda ürün kafaya geçen ve kulak kepçesini tamamen kapatan modellerle (doğal olarak) boy ölçüşemese de kulağın içine giren kulaklıklar arasında üst sıralarda bir konuma sahip. Baslar oldukça güçlü hissediliyor.

SONUÇ ► Kulak içine giren kulaklıklardaki bas frekans eksikliği sizi bezdirdiyse biraz kesenin ağzını açarak bu ürüne sahip olabilirsiniz.

- Yüksek ses kalitesi
- Deri taşıma çantası
- Yüksek fiyat

VGA SOĞUTUCU	DDR2 BELLEK	SOLID STATE DISK
ZEROTHERM HC92-CU8800	MUSHKIN HP2-6400	OCZ SSD2-1S64G
		
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA Akortek BİLGİ İÇİN www.akortek.com WEB (212) 210 97 99 FİYAT 69 \$ + KDV	FİRMA Akortek BİLGİ İÇİN www.akortek.com WEB (212) 210 97 99 FİYAT 125 \$ + KDV	FİRMA Akortek BİLGİ İÇİN www.akortek.com WEB (212) 210 97 99 FİYAT 1.320 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Temel materyal Bakır Fan hızı 1.500 - 3.300 rpm Gürültü 19 - 40 dBA Uyumluluk nVidia GeForce ; 7600, 7800, 7900, 8500, 8600, 8800 serisi (7800 AGP ve 7900 GX2 ile uyumsuz). ATI Radeon; X1600, X1800, X1900, X2600 serisi (X2900 ile uyumsuz)	Kapasite 2 x 2 GB'lık modül Sınıf PC2-6400 Hız 400 MHz (800 MHz etkin) Gecikme 5-5-5-18 (400 MHz) Maksimum bantgenişliği 6.4 GB/sn Voltaj 1.8V	Kapasite 64 GB Boyutlar 100.2 x 70 x 9.5 mm Ağırlık 77 g Güç tüketimi 1.9 watt Yonga üreticisi Samsung Ortalama ömür 2 milyon saat

EKRAN KARTINIZA FAN DOPİNGİ: Modern ekran kartları özellikle yük altında epey ısınıyor. Kart üreticileri, soğutma konusuna kafa yoruyorlarsa da bu alanda isim yapmış firmalardan biri olan ZeroTherm'in VGA soğutma çözümü HC92-Cu8800, oldukça başarılı. Ürünün uyumlu ekran kartlarına montajını bu konuya yabancı kullanıcılar bile kolayca yapabilir. Soğutucunun ilk dikkat çeken özelliği fan hızının ayarlanabilir olması. Ayrıca kartınız fazla ısınmayan bir GPU kullanıyorsa fanı tamamen çıkarmanız da mümkün. Soğutucunun ne kadar etkili olduğunu ölçmek için oldukça ısınan bir GPU olan nVidia GeForce 7800 GTX'i taşıyan bir kart kullandık. Kart, orijinal soğutucuyla boşta 45, yük altında 70 dereceye kadar ısınırken ZeroTherm'i taktığımızda minimum devirde (1.560 rpm) boşta 43, yük altında da 62 dereceye kadar ısındı. Minimum devirde fan sesi neredeyse duyulmuyor. Fan hızını ortaya getirdiğimizde boşta 39, yük altında 50 derecelik bir tablo karşımıza çıktı. Fanı orta devirde (2.667 rpm) çalıştırmakla maksimum devirde (3200 rpm) çalıştırmak sadece 1-2 derecelik fark yaratıyor. Fakat maksimum devirde çalışan fanın sesi rahatsız edici olabilir. ■

SONUÇ ► Kutusundan bellek yongaları için alüminyum soğutucular da çıkan başarılı ve nispeten sessiz bir soğutma çözümü.

- + Etkin soğutma
- + Kolay montaj
- + Ayarlanabilir fan hızı

KAMUFLAJ DESENİ RAM: DDR2'nin pas-tırma yazı sürerken biz de Mushkin'in Türkiye distribütörü Akortek tarafından Test Merkezi'mize yollanan kamuflaj desenli HP2-6400 4 GB'lık kiti keyfini çıkarıyoruz. Öncelikle şunu belirtelim etiketinde PC2-6400 yazsa da overclock meraklısı okuyucularımız (riski kendilerine ait olmakla birlikte), 2.2 Volt altında bu kiti bir üst seviye olan 1.066 MHz'te çalıştırmakta zorluk çekmeyecekler. Duruma göre gecikme sürelerinden biraz ödün vermeleri gerekebilir. Tabii bazı okuyucularımız saat hızını artırmak yerine gecikme sürelerini düşürerek performans artırma yoluna gitmeyi isteyebilir. Bu durumda kiti 2.1V ve 4-4-4-10 konfigürasyonu ile 400 MHz (800 MHz etkin) hızında çalışabildiğini belirtelim. Modüllerin her iki kısmını da kaplayan alüminyum plakalar etkin bir soğutma sağlarken, iki adet metal mandal, modülleri yuvaya oturtmak için yukardan bastırduğumuzda plakaların yongaların üzerinden kaymasına engel oluyor. Ürünün fiyatına baktığımızda son derece makul bir tablo karşımıza çıkıyor. Ayrıca üründe beklenene göre EPP (Enhanced Performance Profile) desteği olduğunu vurgulamakta fayda var. ■

SONUÇ ► Mushkin HP2-6400, yüksek kapasitesi ve uygun fiyatıyla sizi hem nicelik hem de nitelik açısından tatmin edecek başarılı bir kit.

- + Çok iyi fiyat/performans
- + Yüksek kapasite
- + EPP desteği

DİSKLERDE YENİ DÖNEM: Solid state disklerin elimize ulaşan ilk modellerinden pek memnun kalmamıştık. Zira ilk nesil solid state diskler, mevcut disklere nazaran okuma ve yazma performansı açısından epey gerideydi. Zaman içinde kendini geliştiren SSD'lerin SATA II destekli yeni modelleri daha iyi. OCZ Türkiye distribütörü Akortek tarafından test merkezimize yollanan 64 GB kapasiteli 2,5 inçlik solid state disk, sahip olduğu mimarinin fark yaratan avantajlarını, yüksek performansla birleştirmeyi başarıyor. İçinde mekanik bileşen barındırmadığı için ses ve ısınma problemi olmayan bu disk, çok az güç çekiyor. Gerçekleştirdiğimiz dosya aktarım testlerinde OCZ SSD2'nin performans açısından bıraktığı 2,5 inçlik diskleri, Top 10 listemizdeki 3,5 inç SATA II diskleri geçtiğini gözlemledik. 94,2 MB'lık okuma 85,5 MB'lık yazma hızı hiç de yabana atılacak gibi değil. Bu bir yana genelde 12-13 ms olan erişim süresi, bu diskte sadece 0.1 ms. Verilere erişim için disk plakaları yerine bellek yongalarının içindeki mantık bölgelerinin kullanılması çok daha hızlı bir çalışmayı da beraberinde getiriyor. Tüm bu özelliklere rağmen ürünün sadece yüksek bütçelere hitap etmesi üzücü. ■

SONUÇ ► Testlerimizde 3,5 inçlik SATA II sabit diskleri bile geride bırakan bu diskin tek dezavantajı kuşkusuz çok yüksek olan fiyatı.

- + Yüksek performans
- + Hareketli bileşen yok
- Yüksek fiyat

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
esahin@chip.com.tr,
www.chip.com.tr/blog/sahin

Sabit disklere yol güründü

Sabit diskler yıllardır aynı mekanik prensiplerle çalışıyor. Yeni Solid State disklerse yüksek performansları itibariyle gelişmeye çok daha açık bir yapıya sahip.

10 Nisan SSD'ler geliyor

Sabit disklerden şikayet eder dururuz ama alternatifler şimdiye kadar hiç daha iyi olmamıştı ve biz de elimizdekiyle yetiniyoruz mecburen. Bu ay donanım inceleme bölümünde yer verdiğimiz OCZ SSD2 ise yeni bir dönemin başlangıcını haber veriyordu sanki. Yeni bir dönemi başlatıyor diyemiyorum çünkü 64 GB'lık Solid State disk fiyatı 1.500 dolar. Fakat ürünün performans olarak SATA II diskleri geride bırakmasına ek olarak mekanik problemlerden muaf olması, veri depolamada alışkanlıklarımızın değişmesinin bir zaman meselesi olduğunu düşündürdü bana. SSD'ler ucuzlayınca (Intel de bu işe el atmış durumda) o ısınan, sarsıntılardan etkilenen gürültücü disklerden de kurtulacağız demek isterdim fakat diyemiyorum. Çünkü çok uzun bir süre daha Terabyte kapasiteli SSD'lerin 300-400 dolar seviyesine ineceğini sanmıyorum. Fakat en azından örneğin 64 GB'lık SSD'ler 200 dolara düşerse işletim sistemi ve performans gerektiren uygulamalar SSD üzerine kurulabilir ve diğer uygulamaları ve dosyaları alıştığımız disklerde barındırabiliriz. Ayrıca SSD'lerin dizüstü PC'ler için

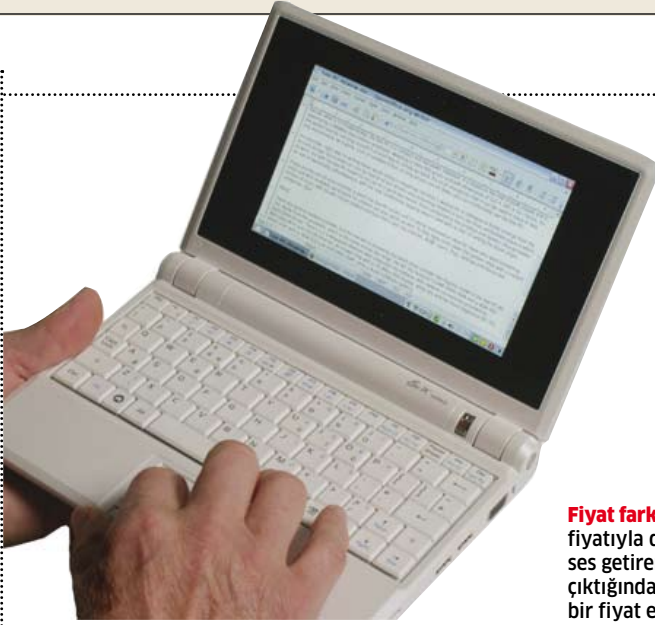
biçilmiş kaftan olduğunu söylemeye sanırım zaten gerek yok. Elimize ulaşan OCZ SSD2'de RAID desteği de vardı. Acaba RAID o'la nasıl bir performans elde edilirdi. Bakalım bunu deneme fırsatına ne zaman kavuşacağım.

15 Nisan Microsoft ucuz dizüstü işine giriyor

Bu ucuz dizüstü haberleri çok ses getiriyor fakat üreticiler genelde verdikleri sözleri tutmuyor. Bunun sonucunda ya proje toptan rafa kalkıyor ya da fiyatı ilk başta açıklananın çok üzerinde oluyor. Örnek mi istiyorsunuz; işte Intel'in ClassMate'i, işte Asus'un Eee PC'si. Sebebi ne olursa olsun bu tür projelerdeki vaatlerin yerine getirilmemesi, ilgili firma için ciddi bir prestij kaybı yaratıyor bence. Gelen haberlere göre şimdi de Microsoft ucuz dizüstü PC işine adım atmaya hazırlanıyor. Kişisel tahminim Microsoft'un bu işi eline yüzüne bulaştırmadan halledeceği yönünde. Projenin büyüklüğü ve Microsoft'un zamanlama konusunda çok da iyi olmayan sicili dikkate alınır olası tek problem bir miktar gecikme gibi görünüyor. Her neyse gelelim bu kadar bahsettiğim ucuz dizüstü PC'ye. Adet olduğu üzere onun bir adı var; MiLeap. MiLeap, Microsoft'un system üreticisi HCL ile tasarladığı bir ürün ve 425 dolarlık fiyatıyla aslında o piyasada hiç göremediğimiz, kağıt üzerinde kalan "en ucuz" kategorisinde değil kesinlikle. 1 kg'dan daha hafif olan MiLeap 7 inçlik dokunmatik dönebilir ekrana sahip. Ekrana yazılan yazıların anında text dosyasına

Ümit var OCZ Solid State disk, fiyatı çok yüksek olsa da gerçekleştirdiğimiz testlerde performans açısından ümit veren bir tablo çizmeyi başardı.

Fiyat farkı 199 dolarlık fiyatıyla duyurulduğunda epey ses getiren Asus Eee piyasaya çıktığında yaklaşık 400 dolarlık bir fiyat etiketine sahipti.

dönüştüğü ürün, WinXP Home, Intel ULV işlemci, 965 UV yonga seti, 30 GB disk ve 1 GB DDR2 bellekle donatılmış. Wi-Fi, LAN ve 1.3 megapiksel web kamerası gibi üst sınıftaki özellikleri de barındıran MiLeap'in kaderi ne olacak kestirmek güç fakat Microsoft'un oyun konsolu gibi alakasız bir alanda bile ne kadar başarılı olduğu dikkate alınırsa diğer üreticileri zor günlerin beklediğini söylemek yanlış olmaz.

17 Nisan Windows XP'nin altın çağı

Bazı efsaneler vardır PC dünyasında. Abit Softmenu, Intel Celeron 300A, Intel BX yonga seti, Gigabyte Dual Bios, SoundBlaster Live! ya da nVidia Riva 128 gibi. Windows 98SE kararlı çalışma konusunda bu efsaneler liginde olan bir işletim sistemiydi. Görünen o ki özellikle SP2'nin ardından WindowsXP de pek çok kişi için bu ligde yer almayı hak ediyor. Microsoft her ne kadar Vista'nın satışlarından memnunsada XP'nin hala belli bir otoritesi olduğunun farkında. WinXP için 3. Servis paketinin Nisan sonunda çıkması beklenirken yaklaşık 330 MB civarındaki paketin tıpkı Vista'da olduğu gibi öncelikle 5 dil desteği ile sunulması ve 2-3 hafta içinde diğer dil paketlerinin çıkması bekleniyor. Haziran ortasında WinXP SP3 otomatik güncelleme ile indirilebiliyor olacak. Peki SP3 ne getirecek? SP3 ile eski XP'nizin Vista'ya

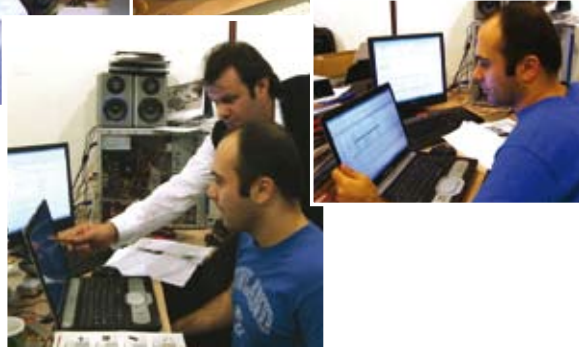
dönüştüğünü sanıyorsanız aldanıyorsunuz. Beta sürümleri nette cirit atan SP3, güvenlik yamaları dışında en önemli yenilik olarak NAP'yi (Network Access Protection, Ağ erişim koruması) içeriyor. Ayrıca Internet Explorer 7 SP3 paketine dahil değil. Öte yandan paket içindeki IE6 ve IE7 güncellemeleri birbirinden bağımsız olarak gerçekleşecek ve örneğin SP3 sizi IE6'dan IE7'ye geçmeye mecbur etmeyecek.

19 Nisan Imagine Cup'a az kaldı

Microsoft'un öğrenciler için düzenlediği ve farklı dallardaki yarışmaları kapsayan uluslararası yarışması Imagine Cup, bu yıl Paris'te yapılacak. Yazılım tasarımı, oyun geliştirme, algoritma, fotoğraf ve kısa film gibi 9 ayrı kategoriden oluşan yarışmanın yazılım tasarımı kısmının Türkiye'deki yarı finalinde jüri üyeliği yapıyorum son iki yıldır. Hatta geçen yıl Microsoft'un davetiyle Seul'deki finalde de ülkemizi temsilen jüri üyeliği yapmıştım. Böyle bir proje içinde yer almak gerçekten de çok keyifli. Her yıl farklı bir temayla gerçekleştirilen yazılım tasarımı kategorisinde bu yılın teması; "Teknolojinin sürdürülebilir çevreyi mümkün kıldığı bir dünya hayal edin". Microsoft, Sonbahar'dan beri neredeyse tüm üniversiteleri bu konuyla ilgili olarak bilgilendirdi. Bakalım 9 Mayıs'taki yarı finalde Paris'e gitmek için hangi ekibi seçeceğiz. Haziran ayı dergisinde size bu konuda bilgilendiririm. Imagine Cup hakkında daha fazla bilgi için: imaginecup.msakademik.net

TEKNİK DESTEĞİN ÖNEMİ Philips'ten avantajlı takas

Yaklaşık üç yıl önce Philips DVDR75 almıştım. O zaman sabit diskli DVD kaydediciler ortada yoktu ve TV yayınlarını tıpkı VHS video cihazları gibi DVD'ye kaydedebilmek yeterince şaşırtıcı bir özellikti. Gel zaman git zaman cihaz problem çıkarmaya başladı ve sonunda DVD-CD okumaz oldu. Garanti süresi dolduğu için aleti gözden çıkardım. Fakat yine de bir şansımı deneyeyim dedim. Oturduğum sokakta bulunan Philips servisine cihazı götürdüm. Cihaz burada muayene edildi ve lens arızası tespit edildi. Problem şu ki lensin komple değişmesi bana 200 YTL'nin üzerinde bir paraya mal olacaktı. 310 YTL'ye Philips'in yeni model (sabit disksiz) DVD kaydedicisi vardı. Diğer yanda sabit diskli modeller hala 600 YTL'nin üzerinde olduğu için o taraf da benim için kapalıydı. Elimde bozuk bir DVDR ile kalakaldım diye düşünürken Philips servisi ilginç bir teklif ortaya sürdü. Nerdeyse lens değişimi ücretine bana yeni model sıfır kilometre bir Philips DVDR 3480 kaydedici vereceklerdi. Yani bozuk cihazı 70 YTL'ye satın almış oldular. Üstelik yasal yükümlülükleri olmadığı halde. Benim bozuk cihaz Üraniye'deki merkeze gitti. 240 YTL'yi belirtilen hesaba yatırdım ve dekontu tarayarak Üraniye merkeze e-posta ile yolladım. Yeni DVD kaydedici cihazım geldiğinde bana e-posta ile bildirildi ve gidip evimin yanı başındaki servisten cihazı teslim aldım. Tüm süreç yaklaşık 10 gün sürdü. Kağıt üzerinde tüm firmalar 2 yıl güvence veriyor. Fakat az sayıda da olsa bazı firmalar bu 2 yıllık güvenceye ek olarak çeşitli destek avantajları da sunuyor.

TEST CİHAZLARI

Donanımların performanslarını ölçmek için hazırlanan cihazlar sayesinde birçok ürünü test etmek mümkün.

CHIP Top 10

En başarılı donanım ürünleri CHIP TOP 10 tablolarında her ay listeleniyor. TOP 10 tabloları satın alma kararınıza yardımcı olacak.

CHIP TOP 10 tablolarında her ay kendi kategorisinde en iyi on donanımı yayınlıyoruz. Gerçekleştirilen testlerde birçok ürün inceleniyor ve test prosedürümüz doğrultusunda değerlendiriliyor. Değerlendirdiğimiz ürünleri bir veritabanında toplayarak sizlerle paylaşıyoruz. Burada önemli olan bu ürünleri güncel ve doğru olarak yayınlamak. Hazırladığımız bu tabloların en büyük farkı her ay güncellenmesi. CHIP TOP 10 tabloları test tablolarından biraz farklı. TOP 10 tablolarında önemli ve kısa bilgiler yer alıyor. Donanım inceleme bölümümüzde yer alan ürünleri ve piyasaya yeni çıkan ürünleri aynı kriterlerle ölçüp TOP 10 tablolarındaki yerlerine koyuyoruz. Testi veya incelemeyi kaçırın okurlarımız ürünleri TOP 10 tablolarından takip edebilirler. Böylece aylar önce çıkan bir ürün ile yeni çıkan bir ürünü kıyaslayabilme şansımız oluyor. Ürünleri ayırırken kategorilerine ve performanslarına göre değerlendiriyoruz. Kategori seçimi çok önemli. Eğer bir ürün yanlış bir kategoride yer alıyorsa bu tüm tabloyu etkiliyor. Bunun için tabloları tekrar tekrar kontrol ediyoruz.

TOP 10 tablolarında fiyat performans oranlarına da yer verdiğimiz için bu bilgileri

satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki tablodaki ürünler arasındaki bir oran olduğunu unutmayın. Yani performans iyi olan bir ürünün fiyatı da uygun ise diğer tüm Fiyat/Performans puanını değiştirebilir. Ürünlerin performans değerlerini bir bakışta görebilmeniz için renk kodları kullanıyoruz. Yeşil renk test ve incelemede çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Sarı renk, test ve incelemede iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Turuncu renk, ortalama performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor.

DEĞERLENDİRME: CHIP her Top 10'u şu sınıflara ayırıyor.

- Zirve sınıfı (100-90 puan),
- Üst sınıf (89-75 puan)
- Orta sınıf (74-45 puan)

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri, ay içerisindeki değişiklikler nedeniyle daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat/Performans puanını 5'lik not sistemine göre hesaplıyoruz. Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor.

CHIP TOP 10

Donanım listeleri

- 115 CPU soğutucular
- 115 DDR2 RAM'ler
- 115 250 \$ üstü ekran kartları
- 115 USB bellekler
- 116 Video ve resim gösteren MP çalarlar
- 116 Mürekkep püskürtmeli yazıcılar
- 116 19 inç LCD monitörler
- 116 22 inç LCD monitörler
- 117 DVD yazıcılar
- 117 SATA II sabit diskler
- 117 PC web kameraları
- 117 1500 \$ altı dizüstü bilgisayarlar

CPU soğutucular

Sıra	Model	Fiyat performans Toplam puan	Fiyat (\$ + KDV) Fiyat / perf.	Soğutma performans Fiyat (\$ + KDV) Fiyat / perf.	Servis / Dokümanasyon Aksesuar Ergonomi	Intel LGA 775 AMD AM2/939/940	Isı çıkuru taban	Isı çıkuru kanatlar	Elle fan kontrolü	Maksimum fan devri	Boşta çalışırken ses seviyesi (Max. fan)	Yük altında çalışırken (Max. fan)	Ses seviyesi (dB)				
1	ThermalRight	95	kötü	89	100	67	90	70	Uyumlu	Uyumlu	Alüminyum	Bakr	-	2481	48	35	61
2	ZEROtherm	87	vasat	69	87	83	90	95	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Alüminyum	+	2600	55	39	49
3	Zalman	85	kötü	91	86	79	100	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Bakr	-	2667	56	36	51
4	3R System	78	orta	47	76	84	90	85	Uyumlu	Uyumlu	Bakr/heatpipe	Alüminyum	+	1721	63	44	48
5	CoolerMaster	77	vasat	55	76	72	90	85	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Alüminyum	-	3100	63	44	56
6	CoolerMaster	77	orta	52	77	79	60	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Alüminyum	-	2505	62	40	51
7	Titan	77	vasat	69	76	77	80	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Alüminyum	-	2076	63	41	53
8	NB-CoolScrapper 3	75	vasat	80	74	97	60	70	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Alüminyum	-	1412	65	44	42
9	Scythe	74	kötü	71	72	100	80	70	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Alüminyum	-	1243	67	44	41
10	CoolerMaster	74	orta	45	71	92	90	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Alüminyum	-	1824	68	31	44

ThermalRight Ultra-120 Extreme
Fan ile soğutmada en yüksek performansı arayanlara.

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

DDR2 RAM'ler

Sıra	Model	Fiyat performans Toplam puan	Fiyat (\$ + KDV) Fiyat / perf.	Donanım özellikleri Performans	Overclock	Potansiyel	Sınıf	Etkin hız (MHz)	Maks. bant genişliği	CAS gecikme	RAS CAS gecikme	RAS önükleme	RAS döngü gecikmesi	
1	OCZ Reaper PC28500	100	kötü	210	100	93	100	PC2-8500	533	8.5	5	5	5	15
2	A-DATA Extreme DDR21066+	97	orta	150	99	88	98	PC2-8500	533	8.5	5	6	6	15
3	A-DATA Extreme DDR2 800+	91	çok iyi	86	94	83	87	PC2-6400	400	6.4	4	4	4	11
4	Geil GX22GB6400UDC	91	iyi	96	96	80	77	PC2-6400	400	6.4	5	5	5	18
5	Corsair Twin 2X2048-6400	90	iyi	96	94	80	86	PC2-6400	400	6.4	5	5	5	18
6	Mushkin XP2 6400	90	çok iyi	90	94	84	83	PC2-6400	400	6.4	4	4	3	10
7	OCZ PC26400 Reaper	90	kötü	125	94	86	82	PC2-6400	400	6.4	4	3	3	15
8	OCZ PC26400 Vista Upgrade	89	çok iyi	82	94	78	83	PC2-6400	400	6.4	5	5	5	15
9	OCZ PC26400 Platinum	89	çok iyi	89	94	78	84	PC2-6400	400	6.4	5	5	5	15
10	BigBoy 8800-D2C5/1G	87	çok iyi	85	92	70	85	PC2-6400	333	5.3	5	6	6	18

OCZ Reaper PC28500
Bakır borulu overclock canavarı.

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

250 \$ üstü ekran kartları

Sıra	Model	Fiyat performans Toplam puan	Fiyat (\$ + KDV) Fiyat / perf.	Donanım özellikleri DirectX 10 + 9 DirectX 9	Servis dok.	Bellek	Bellek tipi	Bellek arayüzü	Gök girişi	Soğutma	Giriş çıkışlar			
1	Asus EN8800ULTRA	94	çok kötü	799	100	100	91	90	768 MB	DDR3	384 bit	2 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI
2	Gigabyte GeForce 8800GTX	91	çok kötü	677	95	94	91	90	768 MB	DDR3	384 bit	2 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI
3	Gigabyte GeForce 8800GT	90	orta	279	94	92	87	84	512 MB	DDR3	256 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI
4	XpertVision Radeon HD 2900XT	90	kötü	463	92	91	100	85	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI
5	PowerColor Radeon HD 2900XT	90	kötü	484	91	91	87	90	1000 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI
6	Zotac GeForce8800GT AMP Edi	89	orta	354	92	90	91	82	512 MB	DDR3	256 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI
7	Asus EAH2900 XT	87	kötü	459	87	87	100	90	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI
8	Sapphire Radeon HD 2900XT	86	kötü	449	87	87	100	90	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI
9	PowerColor HD2900XT	86	kötü	469	88	87	100	80	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI
10	Palit GeForce 8800 GT	86	orta	289	88	87	87	85	512 MB	DDR3	256 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI

ASUS EN8800 ULTRA
nVidia GeForce 8800 Ultra, performansta rakip tanımıyor.

* Nur mit Objektiv erhältlich

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

USB bellekler

Sıra	Model	Fiyat performans Toplam puan	Fiyat (\$ + KDV) Fiyat / perf.	Donanım özellikleri Performans	Beraberinde gelenler Ergonomi	GB başına maliyet	Ortalama okuma (MB/s)	Ortalama yazma (MB/s)	Yazma hızı / Uyarı lambası	Yazılım	Kapasite	Boyutlar (E x B) mm				
1	Ridata Slider	90	orta	61	96	100	76	50	15,25	3.4807	2.2519	1.3	+ / +	-	4 GB	72 x 23
2	Bigboy	82	kötü	78	94	50	65	50	19,5	3.0573	2.4512	2.1	- / +	-	4 GB	70 x 18
3	A-DATA MyFlash PD7	81	orta	59	92	50	65	50	14,75	3.3058	2.2060	0.9	- / +	-	4 GB	66 x 18
4	A-DATA MyFlash PD7	80	çok kötü	105	91	50	65	50	13,125	3.0573	2.3035	0.6	- / +	-	8 GB	66 x 18
5	Ridata Twister EZDrive	75	çok iyi	30	79	75	76	50	15	3.3621	1.5046	1.9	+ / +	-	2 GB	57 x 19
6	Ridata Twister	73	çok kötü	123	69	100	76	70	15,375	2.9826	1.2807	1.7	+ / +	Şifre yaz	8 GB	57 x 19
7	OCZ Rally2 Dual Channel	69	kötü	59	70	50	71	80	14,75	2.6317	1.5790	0.6	- / +	-	4 GB	68 x 16
8	A-DATA MyFlash PD7	67	iyi	29	68	50	79	60	14,5	3.0854	1.1630	0.5	- / +	-	2 GB	23 x 15
9	Kingston D.Traveler ReadyFlash	63	orta	44	66	50	68	50	22	1.9433	1.8504	1.8	- / +	-	2 GB	69 x 20
10	PQI Intelligent Drive i810	63	iyi	25	67	25	79	60	12,5	2.9832	1.1630	0.5	- / -	-	2 GB	24 x 15

Ridata Slider 4 GB
Yüksek okuma ve yazma hızı, aktarım süresini en aza indiriyor.

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Video ve resim gösteren MP3 çalarlar

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Ses kalitesi	Mobilite	Servis / Dokümantasyon Donanım/Ekstra özellikler	Ergonomi	Kapasite / Ekran	Harici yuvas	Bluetooth/WiFi	Metin / e-book gösterme		
YENİ	1 Apple iPod Touch	83	Vasat	540	90	48	100	72	85	8 GB / 3.5" TFT LCD (480 x 320)	Yok	Var	Var
YENİ	2 SamsungT10	81	Vasat	214	85		86	57	80	2 GB / 2.0" TFT LCD (320 x 240)	Yok	Var	Yok
YENİ	3 Creative Zen V 4gb	79	Vasat	199	85	72	100	58	80	4 GB / 2.5" LCD (320 x 240)	Var	Yok	Yok
YENİ	4 Creative Zen WAV 2gb	76	Orta	129	83	92	59	56	80	2 GB / 1.5" TFT LCD (176 x 132)	Yok	Yok	Yok
YENİ	5 CreativeZen V	75	yi	82	85	84	83	40	80	1 GB / 1.5" OLED (176 x 132)	Yok	Yok	Yok
YENİ	6 Piranha Signum	75	çok iyi	72	83	78	66	57	75	1 GB / 2.0" QVGA (320 x 240)	Var	Yok	Var
YENİ	7 Philips SA 3345	74	Vasat	302	80	60	73	65	80	4 GB / 2.4" QVGA (320 x 240)	Yok	Yok	Var
YENİ	8 Piranha Tornado	74	Orta	146	81	73	66	59	75	1 GB / 2.4" QVGA (320 x 240)	Var	Var	Var
YENİ	9 Piranha Patriot Plus	73	Orta	156	82	58	49	65	75	2 GB / 2.8" QVGA (320 x 240)	Var	Yok	Var
YENİ	10 Philips SA 6185	71	Vasat	490	80	41	73	57	80	8 GB / 3.5" QVGA (320 x 240)	Yok	Yok	Yok

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

iPod Touch
Ürünün üzerindeki kısayollarla video seyretmek, fotoğraf görüntülemek ve müzik dinlemek çok kolay.

Mürek. püsk. yazıcılar

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Fotoğraf baskı hızı	Metin ve grafik baskı hızı	Grafik baskı hızı	Fotoğraf baskı kalitesi	Donanım özellikleri / Ergonomi	Birlikte gelenler / Ergonomi	Baskı yöntemi	Maks. çözünürlük (dikey)	Kartuş sayısı	Çift taraflı baskı / LCD ekran	
	1 Canon Pixma IP4300	95	orta	121	100	100	96	94	95	82	Bubble Jet	9.600 x 2.400	5	Var/Yok
	2 Epson Stylus D120	83	kötü	140	70	72	94	92	88	84	Piezoelektrik	5.760 x 1.440	6	Yok/Yok
	3 Epson Stylus DX7450	83	kötü	158	70	71	94	90	89	84	Piezoelektrik	5.760 x 1.440	4	Yok/Yok
YENİ	4 HP Photosmart D7460	83	çok kötü	231	71	71	93	93	87	84	Termal inkjet	4.800 x 1.200	5	Yok/Var
	5 Canon Pixma IP3300	82	iyi	98	70	71	92	92	86	84	Bubble Jet	4.800 x 1.200	4	Yok/Yok
	6 HP Business Inkjet 1000	82	kötü	149	86	80	82	80	84	80	Termal inkjet	4.800 x 1.200	4	Yok/Yok
	7 HP D4260	75	iyi	79	60	52	90	90	82	86	Termal inkjet	4.800 x 1.200	2	Yok/Yok
	8 HP D5160	75	iyi	79	49	53	90	92	95	90	Termal inkjet	4.800 x 1.200	3	Yok/Var
	9 Epson Stylus Photo R265	72	orta	115	41	44	94	96	88	84	Piezoelektrik	5.760 x 1.440	6	Yok/Yok
	10 Canon pixma IP1800	71	orta	52	53	45	88	88	78	82	Bubble Jet	4.800 x 1.200	2	Yok/Yok

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Canon Pixma IP4300
Yüksek çözünürlük ve baskı hızı birarada.

19 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Teknik özellikler / Ergonomi	Alan bürük. (inci)	Servis dok.	Maks. çözünürlük	Pisels aralığı	Maks. kontrast	Maks. parlak. cd/m ²	Video girişleri	Tepli süresi (ms)		
	1 Neovo X-19A	79	çok kötü	678	87	80	64	80	19	1.280 x 1.024	0.294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
	2 Samsung 961BF	77	orta	348	82	53	100	80	19	1.280 x 1.024	0.294	1000:1	300	DVI-D/D-Sub	2
	3 Asus PG191	77	kötü	499	71	73	80	90	19	1.280 x 1.024	0.294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
	4 Philips 190X7FB/00	73	orta	353	76	61	70	90	19	1.280 x 1.024	0.294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
	5 Belinea 1975 S1	73	orta	335	80	63	70	80	19	1.280 x 1.024	0.294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
	6 Neovo E-19A	69	orta	420	72	61	64	80	19	1.280 x 1.024	0.294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
	7 Samsung SyncMaster 932B	68	çok iyi	250	80	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0.294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	5
	8 Samsung 960BF	67	orta	348	65	53	90	70	19	1.280 x 1.024	0.294	700:1	300	DVI-D	4
	9 Philips 190C7FS/00	67	orta	294	76	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0.294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	5
	10 Samsung SyncMaster 931C	63	orta	356	65	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0.294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	2

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Neovo X-19A
Görüntü kalitesi dışında video girişleriyle de beğenimi kazandı.

22 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Donanım özellikleri / Ergonomi	Servis dok.	Maks. çözünürlük	Standart kontrast	Dinamik kontrast	Maks. parlak. cd/m ²	Tepli süresi (ms)	Video girişleri	Ağırlık (kg)			
	1 HP W2207	86	çok iyi	450	100	82	100	100	100	1.680 x 1.050	1000	-	300	5	D-Sub/DVI	9
	2 ASUS PG221	85	kötü	849	98	100	83	89	89	1.680 x 1.050	2000	-	350	2	D-Sub/DVI	10.7
	3 Samsung 2232 GW	78	iyi	495	99	69	88	67	67	1.680 x 1.050	1000	3000	300	2	D-Sub/DVI	4.94
	4 Samsung 2232 BW	75	iyi	475	94	69	86	67	67	1.680 x 1.050	1000	3000	300	2	D-Sub/DVI	4.95
	5 Philips 220XW8FB/00	74	iyi	466	89	83	79	56	56	1.680 x 1.050	1000	3000	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	7.29
	6 LG L226WTQ-WF	74	iyi	475	94	69	80	56	56	1.680 x 1.050	-	3000	300	2	D-Sub/DVI	5.65
	7 Benq FP222W H	72	iyi	439	84	73	73	89	89	1.680 x 1.050	700	-	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	5.8
	8 AOC 2217PWC	72	iyi	489	74	85	90	78	78	1.680 x 1.050	-	3000	300	5	D-Sub/DVI	5.58
	9 Neovo E-W22	72	orta	549	82	76	80	78	78	1.680 x 1.050	-	3000	300	3	D-Sub/DVI	7.9
	10 Samsung 226BW	71	iyi	475	81	67	86	78	78	1.680 x 1.050	1000	3000	300	2	D-Sub/DVI	4.9

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

HP W2207
Yüksek görüntü kalitesi ve ergonomiyi bir arada sunuyor.

DVD yazıcılar

Sıra	Model	Fiyat / Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	DVD okuma p.	CD okuma p.	DVD yazma p.	CD yazma p.	Donanım özellikleri	Servis ve dok.	Ararım	DVD-R / DVD-R	DVD-RW / DVD-RW	DVD-R DL / DVD-R DL	Garanti süresi	
1	LG GSA-H55L	98	orta	50	99	98	98	100	96	91	S-ATA	16 / 16	6 / 8	0 / 4	2
2	Philips SPD2411BD/00	95	orta	49	100	99	86	100	91	100	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
3	Samsung SH-S203B	93	çok iyi	30	99	96	100	99	96	91	S-ATA	16/16	6 / 8	12 / 16	2
4	LG GSA-H42N	91	iyi	38	83	99	95	98	91	90	E-IDE	18/18	6 / 8	10 / 10	2
5	Samsung SH-S183L	91	çok iyi	35	79	100	86	100	100	100	S-ATA	18/18	6 / 8	8 / 8	2
6	Samsung SH-S182M	90	çok iyi	33	79	100	89	100	100	90	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
7	Sony NEC Optiarc AD-7173S	89	iyi	44	80	98	88	96	96	95	S-ATA	18/18	6 / 8	8 / 8	2
8	Sony NEC Optiarc AD-7173A	89	iyi	41	80	97	85	96	96	95	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
9	Sony NEC Optiarc AD-7170A	88	iyi	37	80	97	89	96	91	95	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
10	Asus DRW-1814BLT	88	orta	49	79	93	81	96	96	100	SATA	18/18	6 / 8	8 / 8	2

LG GSA-H55L
Okuma ve yazma performansında oldukça başarılı.

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

SATA II sabit diskler

Sıra	Model	Fiyat / Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Okuma hız. (MB/s) (%30)	Yazma hız. (MB/s) (%30)	Rastgele erişim süresi (ms) (%30)	Sekil (derece) (%10)	Megabyte maliyeti (dolar)	Kapasite (GB)	Önbellek (MB)	Disk dönüş hızı (RPM)	
1	Samsung HD250HJ	97	100	71	91.9	86.6	13.5	33.0	0.28	250	8	7200
2	Seagate ST3500320AS	95	49	140	88.1	79.1	12.4	37	0.28	500	32	7200
3	Seagate ST31000340AS	94	20	345	88.9	79.6	12.9	38.0	0.35	1000	32	7200
4	Seagate ST3250410AS	93	82	83	87.7	79.4	13	37	0.33	250	16	7200
5	Western Digital WD7500AKS	87	25	250	75.6	69.9	13.4	31	0.33	750	16	7200
6	Samsung HD320KJ	81	69	85	67.7	65.6	14.1	33	0.27	320	8	7200
7	Western Digital WD5000AACS	80	43	135	66.9	62.2	13.1	37	0.27	500	16	7200
8	Seagate ST3750640AS	79	24	240	66.6	62.9	13.1	43	0.32	750	16	7200
9	Western Digital WD10EACS	76	19	292	63.6	58.6	14.8	31	0.29	1000	16	7200

Samsung HD250HJ
Gerek uygun fiyatı gerekse yüksek performansı ve az ısınmasıyla bu disk çok beğenildi.

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

PC web kameraları

Sıra	Model	Fiyat / Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Görüntü kalitesi	Donanım özellikleri	Yazılım	Ergonomi	Servis Dök.	Alayıcı	Resin çöz. (Yazımsal)	Otomatik odaklayıcı	Video çöz.	Isık (LED)	Dehş. Mik.	Dehşansür	
1	Creative Live! Cam Optia AF	79	orta	139	58	80	97	88	75	2.0 CMOS	3200 x 2400	1600 x 1200	Var	0	Var	Yok
2	Asus Bright Cam AF-200	78	orta	119	60	80	90	97	70	2.0 CMOS	1280 x 960	1600 x 1200	Var	0	Var	Var
3	Creative Live! Cam Optia Pro	76	orta	109	57	70	97	88	65	1.3 CMOS	2560 x 1920	1280 x 1024	Var	0	Var	Yok
4	Microsoft LifeCam VX-6000	71	orta	91	71	70	75	83	50	1.3 CMOS	2560 x 2048	1280 x 1024	Var	0	Var	Yok
5	Olivetti 320 SK	70	iyi	21	59	80	80	79	40	1.3 CMOS	640 x 480	2560 x 2048	Var	8	Var	Var
6	Freequick Classius	66	çok iyi	25	51	68	90	75	25	1.3 CMOS	1600 x 1200	1600 x 1200	Var	6	Var	Yok
7	Logitech Quickcam Pro 9000	65	kötü	138	61	100	55	66	35	2.0 CMOS	3264 x 2448	960 x 720	Var	0	Var	Var
8	Piranha Tarantula X Type	65	çok iyi	16.5	44	72	85	79	45	1/4 CMOS	3648 x 2736	640 x 480	Var	8	Var	Yok
9	Olivetti 320 SI	64	çok iyi	21	45	78	80	70	40	1.3 CMOS	640 x 480	1280 x 960	Var	6	Var	Yok
10	Logitech QuickCam Comm. Deluxe	63	orta	94	57	80	52	92	55	1.3 CMOS	2592 x 1944	960 x 720	Yok	0	Var	Var

Creative Live! Cam Optia AF
Keyifli sohbetler için en ideali

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

1500 \$ altı dizüstü bilgisayarlar

Sıra	Model	Fiyat / Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Ses kalitesi	Servis ve Döklümanasyon	İşlenici	Yonga seti	Bellek (MB)	Grafik lemiç	Ekran Boyutu (inç)	Sabit Disk (GB)	Ağırlık (kg)		
1	BenQ S41	89	Orta	1499	100	81	94	80	75	T7300	GeForce 8600M GS 256 MB	2048	GeForce 8600M GS 256 MB	140	14.1	2393
2	Sony VAIO VGNFZ31E	86	Orta	1420	76	95	96	80	93	T5450	Intel Crestline PM965	2048	GeForce 8400M GT	180	15.4	2563
3	Monster T545FL901	85	iyi	1199	93	72	100	78	82	T5450	Intel Crestline PM965	2048	GeForce 8600M GT	150	15.4	2893
4	Crea NWS-83M	85	Orta	1399	92	71	75	94	100	T8300	Intel Crestline PM965	2048	ATI Mobility Radeon HD 2400	150	15.4	2755
5	PackardBell EasyNote MB65-U-057	80	iyi	1099	75	76	100	92	85	T2370	Intel Crestline PM965	2048	GeForce 8400M G 128 MB DDR2	150	15.4	2664
6	CASPER CPR2500-3F95B	80	Orta	1399	84	75	95	70	75	T9300	GeForce 8400M GS 256 MB	3072	GeForce 8400M GS 256 MB	230	15.4	2774
7	DATRON TW7A245FWVPR1	80	Orta	1499	83	70	92	69	93	T7700	Intel Crestline PM965	2048	GeForce 8400M GS 256	150	15.4	2779
8	LG R405S	78	Orta	1399	85	72	72	62	93	T7500	Intel Crestline PM965	2048	GeForce 8400M GS 128 MB DDR2	150	14.1	2468
9	Acer Aspire 5920G-3A1G16Mi	78	çok iyi	999	81	63	77	100	93	T5450	Intel Crestline PM965	1024	GeForce 8600M GS	140	15.4	3158
10	Aidata ALTIMA N547700-17	77	iyi	1199	70	74	79	82	100	T7700	Intel Crestline PM965	2048	GeForce 8400M G	180	15.4	2569

BenQ Joybook S41
Performans, ergonomi, mobilite ve donanım özellikleri konusunda yüksek puanlar alıyor.

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Megapiksel gerçeği

Uzun zamandan beri içinde bulunduğumuz yanılgıdan kurtulmanın vakti geldi de geçiyor bile. Aşırı sayıda pikselin fotoğraflarınızı kötüleştirebileceği artık herkesin dilinde. Kompakt makinelerde megapiksel çözünürlüğünü artırmanın ne kadar anlamsız olduğu, artık geniş ölçekte tartışılıyor. Bu yazımızda size gerçekleri anlatıyor ve geleceğe bir bakış atıyoruz.

BARIŞ EMRE ALKİM / BH

Bir zamanlar bilgisayar işlemcileri arasında yaşanan mücadeleyi hatırlar mısınız? 200 MHz, 300 MHz, 500 MHz derken 1 GHz, 2 GHz, 3 GHz'nin ardı geldi ve "kim daha hızlısını üretecek" çılgınlığı dünyayı kasıp kavurdu. Elbette bu rakamlar büyük elektronik mağazalarının reklamlarını desteklemekten başka işe yaramadı.

Megahertz yarışı uzun süre önce sona

erdi. Peki, nedeni neydi? Müşteriler artık herz cinsinden rakamların bilgisayarın verimliliği konusunda bir fikir belirtmediğini anladılar. Maalesef kompakt dijital fotoğraf makineleri söz konusu olduğunda bu olgunluk noktasına varamadık. Hâlâ her reklam broşürünü koca koca rakamlarla yazılmış megapiksel değerleri süslüyor.

Bununla birlikte, bir süredir bu eğili-

min tersine döndüğüne şahit oluyoruz. Web siteleri, popüler dergiler ve hatta TV programları bile iyi fotoğraflar elde etmenin önkoşulunun yüksek megapiksel değeri olmadığından dem vuruyor. Bu konuya duyulan bu ani ilgiyi fırsat bilip, iyi bir fotoğraf makinesinde aramanız gereken özellikleri ve hangi reklam sloganlarına gönül rahatlığıyla sırt çevirebileceğinizi anlatıyoruz.

Digi. foto çerçeveleri
0,3 Megapiksel

PAL TV
0,4 Megapiksel

HDTV 720p
0,9 Megapiksel

HDTV 1080i/p
2,0 Megapiksel

13 x 18 cm baskı
3,0 Megapiksel

Canon EOS-1Ds MarkIII
21,0 Megapiksel

Poster DIN A3
12,0 Megapiksel

DIN A4 baskı
6,0 Megapiksel

Digital film
8,0 Megapiksel

Görüntü kalitesine dair gerçekler

Görüntü kalitesi söz konusu olduğunda, piksel sayısı sadece çözünürlükte rol oynuyor. Fotoğraf makinenizin iyi fotoğraf çekip çekmemesi ise başka etkenlere bağlı. Bunların başta gelenleri lensin kalitesi, işlemci, firmware ve bunların toplam etkisi.

Canon'un EOS 1Ds Mark III'ü gibi üst düzey bir alet, görüntüleri boyu minyatür formatta (24 x 36 mm) denk gelen bir algılayıcı sayesinde kaydediyor. Canon DSLR daha önce yaptığımız testte görüntü kalitesi kategorisinde bu yüzden 100 tam puan almıştı. Çok mantıklı, değil mi?

Aslında tam tersi. Bu aygıtın görüntü kalitesi testinde en üst sırayı almasında elbette yüksek çözünürlüğün de rolü var, ama tek sebep bu değil. Eğer sadık renk yaratımı, görüntü kirliliği ve görüntü kalitesinde söz sahibi diğer kriterlerde de en üst seviyede yer almasaydı, bu makine kazananlar listesine asla giremezdi. Uzun lafın kısası, piksel fazlalığı, kalitenin garantisidir.

Canon'un DSLR'ı gibi bir makinede yüksek piksel çözünürlüğü olumluysen, kompakt makinelerde durum tam tersi. Bu aygıtlarda, piksel sayısının azlığı daha iyi.

Daha küçük algılayıcı, daha iyi görüntü

Daha önce "Büyük piksel yalanı" ve "piksel çılgınlığına son verin" başlıklı yazılarımızda ve yakaladığımız her fırsatta dile getirdiğimiz gibi, pikselin de fazlası bir dezavantaj.

Kompakt makinelerin algılayıcıları, boyut bakımından DSLR'ların algılayıcılarından çok daha ufak. (► S. 127'de sol üstteki bilgi şemasına bakınız.) Bu da hem fotodiyotların DSLR'lardakine kıyasla daha küçük olduğu hem de birbirlerine daha yakın dur-

dukları anlamına geliyor.

6 megapiksele kadar bunun kalite üzerinde bir etkisi yok. Ama bu eşik geçildi mi, durum bir anda kritik bir hal alıyor. Diyotlar o kadar küçük ve birbirine o kadar yakın oluyor ki, görüntüde kusurlar kaçınılmaz

CANON EOS 1DS MARK III: Aralarında mükemmel çözünürlüğün de bulunduğu özellikler, Canon'u görüntü kalitesinde en üst sıraya taşıyor.

Görüntüdeki "gürültü"

► Burada bir DSLR'ın gürültü değerini bir kompakt makineninkiyle karşılaştırıyoruz. Görüntü kalitesi listemizde en üst sıraları belirlemede önemli rol oynuyor. ISO 100 ile ISO 200'deki farklılıklar pratikte sadece büyütle anlaşılabilirken, ISO 800'den sonra bu fark görünür hale geliyor ve ISO 1600'de çok daha bariz bir hal alıyor.

	ISO 100	ISO 200	ISO 800	ISO 1.600
Kompakt fotoğraf makineleri				
DSLR makineler				

Çözünürlük karşılaştırması

► Aynı fotoğrafı, aynı 10 megapikselli DSLR ile farklı çözünürlüklerde çektik. İşlemcilerin ya da lenslerin etkisi olmadan, yüksek çözünürlüklerin ne kadar ayrıntıyı saklayabildiği, aşağıdaki resimlerde görülmüyor.

2 megapiksel: Resim %300 büyütüldüğünde bulanıklık bariz, ayrıntılar yitiyor.

5 megapiksel: Daha keskin sınırlar ve 2 megapikseldekinden çok daha az bulanıklık.

8 megapiksel: Ayrıntılar rahatça seçiliyor. Ön plandaki bitki örtüsü ve soldaki dal neredeyse keskin.

10 megapiksel: 8 megapiksele kıyasla daha fazla ayrıntı seçilebiliyor.

oluyor. Algılayıcının boyu küçülüp piksel sayısı arttıkça bu kusurlar büyüyor.

Sonuçta da görüntüde "gürültü" diye bildiğimiz o tanıdık sorun ortaya çıkıyor. Fotoğraf makinesinin bu kirliliği temizlemesi için karmaşık hesaplamalar yapması gerekiyor ve bunun da faydasından çok zararı dokunuyor. Böylelikle, görüntü kalitesi düşüyor.

Gerçekten ihtiyacınız olan piksel sayısı

İki gerçeği daha hesaba katmalısınız: İlk olarak, çoğu amatör 10 x 15, 13 x 18 ya da A4 baskı biçimlerini kullanıyor ki, bunlar için altı megapiksel yetiyor da artıyor bile. İkinci olarak, piksel sayısındaki artışla birlikte gereken veri miktarı çok ciddi bir yükseliş gösteriyor. Bellek kartı çok daha çabuk doluyor, fotoğrafları bir bilgisayara aktarmak ve görüntü düzenleme yazılımında düzenlemek daha çok vakit alıyor.

Peki, madem altı megapiksel hem daha iyi görüntü sunuyor hem de üzerinde çalışması daha kolay, neden daha yüksek çözünürlükle uğraşıyoruz? İşte, bu soruya kolayca bir yanıt bulmak mümkün değil.

Asıl etkenler

Satın alma sırasında, fotoğraf makinenizin iyi bir üreticinin elinden çıkmış olmasına özen gösterin. Bu, bileşenlerinin birbiriyle daha uyumlu çalışmasını sağlayacaktır. Donanım ile ilgili kişisel isteklerinize ek olarak (boyut, gövde malzemesi, zoom oranı, ayar seçenekleri ve diğer özellikler) lensin kaliteli olmasına dikkat etmelisiniz. Eğer bunları gözetir de makine seçerken piksel sayısını son sıraya bırakırsanız, yanlış yapmanız pek olası değil.

Bununla beraber, şayet altı megapikselin fotoğraf projeleriniz için yetersiz kaldığından eminseniz, o zaman size hitap eden tek bir çözüm var: Bir DSLR almak. Fiyatlarındaki düşüş dikkate alınrsa, bu seçim tüm dileklerinizi karşılayabilir.

Bir zamanlar... Geçmişin kralları

► Testimize, bir zamanlar listelerimizde başı çeken iki eski modeli aldık. Peki, donanım ve megapiksel konusunda bu emektar makineler günümüz modellerine kafa tutabiliyor mu? Yanıt, evet. Özellikle Sony V1'in günümüzün yeni modellerinden korkacağı hiçbir kategori yok. Bir zamanlar 800 Euro'ya satılan bu makine, şimdi-lerde eBay'de 100 Euro'ya bulunabiliyor.

	Canon EOS 300D	Sony Cyber-shot DSC-V1		
Listedeki konumu (varsayım)	Amatör DSLR sınıfı	16	Kompakt makine	10
Fiyat (eBay'deki yaklaşık ikinci el)	275 Euro		100 Euro	
Bilgi için	www.canon.com		www.sony.com	
Toplam puan	53		64	
	Puan 0 50 100		Puan 0 50 100	
Görüntü kalitesi (%40)	44		70	
Donanım / Kullanım (%40)	56		54	
Hız (%15)	58		83	
Dokümantasyon / Servis (%5)	77		41	
Teknik özellikler				
Maksimum çözünürlük	3.072 x 2.048 Piksel		2.592 x 1.944 Piksel	
Algılayıcı (türü / boyutu)	CMOS / 22,7 x 15,1 mm		CCD / 1/1,8 inç	
Etkin piksel sayısı	- / -		- / -	
Lens bağlantısı	6,3 milyon		5,0 milyon	
Testteki lens	Canon EF/EF-S		-	
Enstantane hızı aralığı	EF 50 mm 1:1.4 USM		34 bis 136 mm / 1:2,8 - 4	
Vizör (türü)	Prizma vizör		Optik vizör	
Ekran boyutu / Çözünürlüğü	1,8 Zoll / 118.000 Piksel		1,5 Zoll / 123.000 Piksel	
ISO kapsamı	100 - 1.600		100 - 800	
En kısa flaş senkronizasyonu	1/200 s		k. A.	
Pozlama	TTL		TTL	
Beyaz dengesi	8 ön ayar / elle beyaz ayarı		7 ön ayar / elle beyaz ayarı	
Zamanlayıcı	Çeşitli seçenekler		Çeşitli seçenekler	
İzleme modunda maksimum zoom	12		5	
Ölçülen değerler				
Minimum ISO'da / ISO 400'de / ISO 800'de çözünürlük (ISO 12233'e göre satır sayısı)	1.673 x 1.680 / 1.562 x 1.594 / 1.473 x 1.546		1.551 x 1.498 / 1.464 x 1.485 / 1.421 x 1.426	
Minimum ISO'da / ISO 400'de / ISO 800'de görüntü (ISO 15739'a göre)	155 / 288 / 392		201 / 420 / 562	
Dahili flaş / Kılavuz değeri / Flaş ayağı / Flaş bağlantısı	9,7 / 28,9 / 9,4		9,1 / 20,6 / 9,4	
Test lensinde kenar kararması (vinyet)	0,2 stop		0,9 stop	
Açılış süresi	3,1 s		3,8 s	
RAW / JPEG seri çekim	seri çekimde 3-4 fotoğraf / seri çekimde 3-4 fotoğraf		33 fotoğraf (belleğe bağlı)	
Pil gücü	10,3 Wh		2,5 Wh	
Beklemede güç tüketimi	0,89 W		1,93 W	
Çekebildiği fotoğraf (en az / en çok)	630 / 1.140		80 / 390	
Boyutlar (E X B X D)	142 x 99 x 73 mm		99 x 65 mm x 57 mm	

Baskı boyutu hakkında gerçekler

Yüksek tanım, yani HD etiketini hareketli görüntü alanında sık sık görüyorsunuz. Ancak dijital fotoğraflar söz konusu olduğunda, tam HD görüntüsü bile etkileyiciliğini yitiriyor. Farklı çıkışlar için kaç piksel gerektiğini açıklıyoruz.

Emektar PAL televizyon standardı yıllardır her işimizi gördü. Ancak, yüksek çözünürlüklü görüntülerin moda oluşundan bu yana, bugüne kadar kendimizi nasıl kandıracağımızı görüyoruz. 768 x 576 çözünürlüklü bir PAL görüntüsü, tam 440.000 piksel, yani kabaca 0,4 megapiksel eder! Bu da yetmezmiş gibi, bu görüntü geçişli olduğu için, her seferinde ancak bir kare gösterilir.

Bunları zaten biliyorsunuz, HDTV her şeyi değiştirdi. Peki, gerçekten öyle mi? Daha yakından bir bakalım: Herkesin yeğere koyamadığı, en popüler HDTV standardı "720p" olarak da biliniyor. Bu da 1.280 x 720 çözünürlükte tam karelerin kullanılmasını gerektiriyor. Yüksek bir rakam, değil mi? Bir de hesap makinesiyle bakın. 720p için bile 921.600 piksel gerekiyor, yani 1

megapiksel bile değil. Peki, ya diğer HD standartlarına, yani "1080i" ve "1080p" ya ne demeli?

Bu iki standart arasındaki tek fark, görüntünün geçişli (interlaced, yani "i") ya da tam (progressive, yani "p") oluşu. Çözünürlükse değişmiyor, yani 1.920 x 1.080 piksel. Bu da iki megapikselden ancak biraz fazla ediyor.

HDTV'yi desteklemeyen dijital fotoğraf makinesi yok

Sakin yanlış anlamayın; standart TV görüntüsünden HDTV'ye geçiş gözlerimiz için adeta bayram demek. Zira gözlerimiz hareketli görüntüleri durağan görüntülerden daha farklı algılıyor. Bu yüzden, en gelişmiş dijital sinema salonlarında bile 4.096 x

2.048 piksel (ya da "4K scanning") teknolojisi kullanılıyor. 8,3 megapiksellik bu çözünürlük, bir evin duvarı büyüklüğündeki dev perdelerde bile en ince ayrıntıları görüntüleyebiliyor.

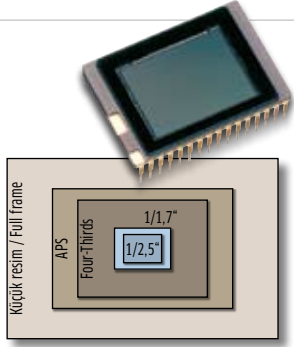
Bu paragraflardan çıkarılacak anlam ortada: Üç megapiksellik bir makineyle çektiğiniz görüntüler bile, HDTV çağında televizyonda başarıyla gösterilebilir.

Elbette bu hesaplar kağıt üzerinde. Çünkü dijital fotoğraf makinenizi HD televizyonunuza video kablosuyla bağlayacak olursanız, kamera görüntüyü yine babadan kalma standart PAL boyutuna indirgeyecek ve yüksek çözünürlüklü fotoğraflara elveda demeniz gerekecek! Kodak V1273 ya da Sony DSC-T2 gibi makineler ve Nikon D3 ve D300 gibi DSLR'lar, görüntüleri televizyo-

Resim boyutu karşılaştırması

► Burada en son DSLR modellerine göre resim boyutlarını karşılaştırdık. Pratikte, en düşük çözünürlük olan 6 megapiksel bile A4 baskı için yeterli. Eğer daha fazlasını istiyorsanız, çok daha düşük çözünürlükleri bile poster boyutuna dönüştürebilen profesyonel hizmetlerden faydalanmanız gerekiyor.

- 35 mm / full format (36 x 24 mm) profesyonel SLR
- APS (24 x 16 mm) Dijital SLR'lar, Canon, Nikon, Pentax, Sony
- Four-thirds (17,3 x 13 mm) Dijital SLR'lar Olympus, Panasonic
- 11/1,7" (7,6 x 5,6 mm) 10 megapikselli kompakt makineler
- 1/2,5" (5,2 x 3,9 mm) 7 megapikselli kompakt makine

ALGILAYICILAR: Kompakt makinelerin CCD'leri (mavi renk), DSLR'ların (kahverengi) APS ya da "four thirds" boyutlu algılayıcılarından bir hayli küçük.

na HD çözünürlüğünde aktarabilen istisnalar. Bir başka alternatif ise televizyonlara görüntüleri HD biçiminde aktarabilen aygıtlar, örneğin Hama'nın 1080i ürünü. Bu aygıtlara bellek kartını taktığımızda, televizyona görüntüler HD çözünürlüğünde aktarılıyor. Bir de her geçen gün popülerlik kazanan dijital fotoğraf çerçevelerine bakalım. Türünün iyi örneği sayabileceğiniz bir çerçeve, fotoğrafları 640 x 480 çözünürlükte görüntüleyebiliyor ki bu da 307.200, yani 0,3 megapiksele denk geliyor.

Çoğu fotoğraf çerçevesi, ilk bakışta çok küçük gelen 128 MB bellekle donatılmış. Bu yüzden, fotoğrafları ilk önce yeniden ölçekleyerek küçültmek, ondan sonra aktarmak gerekiyor. Bu şekilde 400'den fazla fotoğraf aktarmak mümkün. Böylece, çerçevenin elektronik aksamı da fotoğrafları görüntülemek için kendini yormuyor ve resimler akıcı bir şekilde değişiyor.

Uygun baskı boyutu

Sağ sayfadaki kutuda, askıları belirli bir biçimde almak ya da belli bir yazıcıdan bastırmak için gereken çözünürlük değerlerini bulacaksınız. Burada bile aslında gereksiniminizin beklentilerinizden daha düşük olduğunu görebilirsiniz.

Tabii ki 10 x 15 cm baskı için istediğiniz çözünürlükte çekilmiş bir fotoğraf kullanabilirsiniz, ama görüntü kalitesi artmayacaktır. Bunun aksine, A4 baskılar için altı megapiksel üstü bir fotoğraf makinesi kullanırsanız görüntü kalitesi bariz şekilde yükselecek.

Dijital fotoğraflar için çıkış ortamı

► Günümüzde, kâğıt üzerindeki çıkışın da bir sürü alternatifi var: Kendi yapacağınız baskılar, televizyonda izlemek ya da dijital fotoğraf çerçevesi kullanmak gibi. Üstelik bunlar, hayli düşük piksel çözünürlüğü gerektiriyor.

Televizyon:

Çağdaş ince ekran televizyonlar kendi slayt şovunuz için ideal. Tam HD televizyonlar için 2 MP bile yeterli.

Dijital foto çerçevesi: Çalışma odanızı bir anda renklendiren bu aygıtlarda, 1 megapikselden düşük çözünürlüklerle bile amacınıza ulaşabilirsiniz.

DIN A4 yazıcılar: Günümüzde mürekkep püskürtmeli yazıcılarla çok düşük maliyetle baskı yapabilirsiniz. A4 baskılar için 3 megapiksel bile yeterli.

10 x 15 yazıcılar:

Küçük foto yazıcıları, iki megapiksel çözünürlükte bile kâğıtta harika sonuçlar elde edebiliyor.

Her boyut için mükemmel baskı

► Ekranda sunum yapmak için 2 megapiksel bile yeterli. Yüksek çözünürlüklerin sadece baskıda faydası oluyor. Aşağıdaki tabloda farklı standart boyutlarda görüntü kalitesinin ne kadar iyi olduğunu görebilirsiniz. İster baskıyı kendiniz yapın, isterse fotoğraf kağıdına bastırın.

Profesyonel gereksinim: Profesyonel fotoğraf baskıları için (örneğin dergiler - tabloda yeşil renkli) 300 dpi çözünürlük şart. Ev kullanımı içinse (sarı) 150-200 dpi yeterli. Kalitedeki küçük kusurlar çıplak gözle seçilemiyor. Görüntü mesafesini de hesaba katmak lazım. Büyük boyutlu fotoğraflara, kusurları görülecek kadar yakından bakıldığı

ender görülen bir şey. Bu yüzden, posterler için 100 dpi bile yeterli. 8 megapikselli bir makineyle 90 x 60 posterler hazırlayabilirsiniz.

Baskı boyutu için pratik hesap: Piksel sayısını yüze bölerseniz, hangi boyutta profesyonel baskı yapabileceğinizi ortaya çıkar. Örneğin, 2 megapikselli bir fotoğraf (1600 x 1200 piksel) 16 x 12 cm'den daha fazla kalite sunuyor. Tavsiye ettiğimiz en yüksek boyut 10 x 15 cm.

Kamera çözünürlüğü		10 x 15 cm	13 x 18 cm	DIN A4	DIN A3	200 dpi'de boyut	300 dpi'de boyut
2 Megapiksel	(1.600 x 1.200)					20 x 15 cm	14 x 10 cm
3 Megapiksel	(2.048 x 1.536)					26 x 20 cm	17 x 13 cm
4 Megapiksel	(2.272 x 1.704)					29 x 22 cm	19 x 14 cm
5 Megapiksel	(2.560 x 1.920)					33 x 24 cm	22 x 16 cm
6 Megapiksel	(3.008 x 2.000)					38 x 25 cm	26 x 17 cm
7 Megapiksel	(3.072 x 2.304)					39 x 29 cm	26 x 20 cm
8 Megapiksel	(3.456 x 2.304)					44 x 29 cm	29 x 20 cm
10 Megapiksel	(3.872 x 2.592)					49 x 33 cm	33 x 22 cm
12 Megapiksel	(4.288 x 2.848)					54 x 36 cm	36 x 24 cm

* SLR kamera, 3:2 en / boy oranı

Eğilimler hakkındaki gerçekler

Gelecekteki gelişmelerden ve eğilimlerden bahsederken insan mecburen spekülasyona başvuruyor. Bu noktadan bakıldığında, başlıktaki “gerçekler” kısmı abartılı bir iddia gibi görünebilir. Ancak yazının bu kısmında sadece gerçekleşmesi an meselesi olan eğilimlerin nabzını tutuyoruz.

Her şeyden önce, bulunduğumuz noktadan memnun olmalıyız. Zira dijital fotoğraf makinesi müşterileri ve profesyonel bir dergi olarak da biz, hep istediğimiz şeylerden bir tanesine kavuştuk. Bu, en son DSLR'ların sunabildiği, gürültü miktarı az olduğu için sakınmadan kullanabileceğiniz yüksek ISO hassaslık dereceleri. Bazı modellerde üreticileri gerçekten tebrik etmemiz gerekiyor, zira 3200 ya da 6400 gibi sınırlardaki ISO derecelerinde bile bu geçerli.

Bir diğer dönüm noktası ise giderek artan yüksek dinamik kapsam, yani HDR. Bu alanda kat edilecek daha çok yol var. Öncü firma olan Fujifilm'in S5 Pro'yu piyasaya sürmesinden sonra, Canon ve Nikon da 14 bitlik görüntü kipleri sunmaya başladı. Elbette dinamik kapsamdaki artış Fujifilm'in Super CCD'sindeki kadar yüksek değil, ama yine de doğru yönde bir ilerleme: Fotoğraflar analog makineyle çekilmiş benziyor. Sıradaki takdire şayan gelişim ise gerçek

zamanlı gösterim.

Bir zamanlar DSLR kullanıcılarının çoğu, bu özelliği gereksiz bulurdu. Bazılarıysa renkli ekranda gerçek zamanlı ön izlemenin, DSLR'larda özellikle makro fotoğrafçılığında ışık etkisini, netleme noktasını ve keskinlik kapsamını belirlemede ne kadar önemli olduğunu keşfettiler.

Görüntü sabitleyiciler herkes için

Tıpkı DSLR'lar gibi, görüntü sabitleyiciler de yaygın kullanım alanı buluyor. Üreticilerin bir kısmı hareketli algılayıcıları tercih ederken (Olympus, Pentax, Samsung, Sony) bazılarıysa (Canon ve Nikon) sabitleyici içeren lensleri yeğliyor. Bu lensler yakın zamana kadar sabitleyici olmadan da zaten pahalıydı.

Ancak bu noktada bir başka değişime daha şahit oluyoruz. Gerek Canon gerekse Nikon, sabitleyici içeren düşük fiyatlı amatör lensleri piyasaya sunuyorlar. Bu eğilimin sürmesini diliyoruz, zira ilerde kulla-

nıcılar için sabitleme işleminin nerede gerçekleştiği değil, gerçekleşip gerçekleşmediği anlam ifade edecek.

Piyasaya hakim olacağına inandığımız bir diğer yenilik ise daha büyük renkli ekranlar. Yarı profesyonel ve profesyonel kategorilerde üç inçlik (7,62 cm) ekranlar standart halini alacak. Nikon D3/D300 ve Sony Alpha 700 gibi makinelere böyle bir ekranın eklenmesi, görüntü işleme keyfini de artıracak. Amatör DSLR'lar da bu gelişimi takip edecek. Gerçekten de Sony Alpha'nın 2,7 cm'lik ekranıyla bu yönde bir adım attığını görüyoruz.

Bununla birlikte, hareketli renkli ekranlar konusunda üreticilerin zihninde bir tereddüt var. Şu an için bu özelliği sadece Olympus E-3 ve Panasonic L10 sunuyor.

Live View özelliği, sağladığı esneklikten ötürü hem pratik hem de eğlenceli. Bu yüzden, diğer üreticilerin de bu kervana katılması bekleniyor ve amatör kesimde bunun gerçekleşmesi iyi bir şey.

Pentax K20D ve Nikon D3:

Yeni neslin temsilcisi olan bu iki DSLR, dayanım ve kalite konusunda gereken her şeyi sunuyor.

Dijital gerçek

➤ Eğri oturalım, doğru konuşalım. Yakın gelecekte mükemmel fotoğraf makinesine ulaşmamız mümkün değil. Ama umutsuzluğa kapılmak da gereksiz. En son çıkan modeller etkileyici bir görüntü kalitesi sunuyor. Daha düşük görüntü oranı ve daha doğal renk üretimi, günümüzün anahtar sözcükleri.

Üreticilerin hem profesyonel hem de ama tör fotoğrafçıların ihtiyaçlarına kulak asması ve hatta bu özellikleri aynı makinelerde buluşturması çok hoş bir gerçek. Ucuz lenslerde görüntü sabitleyiciler, DSLR'larda ekrandan canlı görüntü, kolay kullanım, özelliklerin temel özelliklerle sınırlandırılması da bu gelişimin merkezinde bulunan noktalar.

Bir diğer güzel haberse fiyatların hala yokuş aşağı inmesi. Bundan iki yıl önce, 500 Euro'luk bir DSLR düşlemek mümkün değildi. Oysa bugün bu bir gerçek. O yüzden, bizce herkesin DSLR kullanmaması için hiçbir sebep yok. Geleceğe hoş geldiniz! ⏪

Temellere dönüş

Dezavantaj sayılamayacak bir diğer eğilimden daha bahsedebiliriz: Amatör DSLR'ları sadece kullanıcının gerçekten ihtiyaç duyduğu özelliklerle donatmak. Neredeyse tüm üreticilerin başlangıç seviyesi modellerinin sade bir tasarımı ve mantıklı bir işletimi var. Bu aygıtlar bir dereceye kadar fotoğraflar üzerinde dahili oynama imkânı ve destek sunuyor; ayrıca hafif ve küçük olmakla kalmıyor, gereksiz özelliklerden de arındırılmış.

Bizim fikrimiz şöyle: Bu eğilim, gerek fotoğrafçılığa yeni adım atanlara, gerekse daha en başından karmaşık işler için DSLR kullanmak isteyenlere faydalı olacak. Daha da önemlisi, fiyatların düşmüş olması. Şu sıralar en son gövdeleri ve standart lensleri 500-600 Euro civarına almak olası. Hatta son nesil fotoğraf makineleri kimi kampanyalarda 400 Euro'ya kadar düşüyor.

Üç grup fotoğrafçı

Eskiden amatör fotoğrafçıları iki gruba bölmek mümkündü: Aile içi kutlamalar ya da tatil fotoğrafları için kompakt makine kullananlar ve fotoğrafçılığı ciddiye alıp SLR kullananlar (buna Leica rangefinder ya da benzeri makine sahiplerini katmıyoruz).

Oysa yakın zamana kadar dijital kameralarda böyle bir sınıflandırmaya gidemiyorduk zira DSLR'lar amatörlerin satın almayacağı kadar pahalıydı. Bu engel, 500 Euro'luk DSLR'lar çoğaldıkça ve profesyonelleştikçe eriyip gidiyor ve çok yakında, analog makinelerdeki gibi bir ayırmadan söz edebileceğiz.

Bununla birlikte, işin içine bir grup daha ekleniyor: Cep telefonlarıyla fotoğraf çeken gençler. Şu an itibarıyla cep telefonlarının gerçek bir fotoğraf makinesine kafa tutmaları mümkün değil. Bununla birlikte, cep telefonları, fotoğrafçılığa ciddi bir adım atmak isteyen çoğu genci yönlendirebilir. 📱

balkim@chip.com.tr

Patlat Röportajı!

PINHANI yaz, Avea hattından 4300'e ücretsiz SMS gönder, çekilişe katıl. Blue Jean dergisinde Pinhani'yle röportajını patlat. Sen de ünlü ol!

Son gün
14 Mayıs!

Ayin
ünlüsü
Pinhani

Web'den
katılmak için
patlican.com.tr'yi
tıklican.

patlican
Avea'dan
bir gençlik
patlaması

15 İnternet nimeti

İnternet artık gündelik hayatın bir parçası. Ancak bu olgunun ne kadar farkındayız ve internetin nimetlerinden ne kadar yararlanıyoruz?

CEM ŞANCI

On beş yıl öncenin dünyasında, ufak bir bilgi soruşturması için onlarca kâlin ciltten oluşan ansiklopedileri karıştırıp, konu hakkında bilgi sahibi olabilecek arkadaşlarımıza danışmak için telefonlara sarılıp, kütüphaneler, kitabevleri ziyaret edip saatlerce, günlerce uğraşmak zorunda kalıyorduk. Bugün merak edilen bir detayı öğrenmek için Google'da birkaç saniye süren küçük bir arama yapmayı bilmemek ve bilgiye ulaşmak için eski moda yöntemleri

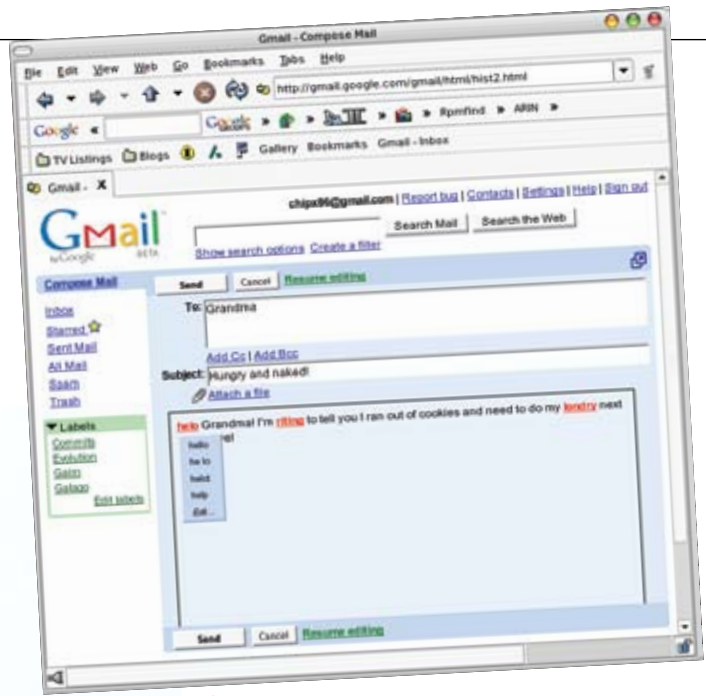
takip etmek ya da "bir bilen"e sormak neredeyse ayıp sayılır olmuşken, internetin inkâr edilemez gücünün sadece "bilgi aramak" veya "google'lamak"tan ibaret olmadığını da hatırlamak gerekiyor. İşte CHIP, belki hayatımızın ilgi odakları başka noktalara yöneldiği için henüz farkına varmadığımız 15 internet nimetini sizin için sıralıyor. Bunların arasında bildiğiniz, her gün kullandığımız servisler olabileceği gibi, yeni tanışacaklarınız da olabilir.

1 Facebook

Bill Gates'in fark eder etmez 15 milyar dolar değer biçip, % 1,6 hissesi için 240 milyon dolar ödediği Facebook.com, sanılanın aksine bir arkadaş/sevgili bulma, sanal flört veya "aşna fişna" platformu değil. Bizzat modern dünyanın hızlı akan zamanında insanların birbirleriyle çok daha rahat iletişim kurup, sosyal hayatlarını planlayabilmelerini sağlayan bir "sosyal hayat ajandası". Facebook'a iş hayatından veya özel yaşamınızdan arkadaşlarınızı ekledikten sonra, artık katılmak istediğiniz toplantıları, gezileri, eğlenceleri haber vermek için herkesi tek tek telefonlarla arayıp, e-postalarla ulaşıp davet etmek zorunda değilsiniz. Örneğin yeni doğan çocuğunuzun fotoğraflarını geniş ailenize veya iş çevrenize göstermek için herkese tek tek posta atmak, telefon açmak, haber vermek zorunda da değilsiniz. Facebook sizin için tüm bunları yapıyor ve çevrenizdeki insanları sizin hayatınız, etkinlikleriniz, gelişmeleriniz hakkında, sizin izin verdiğiniz ölçüde bilgilendiriyor. Siteye gerçek isminizle üye olmanız gerekiyor, aksi takdirde hesabınız kilitlenebiliyor. Yine de güvenliğiniz için tüm bilgilerinizi vermemeye dikkat edin.

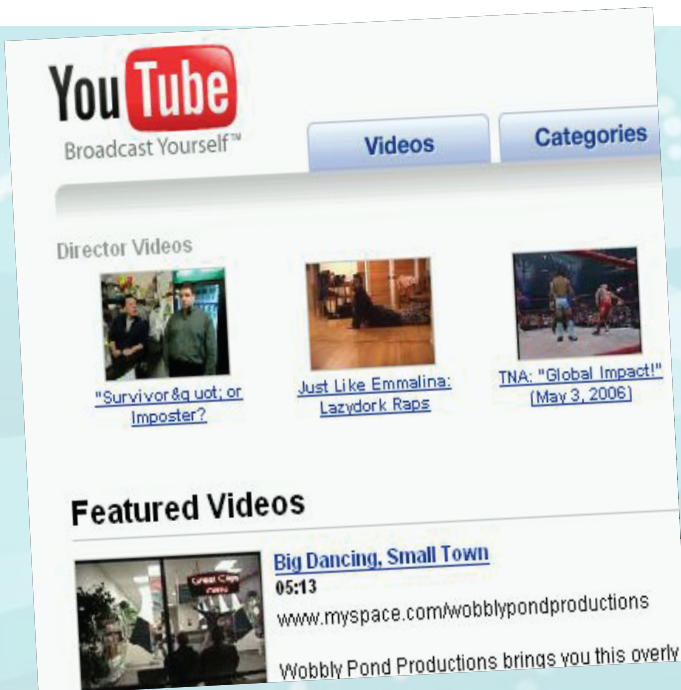
BİLGİ İÇİN: www.facebook.com

3 Web posta servisleri

Hotmail, Gmail, Yahoo... Uzayıp giden bir liste size internet üzerinden her an ulaşabileceğiniz e-posta hizmetleri sunuyor ve bu servisler, ücretli veya ücretsiz, hayatınızın sonuna kadar sizinle kalıyor. Hatta mirasçılarınıza dahi devroluyor. Dolayısıyla bir virüs saldırısında kaybolmasından çekindiğiniz önemli dosyalarınızı saklayabileceğiniz bir veri deposu olmalarının yanında, ömrünüz boyunca size ulaşmak isteyecek insanların rahatça hatırlayabilecekleri e-posta adresi olarak da hayatınızı kolaylaştırıyor. İnternet servis sağlayıcınızın ve iş yerinizin size verdiği pop3 hesabını kullanmak belki farklı sebeplerle işinize yarayabilir ama bir süre sonra artık o servis sağlayıcıdan internet hizmeti almadığınızda veya işten ayrıldığınızda iptal olacağını unutmayın.

BİLGİ İÇİN: www.gmail.com

2 YouTube

Dijital çağın fenomeni olan bir web servisi varsa, bu kesinlikle YouTube. Onu artık tanımayan, bilmeyen yok ama o ki hala farkında değilseniz veya nimetleri hakkında yeterince bilgi sahibi değilseniz, YouTube'a biraz daha dikkat etmenizi tavsiye ederiz. Herhangi bir bilgi hakkında, dünyanın her yerindeki milyarlarca insanın çok pratik biçimde çekip yerleştirdiği yüz milyonlarca videonun arasında, merakınızı, ihtiyacınızı giderecek biri mutlaka yer alıyor. Örneğin, almak istediğiniz yeni otomobillerin bir listesini çıkartıp, sonra galerileri tek tek dolaşıp, hepsiyle test sürüşü yaparak günler, haftalar harcamadan önce, You Tube'da harcayacağınız bir saat, tüm bu otomobillerle yapılmış test sürüşlerinin detaylı videolarını ve yorumlarını incelemek ve seçimlerinizi netleştirmek için yeterli olacaktır. Bu aşamadan sonra sokağa çıkıp galerileri dolaşmak artık daha az vaktinizi alıyor. Şimdi bu örneği, bütün hayatınıza, haber edinme özgürlüğünüze, bilgiye ulaşma ihtiyacınıza uygulayın... Çocuğunuzu kayıt ettirmek istediğiniz okulların ismini bir yazıp Youtube'dan aratın veya tarifini aradığınız zor bir yemeğin adını...

BİLGİ İÇİN: www.youtube.com

4 Flickr

Flickr için aslında YouTube'un bir numara küçüğü denilebilir çünkü sitede fotoğraf paylaşımı ön planda. Geçtiğimiz aylarda video paylaşımını açana kadar Flickr hep, milyonlarca kullanıcının, sanatsal denemeleri kadar, gündelik hayatlarını özetleyen fotoblog'larına veya bilgi, haber verici fotoğraflara yer veriyordu. Yine satın alacağınız bir otomobilin, doğum gününüzü kutlayacağınız bir mekânın, ziyaret edeceğiniz bir şehrin, kalacağınız bir otelin detaylı görüntüleri için flickr'a başvurabilirsiniz.

BİLGİ İÇİN: www.flickr.com

5 Sosyal ağlar

Aslında facebook'un da ucundan kıyısından dâhil olduğu sosyal ağlar, facebook'tan ayrı olarak, çok daha kolay bir şekilde yeni arkadaşlar ve yeni bir çevre edinebileceğiniz, sohbet edip, bilgi paylaşabileceğiniz imkânlar sunuyor. www.2yuz.com, www.sosyomat.com, www.yonja.com gibi siteler, Türkiye'de en çok bilinen sosyal ağlardan bazıları. Ortak ilgi alanlarınıza göre insanlarla tanışıp, düzenlenen etkinliklere katılmak; bazen arkadaş, bazen aşk arayan insanların buluştuğu bu online topluluklarda sıradan eylemler arasında yer alıyor.

6 Alışveriş

Akşam iş dönüşü eve alacağınız yemeklik malzemeyi, torba toba erzağı taşımaktan yoruluyorsanız; marketlerde dolaşarak, kasada sıra bekleyerek harcadığınız zamana acıyorsanız, Migros gibi hipermarketlerin online alışveriş siteleri, kapıda nakit veya kredi kartı ile ödeme yapmanıza imkan veren sistemleriyle hizmetinizde. Veya satın almak istediğiniz bir ürün, belki bir fırın, belki bir buzdolabı veya bilgisayar parçası ya da yatak minderini hatta koltuk kılıfı, aklınıza gelebilecek herhangi bir ürün için, semt semt, mağaza mağaza dolaşıp, ürünü aramak yerine online alışveriş mağazalarına başvurabilirsiniz.

BİLGİ İÇİN: www.hepsiburada.com

7 Online bankacılık

Faturalarınızı ödemek için kuyrukta beklemek zorunda olmadığınızı biliyor musunuz? Kimse size internet bankacılığında bahsetmedi mi? Burada anlatılamayacak kadar uzun ve detaylı bir konu olsa da, internet bankacılığı her türlü ödeme ve para transferi, fatura işlemi gibi finansal konularda evinizden çıkmadan işlerinizi halletmenize yarayan bir nimet. Hala bilgi sahibi değilseniz, yanlış bir iş yapmamak ve güvenlik açığı vermeme için banka şubenize son bir kez başvurup, müşteri yetkilinizden gerekli şifreleri alıp, güvenlik uyarılarını dinleyip kendinizi sanal bankacılık denizinin güvenli kumsallarına atabilirsiniz.

8 Sigorta işlemleri

Modern dünyanın bir vazgeçilmezi de sigortalardır. Gerek resmi sigortanız olsun gerek özel sigortanız, tüm sigorta kurumları artık işlemlerinin çok önemli bir bölümünü online olarak gerçekleştiriyor. Sosyal sigortaların web sayfasından resmi sigortanızla ilgili her türlü bilgiyi alıp, sistemin izin verdiği işlemleri, ödemeleri sırada, kuyrukta beklemeden yapabildiğiniz, başvurularınızı online gerçekleştirebildiğiniz gibi; özel sigorta aradığınızda da acente acente dolaşım günlerinizi saatlerinizi harcamak yerine, sigorta şirketlerinin online sayfalarından şartları inceleyip, sigortanızı online ödeme ile başlatabilirsiniz. Birkaç gün içinde poliçeniz adresinize ulaşacak.

10 Arama motorları

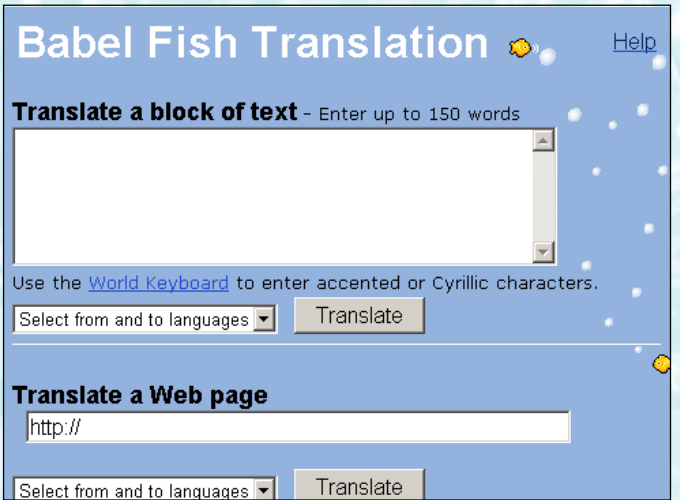
Her arama motoru aslında belli konularda uzmanıdır ve belli konularda ihtiyacınıza yeterince cevap vermeyebilir. Ayrıca aramalarınızı doğru biçimde yapmak, bilgi denizinin içinde boğulmadan ihtiyacınıza ulaşmanıza yardımcı olacaktır. Örneğin aradığınız bir cümleyi tırnak işareti içine almadan yazdığınızda, Google, cümlenin içinde geçen tüm kelimelerinin bir şekilde içinde yer aldığı metinleri buluyor ve karşınıza milyonlarca sayfa sonuç çıkartıyor. Böylelikle bir internet nimeti bir internet kabusuna dönüşebiliyor. Arama ipuçları hakkındaki makalelerimizi inceleyebilirsiniz.

BİLGİ İÇİN: www.google.com

9 Bedava oyunlar ve DORYO

Artık çınar altındaki çay bahçesinde sizinle tavla oynamaya cesaret edecek bir babayiğit bulamıyor musunuz? Biraz ejderha kesmek, sizinle aynı heyecanları paylaşan başka insanlarla evinizin sıcak ortamından kopmadan buluşup uzayın derinliklerinde seyahat etmek, yabancı gezegenlerin keşfedilmemiş mağaralarında hiç bilinmeyen canavarlarla savaşım hazineler mi bulmak istiyorsunuz? İsterseniz bedava heyecanlı, sürükleyici oyunlar veya isterseniz aylık birkaç dolar ödemeye çok daha gelişmiş üç boyutlu, etkileyici görselliğe sahip devasa online rol yapma oyunları (DORYO) sizi bekliyor.

BİLGİ İÇİN: www.mmorp.com

11 Yabancı dil çevirisi ve sözlükler

Size kimse online sözlüklerin ne kadar pratik olduğunu söylemedi mi? Türkçe anlamını veya doğru yazılışını merak ettiğiniz Türkçe bir kelime için hemen www.tdk.gov.tr adresine veya yabancı dildeki bir sözün anlamını merak ediyorsanız www.seslisözlük.com adresine girebilirsiniz. Ayrıca bir iki kelimenin ötesinde, uzun bir metni bir dilden başka bir dile çevirmek isterseniz, arama motoru Altavista'nın BabelFish servisi yardımcı olacaktır.

BİLGİ İÇİN: <http://babelfish.altavista.com>

12 Online sinema ve müzik

Sinema filmlerini online olarak geniş bant üzerinden download'a sunan ücretli servisler yurtdışında yaygın. Böylece aylık abonelik ücreti ödeyerek, dilediğiniz filmi gönül rahatlığı ile izleyebilirsiniz. Ne yazık ki Türkiye'de henüz böyle bir sinema hizmeti mevcut değil ancak internet küresel bir servis ve yeterli bant genişliğiniz varsa, Google'da yapacağınız küçük bir aramayla ulaşacağınız yurt dışındaki servislerden yararlanmanızı kimse engelleyemez. Ayrıca, müzik keyfiniz için artık ve TTNET'in ortaklaşa sunduğu TTNET Müzik servisinden yararlanabilirsiniz.

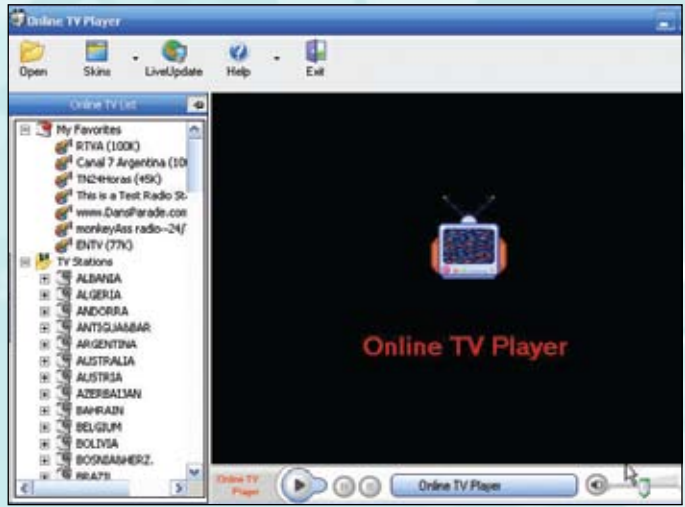
BİLGİ İÇİN: www.ttnetmuzik.net

13 Televizyon / Radyo

Haberleri kaçırmak istemiyor, radyodaki maç yayınını radyoya sahip olmadığınız için dinleyemiyorsanız üzölmeyin sevgili CHIP okuru. Başta TRT olmak üzere pek çok TV ve radyo kanalı, yayınlarını internet üzerinden canlı veriyor. Bazı kanallar bu servislerini çok sınırlı tutsalar da, dilerseniz yurtdışı kanalları izleyebilir, ufkunuzu açabilir, bilgeliğinize bilgelik katabilirsiniz. Yeter ki isteyin; internette hiçbir şey imkansız değil. Belki televizyon yöneticilerinin "bizim halkımız bundan anlamaz" yargısı ile inatla Türkiye'ye getirmedikleri Sci-fi Channel'ı bile bulabilirsiniz.

BİLGİ İÇİN: www.live-online-tv.com/

14 Yemek

Karnınız aç, işleriniz başınızdan aşkın, yemek yapacak vaktiniz yok Online yemek siteleri size her çeşit yemek, içecek, salata, tatlı seçeneği sunuyor ve yarım saat ile bir saat arasında kapınıza ulaştırma garantisi veriyor. Ödemeyi de kapıda, nakit veya kartla yapma şansınız var. Dilerseniz bu işte uzmanlaşmış www.yemeksepeti.com, gibi bir servisin sitesinden veya dilerseniz arzu ettiğiniz restoranın, eğer varsa (örneğin Burger King), kendi online sipariş hizmetinden yararlanarak midenizi gıdalla doldurabilirsiniz. Rejim yapıyor olmanızda çok lezzetli rejim yemekleri sipariş etmeye engel değil.

15 Online bilet, rezervasyon, seyahat planlaması

Sosyalleşmek ve arkadaşlarınızla, sinemaya, tiyatroya, konsere, gezmeye, tozmaya mı gitmek istiyorsunuz? İnternet yine emrinizde. Binbir heyecanla hazırlandığınız bir akşamın ortasında konser salonunun önünde "bilet kalmadı" cevabı ile karşılaşmak istemiyorsanız, önceden rezervasyonunuzu yaptırıp biletinizi online olarak satın almanız tavsiye ederiz. Bu konuda Türkiye'de uzmanlaşmış en önemli servis olarak öne çıkan BiletX'e www.biletix.com adresinden ulaşabilirsiniz.

Daha az güç,

Jet gibi bir PC'yi, kocaman bir ekranı kim istemez? Ancak en son eğilim **PARA TASARRUFU**. CHIP, hem hızlı hem de tasarruflu sistemleri nasıl elde edebileceğinizi gösteriyor.

BARIŞ EMRE ALKİM / MM

Son elektrik faturanız karşısında afaldınız mı? Elektrik firmaları fiyatlarla oynayadursun, elektrik tasarrufu yaparak hem bütçenizi hem de doğayı rahatlatabilirsiniz. Tasarımına bağlı olarak, evinizdeki bilgisayar, elektrik faturasının beşte birinden sorumludur. Standart bir ampul 40 ila 60 watt tüketirken, bir oyun PC'si saatte 200 watt'ı seve seve harcayabilir. Bir çamaşır makinesiyle kıyaslayalım: Çamaşır makinesi yıkama sırasında suyu ısıtırken 3.000 watt harcar ama sadece 10 dakikalığına. Öte yandan, evinizdeki PC çoğu zaman gece gündüz açıktır. Faturanıza bir de şu gözle bakın: 60 derecede çamaşır yıkamak size 1 kilowatt/saate mal olurken, aynı enerjiyle internette beş saat sörf yapabilirsiniz. Dolayısıyla, 24 saatlik internet kullanımı, çamaşır makinesini beş kez doldurup çamaşır yıkamakla aynı hesaba gelir. Ama bunun olmasına göz yummayın; birkaç küçük hileyle paranız cebinizde kalabilir.

Güç tasarruf deneyimi: PC'niz nasıl har vurup harman savuruyor

ALMADAN ÖNCE TEDBİRLİ DAVRANIN: Yeni bilgisayarların ve monitörlerin gözünü güç bürümüş desek yeridir. En ekonomik makine bile, ancak güç konusunda ince ayardan geçtikten sonra verimli çalışıyor. Bu yüzden, ihtiyacınız olan araçları DVD'den (CHIP-Code **ENERJİ**) yükleyebilirsiniz. Makalemiz, bu araçları nasıl en iyi şekilde kullanabileceğinizi anlatıyor.

GÜÇ HIRSIZLARINI ENSELEYİN: Eğer tüketimi ölçerseniz, çok geçmeden göreceksiniz ki

PC çalışırken
 Tutumlu aygıt: 80 watt
 Enerji canavarı: 300 watt

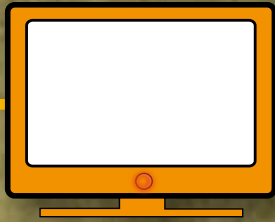
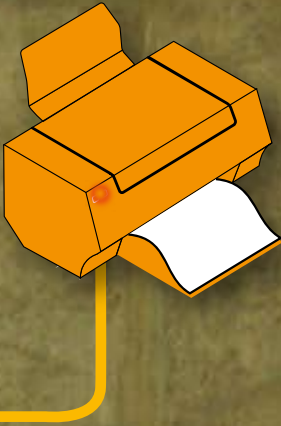

aynı performans

Yazıcı çalışırken

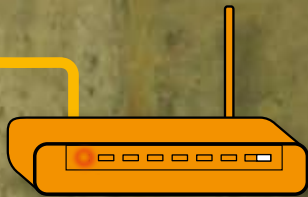
Tutumlu aygıt: 0,4 watt
Enerji canavarı: 40 watt

HDTV çalışırken

Tutumlu aygıt: 65 watt
Enerji canavarı: 250 watt

WLAN çalışırken

Tutumlu aygıt: 5 watt
Enerji canavarı: 14 watt

yazıcı ya da harici sabit disk gibi birçok aygıt bekleme kipinde boş yere enerji harcar.

Bunları diğerlerinden ayırıp, güç açıp kapama anahtarları olan bir çoklu fişe bağlayın. Böylece büyük tasarruf sağlayabilirsiniz!

WINDOWS'U AYARLAYIN: Çalışma ya da bekleme modunda, iyileştirilmiş sistem ayarları sayesinde güç tasarrufu yapabilir, üstelik performanstan ödün vermeyebilirsiniz. Enerji tüketimini azalt-

manın en basit yolu, Windows'taki »Güç Seçenekleri«'nden geçiyor. XP'de bu seçenekleri »Denetim Masası / Güç Seçenekleri« menüsünde bulabilirsiniz. »Güç Düzeni« listesinden »En Az Güç Tüketimi«ni seçin.

Eğer Vista kullanıyorsanız »Denetim Masası«ndan »Performance Information and Tools« menüsünü açın, »Power Options«tan »Power Saving Mode«u etkinleştirin.

CPU'NUN HIZINI KESİN: AMD Athlon 64 ya da Intel Core2Duo gibi modern işlemcilerin dâhili güç tasarruf teknolojileri var. Intel kendi yöntemine SpeedStep derken AMD, Cool'n'Quiet adını tercih etmiş. Ancak bu yöntemler Vista'da her zaman kâr etmiyor. İşletim sistemi, işlemcinin ne kadar yavaşlatılacağına kendi karar veriyor. Bunun için gereken ACPI değerlerini (Advanced Configuration and Power Interface: Gelişmiş Yapılandırma ve Güç Arabirimi) BIOS'tan alıyorsa, güç tasarruf yöntemlerinin hiçbiri çalışmıyor. Bu durumda, sadece RightMark CPU Clock Utility (RMClock) gibi işlemcinin güç seçeneklerine doğrudan erişebilen bir aracın faydası dokunabiliyor. Bu iyileştirmenin XP'de de görünen bir faydası var: Voltaj düşürme (undervolting) işlemcinin ve anakartın bekleme kipindeki güç tüketimini bile aşağı çekiyor. Hız aşırmanın aksine, voltaj düşürme herhangi bir kaza

durumunda donanıma zarar vermiyor ve güvenle test edilebiliyor. Eğer işlemci yeterince elektrik alamazsa, en fazla yanlış hesap yapıyor. Durum buysa voltajı başlangıç değerine getirebilirsiniz. RMClock'u, dergi CD/DVD'sindeki bağlantıdan indirip kurabilirsiniz.

Yazılımı çalıştırdıktan sonra, işlemcinizin ve güç yönetimi teknolojisinin »CPU info« kısmında tanınıp tanınmadığına bakın. Önemli bilgi: Ne olursa olsun,

»Reg. Vcore (VID)« için belirlenen en fazla voltajı aşmayın, yoksa donanımınız tehlikeye girebilir.

»Profiles« kısmında, »AC Power« altındaki »Performance on Demand« seçeneği-

1 Gün sörf = 5 sepet çamaşır

BİLGİ

İşe yaramaz etiketler

Enerji etiketlerinin temel aldığı standartların modası çoktan geçti ve alışveriş aşamasında bunların hiçbir faydası yok. Teknoloji artık çok daha ileride.

ENERGY STAR:

inandırıcılıktan uzak sınır değerleri yüzünden, üreticiler kendi aygıtlarına kendileri etiket yapıyor.

GEEA:

Bekleme değerleri zorlu olsa da, çağdaş makineler sorunsuzca ayak uyduruyor.

BLAUER ENGEL (Mavi melek):

TFT'ler, yazıcılar ve PC'ler için, eski makinelerin bile uyduğu bekleme değerleri sunuyor.

CHIP'İN TAVSİYELERİ

Güç tasarrufunda başlıca on ipucu

İHTİYACINIZ OLANI SATIN ALIN:

Günlük işler için gerekenden fazla performans sunan bir makine boşu boşuna güç harcar. Bazen %100 daha fazla harcar!

MONİTÖRÜN BOYUNA DİKKAT:

TV ya da monitör alırken ihtiyacınız olan boyutu unutmayın. Köşegen uzunluğu ne kadar artarsa, çalışma sırasında güç tüketimi de o kadar büyür.

YANLIŞ FİKİRLERE KAPILMAYIN:

Bir LCD monitörün tüplü bir monitörden daha az enerji harcaması, ancak iki monitör de aynı boyuttaysa doğrudur.

AÇIP KAPAMA DÜĞMESİZ OLMAZ:

Aygıtın elektrik beslemesini tümüyle kesen bir anahtar, sürekli çalışan aygıtlar için şart.

UZATMA KABLOSU KULLANIN:

Açma kapama düğmesi olan bir çoklu priz bütün bekleme giderlerini azaltır.

ÇOK İŞLEVLİ ALETLERİ TERCİH EDİN:

Sürekli çalışacak aygıtların çok işlevli olmasına dikkat edin. Bir aygıt ne kadar çok işleve sahipse o kadar enerji tasarrufu sağlar.

GÜÇ TASARRUFUNU ETKİNLEŞTİRİN:

PC'nizde gerekli özellikleri etkinleştirin. Çoğu zaman üretici bunu ihmal edebiliyor. Bazen sürücü güncellemeleri bile verimliliği artırıyor.

KABLOSUZ BAĞLANTIDAN KAÇININ:

Mümkün olan yerde kablo kullanın, kablolu bağlantıya sadece kablolar sorun yaratıyorsa başvurun. Her kablolu bağlantı enerji tüketimini artırır.

ÖLÇÜMLERİ KENDİNİZ YAPIN:

Fiyatı 25 Euro'dan başlayan ölçüm aletleriyle, bir elektronik aygıtın işletim sırasında ne kadar güç harcadığını öğrenebilirsiniz.

YENİSİNİ ALMAKTAN SAKININ:

Eski makinelerinizi ömrünün sonuna kadar kullanarak, ipuçlarımızla güç tüketimlerini ayarlayarak hem kesene hem de çevreye katkıda bulunun. Güç tasarruflu aygıtların üretiminde de birçok kaynak harcanıyor.

ni ayarlayın. »Voltage ID« kısmındaki minimum değeri seçin.

Araç geri kalan indeks değerlerini kendisi ayarlayacak. »Performance on Demand« seçeneklerine gidin ve buradan »Use P-state transitions« u etkinleştirin. Tüm değerleri işaretleyin.

BIOS'U İYİLEŞTİRME:

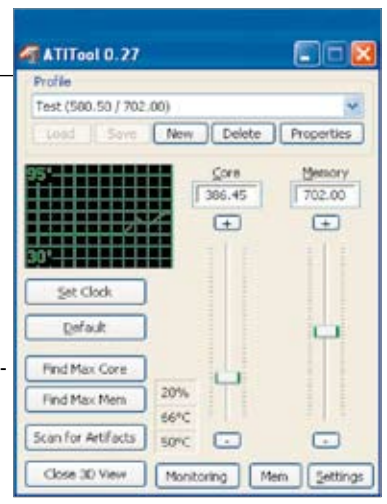
PC'niz çalışmazken bile elektrik tüketir ve bu tüketim de az buz değildir. Çoğu zaman için durumun sorumlusu yanlış yapılandırılmış BIOS. Eğer ViivPC'nizde savurgan S4 kipi etkinse, modern bir çok çekirdekli CPU 65 Watt, bir Pentium D ise 120 Watt gibi şaşırtıcı bir rakam harcıyor. Bilgisayarınızı beklemede tutacağınıza, açsanız neredeyse daha az elektrik tüketiyorsunuz. Böyle durumlarda, bilgisayarı kapatmanız daha iyi. PC açılırken özel tuş bileşimine basıp BIOS'a girin. Bu tuş genelde [F1] ya da [Del] oluyor ve açılışta görüntüleniyor. BIOS menülerinde gezinti, sürümden sürüme değişse de, modern PC'lerin hepsinde S3 kipini seçebiliyorsunuz (Suspend to RAM). Bu durumda, bilgisayar bekleme kipindeyken sadece 3 watt harcıyor.

GRAFİK KARTI SEÇİMİ:

Bilgisayarın en çok elektrik harcayan bileşeni her zaman CPU ve anakart ikilisi değil. Bazen grafik kartı hepsinden çok güç tüketiyor. Bu yüzden de performanstan ödün vermek istemeyenlerin bunu göz önüne alması şart. Bir ekran kartının maksimum açıklığını gidermek aslında kolay sayılır, zira PCIExpress ya da güç kablosu üzerinden 75 watt'a kadar güç sağlamak mümkün. Eğer kart iki ya da hatta üç ek güç bağlantısına gereksinim duyuyorsa, o zaman maksimum hızda 225 (iki ek güç kablosu) ya da 300 (üç kablo) watt tüketebiliyor demektir. Dâhili ekran kartı olan bir PC ise sadece 80 ila 120 watt tüketiyor. Dahası, üst düzey grafik kartları çok da verimsiz çalışıyor.

Zira daha güçlü kartlar daha büyük ya da daha çok transformator gerektiriyor. Her bir transformator, sağlanan enerjinin yaklaşık %80'ini iletilebiliyor ve geriye kalan

Hız düşürme ATI Tool yazılımıyla grafik kartının saat hızını azaltabilir ve yeni güç tasarruf ayarlarını bir profil şeklinde kaydedebilirsiniz.

Voltaj ayarı RMClock sayesinde işlemciyi basit işlerde daha az elektrik tüketen hale getirebilirsiniz.

%20'lik kısım ısı halinde uçup gidiyor. Siz siz olun, isimsiz ekran kartlarından uzak durun. Bunlarda genelde bellek arabiriminin 256 bit'ten 128 bit'e indirilmiş ucuz sürümleri kullanılıyor. Geçen yıl, sadece 64 bit'lik bellek arabirimine sahip bir Nvidia GeForce 8400 GS gördük. Sonuç mu? Aynı güç tüketimine sahip markalı bir karttan %30 - %50 arası daha düşük performans.

Para tasarrufu yapmak isteyenlerin, ihtiyaçlarına göre kart alması gerekiyor. Ofis işlerini görmek, web'de sörf yapmak için herhangi bir tümleşik çözüm yeterliyken, HD film izlemek istiyorsanız kod çözme sırasında donanımsal hızlandırmaya ihtiyacınız olacak. Bu

durumda, 100 Euro'dan ucuza satılan ATI Radeon HD 3400 ideal olabilir. Kart, PCI-Express yuvasına takılıyor. Eğer en son oyunları oynamak istiyorsanız da nVidia GeForce 8800 GT sizin için biçilmiş kaftan. **GRAFİK KARTINA İNCE AYAR:** GPU ince ayarı sayesinde grafik kartınızın performansını da ihtiyaçlarınıza göre belirleyebilirsiniz. Çoğu kartın hızı, sürücüler sayesinde düşürülebilir. ATI sürücülerinde, overdrive işlevi bunu sağlıyor.

Bu özellik her makinede çalışmadığı için, ATI tool'u CD/DVD'mize ekledik. Adının aksine, yazılım sadece ATI kartları değil, nVidia'ları da ayarlayabiliyor. Kartınızı yaşlatmak için, öncelikle yazılımın masaüstü simgesine tıklayın. Burada, »Core« →

Rekor tüketim: Bekleme modunda 120 watt

kısından kartın hızını düşürebilirsiniz. »Show 3D View«'u seçerseniz, içinde bir 3B animasyonun yer aldığı pencere açılacak. Burada, saat hızındaki azalmanın görüntülerde hataya ya da kesilmelere yol açıp açmadığını kontrol edebilirsiniz. Her şey yolundaysa, »Profil« seçeneğinden »New« komutunu vererek ayarlarınızı saklayın.

HD film izlemediğiniz ya da yeni PC oyunlarını oynamadığınız sürece, çoğu grafik kartının güç tüketimini ve saat hızını yarı yarıya düşürebilirsiniz.

Aç arabirimler: İşletim giderlerini kısma yolları

MONİTÖRE DİKKAT: Sorun daha satın alma aşamasında başlıyor. Büyük monitörler artık makul fiyatlara indiyse de, çalışma sırasında enerji tüketimleri buna ayak uyduramıyor. Bu da birçok ek masrafa davetiye çıkarıyor. %40 daha büyük bir ekran, elektrik tüketiminin ikiye katlanması demek. Ekran ne kadar parlaksa o kadar çok enerji harcıyor. Parlaklığı sonuna kadar

Profesyonel ölçüm aygıtı Sadece Voltcraft VC-940 gibi iyi bir aygıtla 3 watt'ın altındaki güç tüketimini isabetli şekilde ölçebilirsiniz. Ama biraz pahalıya çıkıyor (yaklaşık 140 Euro).

Güç ölçüm aygıtı Voltcraft'ın Energy Monitor 3000'i gibi makul fiyatlı aygıtlar, 25 Euro civarında satılıyor ve elektriğinizi hangi aygıtın sömürdüğünü kolayca tespit ediyor.

açılmış 24 inçlik bir TFT 80 watt harcarken, sırf parlaklığı düşürerek bu miktarı 40 Watt'a indirmek mümkün. Karanlık bir ortamda ekranı böyle kullanabilirsiniz.

AĞINIZI DOĞRU KULLANIN: Ev ağı için çok basit bir ipucumuz var: Kısa mesafelerde kablolu bağlantıdan kaçınmın. Kablo da aynı

derecede iş görür. Bir WLAN baz istasyonu 8-10 watt harcarken, kablolu bağlantıda özellikle de bağlı makineler arasında yönlendirici yoksa bu rakam neredeyse ortadan kalkıyor. Ayrıca WLAN ağlarının çakışması derdi de son buluyor.

Aynı LAN için de geçerli. Kullanmadı-

Yüksek performanslı ve düşük güç tüketimli en iyi aygıtlar

Artık ürünlerin ne kadar performans sunduğunu ve enerjiyi ne kadar verimli kullandığını gösteren bir de "enerji/performans" değeri var. Ayrıca test tablolarımızda test galibinin (T) hangi alanda fiyatı yukarı çektiğini ve kimin en savurgan davrandığını (S) görebilirsiniz.

İŞLEMCI
▶ ÇOK ÇEKİRDEKLI

Sıra	ürün	Enerji/performans	Fiyat	Toplam puan	Beklemede tüketim (watt)	Güç tüketimi (watt)	Saat hız
1	Intel Core 2 Duo E8500	87	265 €	87	40	3.166	
2	Athlon X2 BE-2400	73	80 €	54	35	2.300	
T 3	Intel Core 2 Extreme QX9650	66	955 €	100	80	3.000	
4	Intel Core 2 Duo E6850	66	235 €	81	65	3.000	
5	Intel Core 2 Extreme QX6850	53	870 €	96	120	3.000	
6	AMD Phenom 9700	49	260 €	76	110	2.400	
S 7	Intel Pentium D 940	37	195 €	51	130	3.200	

NAS-SİSTEMİ
▶ SABİT DİSKLI

Sıra	ürün	Enerji/performans	Fiyat	Toplam puan	Beklemede tüketim (watt)	Güç tüketimi (watt)
1	QNAP Turbo Station TS-101	87	420 €	82	19,1	7,2
T 2	Synology Disk Station DS-107+	87	310 €	93	19,0	7,9
3	Intradisk Server	84	510 €	71	14,0	6,7
4	Synology Disk Station DS-106	80	430 €	80	19,8	8,5
5	QNAP Turbo Station TS-109 Pro	75	400 €	87	14,5	13,3
6	Freecom Network Drive	75	140 €	56	13,9	6,7
S 14	Teac HDD extern 3.5"	47	130 €	32	16,5	12,4

HARİCİ SABİT DİSK
▶ 3,5 İNÇLIK

Sıra	ürün	Enerji/performans	Fiyat	Toplam puan	Beklemede tüketim (watt)	Güç tüketimi (watt)
T 1	Seagate FreeAgent Pro	85	140 €	84	16,8	4,3
2	Maxtor OneTouch 4 Plus	84	130 €	71	12,9	4,0
3	Fujitsu Storagebird Solo 35-UB	82	150 €	68	13,7	3,8
4	Freecom Hard Drive 250 GB	64	85 €	64	14,0	7,7
5	Philips SPE3051CC	63	100 €	61	11,2	8,3
6	Formac disk maxi (FBUR30750)	62	250 €	84	15,8	12,6
S 29	LaCie Brick Desktop Hard Drive	50	110 €	48	13,6	10,3

LCD MONİTÖR
▶ 19 İNÇ

Sıra	ürün	Enerji/performans	Fiyat	Toplam puan	Beklemede tüketim (watt)	Güç tüketimi (watt)
1	ViewSonic VG930M	90	240 €	83	29	0,1
T 2	Eizo FlexScan S1931SH	87	400 €	92	34	0,1
3	Philips 190P7ES	86	270 €	86	32	0,1
4	BenQ FP93GS	86	200 €	74	28	0,1
5	BenQ FP93GX+	86	230 €	82	31	0,1
6	Eizo FlexScan S1911	86	340 €	92	35	0,1
S 23	NEC MultiSync LCD 195VXM+	71	240 €	68	34	2,0

LCD MONİTÖR
▶ 19 İNÇ GENİŞ EKREN

Sıra	ürün	Enerji/performans	Fiyat	Toplam puan	Beklemede tüketim (watt)	Güç tüketimi (watt)
1	NEC D.S. AccuSync LCD193WM	91	200 €	89	30	0,1
2	iiyama ProLite E1900WS	91	190 €	91	31	0,1
3	BenQ G900WA	90	190 €	81	28	0,1
4	Acer P193W	89	190 €	82	29	0,1
5	Asus VW193S	89	180 €	82	29	0,1
T 7	BenQ FP94VW	85	210 €	96	37	0,1
S 17	ViewSonic VX1935WM	79	240 €	76	34	0,1

LCD MONİTÖR
▶ 22 İNÇ GENİŞ EKREN

Sıra	ürün	Enerji/performans	Fiyat	Toplam puan	Beklemede tüketim (watt)	Güç tüketimi (watt)
T 1	LG L227WT	93	340 €	90	32,0	0,1
2	Acer P223W	88	270 €	78	30,8	0,1
3	Samsung SyncMaster 226BW	88	270 €	87	35,0	0,1
4	Dell E228WFPc	83	350 €	79	35,0	0,1
5	Acer AL223W	83	300 €	87	39,0	0,1
6	ViewSonic VX2255WMB	82	330 €	81	37,0	0,1
S 24	LG L226WA-WN	67	320 €	74	46,0	0,1

Anahtarlı priz Bu prizler bekleme konumundaki masrafları düşürüyor, zira priz düğmeye basınca bağlı cihazların gücünü kesiyor.

günüz aygıtları kapatın. GBit ağ bağlantısı 4,5 Watt harcarken, 100 Mbit bağlantısı yalnızca 0,5 watt harcıyor. Eğer gerçek zamanlı olarak Blu-ray akışı izlemiyorsanız 100 Mbit yeter de artar bile. Eğer evinizde kablolu ağ bağlantısı kullanıyorsanız modemi, yönlendiriciyi ve telefonu bir araya getiren bir aygıt (örneğin AVM FritzBox) kullanabilirsiniz. Ürünün üzerindeki güç kaynağı tüm bu işlevler için yetiyor ve sıradan bir kablolu ağ yönlendiriciden daha fazla elektrik harcamıyor. Aygıt bununla da kalmıyor, eğer toplam bant genişliğine ihtiyaç duyulmuyorsa ADSL bağlantısının gücünü

azaltıyor, aynı şekilde DECT telefonun da tüketimini düşürebiliyor.

WLAN'ın kapasitesini de otomatik olarak ayarlayıp 2 watt da buradan kâr sağlıyor.

YAZICILARI KAPALI TUTUN:

Yazıcının çalışırken ne kadar elektrik harcadığı hiç önemli değil, her yerde çok yaygın olarak bulunan bu aygıtlar güç sarfiyatının %90'ını etkin değilken, yani bekleme konumundayken yapıyorlar. Özellikle renkli lazer yazıcıların bu konuda ciddi bir sorunu var. Bu yazıcılar uyku kipinde harcadıklarından çok fazlasını bekleme kipindeyken harcıyor. Örneğin Dell 3110cn modeli uyku kipinde 6,7 watt harcarken bu rakam bekleme kipinde 17,5 watt'a çıkıyor. Bu yüzden makinenin kapatılır kapatılmaz uykuya geçecek şekilde, sürücülerinden ayarlanması gerekiyor. Bunu yapmamanız için hiçbir sebep yok çünkü yazıcıların beklemeden uyanma hızıyla uyku kipinden çıkış hızı neredeyse aynı.

Odanızdaki HD'ye hazır TV: %70 enerji tasarrufunun sırrı

DVD KAYDEDİCİYİ DOĞRU BAĞLAYIN: Bir aygıt ne kadar çok işleve sahipse o kadar enerji tasarrufu sağlar. Dâhili uydu alıcıya sahip

kaydediciler için de bu geçerli, örneğin Panasonic DMR-EX80S. Ürün sizi ek bir aygıt alma masrafından kurtarıyor. Hatta küçük bir hileyle daha da tutumlu çalışabiliyor.

DVD kaydedicilerde güç tüketiminin bir numaralı sorumlusu HF amplifikatörü. Bu amplifikatör, antenden gelen sinyali güçlendirerek TV'ye iletiyor. Ancak televizyonunuzla DVD kaydediciyi anten bağlantısına T şekilli bir adaptörle bağladıysanız bu gereksiz. Bu yapılandırma, kaydedicinin yapılandırmasından HF çıkışını kapatabilirsiniz.

HDTV KURULUMU: Yeni ince ekranlı TV'nizde kanalları ayarlamaya başlamadan önce, unutmayın ki bazı aygıtların paha biçilmez dahili güç tasarruf modları var. Örneğin 40 inçlik Sony KDL-40V3000 fabrika çıkışı ayarlarla 205 watt harcıyor ve bu da 240 watt'lık tavan değere yakın. Oysa üzerindeki Eco-mode'u etkinleştirirseniz aygıt 65 watt'la da gayet güzel çalışıyor. Bu ayar, ekranın parlaklığını azaltıyor. Bir aygıt ne kadar verimli çalışırsa o kadar az enerji tüketir. Birkaç ipucu sayesinde, sıradan kullanıcılar bile faturalarını hafifletebilirler. Kim bilir, belki de ilerde internetten yaptığınız aramalar çamaşır makinesinden daha az elektrik harcar. ☑

MM / Barış Emre ALKIM, balkim@chip.com.tr

YAZICI ► MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ

Sıra	ürün	Enerji performans	Fiyat	Beklemede tüketim (watt)	Uyku tüketimi (watt)	Toplam puan (Watt)	Güc tüketimi (watt)
1	Canon Pixma iP2500	91	45 €	83	189	0,4	
2	Canon Pixma iP5300	87	120 €	94	97	0,5	
T 3	Canon Pixma iP4500	73	90 €	94	118	0,7	
4	Canon Pixma iP4300	68	80 €	93	121	0,8	
5	Epson Stylus Photo R265	57	80 €	82	207	1,0	
6	Epson Stylus Photo R800	45	320 €	86	182	1,7	
S 21	Epson Stylus Photo R360	22	150 €	84	224	6,9	

ÇOK İŞLEVLİ AYGIT ► MÜREKKEPLİ

Sıra	ürün	Enerji performans	Fiyat	Beklemede tüketim (watt)	Uyku tüketimi (watt)	Toplam puan (Watt)	Güc tüketimi (watt)
1	Canon Pixma MP210	84	70 €	71	1,0	3,1	
2	Epson Stylus Photo RX585	84	150 €	78	1,1	3,4	
3	Canon Pixma MX300	83	80 €	74	1,4	2,7	
4	Canon Pixma MP180	78	75 €	67	0,9	3,8	
5	Epson Stylus DX8450	71	100 €	74	2,1	3,2	
T 7	Canon Pixma MP610	64	150 €	88	2,2	6,6	
S 35	HP OfficeJet Pro L7580	34	270 €	83	11,2	13,1	

ÇOK İŞLEVLİ AYGIT ► LAZER

Sıra	ürün	Enerji performans	Fiyat	Beklemede tüketim (watt)	Uyku tüketimi (watt)	Toplam puan (Watt)	Güc tüketimi (watt)
1	Samsung CLX-2160	88	300 €	78	7,4	8,3	
2	Samsung CLX-3160FN	71	500 €	77	11,3	12,6	
3	Brother MFC-9420CN	63	390 €	80	12,6	21,4	
3	HP Color LaserJet CM1017 MFP	63	480 €	80	15,3	15,4	
5	HP Color LaserJet CM1015 MFP	62	390 €	77	15,3	15,4	
T 9	Brother MFC-9440CN	58	800 €	83	18,0	19,9	
S 15	OKI C3520 MFP	41	600 €	76	35,1	35,3	

WLAN YÖNLENDİRİCİ ► N-SINIFI

Sıra	ürün	Enerji performans	Fiyat	Beklemede tüketim (watt)	Güc tüketimi (watt)	Toplam puan (Watt)
1	D-Link DIR-655	84	130 €	74	5,6	5,5
2	Zyxel NBG-415N	78	130 €	61	5,7	5,1
3	D-Link DIR-635	78	65 €	63	5,6	5,5
4	Trendnet TEW-631BRP	75	75 €	58	5,6	5,5
5	SMC SMCWBR14-N2	74	75 €	63	7,4	5,3
T 6	AVM Fritz!Box Fon WLAN 7270	74	200 €	81	8,1	7,8
S 20	Belkin N1 Vision F5D8232	53	165 €	62	12,0	11,3

DVD KAYDEDİCİ ► SABİT DİSKLİ

Sıra	ürün	Enerji performans	Fiyat	Beklemede tüketim (watt)	Güc tüketimi (watt)	Toplam puan (Watt)
1	LG RH-278H	91	320 €	81	23,5	0,1
2	Panasonic DMR-EH575	88	310 €	91	20,7	1,5
3	Pioneer DVR-555H-S	86	330 €	92	21,1	1,8
4	Panasonic DMR-EH675	83	430 €	90	22,1	1,8
5	Samsung DVD-HR750	82	200 €	83	21,6	1,6
T 6	Sony RDR-HXD1070	79	690 €	96	27,4	1,9
S 15	Panasonic DMR-EX87	50	520 €	89	23,9	12,6

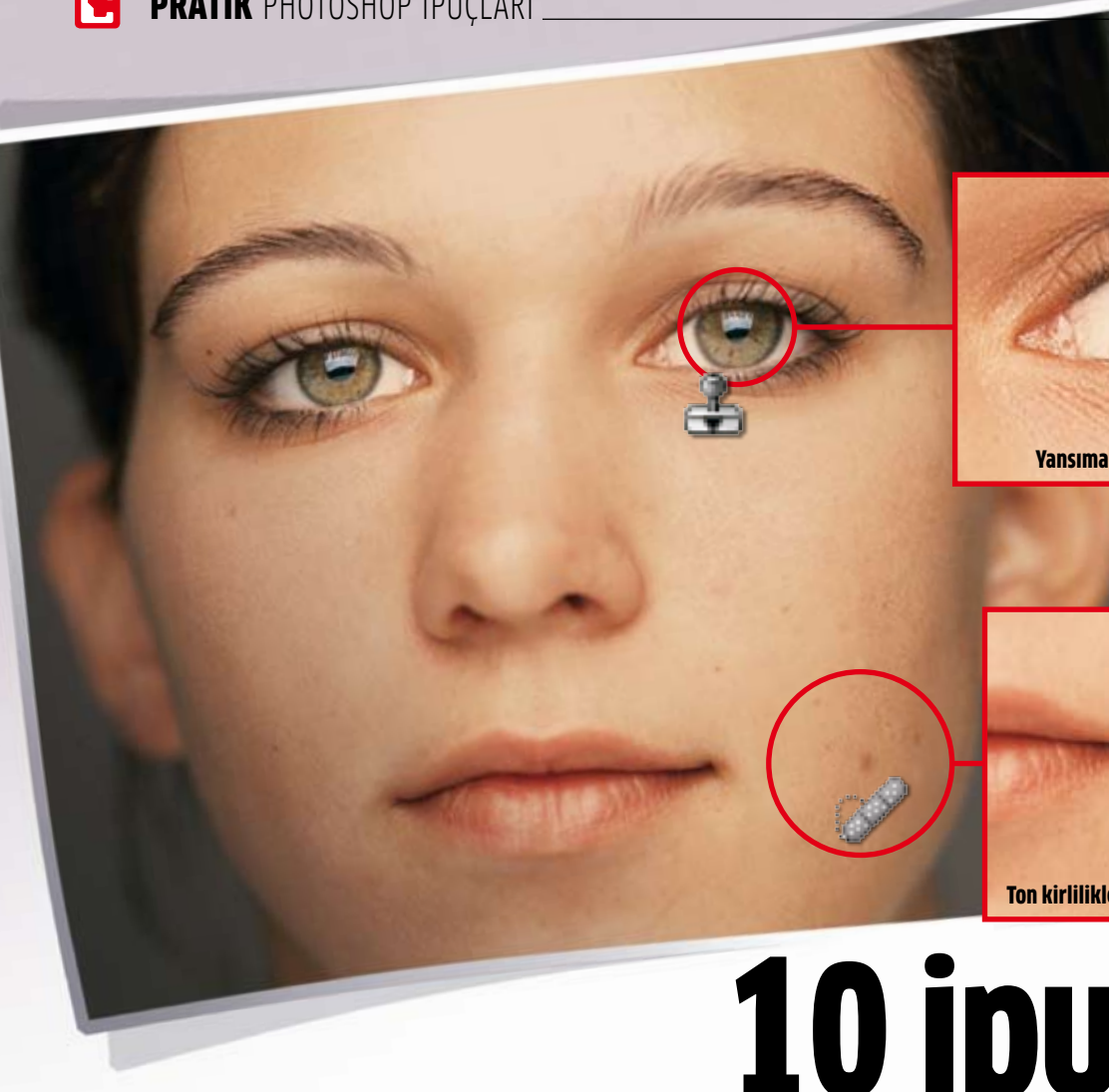
TV ► 32 İNÇ

Sıra	ürün	Enerji performans	Fiyat	Beklemede tüketim (watt)	Güc tüketimi (watt)	Toplam puan (Watt)
1	Philips 32PFL7762D	91	800 €	96	100	0,1
2	JVC LT-32A80SU	91	600 €	82	86	0,1
3	Sharp Aquos LC-32 AD5E	90	660 €	84	157	0,1
T 4	Panasonic TX-32LX70F	83	900 €	98	123	0,1
5	Hitachi L32H01	79	860 €	89	138	0,1
6	Philips 32PFL9632D	76	1.100 €	92	136	0,1
S 11	Samsung LE-32R86BD	69	780 €	91	162	0,1

T Test birincisi
S Savurgan

■ Zirve sınıfı güç tüketimi (100-90)
■ Üst sınıf güç tüketimi (74-45)

■ Orta sınıf güç tüketimi (89-75)
■ Tavsiye edilmez (Enerji tüketimi) (44-0)

10 ipucu ile

tüm fotoğraflar pırıl pırıl

Daha fazla renk, daha fazla efekt ve daha canlı fotoğraflar... İster portre olsun ister manzara, fotoğraflarınız Photoshop ipuçlarımızla ideal kalitesine ulaşacak.

MAHMUT KARSLIOĞLU / MH / MJ

İpucu 1 Hafif dokunuşlarla cilt kusurlarını giderin

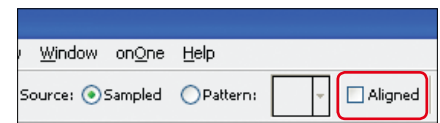
Mükemmel portre fotoğrafı verecek kadar kusursuz bir cilde sahip olanların popülasyonu yüksek değildir. Ancak basit Photoshop hileleri ile herkes sorunsuz bir portre fotoğrafına kavuşabilir. Photoshop CS2 sürümü ile kullanıcıların hizmetine sunulan "Spot healing brush" fırçası, bunun için ideal bir uygulama. Ciltteki herhangi bir leke ya da kusur üzerine bir kere tıkladığınızda bu araç, çevredeki bölgelerden aldığı doku ile tıklanan alanı dengeleyip, sorunun anında kaybolmasını sağlıyor. Burada aracın fırça boyutunun lekeden daha büyük bir alanı kaplayacak şekilde ayarlanması gerekiyor.

■ Eğer daha eski bir Photoshop sürümüne sahipseniz "Healing brush" aracını seçip, önce ciltte temiz bir alan üzerine [ALT] tuşu basılı iken tıklamanız gerekiyor. Daha sonra bu tuşu bırakıp lekenin üzerine tıkladığınızda aynı etkiyi elde ediyorsunuz.

■ Eğer kullandığınız fotoğraf düzenleme yazılımında "Healing brush" yoksa, şu yolu izlemeniz gerekiyor: Önce fotoğraf katmanının bir kopyasını çıkarıp orijinalinin üstüne taşıyın ve »Filter / Noise / Dust & Scratches« yardımı ile olabildiğine bulanıklaştırın. Bunu radius ve threshold değerlerini yüksek tutarak yapabilirsiniz.

Yama Fırça işaretlenen pikselleri çevredekiler ile dengeliyor.

Kapatın Kaynak bölgenin değiştirilmesini bu şekilde engelleyebilirsiniz.

Yüz hatları hala belirgin kalacaktır. Şimdi bunu bir katman maskesi ekleyerek gizleyin. Maskeyi seçip bir fırça ile lekeli olan bölgelerin üzerini beyaz renk ile boyayın bu bölgeleri görünür hale getirin.

İpucu 2 Bebek gibi bir cilde sahip olun

Kozmetik firmalarının reklamlarındaki fotoğraflar her zaman gerçek olamayacak kadar pürüzsüzdür. Ciltlerde ne bir kırışıklık ne de bir leke vardır. Tabii ki bu mucizenin gerçek mimarları ise sadece grafik tasarımcılardır. İsterseniz profesyonellerin yaptığı bu işlemi kendiniz de deneyip değerlendirebilirsiniz.

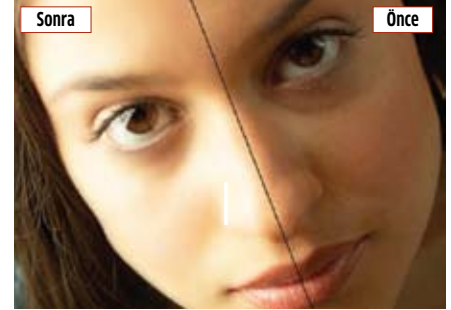
■ CS2 sürümünden itibaren Photoshop bunun için çok iyi bir çözüm sunuyor. Önce »Filter / Blur« menüsü altından »Surface blur« seçeneğini bulun. Temel olarak tüm yüzeyleri bununla düzenleyebilirsiniz. Radius için 2-3 piksel, Threshold değeri için ise 10-15 arası genelde iyi değerlerdir. Daha iyi bir etki için eğer mümkünse önceden sadece belirli bölgeleri se-

çerek sadece buraların düzenlenmesini sağlayın.

■ Photoshop'un eski sürümleri ya da diğer programlar için basit bulanıklaştırma işlemi yeterli olabilir ve aynı isme sahip filtre ile ciltteki sorunlu yapılardan kurtulabilirsiniz. Ancak ne yazık ki bu filtrenin kirpik, saç ve dudakları da bulanıklaştıracağını unutmayın.

■ **Ek yardım:** İmajlardaki kirlilik için »Neat Image« adlı filtre de etkili olabiliyor. www.neatimage.com adresinden aracın çok fazla kısıtlamaya sahip olmayan demo sürümünü indirebilirsiniz. Neat Image, otomatik olarak bir profil oluşturup, imajdaki kirliliğe göre değişen düzeltme seçenekleri tavsiyesinde bulunuyor. Luminan-

ce ve chromatic noise ayarları ile oynayarak efektin etkisini artırabilirsiniz. Bu filtre göz ve kirpiklere çok fazla dokunmadan cilt sorunlarını kolayca düzeltiyor.

Orantılı Cildi düzeltmek için "Surface Blur" aracını dikkatli kullanmak gerekiyor.

İpucu 3 Fotoğraflarda gözlerinizin içi gülsün

Gözler ruhun aynasıdır. O zaman kırmızı bir göz bebeği çok anlamlı olmasa gerek. Aşağıdaki ipucunu kullanarak portrelerinizde hayata daha ışıl ışıl bakan gözlerle kavuşabilirsiniz.

■ **Göz bebeklerini düzeltin:** Kompakt kameralarda genelde kırmızı göz kusurlarına çok fazla rastlanır. Bunun nedeni flaştır. Bazı modellerde ışık kaynağı, optik eksene çok yakın yerleştirilir. Eğer biri doğrudan lense bakacak olursa retina gelen ışığı kırmızı bir tonda geri yansıtıp soruna neden olur. Hatta öncü bir flaş bile çoğu kez bu sorunu engellemez. Ancak tabii ki bu fotoğraflarınızın ömür boyu kırmızı gözlerle kalacağı anlamına da gelmiyor. Bu rahatsız edici hatayı Photoshop'un CS2 ve

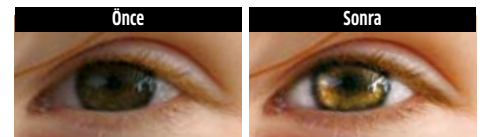
FLAŞLANMIŞ Kırmızı gözleri Photoshop'la hemen düzeltin.

daha üst sürümlerinde yer alan başarılı "Red eye" aracı ile kolaylıkla yok edebilirsiniz. Başlamak için araç çubuğundan "Spot Healing Brush" aracına sağ tuş ile tıklayıp "Red Eye" seçeneğini seçin. Şimdi fotoğrafın içinde hataya tıkladığınızda Photoshop, rengi otomatik olarak siyaha döndürecek. Birçok durumda önceden üst seçenek çubuğundan "Pupil Size" değerinin ayarlanması gerekebilir.

■ **Yansımaları giderin:** Genellikle, gözleri daha canlı gösterdiği için yansımalar bir tercih sebebi olabilir. Ancak bazı ışıklar çok fazla yansımaya sebep olup soğuk ve donuk bir hale dönüştürüyor. Bu durumda yansımaları azaltmak iyi bir tercih olacaktır. Bunun için ilk olarak imajın yeni bir katmana kopyasını çıkarın. Ardından "Clone stamp" aracını seçin [ALT] tuşuna basılı iken temiz göz bebeğinden bir yer seçip yansımaların üzerine kapatmaya çalışın. Bu istenmeyen parlaltının giderilmesine yardımcı olacaktır. Son olarak üst katmanın opacity değerini düşürerek istedi-

ğiniz kadar detayın görünmesini sağlayabilirsiniz.

■ **Parlayan gözler:** Gözler çok donuksa Dodge aracını kullanabilirsiniz. Fırçanın Range seçeneğini »Shadows« ya da »Midtones« olarak ayarlayıp, gözün beyaz kısımları üzerinde gezdirin. Fırça ayarlarından düşük bir kontrast değeri seçilmesi lekeleri engelleyecektir. Eğer göz bebeği çok karanlıksa araç, gözün renk parlaklığını artıracaktır. Bunu yapabilmek için »Highlight« seçin. Fakat çok dikkat edin. Kontürler biraz etkilense de gözün siyahına dokunmamaya özen gösterin. Burn aracını kullanarak da soluk kirpik ve kaş sorunlarını giderebilirsiniz. Bunun için göz çevresinde küçük bir fırça kullanın.

Renkli gözler Dodge aracı ile göz bebeklerinin ilginç ışıltısını açığa çıkartabilirsiniz.

İpucu 4 Bembeyaz dişler için sihirli bir dokunuş

Nikotinden kurtulun Dodge aracı ile dikkatli dokunuşlar dişlerinize eski beyazlığını getiriyor.

Dişlerinizi PC'de beyazlatmak dişçiden çok daha ucuza mal olur. Beyazlatıcı ve peroksidin yerine Photoshop'un Stamp ve Dodge aracını kullanabilirsiniz. İlk olarak Clone Stamp aracını kullanarak hoş görünmeyen lekeleri kapatacağız. Healing Brush gibi çalışan bu araç, farklı olarak hatalı bölgeyi kapatmak için kaynak bölgenin birebir kopyasını çıkartarak çalışır. Dikkat! »Aligned« seçeneğinin

kapalı olduğundan emin olmalısınız.

Dodge aracı ise nikotin sarısı olan dişleri kar beyazına çevirir. Ön dişler üzerinde çalışırken »Midtoned« ve »Highlights« diğerleri için ise »Shadows« en doğru seçim olacaktır. Exposure değeri olarak ise %25 gibi düşük bir değer seçmeye özen gösterin. Şimdi kısa ve kontrollü dokunuşlarla dişleri beyazlatmaya başlayabilirsiniz. →

İpucu 5 “Levels” mucizesi

Photoshop içindeki “Levels” seçeneği, birçok fotoğrafın renk derinliğini kolayca geliştirmek için olmazsa olmazlar arasında. Bu araç fotoğraflardaki gölge ve detayların gerçek değerlerine getirilmesini sağlıyor. Üstteki örnekteki gibi, donuk bir pozlamanın ortalama değerleri kaydırarak ve ton değeri yelpazesini ideal bir şekilde daraltarak nasıl düzeltileceğini öğrenmek istiyorsanız, ipucunun devamını okuyabilirsiniz.

»Image« menüsünden »Adjustment / Levels« seçeneğini seçin (önceki sürümlerde Adjust olarak geçer). Fotoğrafı düzenlerken değerlerin nasıl değiştiğini görmek için »Windows / Histogram« görünümünü de etkinleştirmeyi unutmayın. Önce highlights yani parlak tonlardan beyaza kadar olan kısım ile başlayalım. Bunlar örnek fotoğrafımız içinde pek yer bulmuyor. Çünkü büyük beyaz alan makinenin pozometresinin fotoğrafı düşük pozlamasına neden olmuş. Fare yardımı ile highlight kaydırma çubuğunu (küçük beyaz üçgen) ortalama ton değerlerine doğru histogramdaki başlangıç değerlerine ulaşana kadar kaydırın. Bu, histogram içinde bulunan ilk birkaç parlak ton değerinin saf be-

yaza doğru düzeltilmesine yardımcı olacaktır. Diğer değerler yeni beyaz göre ayarlanacaktır. Bu düzeltme girişimi fotoğrafta kendisini artan parlaklık olarak hissettirir.

■ Kaydırma çubuğunu çok fazla hareket ettirmek istemiyorsanız, hareket ettirirken [ALT] tuşuna basılı tutun. Bu durumda imaj kaybolur ve sadece ilgili alanlar görüntülenir: Üç kanalda da saf beyaz alanlar en tepe noktasındalar ve bu iyi bir şey değil. Fotoğraftaki bu bölgeler “yenip gider” ve beyaz alan, detayların rengini açar. Eğer böyle bir durum olursa kaydırma çubuğunu biraz geri çekin.

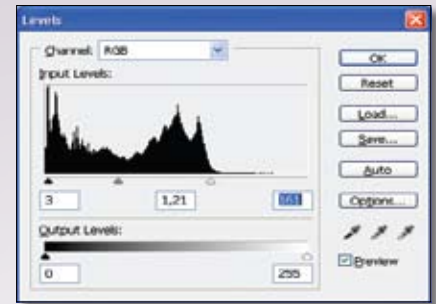
■ Benzer şekilde shadows yani koyu tonlar için de kaydırma çubuğunu ayarlayın. [ALT] tuşu basılı iken küçük siyah üçgeni sağa doğru çekin. Bu fotoğraftaki derin siyah alanların korunmasına yardımcı olacaktır. Bu konuyu aklınızdan hiç çıkarmayın. Artık imajımızda yeteri kadar gölge elde ettik. Şimdi bu ilk adımı sonlandırabiliriz.

■ Artık fotoğraf yeteri kadar aydınlandı ve üst kontrast değerlerine ulaştı. Şimdi

midtones yani biraz önce tanımladığımız ton değerleri dâhilindeki pozlamanın düzeltilmesi ile ilgileneceğiz.

■ İlk adımın ardından orta değerler (midtones) son derece karanlık bir hal aldı. Düzeltmek için ortadaki üçgeni kullanacağız. Koyu ton değerlerini ortalama değerlere çekmek için Sola doğru biraz hareket ettireceğiz. İmaj orta değerlerde biraz daha parlaklaşacak ve fotoğrafın çekildiği andaki gün ışığı efekti daha çok yansıtan bir hal alacaktır.

■ Eğer imajın “Output Levels” yani en parlak ve en karanlık değerlerini de ayarluyorsanız güvenli bölgesinde demektir. Bu işlem gölgelerin ve detayların azaltılmış olma riskini yani saf beyaz ve saf siyahı bertaraf etmek için uygulanır. İlk olarak siyah değer ile başlayalım ve bunu 10 olarak ayarlayalım. Bu ideal siyahtan %4 daha üst değerde olan en siyah noktayı sıfırlayacaktır. Aynı şeyi beyaz nokta için de yapalım. Değerini 245’e düşürdüğümüzde artık imajımızda saf beyaz yer almayacaktır. Eğer düzeltmeden sonra imajın gölge ve detayları çok donuk gelirse »Adjustment / Curves« altından kontrast değerini değiştirin.

Denge Aşırı parlak alanları daha alt seviye ton değerleri seçimi ile engelleyebilirsiniz.

İpucu 6 Muson fotoğraflarına ambiyans katın

Sonra

Önce

Tipik bir Nisan havası, kara yağmur bulutları ve güneş. Eğer yeteri kadar hızlı davranırsanız kameranız ile bu kasvetli atmosferi fotoğraflayabilirsiniz. Ama sakın kameranızın beyaz ayarını sıfırlamayı unutmayın yoksa mavimsi bir kare ile kalakalırsınız. Eğer böyle bir acı tecrübe yaşadysanız »Image / Adjustment« menüsündeki »Match color« işlevini kullanabilirsiniz. Burada »Neutralize« seçtiğinizde, itici mavi rengin kaybolduğunu göreceksiniz. Efektini koruyup dramatik kara bulutların kalmasını mı istiyorsunuz? O zaman »Match Color« efektini katmanın bir kop-

yası üzerine uygulayın. Yeni katmana bir katman maskesi ekleyin ve bu maskeye siyah beyaz bir degrade uygulayın.

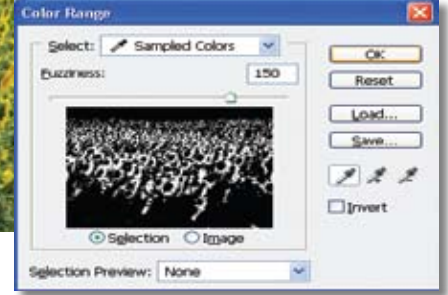
Denge Bu seçenek ile imajlardaki renk hatalarını giderebilirsiniz.

İpucu 7 Manzara fotoğraflarının renklerini canlandırın

Bazen bir tarladaki ayçiçeklerinin sarısı gibi belirli nesnelerin renklerini ön plana çıkarmak yeterli olabilir. Bu tür durumlar için bir renk filtresi katmanı tavsiye edilir. »Select« menüsü altındaki »Color range« seçeneğini seçin. Şimdi seçim aracı ile istediğiniz alana tıklayın. »Fuzziness« kaydırma çubuğu ile seçilen alana dahil etmek istediğiniz yakın renkleri istediğiniz gibi seçin. Seçimi onaylayın ve [CTRL] + [J] tuş kombinasyonu ile katmanın bir kopyasını çıkartın. Şimdi bu renk katma-

nına uygun efektin uygulanması gerekecek ve bunu da yine katman penceresin-

den yapabilirsiniz. Katman penceresinin en üstündeki »Normal« seçeneğini »Soft Light« olarak değiştirerek, renkleri canlandırabilirsiniz.

İpucu 8 Sis içindeki detayları ortaya çıkartın

Sabahın ilk ışıklarında çekilmiş sis fotoğrafları gerçekten eşsiz ve hoş bir ambi-

yansa sahiptir. Ne yazık ki fotoğraf çekildiği andaki birçok detay görünür değildir. Çoğu sefer »Curves« seçeneği ile kontrastın düzeltilmesi, netliği geri getirmeye yardımcı olur. Ancak hangi ton değerlerinin vurgulanacağını hangilerinin doku-nulmadan bırakılacağını çok net bir şekilde tanımlanması gerekir. Bu nedenle düzeltmeyi yapmadan önce eğri üzerinde sabit ölçüm noktaları belirlemeniz gerekiyor. »Image / Adjustment« menüsünden »Curves«ü açın. [CTRL] tuşuna basılı iken fare ile imaj üzerinde yoğunlaşmak istediğiniz alan üzerine tıklayın.

Şimdi Photoshop diagram üzerinde sabit bir nokta oluşturacaktır. Artık eğri

üzerinde oynanması gereken yerleri biliyorsunuz. Kontrastı bir "S" formu oluşturacak şekilde artırın. Fotoğraf karakterini kaybetmeden daha net ve ferah bir hal alacaktır. Hatta bu işlem renklerin bile daha belirgin olmasına yol açar. Eğer ihtiyaç duyarsanız »Hue / Saturation« işlevinin de kullanıldığı desatürasyon işlemi de bununla birleştirebilirsiniz. Eğer gölge ve detaylarda kontrast düzeltilmesi biraz fazla kaçarsa bunu bir maske ile önleyebilirsiniz. Bunu yapmak için 7. ipucundaki gibi »Color range« işlevini »Shadows« ve »Highlights« seçenekleri ile kullanabilirsiniz. Bu şekilde Curve işlevini sadece bunlar üzerinde kullanmış olursunuz.

İpucu 9 Fotoğraflara netlik kazandırmanın sırları

"Unsharp Mask" Photoshop içinde en fazla kullanılan filtrelerden biri. Neden olmasın ki? Genelde, standart ayarlar dahi başarılı sonuçlar almanıza yarıyor. Zaten birçok kullanıcı da "Amount 130, Radius 3 ve Threshold her zaman 0" şeklindeki geleneksel reçeteye bağlı kalmaktan kurtulamıyor. Ancak profesyonel düzeyde keskinleştirme işlemi için bu standart ayarların maksimum değerinde başarı sağlamasını beklemek çok doğru olmayacaktır. Başarılı olmak için hangi ayarları seçerseniz seçin mutlaka değişiklikler için gözünüzü "Preview" penceresinden ayırmayın.

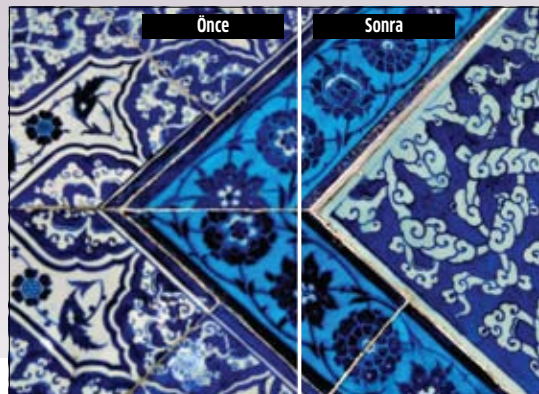
■ **Radius:** Birçok kullanıcı sahte netlik için küçük piksel değerleri seçmeyi tercih eder. Ancak şunu unutmayın ki eğer "radius" değerini değiştirmezseniz, düşük çözünürlükteki imajlarda yüksek çözünürlüklü olanlara göre çok daha fazla net-

lik elde edebilirsiniz.

■ **Amount:** Bu ayar nesneye göre çok fazla değişiklik gösterir. Teknik nesneler her zaman örneğin bir portreden çok daha fazla netleştirilebilir. Çünkü detayları artırılmış bir cilt oldukça kötü görünür. Kural olarak netleştirme için 75 ile 180 arası bir değer tavsiye ediyoruz.

■ **Threshold değeri:** Bu ayar ile yakın ton değerlerinin kontrastının artmasını engelleyerek zımpara kağıdı gibi bir cilt dokusu oluşmasını da önlemiş olursunuz.

İpucu: Threshold değerini artırdıktan sonra netleştirme için diğer ayarları tekrar değiştirmeniz gerekiyor.

İpucu 10 Nesneleri arka plandan çekip çıkarmak

Bir nesneyi arka plandan ayırma işlemi bazen "Magic wand" aracının kullanımı ile şimşek hızında yapılabilirken bazen de çok fazla olan detay nedeniyle "Path" aracını kullanmanızı gerektirdiğinden hayli zaman alır. Yazının devamında hangi durum için hangi aracı seçmeniz gerektiğini bulabilirsiniz.

■ **Yüksek kontrasta sahip arka plan:** Eğer nesneniz kendisinden çok farklı tek renk bir arka plana sahipse "Magic wand" aracı kurtarıcınız olabilir. Üst taraftaki ayar çubuğundan 10 ile 40 arası bir tolerans değeri seçtikten sonra, arka plana tıklayın. Tipik bir seçim alanı oluşacaktır. Seçilmeyen yerler mi kaldı? »Select / Similar« menüsü ile benzer renkli alanları seçebilirsiniz. Hala belli bölgeler kaldı ise [SHIFT] tuşuna basılı iken bu bölgeler üzerine de tıklayın. Tolerans değerini de artırabilirsiniz. Tamamını seçtikten sonra »Select / Inverse« ile asıl nesneyi seçili hale getirin.

■ **Düşük kontrastlı nesnelere:** Bu durumda "Path" aracından başka şansınız yok. [P] ile "Pen" aracını seçin. Katman penceresinde "Paths" sekmesini açın. Nesnenin etrafına çeşitli noktalar yerleştirerek seçiminizi yapın. Bunların çok ideal olması gerekmiyor. Daha sonradan da düzeltebilirsiniz.

■ **Küçük bir ipucu:** Seçimi yaparken her zaman bir miktar nesnenin içinde kalmaya özen gösterin. Bu şekilde arka plandan hiçbir parça almamış olursunuz. Daha sonradan düzeltme için ihtiyaç duyarsanız iki nokta arasındaki çizgiye ek noktalar ekleyebilirsiniz. [CTRL] tuşuna basılı iken ise var olan noktaların ve çizgilerin yerlerini değiştirebilirsiniz. Çizimden memnunsanız seçime döndürebilirsiniz.

■ Path penceresi içinde çizdiğiniz path üzerine sağ fare tuşu ile tıklayıp "Create

selection" seçeneğini seçin. Köşelerin daha yumuşak olması için istediğiniz oranda bir radius değeri girin. Ek olarak eğer birden fazla path çizdiyseniz ve hepsinin tek parça seçim olmasını istiyorsanız ilk olarak Path penceresinde [CTRL]+[SHIFT] tuşlarına basılı iken tümünü seçin.

■ **Yüksek kontrast, karmaşık yapı:** Dalgalı saçlar, çimen ve bezeri nesnelere ile uğraşmak gerçekten çok zordur. Bu tür kesme işlemleri için tek çıkış noktası ancak renk kanallarının kullanımıdır. Hatta bunu kullanabilmek için de arka planın mutlaka yüksek oranda renk farklılıkları göstermesi gerekir. İlk olarak Lasso aracı ile nesnenin etrafında kaba bir seçim yapın. Eğer ekranda görünmüyorsa [F7] kısayolu ile "Layers" penceresini açın ve »Channels« sekmesine tıklayın. Burada dene-yerek nesneyi arka plandan ayıracak dercede kontrast farkına sahip olan renk kanalını seçin. Bizim örneğimizde bu mavi (blue) kanal. Amacımız nesne harici alanı beyaz olarak boyamak. Bu yüzden »Image« menüsünden »Calculations« seçeneğini seçin. İki invert seçeneğini de işaretleyin. »Blending mode« olarak da »Multiply«ı seçin. »OK« tuşuna tıkladığınızda en altta yeni bir renk katmanı daha oluşacak. Şimdi [CTRL]+[L] kısayol tuşlarını kullanarak "Levels" penceresini açın. Burada beyaz ve siyah kaydırma üçgenlerini birbirlerine doğru daraltarak renk tonlarını sadece siyah ve beyaz kalacak şekilde ayarlamaya çalışın. Hafif lekeler kalabilir. Şimdi beyaz alan seçili bölgeyi, siyah alan ise istenmeyen bölgeyi temsil edecek. Kalan lekeleri uygun renklerle bir fırça yardımı ile boyayın. Son olarak Channels penceresinin altından »Load channel as selection« seçeneği ile bir seçim oluşturun. Tekrar RGB kanalına tıklayın. »Select / Invert« ile seçimi tersine çevirip beyaz renk ile boyayın.

mkars@chip.com.tr

■ **Son dokunuşlar** Saçlar gibi karmaşık nesnelere arka plandan ayırmak için Alpha kanalını kullanmak en iyi yöntem.

Birazdan kopacak fırtınanın habercisi gibi gökyüzünü sarmış bulutların arkasına gizlenmiş güneşin son ışıkları Rockefeller merkezinin devasa boyutlarındaki camlarından içeri süzülüp hala ortalığı aydınlatmaya devam ediyordu. Empire State binasının hemen kuzeyinde kalan bu yapı aşağıda Manhattan, ufukta ise New York limanı ve özgürlük heykelini barındıran biraz kasvetli ama muhteşem bir manzaraya sahipti. Ama onun için bunların hiçbiri önem taşımıyordu. Bekleme salonundaki krem renkli deri pufflardan birini cam kenarına çekmiş, kimbilir ne kadar zamandır başı önünde derin düşüncelere dalmıştı. Fotoğrafının çekildiğini bile umursamadı...

"Bir resim bin kelimeye bedeldir. Saniyede 25 tanesi ise size neler anlatabilir, varn siz tahmin edin..."

video galeri

- ✓ Video donanım incelemeleri
- ✓ Adım adım video dersler
- ✓ CHIP'e özel röportajlar
- ✓ Kaçırduğunuz fuarlardan görüntüler

resim galeri

- ✓ En yeni donanımların ilk görüntüleri
- ✓ 4:3 ve 16:9 en güzel masaüstü resimleri
- ✓ Tüm dünyadan çarpıcı fuar görüntüleri

Tümü Türkiye'nin en iyi teknoloji sitesinde

www.chip.com.tr

Türkçe Vista kullananlar

ilk servis paketiniz hazır!

Windows Vista Service Pack 1, İngilizce'nin ardından Türkçe de dâhil olmak üzere tam 39 dilde kullanıma sunuldu. Artık Türkçe Vista kullananlar da yeniliklerden yararlanabilecek. En dikkat çeken yenilikleri kısaca bu yazıda bulabilirsiniz.

MAHMUT KARSLIOĞLU

Uzun süredir geldi geliyor derken Windows Vista Service Pack 1 (SP1) artık Türkçe olarak da indirilebiliyor. Güncelleme paketinde Microsoft'un son işletim sistemi için ilk düzenlemeler yer alıyor. Temel olarak birlikte çalışabilirlik, performans ve güç tüketimi, güvenlik, hata ayıklama ve diğer ufak güncellemelere gidilen pakette en dikkat çeken noktalar arasında şunlar yer alıyor: Çekirdeğin yeniden düzenlenecek olması, anlık arama kısmı, korsan yazılımlara karşı sunulan WGA, işletim sisteminin tanıyacağı donanımlar ve programlarla uyumluluk konuları.

Microsoft, daha önce XP'de gördüğümüz SP2 güncellemesinde olduğu gibi komple ayrı bir Windows sürümü şeklinde satılan CD'ler yerine, internetten daha hızlıca ve çabuk işinizi halletmenize yönelik bir yöntem kullanmaya karar vermiş. Eğer otomatik güncellemeleri yapan bir Vista kullanıcısıysanız SP1 ile gelecek bazı değişiklikleri aslında arka planda çoktan yap-

mış bile olabilirsiniz. Buna rağmen SP1, her Vista kullanıcısının mutlaka indirmesi gereken bir güncelleme paketi. Eğer Vista'daki uyumluluk, güven ve performans sorunlarıyla ilgili kafanızda soru işaretleri varsa SP1'in bu soru işaretlerini tamamen yok edeceğine emin olabilirsiniz.

Kurulum öncesinde dikkat!

Vista SP1'i kurmaya başlamak için, bir anlamda ön gereksinim olarak görülen iki ya da üç yazılım güncellemesi yapmanız gerekiyor. Daha önce de dediğimiz gibi eğer güncelleme yapan bir Vista kullanıcısıysanız bunları zaten otomatik olarak yüklemiş olabilirsiniz. Bunlardan ilk ikisi hizmet yığını ve bileşen yükleme teknolojisiyle ilgili güncellemeler. Üçüncüsü ise Vista Ultimate ve Enterprise sürümlerine sahip kullanıcıları ilgilendiren BitLocker ile ilgili bir güncelleme. Bunların ardından artık SP1'i rahatlıkla kurabilirsiniz.

Çoğu Vista kullanıcısı SP1'e otomatik

olarak Windows Güncelleme bölümü üzerinden terfi edebilir. Daha önce indirilmiş olan bileşenlere göre de sabit diskinde bulunması gereken boş alan değişkenlik gösterecektir. Henüz Vista'ya geçmemiş ve ilk defa Vista kullanacak olanlar ise yeni bir bilgisayar aldıklarında Vista'nın üzerinde SP1'in entegre olarak geldiği halini satın alacaklar. Tabii bu konuda uzunca bir süre, piyasadaki eski Vista sürümleri tükenene kadar SP1'siz Vista'lar ile karşılaşabilecek olmanız da olası.

Donanım desteği ile ilgili geliştirmeler

Vista SP1 içinde bu konuda en çok dikkat çeken gelişme Direct3D 10.1 desteği. Bu şekilde 3B uygulama ve oyun geliştiricileri, yeni nesil grafik donanımlarını tam ve daha verimli bir şekilde kullanabilecek. Flash hafıza depolama ve tüketici aygıtlarının kullanılacağı yeni bir dosya sistemi olan exFAT desteği ise daha fazla genel kapasite ve daha geniş dosyaları destekleyebiliyor.

Kurulum yöntemi	Kim için uygun	İndirim boyutu (x86)
Standalone paketi	İnternet erişimi olmayan PC'ler, sistem yöneticileri	Yaklaşık 450 MB (5 dil)
Yaklaşık 550 MB (36 dil)	Penryn	2.500 GHz
Windows Update	Çoğu ev kullanıcısı, pek çok işletme müşterisi	Yaklaşık 65 MB
Entegre DVD	Yeni PC'ler ve yeni Windows kurulumları	-
T7800	Merom	2.600 GHz

Windows Media Center PC'lerine bağlanmak için yeni Windows Media Center Extenders türleri (dijital televizyon ve ağa bağlı DVD oynatıcıları gibi) için de destek sağlayan SP1, Digital Cable Tuner donanımı ile yapılandırılan Windows Media Center sistemleri üzerinde kullanıcının erişebileceği bir veri yolu boyunca içerik korumasını desteklemek için MPEG-2 decoder'ını da güçlendiriyor. Bu ayrıca bazı bilgisayarlar da ticari DVD playback için donanım kod çözücü hızlandırma konusunda yüksek bir başarı sağlıyor.

Uygulama uyumu iyileştirmeleri

Uyumluluk hikâyesinin öteki adımı da elbette yazılımlarla ilgili. İlk çıkan sürüm sadece 250 adet sertifikalı (bu yazılımlar %100 Vista'ya uyumlu olduğunu gösteren bir logoya sahipti) uygulamayı desteklerken, bu sayı on kat artarak 2.500'e çıkarıldı. Microsoft'a göre en çok satılan 100 üründen 98'i Vista ile uyumlu.

Donanımda olduğu gibi aslında yazılım konusunda da SP1 kendi içinde uyumluluk düzenlemeleri içermiyor. Yani, yazılımlara yönelik bir eklenti yerine, yazılımların çalışmasını engelleyen unsurları düzenleyerek uyumluluğun artması sağlanmış.

Güvenilirlik iyileştirmeleri

Görülen o ki Microsoft'un tüketici tecrübeleri, hata raporlama ve çökme analizi için kurmuş olduğu sistemler CEIP, MOCA ve WER, şirkete hataların kaynaklarını bulmak adına epey yardımcı olmuş. Güvenilirlik zaman içerisinde geliştirilmesi gereken bir özellikti. Vista'nın çıkışından bugüne kadar geline süreçte işletim sisteminin güvenilirliğinin artırılması adına kritik düzeltmeler yapıldı.

Elbette Service Pack 1 bu güncellemelerin tamamını içeriyor. Ek olarak NTFS biçimli çıkarılabilir ortamları çıkarırken veri kayıplarının önlenmesine yardım ederek düzenlemeler de yapılmış. Bir sürücünün tamamlanmamış paket aktarımları varken uyku moduna girdiği durumlarda sürücüye önemli herhangi bir paketi aktarmak veya çıkarmak için yeterli zamanın verildiğinden emin olunmasına diğer bir önemli iyileştirme.

Güç tüketimi iyileştirmeleri

2007'nin başıyla birlikte milyonlarca kullanıcının hizmetine sunulan Vista hakkında inkar edilemez oranda sızlanmalar da yaşandı. Bu şikayetlerin odak noktası ise kullanıcılara göre, XP'ye oranla çok daha düşük performans sunuyor olmasından kaynaklanıyordu. Ancak SP1 ile yapılan testlere göre veri aktarımı, normal Vista sürümünden çok daha hızlı bir şekilde gerçekleşiyor. Aynı zamanda süre hesaplayıcı problemi de giderilmiş. Artık çok daha hızlı bir tahmini hesaplama süresi çıkarılıyor. Ağda dosyalar arasında dolanırken de artık daha az kaynak tüketimi sağlanıyor.

Diğer bir geliştirme ise kapanma veya standby konumu gibi güç durumlarıyla bağlantılı. Vista'da ReadyDrive (melez sabit disk desteği), ReadyBoost (USB ve diğer depolama aygıtları yolu ile hafıza geliştirimi) ve SuperFetch (sık kullanılan uygulamaların RAM'e önyüklemesi) gibi özellikler vardı. Bütün hepsinde ilerlemeler kaydedilmiş. Mesela ReadyDrive, SP1'de %27 - %55 arasında daha hızlı. ReadyBoost ve SuperFetch de uyku modundan dönerken daha hızlı yeniden başlama süresine sahip. En çok göze çarpan değişiklik sıkıştırılmış klasörlerde fark ediliyor.

Güvenlik iyileştirmeleri

Bilindiği gibi BitLocker şifreleme sistemi sadece Ultimate ve Enterprise sürümlerinde kullanılıyor. SP1'de buna Windows Server 2008'de bulunan bazı özellikler eklenerek yeniden düzenleme yapılmış. Artık boot işleminin yapılmadığı bölümler de rahatlıkla şifrelenebiliyor.

Vista'nın 64-bit (x64) sürümünde yer alan "çekirdek yama koruması" özelliği de artık 32-bit sürümdeki gibi çalışıyor. Çekirdeğin gerçek çalışma zamanı sırasında da yamanabilmesi ile saldırılara daha etkin bir şekilde mücadele edilebilecek. Ancak tabii kötü niyetli programların da yama yapabilecek olma ihtimalini de düşünmek gerek. Öte yandan sadece izin hakkı olan üçüncü parti güvenlik yazılımlarının Windows Security Center ile haberleşmeye yetkili kılınmış olması da güvenlik ile ilgili diğer bir önemli gelişme. ■

mkars@chip.com.tr

Bu kapıdan
her şey girer.

Çünkü CHIP okurlarının doğru karar vermesi için en bağımsız en güvenilir ve en tarafsız testler CHIP test merkezinde uygulanır.

Gmail'i etkili kullanın

A'dan Z'ye Gmail

Google'ın e-posta hizmeti Gmail'i duymayan yoktur. Gmail'i tercih etmek için o kadar çok sebep var ki: Reklâmsız, sınırsız depolama kapasitesine sahip, dostlarınıza anında mesaj gönderebileceğiniz dâhili bir sohbet özelliği ve daha nice'si Gmail'de.

BARIŞ ALKIM

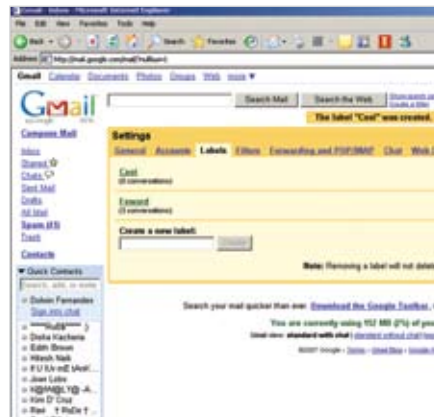

Gmail, Google'ın sağladığı, web tabanlı, POP3 ve IMAP destekli bir e-posta hizmeti. Hizmetin tam adı, Google Mail. 1 Nisan 2004'te ilk duyurulduğunda 1 GB kapasitesi vardı ve yalnızca davetiyeyle üye olunabiliyordu. Oysa Gmail artık herkese açık ve ücretsiz depolamada çitaları yüksekti.

Gmail şu anda 7.000 MB'dan fazla be-dava depolama alanı sunuyor ve bu miktar her gün yaklaşık 3,348 MB artıyor. Gmail'in milyonlarca kullanıcısı var ve hizmet, tasarımında Ajax dilinden faydalandığı için iyi biliniyor. İlk defa e-posta gönderdiğiniz birinin iletişim bilgilerini otomatikman kaydedebiliyor ve bir e-posta bilgisinde değişiklik yaparsanız kişi listesini güncelliyor. İnternet bağlantısı yavaş olan kullanıcılar için de Gmail yalın bir HTML görünümü sunuyor.

»Kime«, »CC Ekle« ya da »BCC ekle« alanlarına bir e-posta adresi girdiğinizde,

Gmail eşleşen kişilerin, isimlerin ve e-posta adreslerinin bir listesini görüntülüyor. »Kişiler« kısmından alternatif e-posta adresleri ekleyebilirsiniz. Dahası, ilgili kişilere kolayca erişmek için hepsini bir grupta toplayabilirsiniz. Gmail, kişi listesini CSV dosyasında kaydedebilen tüm e-posta istemcilerinin, örneğin Microsoft Office Outlook'un, Hotmail'in ve Yahoo! Mail'in kişi bilgilerini alabiliyor.

Etiket Etiket yaratarak postalarınızı sınıflandırabilir ve istediklerinize erişebilirsiniz.

İstenmeyen postalara karşı çifte koruma sağlıyor

İstenmeyen postalara karşı çifte koruma sağlıyor

Gmail'in yığın posta filtresi iyi ama mükemmel değil. Bu yüzden yine de kutunuza birtakım istenmeyen iletiler sızabilir. Microsoft da Outlook için istenmeyen posta filtresi sunuyor. Bu yüzden, Gmail postalarınızı Outlook üzerinden aldığımızda gereksiz mesajların daha büyük bir kısmı engelleniyor.

Gmail'de bu tür iletileri doğrudan Spam klasörüne yollayacak kurallar yaratabiliyorsunuz ama bunu Outlook'ta yapmak daha kolay. Herhangi bir e-postaya farelin sağ tuşuyla tıklayıp, açılan bağlam menüsünden »Add Sender to Blocked Senders List« demeniz yeterli.

Web'den mesajlaşma Gmail'in sohbet özelliğini tarayıcınızdan kullanarak, çevrimiçi arkadaşlarınıza anında ileti yollayabilirsiniz.

Google Talk sayesinde, tarayıcınızdan başka hiçbir şeye ihtiyaç kalmıyor. Bu özellik, diğer Gmail kullanıcılarıyla konuşmak için hiçbir uygulama gerektirmediği için çok güzel. Hem vakit tasarrufu sağlıyor hem de kurulum zahmetiyle uğraşmıyorsunuz. Bu özelliği, hesabınızın anasayfasında, soldaki bölmede bulabilirsiniz.

Gmail'in tarihçesi

1 Nisan 2004'te Google kullanıcılarına Gmail'den söz ettiğinde, çoğu insan, tarihin de etkisiyle bunun bir şaka olduğunu düşünmüştü. Google ise böyle olmadığını açıkladı ve bir süre sonra insanlar Gmail kullanmaya başladılar. İlk başta, kullanım koşulları nedeniyle birçok kişi mahremiyet konusunda endişeliydi. Zira Google, reklamları e-postalarınızın içeriğindeki sözcüklere göre aldığını söylüyordu. İlk başta Gmail kullanmak herkesin harcı değildi; sadece Google çalışanları, onların aileleri ve yakın arkadaşlarına Gmail hesabı verilmişti. Hesaplar ancak bir Gmail hesap sahibinin davetiyesiyle açılıyordu. Gmail artık herkese açık.

balkim@chip.com.tr

Gmail kişilerin Facebook resimlerini alın

Gmail hesabınıza gelen e-postalar doğrudan Outlook hesabınıza aktarılabilir. Facebook-Outlook arasında eşleme yapabilen hizmetleri kullanarak, Facebook'taki bir kişinin fotoğrafını, web sitesi adresini ya

da diğer ayrıntılarını da adres listesine ekleyebilirsiniz.

Etiket nedir?

Etiketler tıpkı klasörlere benziyor ama bir mesaja birden çok etiket atayabiliyorsunuz. Bir etiket yarattıktan sonra, sadece etiket ismine tıklayarak tüm mesajları görüntüleyebilirsiniz.

Bundan sonra, seçilen mesajlar otomatikman o etiket altında sınıflandırılacaktır.

Eğer etikete ihtiyacınız yoksa, Gmail hesabınıza giriş yaptıktan sonra »Etiketler« kutusunun altındaki »Etiketleri Düzenle« seçeneğini tıklayabilir ve buradan »Kaldır«ı seçebilirsiniz.

Tarayıcı penceresinde sohbet

Gmail'in sohbet özelliğini kullanarak, çevrimiçi arkadaşlarınıza anında ileti gönderebilirsiniz.

İPUCU

Nasıl etiket yaratırım?

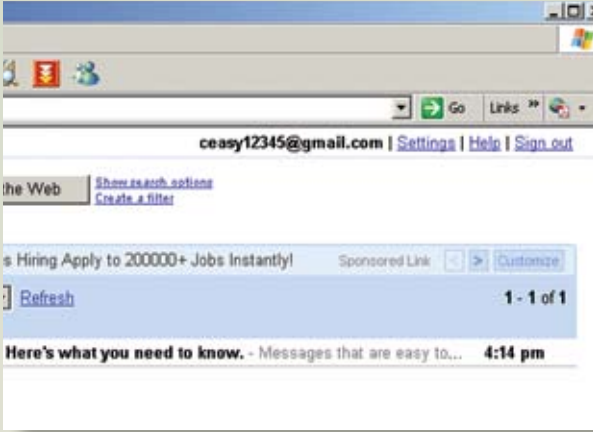
- 1- E-postaların yanındaki kutuları işaretleyerek, etiketlemek istediğiniz iletileri seçin.
- 2- »Diğer işlemler« açılır listesinden »Yeni Etiket«i seçin.
- 3- Yeni etiket için bir isim girin ve »Tamam«a basın.

Ek depolama Ücret karşılığında posta kutunuzu genişletebilirsiniz. 10 GB için yılda 20 dolar ek ücret isteniyor.

GMAIL'E OUTLOOK'TAN ERİŞİM

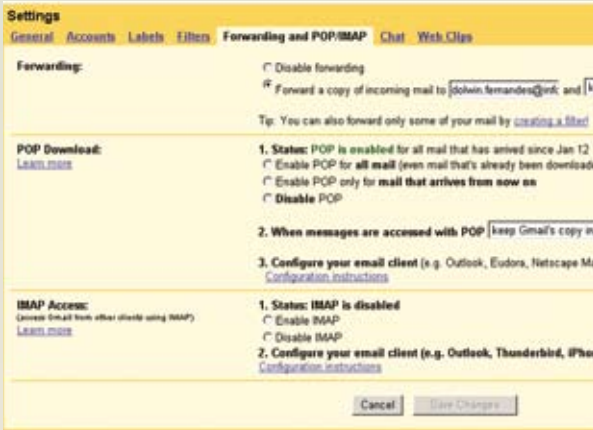
Google'ın Gmail'e eklediği IMAP desteği, e-postalarınızı Microsoft Outlook'tan etkili bir şekilde yönetmenizi sağlıyor. Outlook'ı Gmail iletilerini okumak için kullanmanın en büyük avantajı, reklamlardan kurtulmak.

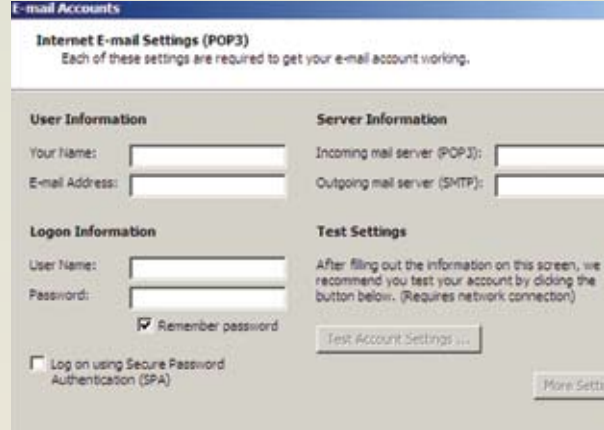
1 Giriş Gmail hesabınıza girin. Sayfanın sağ üst kısmındaki »Ayarlar«a tıklayın. Buradan »Yönlendirme ve POP/IMAP« seçeneğine tıklayın.

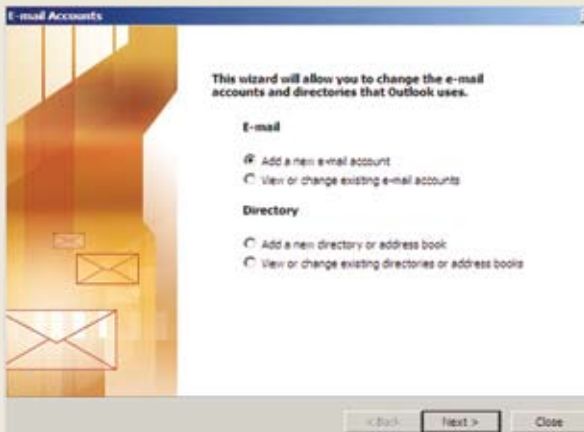
4 Eşleştirme »POP3«ü seçip »Next«e tıklayın. »E-mail Accounts« iletişim kutusu açılacak. Buradan e-posta hesaplarınızı ayarlayabilirsiniz.

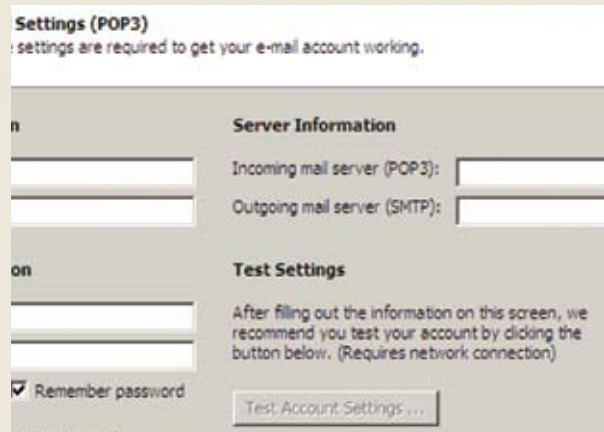
2 POP3 ayarları »POP'u tüm postalar için etkinleştir« ya da »POP'u sadece şu andan itibaren gelen postalar için etkinleştir« seçeneklerinden birini seçin.

5 Ayarlar »User Information« kısmına adınızı ve tam e-posta adresinizi girin. Gmail kullanıcı adınızı ve parolanızı da »Logon Information« kısmına ekleyin.

3 Outlook ayarları Outlook 2003'ü açıp »Tools« menüsünden »Email Accounts«a tıklayın. »Email Accounts« ile »Add a new e-mail account« seçeneğini işaretleyip »Next«e basın.

6 Son işlem »Incoming mail server (POP3)« kutusuna "pop.gmail.com" yazın. »Outgoing mail server(SMTP)« kutusuna ise "smtp.gmail.com" yazıp »Next«e tıklayın.

Thunderbird

E-postalara doping

Bir e-posta istemcisi, günlük işlerimizin yürümesi için belki de en önemli araç. İşyerleri içinse olmazsa olmaz. İşte bu yüzden gerçekten iyi bir e-posta istemcisi kullanmalısınız.

BARIŞ ALKIM

Birçok kullanıcı için Microsoft Outlook ya da (Windows XP ve önceki Windows sürümleriyle bedava verilen) Outlook Express, en popüler tercih. Outlook gerçekten iyi bir yazılım olsa da, kim bir e-posta programına 130 dolar vermek ister ki? Ücretsiz Outlook Express'in ise miadı doldu ve Microsoft bu ücretsiz bileşeni artık güncellemeyeceğini duyurdu. Dolayısıyla bu yazılımı bundan böyle kullanmanızı önermiyoruz. Bu da demek oluyor ki, Microsoft'un peşinden ayrılıp daha açık denizlere yelken açmadığınız sürece, elinizde ücretsiz ve etkili bir yazılım yok.

Öyleyse, Thunderbird'le (CHIP-Code **THUNDERBIRD**) tanışın! Büyük beğeni toplayan Firefox tarayıcısını üreten firmanın bir diğer yazılımı olan Thunderbird, görünüm

bakımından Outlook'u andırsa da ondan çok daha fazlasına sahip. Her şeyden önce, internet ürünleri konusunda kusursuz bir geçmişe sahip, ürünlerini sürekli güncelleyen ve desteğini kesmeyen bir firmanın ürünü. Thunderbird, tıpkı Firefox gibi adeta "tüy sıklet" bir yazılım ve hantal Outlook'un aksine, eklentiler sayesinde mükemmel bir işlevselliğe kavuşabiliyor.

Thunderbird'ün çok tutulmamasının sebebi, Outlook'taki gibi başarılı bir takvim özelliğine sahip olmaması (bakınız Anywhere Calendaring).

Bu noksan Thunderbird'ün cazibesini iş kullanıcılarının gözünde azaltsa da, Outlook'un sunduğu takvimden ya da toplantı anımsatıcıdan yararlanmayan sıradan kullanıcı için Thunderbird adeta biçilmiş

kaftan. Şurası gerçek ki Outlook iş kullanıcılarına, Thunderbird ise ev kullanıcılarına daha çok hitap ediyor. Ancak Thunderbird, iş kullanıcılarının gereksinimlerine yanıt verdikçe, bu durum da değişiyor.

Thunderbird'e geçişin yavaş olmasının bir diğer sebebi de herhangi bir yeni hizmet ya da ürün karşısında duyulan yabancıklık. Daha önce dediğimiz gibi, yeni denizlere açılacak cesaretiniz olmalı; yoksa her zaman Microsoft ürünlerini kullanmaya dönebilirsiniz. Öyleyse lafı uzatmayıp sizi Thunderbird'le başbaşa bırakalım.

Thunderbird'ü indirme

Thunderbird'ü <http://www.mozilla.com/thunderbird> adresinden indirmeniz gerekiyor. İnen dosyayı masaüstü gibi el altında

Thunderbird 6,4 MB'lık bir kurulum dosyasına sahip ve güncellemeler onayınızla indiriliyor.

bir yere kaydedin. İlerde tekrar gereksinim duyabileceğinizi hesaba katarak, kurulum dosyasını ayrı bir klasörde saklamamız öneriyoruz.

Thunderbird kurulumu

Thunderbird'ü kurmak çocuk oyuncağı. Tek yapmanız gereken, kendi kendini açıklayan seçenekleri takip etmek. Kurulum sonlanınca, Thunderbird size Outlook ya da Outlook Express'teki e-postalarınızın aktarılmasını isteyip istemediğinizi soracak.

Bizim örneğimizde bilgisayarımızda Outlook yoktu ama Outlook Express kuruluydu. Eğer yeni bir bilgisayara kurulum yapıyorsanız »Don't import anything«i seçebilirsiniz. İşin güzel yanı, Thunderbird, Gmail için de önceden belirlenmiş ayarlara sahip.

Thunderbird 2 otomatik olarak hesap ayarlarınızı, adres defteri ayrıntılarını ve e-postaları aktarabiliyor. E-postalarınız ne kadar fazlaysa bu işlem o kadar uzun süreceğinden, sabırlı olmanızda fayda var.

Eğer Thunderbird servis sağlayıcı (ISP) hesap ayrıntılarınızı bulamazsa, bunları elle girmeniz gerekecek. Bu bilgiyi elde etmenin en kolay yolu ise Outlook Express ya da Outlook'u açıp mevcut hesap bilgilerini bir kenara yazmak.

Bunun için yapmanız gerekenler:

1. Outlook Express'te »Araçlar / Hesaplar«a tıklayın. Outlook 2003'te ise »Hesaplar /

Hesap bilgisi Otomatik kurulum işe yaramazsa, POP hesabı bilgilerinizi elle girebilirsiniz.

E-posta Hesapları«na tıklayın.

2. Outlook Express'te hesabınıza tıklayıp »Özellikler«i seçin. Outlook 2003'te ise önce »View or change existing email accounts« komutunun ardından hesabınıza tıklayın, sonra »Change«e basın.

3. »Name, E-mail Address« ve içinde »Incoming mail server (POP3)« ile »Outgoing mail server (SMTP)« seçeneklerini barındıran »Server Information« kısmında yazılı olanları not edin.

THUNDERBİRD'LE TANIŞIN

Organize olmak için

Tıpkı Gmail gibi, Thunderbird de e-postaları sadece klasörlerle değil etiketlerle de sınıflandırmanıza olanak tanıyor. Etiketlerin sağladığı avantaj, farklı klasörlerdeki farklı e-postaları, fiziksel olarak aynı klasöre kopyalamak gerekmeden tek bir başlık altında gruplayabilmeniz.

Gelen e-postaları çabucak sınıflandırmanız için, Thunderbird bir dizi öntanımlı etiket sunuyor: Önemli, İş, Kişisel, Yapılacaklar, Sonra. Bunlar sayesinde, belli bir etiket atadığınız e-postaları kolayca bir araya getirebilirsiniz.

Thunderbird'ün parlak yönlerinden biri, etkileyici arama becerisi. Tıpkı Firefox'ta olduğu gibi, adeta yıldırım hızında çalışan bu özelliğe erişmek için [Ctrl+F] tuşlarına basmanız yeterli; karşınıza küçük bir kutu çıkacak. Buraya sözcüğü yazmaya başladığınız anda Thunderbird de aramaya koyuluyor. Arama tarihçeniz hatırlandığı için, ilerde açılır listeden kolayca seçebilirsiniz. Aynı içeriği tekrar tekrar aramamak içinse aramaları kaydetme seçeneği sunulmuş.

Geçmişin izini sürün

Web tarayıcılarındaki »İleri« ve »Geri« düğmelerinin ne kadar kullanışlı olduğunu herkes bilir. Thunderbird aynı özelliği e-postalarınız için sunuyor. Bu düğmelere basarak e-postalar arasında dolaşmak ya da düğmelerin sağındaki oklara tuşlayarak gezinti geçmişine erişmek mümkün. Böylece

Hesap ayarları Outlook Express'teki hesap ayarlarını kontrol edin.

Aktarma E-postaları, adres defterini ve posta ayarlarını aktarmak işte bu kadar kolay.

görsüntülediğiniz iletilerin kaydını tutabiliyorsunuz.

İstenmeyen postalara dur deyin

Güvenlik ve yığın posta denetimi her e-posta istemcisi için önemli konular. Bunu bilen Thunderbird, bu konulara ciddiyetle yaklaşıyor. Neyin çöp posta olduğunu belirterek programı eğitebiliyorsunuz. Bunun dışında, Thunderbird bir adım daha ileri gidiyor ve »SpamAssassin« ve »SpamPal« seçeneklerini destekleyen »Güvenli Posta Başlıkları« özelliğini sunuyor. Bunu etkinleştirmek için:

1. »Araçlar / Posta ve Haber Grubu Hesap Ayarları / Yerel dizinler / Gereksiz posta ayarları« yolunu izleyin.

2. »Güvenli Posta Başlıkları« kısmından istediğiniz seçimi yaparak, hangisinin daha uygun olduğunu görün.

Yemleme saldırısına geçiş yok

Thunderbird yemleme (phishing) saldırılarına karşı da donanımlı. Bu yolda yapılan her girişim, »Thunderbird bunun bir e-posta kandırmacası olduğunu düşünüyor« uyarısıyla engelleniyor. Thunderbird yemleme (phishing) saldırılarına karşı da donanımlı. Bu yolda yapılan her girişim, »Thunderbird bunun bir e-posta kandırmacası olduğunu düşünüyor« uyarısıyla engelleniyor.

Kanatlarınızı açın

Thunderbird'ün en büyük faydası, Firefox'un »Biz temelleri sağlayalım, herkes istediğini eklesin« düşüncesine dayanması. Thunderbird'ün, yazılımı renklendirmek için kullanabileceğiniz sayısız eklentisi var. Mozilla geliştiricilerinin önerdiği eklentiler için <https://addons.mozilla.org/thunderbird/recommended> sayfasına bakabilirsiniz. Bunlardan bir kısmı şöyle:

LIGHTNING

<http://www.mozilla.org/projects/calendar/lightning/>

Özellikler Bu gibi özellikler sayesinde Thunderbird'den vazgeçemeyeceksiniz.

Bu, Outlook Calendar'a ve benzeri yazılımlara benzeyen bir takvim çözümü. Lightning, daha önceden ayrı başına bir yazılım olan Sunbird takvimini Thunderbird'le bütünleştirerek, e-postayla ilgili takvim görevlerini kolaylaştırıyor.

ADBLOCK PLUS

<https://addons.mozilla.org/thunderbird/addon/1865>

Haber bültenlerindeki sinir bozucu reklâmlardan kurtulmak istiyorsanız işte aradığınız çözüm. Aynı eklenti Firefox'ta da kullanılabilen harika bir reklâm avcısı.

REMINDERFOX

<https://addons.mozilla.org/thunderbird/1191/>

Bir hatırlatıcıya mı gereksiniminiz var? Thunderbird'ün eksikliğini bu yazılımla gidirin.

QUICKNOTE

<https://addons.mozilla.org/thunderbird/46/>

Bu küçük uygulama ile Thunderbird'ün içinde not alabiliyorsunuz.

BUTTONS!

<https://addons.mozilla.org/thunderbird/106>

İleri ve Geri düğmelerini sadece okunmamış iletiler değil, tüm iletiler arasında doluşmak için kullanmak istiyorsanız, sonundaki ünlem işaretiyle ayrılan bu yeni düğmeleri kullanabilirsiniz.

İMZA

<https://addons.mozilla.org/thunderbird/addon/578>

Thunderbird varsayılan ayarlarla özelleştirilmiş imzaları desteklemiyor. Bu eklenti sayesinde kendi imzanızı kullanabilirsiniz.

GMMAILUI

<https://addons.mozilla.org/thunderbird/addon/1339>

Gmail'in özelliklerinden hoşlanıyor ama Thunderbird'den vazgeçemiyor musunuz? O zaman bu faydalı eklentiye deneyin.

GmailUI, gelen kutusunun karışmaması için, e-postalarınızı ayrı bir klasörde arşivliyor ve Gmail'in klavye kısayollarından bazılarını ve "from:" ya da "subject:" gibi arama işlemlerini destekliyor.

GOOGLE CALENDAR

<https://addons.mozilla.org/thunderbird/addon/4631>

Google'dan başkasının takvim özelliğini beğenmiyorum, diyorsanız işte Google Calendar'a iki taraflı erişim için güzel bir eklenti.

MR TECH LOCAL INSTALL

<https://addons.mozilla.org/thunderbird/addon/421>

Eğer eklentilerle başa çıkamaz hale geldiyse, diğer eklentileri yöneten bu eklentiye bir deneyin.

Gülü seven dikenine katlanır

Thunderbird kusursuz bir program değil. Tıpkı hayatın kendisi gibi, yazılımlar da sürekli bir değişim halindedir ve Thunderbird de bunlardan biri. Kusurlardan hiçbiri Thunderbird'e sırt çevirmenizi gerektirmezse de, eğer sürekli Outlook'la kıyaslama yaparsanız sinirlerinizi gerebilecek bazı olumsuzluklardan haberdar olmanızda fayda görüyoruz. Daha önce tekrarladığımız gibi, Outlook'un aksine, Thunderbird dört başı mamur bir PIM (Personal Information Manager, yani Kişisel Bilgi Yönetimi) aracı değil, ama topluluk ve eklenti desteğiyle bu hedefe doğru ağır ağır yürüyor. Bu noksanların, Mozilla'ya arka çıkan bireysel yazılım geliştiriciler tarafından giderildiği ve böylesinin, büyük bir şirketin tepki süresinden daha etkili olduğu da görülüyor. Eğer hoşunuza gitmeyen bir özellik varsa, kısa sürede halledilcektir.

İmza yok

Ne ilginçtir ki Thunderbird, indirdiğiniz haliyle öntanımlı imzaları desteklemiyor. Bunun için istediğiniz imzayı içeren bir ileti şablonu hazırlamalısınız ki bu da çok zor değil. Ama bu, aynı zamanda ileti yazmaya başlamadan önce kullanacağınız şablonda karar kılmanızı gerektiriyor ve size gelen bir postayı yanıtlarken şablonlardan faydalanamıyorsunuz.

Klavye kısayolları

On parmak klavye kullanıyorsanız ve fareye uzanmak için elinizi kaldırmaktansa klavye kısayollarını yeğliyorsanız, Thunderbird'e alışmak biraz zaman alabilir. [Ctrl+F] mesaj iletmek için değil de, tıpkı Firefox'ta olduğu gibi arama araç çubuğunu açmakta kullanılıyor. Thunderbird'de mesaj iletmek için [Ctrl+L] kullanın.

Geleneksel yardım yok

Thunderbird'ün yardım sistemi diğer yazılımlarda görmeye alıştığımız türden değil. Bu aslında birçok bilgi, SSS, hata raporu vb. içeren bir bilgi tabanı. Ancak aradığınız sorulara doğrudan yanıtlar içermiyor. Bu da Thunderbird'ü daha iyi kullanmak için onu anlama isteği ve sabır gerektiriyor.

Geri dönüşsüz yol

Thunderbird'le ilgili belki en acı sorun, Outlook'a geri dönüş imkânının olmaması. Bunu kolayca yapmak mümkün değilse de, ipuçları öneren uzman sitelerde çeşitli çözümler bulabilirsiniz. Bir diğer yöntem ise alışana kadar her iki e-posta istemcisini bir arada kullanmak olabilir. Postaları alabilmek için »iletleri sunucuda bırak« seçeneğini işaretlemeyi unutmayın. ☑

Barış Emre ALKİM, balkim@chip.com.tr

BİLGİ

Thunderbird'ün öyküsü

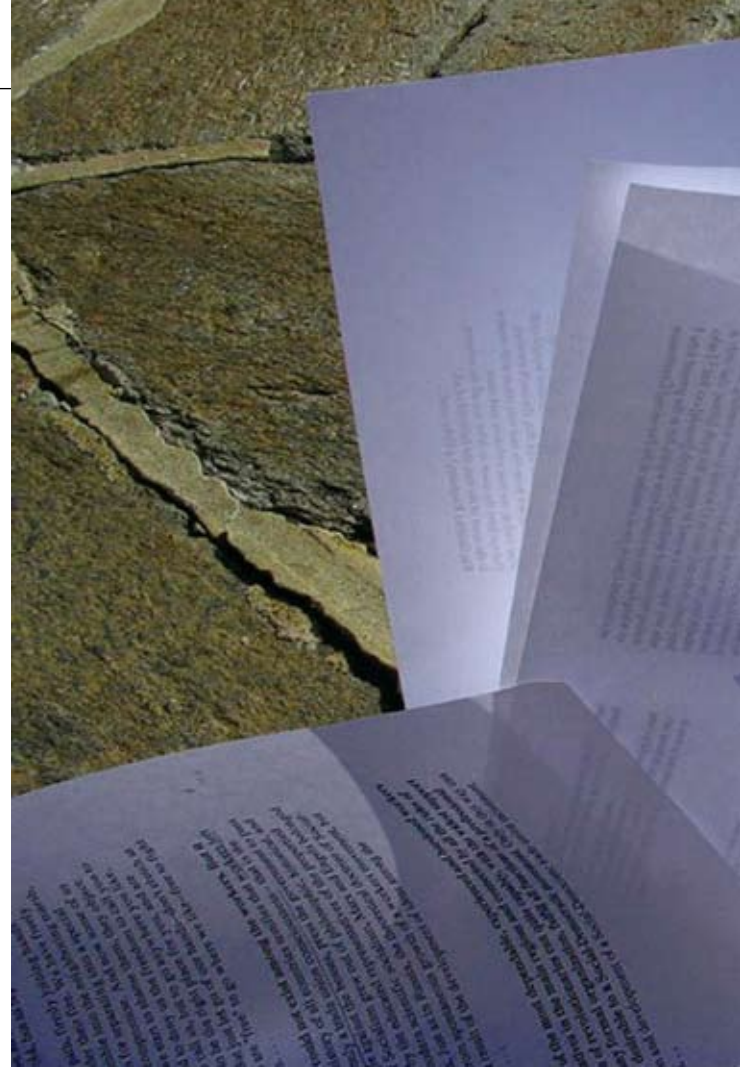
Thunderbird adı, mitolojideki aynı isimli kuşa dayanıyor. Bu, Kuzey Amerika Kızılderililerinin efsanelerinde yer alan, mitolojik bir hayvan ve çoğu zaman totemlerin üzerinde yer alıyor. Thunderbird, aynı zamanda Ford'un başarılı bir araba modelinin de adı. Aslında Phoenix'in (Mozilla Firefox'un orijinal adı) hemen ardından Minotaur olarak piyasaya sürülen Thunderbird, ilk başta çok tutulmadı. Ancak Firefox'un başarısı, ona ayak uyduracak bir e-posta istemcisini zorunlu kılınca, proje, şimdiki ismiyle canlandırıldı.

Eyvah! Her şey uçtu gitti...

Kayıp resimlerinizi kurtarın, hasar görmüş partiyonları tamir edin, silinmiş postaları canlandırın. DVD'mizdeki araçlarla bunların hepsi mümkün.

CEM ŞANCI / DH

Karşılaştığınızda gözlerinize inanamazsınız. Bilgisayarınız sabit diskini artık görmüyordur. İçindeki tüm şarkılarınız, mezuniyetiniz sırasında çekilen video kayıtlarınız, geçen kış kar yağdığında binbir zorlukla kardan adam yaparken çektiğiniz fotoğraflarınız... Ve daha birçok değerli veri artık uçup gitmiştir. Peki, bir yedek almış mıydınız? Hayır mı? Üzülme, sorununuzu çözecek bir ilaca sahibiz. DVD ile verdiğimiz CHIP kurtarma paketi, tüm bu sorunlarınızı çözüyor. Bu paketi kullanarak sadece kayıp verileri kurtarmakla kalmayacak ayrıca hasarlı dosyalarınızı da tamir edebileceksiniz. Yazılımlar şu dertlerinize derman oluyor: Windows altında partiyonları okunmayan bir sabit disk, bozuk bir CD veya dijital kamera hafızası, yanlışlıkla silinmiş veriler, fotoğraflar, videolar...

Silinmiş dosyaları kurtarmak

Önemli dosyaların bilgisayardan yok olması, bir korku filmi atmosferi oluşturabilir. Dosyalarınız muhtemelen bahar temizliği sırasında yanlışlıkla çöp kutusuna gitmiş ve farkında olmadan oradan da silinmiştir. Ancak neyse ki Windows, gerçekten temizlik konusunda titiz bir işletim sistemi değil. Temizlik yaparken dosyaları gerçekten silmez, sadece halının altına doğru süpürür. Yani

dosyalarınız aslında hala oradadır ama sadece görünmez durumdadır. Windows, dosyanın bulunduğu yere yeni bir dosya yazana kadar da orada kalmaya devam eder. Dolayısıyla aslında gerçekten bir dosyayı silmek, üzerine yeni bir dosya yazıldığında mümkün.

Undelete Plus aracı (www.undelete-plus.com) dosyaları yeniden canlandırır. Üstelik bir avantaja da sahip: Program bir USB diskin üzerinden veya bir CD'nin içinden de başlatılabilir. Böylece bilgisayardaki silinmiş verileri kurtarmak için kurmak zorunda kaldığımız yazılımın, kurtarılacak dosyaların üzerine kurulması riskini elemiş oluyorsunuz.

Yazılımı çalıştırdığınızda sol sütundaki sabit disk sembolünü seçerek, »Search« seçeneğine tıklayın. Arama işlevinin çalışması biraz zaman alabilir. 250 GB'lık bir disk için bu yaklaşık 30 dakika sürebilir. Ama elbette verilerinizi sonsuza dek kaybetmektense, bu makul bir zaman kaybı. Arama sonucu ana pencerede gösteriliyor. »Status« kısmı, her bulunan veriyle beraber gösteriliyor. »Very Good« olarak adlandırılmayan her veri, bir kısmı kaybolmuş ve bir daha kurtarılamayacak demektir.

Aramanın ardından, değişik tipte dosyaları listeleyebilirsiniz. Örneğin AVI. dosyalarını seçerek sadece video dosyalarının gö-

rüntülenmesini sağlayabilirsiniz. Ayrıca »Folder« seçeneği de işinizi kolaylaştıracaktır. Eğer aradığımız dosyanın hangi klasörde kayıtlı olduğunu biliyorsanız doğrudan bu klasörün içeri arayarak zaman kazanabilirsiniz.

Ayrıca, kurtarılan verilerin yeniden saklanacağı yeri »Restore Files in« seçeneği ile

DVD'DE

En iyi kurtarma araçları

- DivFix++** ► Hasar görmüş DivX filmeri çalıştırır
- IsoPuzzle** ► Hasarlı CD ve DVD'leri tamir eder
- Object Fix Zip** ► Bozuk arşivleri tamir eder
- OLmailRestore** ► Silinmiş Outlook iletilerini kurtarır
- PC Inspector smart recovery** ► Fotoğraf ve videoları kurtarır
- PhotoRec** ► Resim dosyalarını kurtarır
- TestDisk** ► Sabit disk partiyonlarını tamir eder
- Undelete Plus** ► USB depolama üzerinden çalışır ve dosyaları kurtarır
- Unstoppable Copier** ► Bozuk CD'lerdeki verileri kopyalar
- VirtualDub** ► Hasarlı videoları oynatmaya yardım eder

DVD'de: CHIP-Code VERİ KURTARMA
İhtiyacınız olan tüm kurtarma araçlarını bulabilirsiniz.

TestDisk hasarlı sabit diskleri kurtarır. Eğer raporda iki sabit disk görünüyorsa bu, boot sektörlerin hasar aldığına işaretidir.

Invalid NTFS boot
1 P HPFS - NTFS
1 P HPFS - NTFS

```
TestDisk
TestDisk 6.9-WIP, Data Recovery Utility, October 2007
Christophe GRENIER <grenier@cgsecurity.org>
http://www.cgsecurity.org

Disk /dev/sdd - 36 GB / 34 GiB - CHS 4492 255 63
Current partition structure:
Partition          Start          End      Size in sectors
Invalid NTFS boot  0             1 1      1274 254 63      20482812
1 P HPFS - NTFS   0             1 1      1274 254 63      20482812
1 P HPFS - NTFS   0             1 1      1274 254 63      20482812
2 E extended LBA 1275          0 1      2549 254 63      20482875
No partition is bootable
5 L HPFS - NTFS   1275         1 1      2549 254 63      20482812 [Partiti

**Primary bootable P=Primary L=Logical E=Extended D=Deleted
[Quick Search] [ Backup ]
Try to locate partition_
```

[Quick Search]

“Quick Search” işlevi kayıp partiyonları arar ve geri getirir.

belirtmeniz gerekiyor ancak bu yeni yerin başka bir disk olması akıllıca bir harekettir. Çünkü dosya kurtarma işlemi sırasında, aranan verilerin üzerine yazılması riski bertaraf edilmiş olur.

Hasarlı sabit diskleri tamir etmek

Kurtarma paketimizdeki bir sonraki zor görev disk tamiri. 250 GB boyutundaki bir sabit diskte bir partiyon kayıp mı oldu? Nasıl olduğu önemli değil, ister bir sistem çakışması sırasında isterse yanlışlıkla silinme nedeniyle olsun, ihtiyacınız olan açık kaynak kodlu bir yazılım olan, “test disk” (www.cgsecurity.org). Bu yazılım, bir partiyon veya boot sektör hasar gördüğünde işinize yarayacaktır.

Yazılımı kurmak zorunda değilsiniz; bir USB depolama aygıtı üzerinden veya CD’den çalıştırmanız mümkün. Komut satırından “Testdisk_win.exe” ile yazılımı çalıştırın. Ve endişelenmeyin, yazılımı kullanmak için kod programcısı olmanıza gerek yok. Ekran üzerindeki yönetimi imleç ile sağlayıp, komutları [Enter] tuşuna basarak başlatabilirsiniz. Başlamak için, “No Log” seçeneğini işaretleyin, çünkü bir log dosyası yaratmaya ihtiyacınız olmayacak. Ardından sabit disklerin listesini görebileceksiniz. Buradan itibaren onları kayıp partiyonlar için araştırabilirsiniz.

PC kullanıcıları »Analyze« bölümünden ulaşacakları menüyle »Intel« seçeneğine tıklayıp, kayıp partiyonları aramaya başlayabilir. Sonuçlara, tüm sanal sürücülerin son durumu ekranda belirecektir. Eğer diskte bir hata varsa TestDisk onu da gösterecektir. Bozuk boot sektörler genellikle iki kez listelenecektir. Bu sorunu da şu adımlarla çözebilirsiniz:

»Quick Search« özelliği ile aramaya başlayın. Eğer sabit disk Vista işletim sistemi altında bölünmüş ise bunu belirtmeniz gerekiyor. Araç tüm sanal sürücülerini bulduğunda onları »Write« seçeneği ile yeniden canlandırabilirsiniz. Ama hala bulunmamış parçalar varsa, artık daha derin bir araştırma yapmanın vakti gelmiş demektir. »Deeper Search« seçeneğini işaretleyip araştırmaya başlayın. Bu işlem çok daha uzun sürüyor ancak TestDisk mutlaka kayıp partiyonu buluyor. Eğer daha sonra karşınıza gelecek tabloda kaybolan bölümleri görebiliyorsanız, yeniden »Write« seçeneği ile canlandırmanız mümkün. Ancak hala kayıp parçalarınız varsa, durum gerçekten kötü demektir. Yani verileriniz artık kurtarılamayacaktır.

TestDisk aracı bozuk Boot sektörleri de gösteriyor. Burada bozuk alanları »Back-Up BS« seçeneği ile tamir edebilirsiniz. Artık tek yapmanız gereken, bilgisayarı yeniden baş-

latmak. Bozuk sabit diskinizi orada bulacaksınız ve kaybolan verileriniz de içinde olacaktır.

Bozuk CD’leri okumak

CD’ler aslında çok kırılabilir mecralardır. Yüzeyleri hızla hasar alır ve içindeki videolar, fotoğraflar zamanla okunamaz hale gelir. IsoPuzzle, bilgisayarınızın bir CD veya DVD’nin içindeki Word dosyasını, fotoğrafları veya filmleri okumak istemediğinde yardımınıza koşuyor (www.geocities.com/marsoupilamis).

Araç, hala okunabilir durumda olan tüm veriyi kurtarıp yeni bir ISO dosyasının içine yazıyor. Yazılımı boş bir CD’nin içine yazarak verilerinizi kurtarabilirsiniz. Elbette IsoPuzzle, hasar görmüş, çizilmiş, kırılmış CD’leri tamir edecek sihirli dokunuşlara sahip olmasa da, hala okunabilir olan verileri kurtarmayı denemenin zararı olmayacaktır.

Dolayısıyla, bozuk diski yerleştirip sürücünüzü seçin ve kurtarılan dosyalarınız için saklama klasörünüzü de belirtin. Ayrıca, CD’nin çok bozuk olması ve veri kurtarmasının mümkün olmaması ihtimaline karşı, arama-kurtarma işlemine bir zaman sınırı da koyabilirsiniz. Böylece zaman dolduğunda yazılım aramayı otomatik olarak kesebilecektir. Bu zaman ayarını sağ kolondaki artı ve eksi tuşlarının yardımı ile yapabilirsiniz.

zira program çalıştığında standart zaman ayarı, "asla pes etme" şeklindedir.

Ancak zaman ayarı konusunda çok da aceleci davranmayın çünkü standart bir CD kurtarımı için çok rahatlıkla bir saatin üzerinde zaman ihtiyacı olacaktır. Ayrıca, »On Completion / Eject« seçeneği ile işlem bittikten sonra, CD'nin sürücüden çıkarılmasını sağlayabilirsiniz.

Ayrıca Unstoppable Copier isimli araç, tam garanti sağlayamasa da, çok daha hızlı bir yöntem sunuyor (www.roadkil.net). Yazılım bozuk bir CD ne görürse görsün, her şeyi kopyalarken kurtarmaya çalışıyor. Arayüzü ise çok basit. Kaynak olarak okunacak CD'yi seçip, dosyaların kopyalanacağı klasörü de belirleyin ve »Copy« tuşuna basıp yazılımın tüm verilerinizi eksiksiz olarak kurtarması için kendinize şans dileyin.

Fotoğraf, film ve arşiv kurtarmak

Yazılım araçları kurtarma konusunda iyi iş çıkarıyor ama eksiklikleri var: Bazı resim dosyaları veya videolar, kurtarılmalarına rağmen artık açılmayabiliyor. Bu noktada devreye giren uzman yazılımlar, hasar görmüş dosyalarınızı da kurtarıyor.

Fotoğraflar söz konusu olduğunda, PC Inspector tam bir uzman. Sadece JPEG veya GIF gibi konvansiyonel biçimleri kurtarmakla kalmıyor, ayrıca DCR, NEF veya ORF gibi, Sony, Nikon veya Olympus'a ait özel biçimleri de tanıyarak düzeltiyor. İlk çalıştığında yazılım, My Computer sekmesi içinde bir sürücü gibi çalışarak tüm medya dosyalarını okuyor. Ayrıca, harici sabit diskleri, USB bellek modüllerini veya hafıza kartlarını da aynı şekilde inceliyor. İstedığınız sürücüyü seçip, açılan menüden hangi biçimleri aramasını istediğinizi belirtmelisiniz. Ardından yazılım, isteğe bağlı olarak, kurtarılan dosyaların küçük görüntüleri ile size bir rapor sunuyor. Şimdi kurtarılan verileri saklamak için bir yer göstermeli ve »Start« tuşuna basarak kopyalamayı başlatmalısınız.

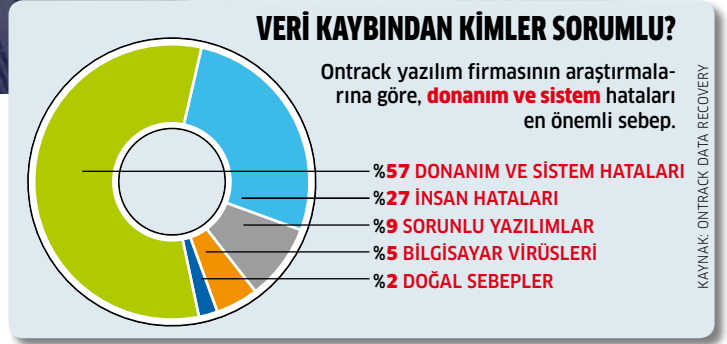
VirtualDub yazılımı, bozuk videolarınızı çalıştırmaya yardımcı olabilir (

aldub.org). Videolarınızı »Edit / Open Video file.« seçeneği ile yazılıma yükleyip, filmi »Save as AVI.« ile yeniden kaydedin. Ayrıca, çalışmaması ihtimaline karşı Fix++ yazılımını da deneyebilirsiniz. (<http://divfixpp.sourceforge.net>). Fix++, ortasından bölünmüş klipler veya oynatılmayan filmler üzerinde uzmanlaşmış bir araç. Divx-Fix++ sadece DivX biçimindeki dosyaları tamir edebilir. Hedef klasörü sol üstteki klasöre tıklayarak belirtin ve »Add Files« sekmesi içinde bozuk film dosyasını aratın. Ardından »Rebuild Index« seçeneği ile videoyu tamir edebilirsiniz.

Object Fix Zip yazılımı ise (www.object-rescue.com) bozuk ZIP arşivlerini düzeltmek için kullanılır. Bir sihirbaz, yazılımın dört adımı boyunca kullanıcıya eşlik eder. Hasarlı arşivi, »Add...« seçeneği ile belirleyip »Next« seçeneği ile diğer adıma geçin ve kopyalama adresini seçin. Araç sadece dosyaları tamir etmeyecek ayrıca sıkıştırılmış içeriği belirlediğiniz klasöre açarak yerleştirecektir.

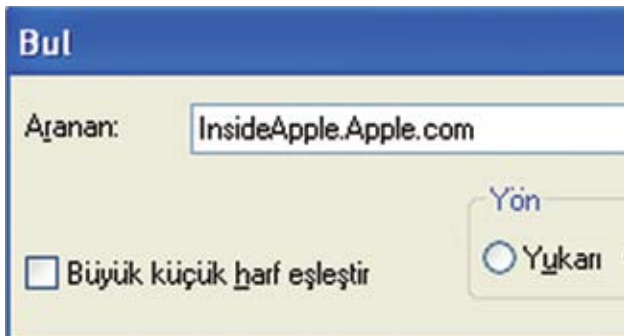
Silinmiş e-postaları kurtarmak

Yanlış bir tıklamayla önemli bir e-postayı mı sildiniz? Hatta daha basiretiniz bağlandı ve ne yaptığının farkında olmadan silinmiş öğeler klasörünü de boşalttınız diyelim. Üzülmeyin, silinmiş e-postalarınızı hala kurtarabilirsiniz. Bu hile, Outlook ile çalıştığı gibi, Thunderbird ile de işe yarıyor. İhtiyacınız olan yazılımın adı, OLmail-Restore. Ama

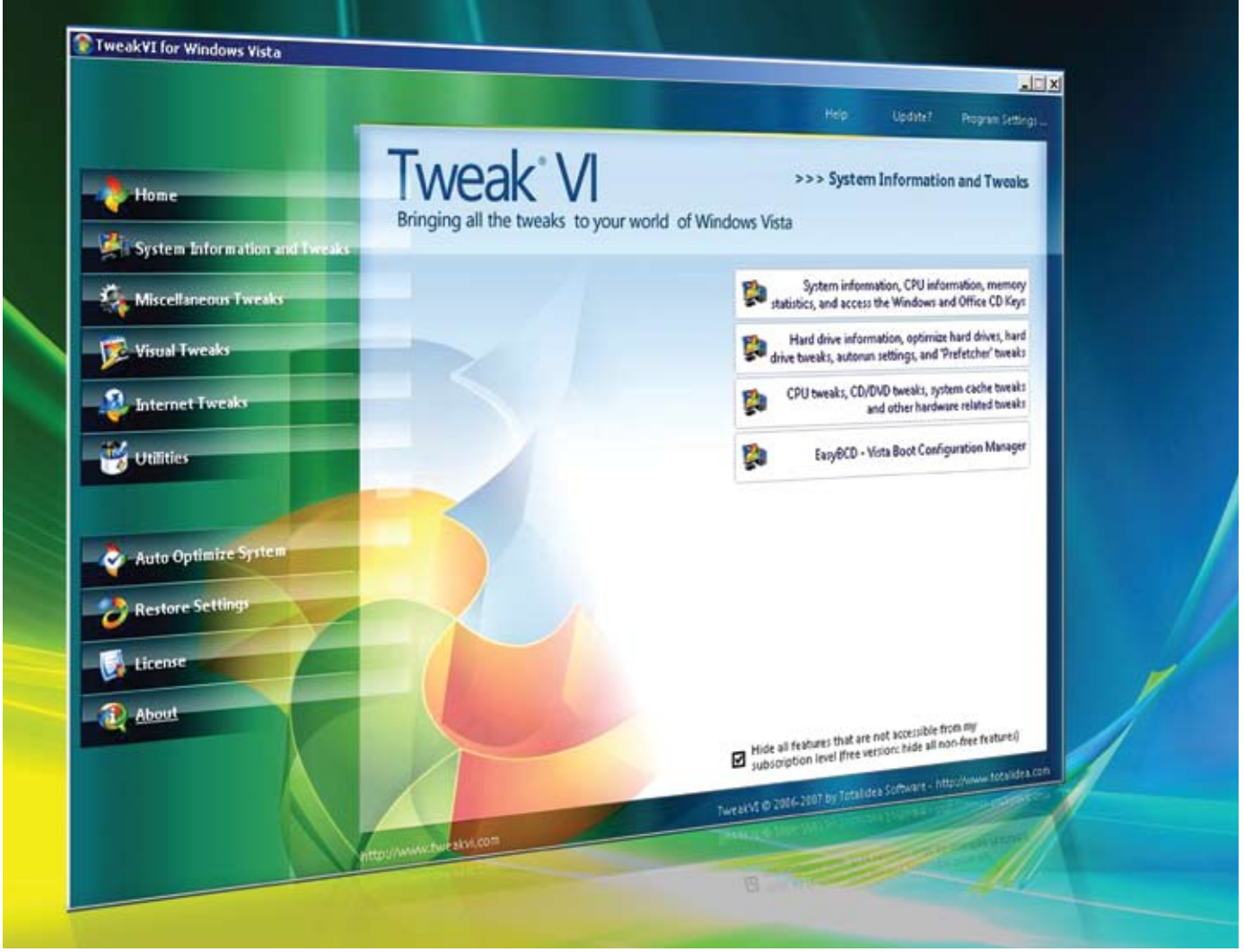

uyarmakta yarar var: Outlook kullanıcılarının işi nispeten kolay çünkü yazılım kendini otomatik olarak Outlook'a bağlıyor ve Outlook'ta iletilerin kaydedildiği klasörleri araştırıyor ve silinmiş öğeler klasörünün içinden, kurtarılabilecek iletileri bulabiliyor ancak Thunderbird kullanıcıları biraz yorulacak. Tek ihtiyacınız olan, iletilerin saklandığı klasörün sıkıştırılmamış olması. Şimdi posta programını kapatıp, profil klasörüne gidin. Profil klasörünü genellikle »C:\Documents and Settings\yourname\applicationdata\Thunderbird\profiles\mail« dizini altında bulabilirsiniz. Ancak eğer bulamıyorsanız, »Folder Options« seçeneğine gelip, tüm gizli klasörlerin görünmesini sağlayın. Profil dizininde her hesap için ayrı bir klasör olmalı. Sildiğiniz e-postanın bulunduğu klasörü, örneğin »Inbox« klasörünü bir metin editörü ile açın. İki dosya görmelisiniz: Büyük olanı açmalısınız (Bu noktadan ileri gitmeden önce, bir sorunla karşılaştığınızda veri kaybı yaşamamanız için bütün önemli iletilerinizin bir kopyasını almanızı tavsiye ediyoruz). Metnin içinde bütün iletilerin yer aldığı göreceksiniz. [CTRL] + [F] tuşları ile bütün metnin içinde, »X-Mozilla-status:0008« gibi bir satırı bulacak anahtar kelimelerle bir arama yapmalısınız. Bulduğunuz satırdaki »0008« sayısı değişiklik gösterebilir. Sayı ne olursa olsun »0001« olarak değiştirip, dosyayı kaydedin. Şimdi klasörün içindeki »inbox.msf« dosyasını silin. Böylece Thunderbird'i yeniden başlatırken ileti listesi kendini yenileyecektir ve kaybettiğiniz ileti yeniden orada olacaktır. ☑

cemsanici@chip.com.tr

Thunderbird'deki iletileri kurtarmak [CTRL] + [F] tuşları ile "Inbox" dosyasını araştırın ve durumu "0001" olarak değiştirin.

Vista kontrol altında

Kayıt Defteri Windows Vista'da da her türden ayarın bulunduğu bir yönetim konsolu. Bu ayarların en önemlilerini mercek altına aldık.

RECEP BALTAŞ

Vista'nın kullanıcı hesabı kavramı, kullanıcıların bilgisayardaki çalışmaları sırasında, sistemde sadece ihtiyacı olan haklara sahip olmalarını sağlıyor. Windows XP'de olduğu gibi büro işleri, oyunlar ve internette gezinme için sisteme yönetici olarak girmenizin artık herhangi bir nedeni yok. Aslına bakarsanız artık bu hesaba hiç gerek yok. Vista'da, XP'de olduğu gibi yönetici hesabına giriş yapmadan, istediğiniz yazılımı kurabilir veya kaldırabilirsiniz. Yapmanız gereken tek şey yöne-

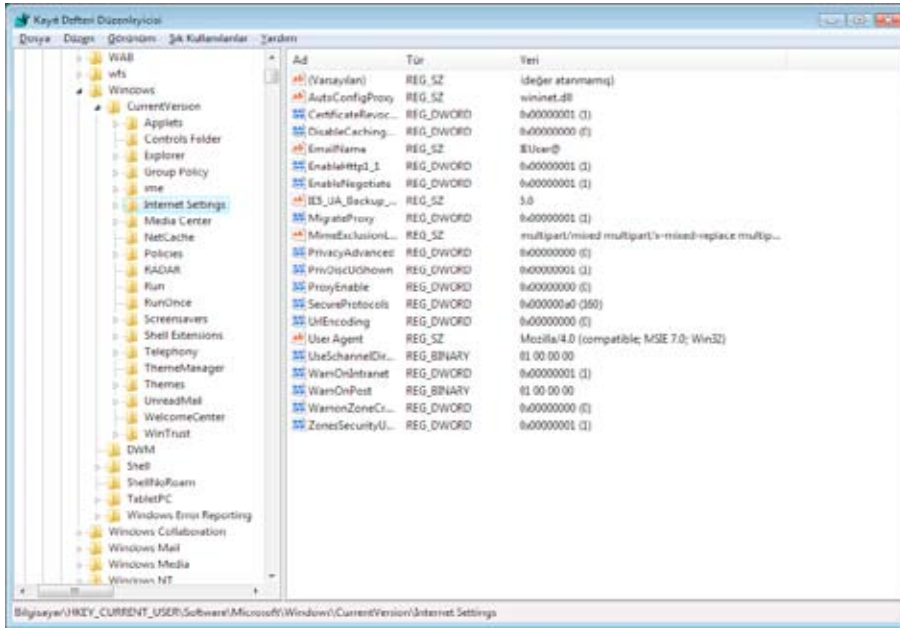
tici hesabı şifresini girmek.

Windows NT'nin ilk sürümünden bu yana Kayıt Defteri işletim sisteminin ayarları için bir başlangıç noktası gibi. Burada bulunan anahtarlar ve değerler sayesinde zengin Windows özelliklerini ayarlayabilir, erişim sınırlamalarını belirleyebilir ve sistemin performansına ince ayar yapabilirsiniz. İşte tüm bunlar Windows Vista için geçerli. Hatta bu Windows sürümü ile büyük miktarda yeni Kayıt Defteri girdisine sahibiz. Bu ayarları nasıl değiştirebileceği-

nizi ve hangi ayarın neye etkisi olduğunu ilerleyen sayfalarda görebilirsiniz.

Windows Kayıt Defteri ile çalışmak

Kayıt Defteri'nde yapacağınız değişikliklerde çok dikkatli olmanız gerekiyor. Zira yaptığınız yanlış bir değişiklik sistemin kararsızlaşmasına neden olabilir. Kayıt Defteri'nin zarar görmesi durumunda sistem felce uğrayabilir. Aşağıda belirteceğimizi değişiklikleri ise gönül rahatlığıyla uygulayabilirsiniz. Burada dikkat etmeniz gereken ise

İlk bakış Sol kısımda anahtarlar ve alt anahtarlar, sağ kısımda ise seçili anahtarın girdilerini bulabilirsiniz.

anahtar adının veya girdisinin doğru olması. Kayıt Defteri üzerinde düzenleme yapabilmek için özel bir düzenleyiciye ihtiyacınız var. Bu araca ulaşmanın en kolay yolu ise Başlat menüsünün arama bölümüne "regedit" yazmak. Burada önemli ayarlar ve girdilere erişeceğiniz için aracı çalıştırmadan önce sisteme yönetici hakları ile giriş yaparak herhangi bir kısıtlama ile karşılaşmayacağınızdan emin olun.

Kayıt Defteri Düzenleyicisi penceresinin sol kısmında anahtarlar ve alt anahtarların bulunduğu ağaç tipi bir yapı mevcut. Burada beş ana anahtar bulunuyor. Aracın sağ kısmında ise sol kısımdan seçilen anahtarın girdisi bulunuyor. Bu değerler DWORD adı verilen bir veri tipi üzerine temelli ve genelde bir isim bir de değere sahip.

Anahtarlarda girdiler oluşturmak ve değiştirmek

Kayıt Defteri'ne bir girdi veya bir alt anahtar eklemek istiyorsanız bir anahtarın üstüne sağ tıklayın ve içerik menüsünden »Yeni«yi seçin. Daha sonra bir anahtar veya bir veri tipi seçebilirsiniz. En önemli üç veri tipine dair kısa açıklamaları bir sonraki sayfada bulabilirsiniz.

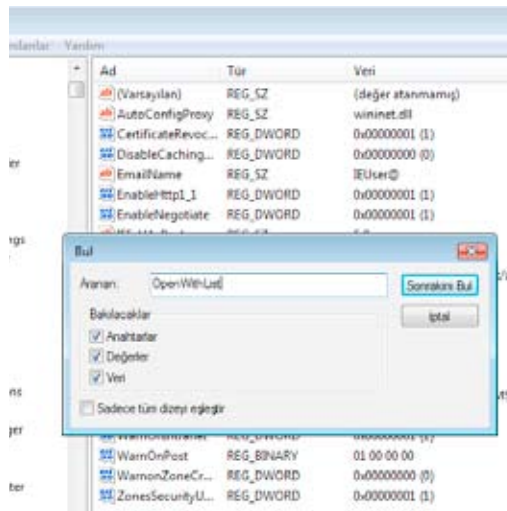
Eğer bir alt anahtar oluşturacaksanız bu anahtara mutlaka bir isim vermeniz gerekiyor. Daha sonra verdiğiniz bu ismi anahtara sağ tıklayarak "Yeni Adlandır" komutu ile değiştirebilirsiniz. Alternatif olarak anahtar üzerinde değişiklik yapmak için çift tıklayabilirsiniz. Bu işlem yeni bir girdi girmek veya var olan girdiler üzerinde de

işlik yapmak için de geçerli. Ayrıca girdilerde de bir isim atamanız gerektiğini de belirtelim.

Eğer Kayıt Defteri'ndeki bir veriyi veya değeri silmek istiyorsanız, değerin üzerine sağ tıklayın ve içerik menüsünden "Sil"i seçin. Doğrulama ekranının geçtikten sonra değerin silindiğini göreceksiniz. Yine bu işlem için iki yol mevcut: Silmek istediğiniz değeri seçin ve klavye üzerindeki [Del] tuşuna basın.

Kayıt Defteri'nde girdi aramak

Aradığınız değer için bütün Kayıt Defteri'nin yapısını baştan aşağıya dolaşmak yerine o değere doğrudan ulaşabilirsiniz. Kayıt Defteri'nde arama yapmak için »Düzen / Bul« komutunu kullanabilir veya [Ctrl] + [F] kısa yol tuş kombinasyonundan

Hızlı bulma Arama özelliği ile Kayıt Defteri'nde aradığınız değere kolayca ulaşabilirsiniz.

NASIL YAPILIR

Güvenlik özellikleri

Microsoft, Vista ile Kayıt Defteri'nde bazı noktaları değiştirdi. Örneğin yeni Windows kaynak toruması (Windows Resource Protection) sayesinde, Kayıt Defteri yabancı uygulamalar tarafından yapılan değişikliklerden korunmuş oluyor. Ayrıca Vista, Kayıt Defteri verilerini ikili sayı sistemi olarak sakladığı için üzerinde sadece özel uygulamalarla değişiklik yapılabilir. Bir başka yenilik ise Kayıt Defteri'nin belli kısımlarının sanallaştırılabilmesi. Bu sayede programlara Kayıt Defteri'nin bir kopyası sunulurken hatalardan ve güvenlik açıklarından kaçınılarak sistem güvenceye alınmış oluyor.

yararlanabilirsiniz. Açılan pencerede arama istediğiniz değeri seçin, bakılacak yerleri belirleyin ve arama işlemine başlayın. Eğer aradığınız değerin tam doğrulukta olduğundan eminseniz ve hemen ulaşmak istiyorsanız »Sadece tüm dizeyi eşleştir« seçeneğini işaretlemelisiniz. Arayacağınız değeri girdikten sonra »Sonrakini bul« butonuna tıklayın ve arama işlemine başlatın. Eğer bulunan değer aradığınız değer değilse aramaya devam etmek için [F3] tuşuna basabilir veya »Düzen / Sonrakini Bul« seçeneğine tıklayabilirsiniz.

Kullanıcı hesabı denetimini devre dışı bırakmak

Kullanıcı hesabı denetimi (UAC - User Account Control), Windows Vista'nın getirdiği yeni bir güvenlik özelliği. Bu özellik yönetici de dâhil bütün kullanıcıların kısıtlı hesap ile bilgisayarı kullanmalarını sağlıyor. Örneğin yeni program yükleme veya sabit diskin bölümlenmesi gibi yönetici hakları gerektiren konularda karşınıza çıkan doğrulama ekranında, bu işlemi yapmak için onaylamanız gerekiyor. Eğer Yönetici hesabı ile sisteme giriş yaptıysanız sadece »devam« demeniz yeterli oluyor. Eğer standart kullanıcı olarak siteme giriş yaptıysanız, yönetici hakları gerektiren işlemlerde yönetici parolasını girmeniz gerekiyor. Tüm bunların yanında saat dilimini değiştirmek veya güç seçeneklerini değiştirmek gibi işlemler ise standart kullanıcılar tarafından da gerçekleştirilebilir.

Eğer Kullanıcı Hesabı Denetimi'ni

Karşılama Merkezi'ne veda Kayıt Defteri'nde sileceğiniz bir girdi ile bu merkezi devre dışı bırakmanız oldukça kolay.

devre dışı bırakmak istiyorsanız Kayıt Defteri'nde »HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\System« anahtarı altında "EnableUA" adında ve "0" değerine sahip bir DWORD girdisi oluşturun. Bilgisayarı bir sonraki açışınızda Kullanıcı hesabı denetiminin devre dışı kaldığı göreceksiniz. Fakat bu işlemden sonra bilgisayarınız, Truva atı saldırılarına karşı zayıf bir hal alabilir. Bu özelliği tekrar devreye sokmak için girdiyi silebilir veya değerini "1" yapabilirsiniz.

Windows Mail başlangıç ekranını gizlemek

Outlook Express takipçisi Windows Mail, açılış sırasında birkaç saniyelikliğine de olsa bir başlangıç görüntüsü veriyor. Bir Kayıt Defteri girdisi ile bu ekranı devre dışı bırakabilir ve programın açılış süresini hızlandırabilirsiniz.

Kayıt Defteri'ni açın ve »HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows Mail« anahtarına gidin. Burada "NoSplash" adında yeni bir DWORD girdisi oluşturun ve bu girdiye "1" değerini verin. Windows Mail'i tekrar açtığınızda artık başlangıç ekranını belirmeyecek. Eğer bu ekranı tekrar geri getirmek istiyorsanız oluşturduğunuz bu girdiyi silmeniz yeterli.

Karşılama Merkezi'ni devre dışı bırakmak

Windows Vista'nın her açılışında Karşılama Merkezi de açılıyor. Bu araç ilk bakışta

önemli ayarlara ve uygulamalara kolay erişim sunuyor. Örneğin Kullanıcı Hesapları veya internet bağlantısı kurma sihribazı gibi. Ayrıca burada bilgisayar ile ilgili detaylar da gösteriliyor. Yine Microsoft'un sunduğu diğer teklifleri de burada görebilmek mümkün. Vista'ya yeni geçen kullanıcılar için ilk başlarda gayet kullanışlı olan bu merkeze daha sonraları gerek kalmıyor.

Karşılama Merkezi'nin her defasında başlamasını engellemek için Kayıt Defteri'ndeki »HKEY_CURRENT_USER\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run« anahtarına yönelin ve "WindowsWelcomeCenter" girdisini silin.

İPUCU

TWEAK VI: VİSTA'YI KOLAYCA AYARLAYIN

Kayıt Defteri'ni elle ayarlamak yerine, özel bir araç kullanarak istediğiniz ayarı çok daha kolay bir şekilde değiştirebilirsiniz. Bu araçlara iyi bir örnek ise **www.totalidea.com** adresinden bulabileceğiniz Tweak VI adlı araç.

Vista'nın bir sonraki açılışında artık Karşılama Merkezi gözükmeyecek. Bu aracı elle çalıştırmak için »Başlat / Tüm Programlar / Donatılar / Karşılama Merkezi« yolu izleyebilirsiniz.

Sistem Geri Yükleme devre dışı bırakma

Windows kararsız bir hal aldığı anda veya sistemde bir sorun oluştuğunda Sistem Geri Yükleme ile bilgisayarınızı eski duruma geri yükleyebilirsiniz. Örneğin yanlış sürücü yüklemeleri veya sorunlu program kurulumlarından sonra bu özellik sayesinde tekrar sistemi çalışır hale getirmek mümkün. Bu özellik her ne kadar kullanışlı olsa da yapılan her işlemten sonra yaptığı kayıtlardan dolayı büyük bir sabit disk alanı gerektirebiliyor. Eğer yeni yüklediğiniz programların ve sürücülerin sorunsuz çalışacağından eminseniz bu özelliği Kayıt Defteri yoluyla devre dışı bırakabilirsiniz.

Bunun için »HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Policies\Microsoft\Windows NT\Systemrestore« anahtarına gidin, burada eğer "DisableSR" adında bir girdi yoksa böyle bir DWORD girdisi oluşturun ve bu girdiye "1" değerini verin.

Sistem Geri Yükleme'yi devre dışı bırak-

NASIL YAPILIR?

Kayıt Defteri'nin ana anahtarları

Anahtar adı	Ana fonksiyonu
HKEY_CLASSES_ROOT	Burada veri tipleri ve uygulamalar düzene konuluyor.
HKEY_CURRENT_USER	Sisteme giren kullanıcıların ayarları burada depolanıyor.
HKEY_LOCAL_MACHINE	Bütün kullanıcılar ve bütün sistemin ayarlarının bulunduğu anahtar.
HKEY_USERS	Kullanıcı profillerinin bulunduğu bölüm.
HKEY_CURRENT_CONFIG	Donanım profillerinin kayıtlı olduğu bölüm.

En önemli veri tipleri

Veri tipi	İşlevi
Dize değeri	Herhangi bir metnin girildiği dize değeri.
İkili değer	Bu tip veriler ondalık sayı sistemi ile kaydediliyor.
DWORD değeri	Bir DWORD girdisi ikilik, onaltılık veya ondalık değere sahip olabilir.

Flip 3D Aero arabirimi sayesinde açık pencereler arasında 3B efektlerle geçiş yapabiliyorsunuz.

tıktan sonra herhangi bir sorun durumunda sistemi geri yükleyemeyeceğinizi belirtelim. Bu özelliğin diğer ayarlarını ise »Denetim Masası / Sistem ve Bakım / Sistem / Sistem Koruması« bölümünden düzenleyebilirsiniz.

Kayıt Defteri'nde yaptığımız bu değişikliği geri almak için oluşturduğunuz bu girdiyi silebilir veya değerini "o" olarak değiştirebilirsiniz.

Windows Media Center'ı devre dışı bırakmak

Windows Vista'nın Media Center uygulaması sayesinde artık sadece resimlerinize ve müziklerinize bakmakla kalmıyor aynı zamanda televizyon da izleyebilirsiniz. Eğer bir kullanıcının Media Center'ı kullanmasını istemiyorsanız, bu özelliği Kayıt Defteri üzerinden gizleyebilirsiniz. Özellikle bilgisayarınız sadece ofis amaçlı kullanı-

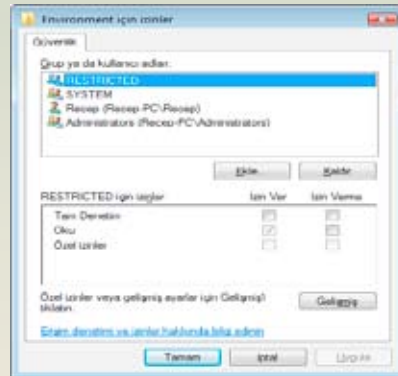
PROFESYONEL İPUCU

Kayıt Defteri anahtarını korumak

Kayıt Defteri'ni yönetici olarak açtığınızda buradaki anahtarlara hangi kullanıcıların erişip hangilerinin erişemeyeceğini belirleyebilirsiniz.

Eğer bir anahtara erişimi kısıtlamak istiyorsanız anahtarı seçin ve sağ tıklayın, açılan içerik menüsünden »İzinler« e tıklayın. Açılan pencerede anahtara erişim olan kullanıcıları göreceksiniz. Eğer listeye yeni kullanıcılar eklemek istiyorsanız »Ekle« butonuna tıklayın.

Eğer kullanıcıların erişim haklarını belirlemek istiyorsanız herhangi bir kullanıcı seçtikten sonra alt kısımdan bu kişiye ait hakları ayarlayabilirsiniz. "Özel İzinler" seçili ise "Gelişmiş" bölümünde bu kullanıcıya özgü gelişmiş isimler mevcut demektir.

Erişim hakları Hangi kullanıcının hangi haklara erişebileceğini buradan belirleyebilirsiniz.

İstedığınız değişiklikleri yaptıktan sonra »Tamam« diyerek bunları onaylayabilirsiniz. Artık kullanıcılar belirlediğiniz haklar ile Kayıt Defteri'ndeki anahtarlara erişebilecekler.

Hedef kitle böyle yakalanmaz!

CHIP okurunu tanıyorsanız işiniz zor tabii...

CHIP okuru sadece "CHIP Okuru" değildir. O, aynı zamanda bir girişimci ruh, bir trendsetter, bir moda takipçisi, bir maceracı, bir teknoloji avcısı, bir sporsever, bir stil sahibi, bir iletişim kurdu ya da bir vizyonerdir... Yani CHIP okuru, Türkiye'dir; CHIP'te çıkan ilanlar Türkiye'ye ulaşır. CHIP kaliteli anlayışı ve özenli yayıncılığı ile okurları için tam bir referans kaynağıdır. O yüzden CHIP'te çıkan ilanlar tam hedefini vurur, yüksek etkileme gücüne sahiptir.

PROFESYONEL İPUCU**En iyi yedekleme araçları****KAYIT DEFTERİ YEDEKLEME**

Kayıt Defteri'nde herhangi bir değişiklik yapmadan önce her halükarda bir yedeğini almanız tavsiye ediyoruz. Bunun için Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni açın ve buradaki »Bilgisayar«a sağ tıklayın. Ardından açılan içerik menüsünden "Ver" komutunu kullanın. Bir sonraki pencerede yedeği kaydedeceğiniz konumu seçin ve yedeğinize bir isim verdikten sonra »Kaydet« butonuna basın. Herhangi bir yanlışlık olduğunda artık bu yedeği »Dosya / Al« komutu ile geri yükleyebilirsiniz.

Kolay yedekleme Windows Vista'nın Kayıt Defteri aracında verileri yedeklemek için özel bir komutu var.

KAYIT DEFTERİ SIK KULLANILANLAR

Kayıt Defteri'nde sık kullanılan anahtarları kolayca erişmek istiyorsanız bu anahtarları "Sık Kullanılanlar" bölümüne ekleyebilirsiniz. Bunun için sık kullanılanlara eklemek istediğiniz anahtarı seçin ve üst menüden »Sık Kullanılanlar/Sık Kullanılanlara« Ekle komutunu verin. Daha sonra isterseniz bu değere kendiniz bir isim verebilirsiniz veya varsayılan değeri kabul ederek »Tamam« ile sık kullanılanlara ekleyebilirsiniz. Artık bu anahtara Sık Kullanılanlar menüsünden kolayca ulaşabilirsiniz. Silmek istediğiniz bir sık kullanılan varsa "Sık Kullanılanları Kaldır" komutunu vererek listeden kaldırabilirsiniz. [Ctrl] tuşu yardımı ile aynı anda birçok anahtarı birden seçebilirsiniz.

lacaksa bu uygulamayı devre dışı bırakmak anlamlı oluyor.

Media Center'ı kapatmak için »HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Policies\Microsoft\Windows Media Center« anahtarına gidin. Eğer burada Windows Media Center anahtarı yoksa bu anahtarı kendiniz oluşturduktan sonra, burada "MediaCenter" adında bir DWORD girdisi oluşturun ve bu girdiye de "1" değerini verin.

Artık bilgisayarı kullanan tüm kullanıcılar için Media Center devre dışı kalmış olacak. Media Center'ı açmaya çalışsan olursa karşısına bir hata mesajı çıkacak. Uygulamayı tekrar devreye sokmak için oluşturduğunuz bu değeri silebilirsiniz.

3B geçişte en çok pencere

[Windows] + [TAB] tuşlarına aynı anda basmanızda yeni Windows Vista işletim sisteminde "Flip 3D" diye adlandırılan pencereler arası 3 boyutlu geçiş yapabilirsiniz. Bu özellik ile açık pencereler arasında kolayca ve hızlıca geçiş yapabiliyorsunuz. Ayrıca açmış olduğunuz videolar da bu sırada oynatılmaya devam ediyor. Eğer bu esnada bazı pencereleri göremiyorsanız pencere sayısını Kayıt Defteri ile azaltabilirsiniz.

Kayıt Defteri'ni açın ve »HKEY_CURRENT_USER \SOFTWARE\Microsoft\Windows\DWM« anahtarına gidin. Şimdi burada "Max3DWindows" adında bir DWORD girdisi oluşturun. Değer olarak ise istediğiniz maksimum pencere sayısını verebilirsiniz. Bilgisayarınızı bir sonraki başlatmanızda yaptığınız bu değişiklik devreye girecektir.

Windows kenar çubuğunu gizlemek

Windows Vista'nın getirdiği yeniliklerden bir tanesi de kenar çubuğu. Kenar çubuğu üzerinde saat, takvim, hesap makinesi gibi ufak uygulamalar bulunuyor. Bu uygulamaların bir kısmı sistemle beraber gelirken eğer kendiniz eklemek isterseniz internetten ek uygulamalar indirebiliyorsunuz. İşletim sisteminin çalışması için Kenar Çubuğu gerekli değil. Ayrıca burada bulunan oyunlar da sizi işinizden alıkoyabilir. Eğer aracı devre dışı bırakmak istiyorsanız Kayıt Defteri'ne uğramanız gerekiyor.

»HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Windows\Sidebar« anahtarında "TurnOffSidebar" adında bir DWORD girdisi oluşturun ve bu girdiye "1" değerini atayın.

Gereğinden fazla Sağ kısımda bulunan kenar çubuğu hoş bir uygulama olmasına karşın, oyunlarda sorun çıkartabiliyor.

Sistemi yeniden başlattığınızda kenar çubuğu artık çalışmayacak. Uygulamayı tekrar devreye sokmak için girdinin değerini "0" olarak değiştirin.

Windows Defender'ı kapatın

Yeni Windows Defender bilgisayarınızı casus yazılımlardan ve diğer zararlılardan korumaya yarıyor. Fakat eğer siz başka bir yazılım kullanmak istiyorsanız, bu uygulamayı devre dışı bırakabilirsiniz.

»HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Policies\Microsoft\WindowsDefender« anahtarına gidin ve burada "DisableAntiSpyware" adında bir DWORD girdisi oluşturun. Bu girdiye "1" değerini verin. Eğer anahtarı bulamazsanız kendiniz oluşturabilirsiniz. Kayıt Defteri'ni kapattığınızda ise Windows Defender devre dışı kalmazsa sistemi yeniden başlatabilirsiniz. Aracı tekrar devreye sokmak istiyorsanız girdinin değerini "0" yapmalısınız.

rbaltas@chip.com.tr

İPUCU**BİRLİKTE AÇ MENÜSÜNÜ TEMİZLEMEK**

Windows Gezgin'i'nde herhangi bir dosyaya sağ tıkladığınızda bunu farklı uygulamalar ile açabilmeniz için "Birlikte Aç" komutunu kullanabilirsiniz. Fakat bir defa açtığınız bir uygulama artık o menüde sürekli görünecektir. Özellikle de yanlış programı seçtiyseniz bu iş can sıkıcı bir hal alabilir. Buradaki uygulamaları temizlemek için ise »HKEY_CURRENT_USER \ SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\FileExts« anahtarına gidin. Şimdi burada birlikte aç menüsünü temizlemek istediğiniz dosya tipini seçin ve "OpenWithList" anahtarını bulun. Artık buradan istemediğiniz programları silebilirsiniz.

XP'ye son makyaj

Microsoft, Windows XP işletim sistemi için Service Pack 3'ü tamamladı. 29 Nisan'dan itibaren tüm kullanıcılar internetten yeni hizmet paketini yükleyebilecek.

Microsoft, Service Pack 3 (SP3) ile bir kez daha Windows XP için büyük bir güncelleme paketi sunuyor. Paketin indirilebilir sürümü yaklaşık olarak 580 MB boyutunda ve hata düzeltmeleri, güvenlik, performans ve stabilite güncellemeleri içeriyor. XP için çok sayıda yeni fonksiyon getiren SP2'nin aksine, Microsoft SP3'te özellikle şimdiye kadar yayınlanmadığı yamaları bir araya toplamaya odaklanmış. Paketin sadece 70 MB'lık bir bölümü yeni veya geliştirilmiş XP fonksiyonlarına ait.

Yenilikler: Ağ ve güvenlik

Microsoft, eski işletim sistemine Vista fonksiyonlarını pek bahsetmemiş ve Internet Explorer 7'yi bile halen kendiniz kur-

Başarılı: Sistem özelliklerine baktığınızda kurulumun başarılı olduğunu görebiliyorsunuz.

XP SERVICE PACK 3

XP bilgisayarları için sorunsuz ağ kullanımı sağlayan ve sistem yöneticilerinin işini kolaylaştıran, yeni özellikler paketi yerine klasik bir Service Pack.

- XP'yi kolay ve hızlı güncelliyor
- Vista ve Windows Server 2008 ortamlarında problemsiz ağ kullanımı
- Kullanıcılar için gerçek bir yenilik yok

mak zorundasınız. Ancak SP3 yine de güvenlik konusunda bazı yenilikler sunuyor.

Güvenlik seçenekleri için yardım: SP3, sistem yöneticilerine, sistem için güvenlik hakları tanımlarken yardımcı oluyor. SP3 bunun için tüm güvenlik seçeneklerini ayrıntılı olarak açıklayan yeni yardım metinlerine sahip. Bu metinler yanlış güvenlik ayarlarını engellemek için kullanıcıları aydınlatıyor.

Güvenilir ve güvenli ağ: SP3'ün Windows XP'ye entegre ettiği az sayıda Vista fonksiyonlarından biri Microsoft'un Network Access Protection'ı (NAP). Sistem yöneticileri NAP ile var olan ağa dâhil olabilmeleri için bilgisayarlara minimum seviyede güvenlik tanımlaması belirleyebiliyorlar. Microsoft, NAP'ı SP3'e dahil ederek, Windows XP, Vista ve Windows Server 2008 yüklü bilgisayarlar arasında sorunsuz ve ortak bir ağ kullanımını sağlıyor. Bir başka güncelleme de, Windows XP'nin gelecekte, çok büyük veri paketlerini geri dönüş olmadan gönderen yönlendiricileri (Black Hole Router) de tanımalarını sağlıyor.

Hepsi bir arada: Daha önce çıkmış yenilikler

SP3'ün büyük bir bölümü, Windows XP için daha önce yayınlanmış yamalardan oluşuyor. Bu güncellemelerin bazı önemli yeni fonksiyonlarına kısaca değinelim.

Üçüncü Servis Pack, bugüne kadar yayınlanmış tüm güncellemeleri bir araya topluyor. Böylece herhangi bir Service Pack kurulu olmayan bir Windows XP'yi son haline güncelleyebiliyorsunuz. Kullanıcılar bazı fonksiyonları bugüne kadar kendileri elle eklemek zorundaydı. SP3 tüm bu yenilikleri standart olarak yüklüyor.

Yönetim Konsolu 3.0: Sistem yöneticilerinin yükünü hafifletmek için, SP3 en güncel Microsoft Management Console'a (MMC) sahip. 3.0 sürümü artık konsol snap-in'lerindeki hataları kontrol edebiliyor ve Windows kayıt defterine bir müdahaleden sonra yeni snap-in ekleme/kaldırma penceresini gösteriyor.

Windows Installer ve ağ iyileştirmeleri: Microsoft Windows Installer da sürüm 3.1 V2'ye güncelleniyor. Microsoft, yeni sürümde özellikle hata aramaya önem vermiş.

Ağ alanında SP3 güncel Background Intelligent Transfer Service (BITS) sürüm 2.5'le geliyor. Bu hizmet Microsoft System Center Configuration Manager 2007 ve Microsoft'un güvenlik çözümü Windows Live OneCare için gerekli. Peer Name Resolution Protocol'un (PNRP) 2.1 sürümüne güncellenmesi de, XP'nin PNRP'yi kullanan Vista uygulamaları ile iletişim kurabilmesini sağlıyor. SP3 ayrıca, XP'nin daha güvenli olan kablosuz ağ şifrelemesi WPA2'yi desteklemesini sağlıyor.

Özetle: Eskimiş XP için yeni bir temel

Service Pack 3, en başta sistem yöneticilerine XP'yi güncellemeleri için yardımcı olan bir yama paketi. Son kullanıcılar için gerçek yenilikler yok denecek kadar az. Yine de sadece daha fazla güvenlik için SP3 güncellemesi zorunlu.

SP2, kullanıcılara güvenlik duvarı ve merkezi gibi gerçek yeni özellikler sunarken, SP3 salt bir yama paketi olmaktan öteye gidemiyor. Sistem yöneticileri için, SP2'nin üzerinden 4 yıl geçtikten sonra bu tip bir klasik Service Pack'in zamanı çoktan gelmişti. Windows XP halen oldukça popüler ve SP3 sayesinde XP sistemlerinin kurulumu ve bakımı kolaylaşıyor. SP3 ile XP ile günlük çalışmanız değişmiyor. Ancak önemli bir güncellemeyi yüklemeyerseniz, SP3'ü kurarak, XP sisteminiz için sağlam bir güncelleme temeline sahip olabilirsiniz.

Ücretsiz yazılımlar

Her ay
YENİ

FREEWARE ► AÇIK KAYNAK ► GÜNCEL

CHIP, her ay yüzlerce ücretsiz yazılımı inceliyor ve en iyilerini sizlerle paylaşıyor. Bu ücretsiz araçlar pek çok ihtiyacınıza çözüm sağlıyor.

1 DIGSBY
İŞLETİM SİSTEMİ
DİL WIN XP, VISTA
İNGİLİZCE

Karmaşaya son

Günümüzde, en azından bir MSN adresi bulunmayan ve herhangi bir sosyal paylaşım sitesine üye olmayan birisini bulmak neredeyse imkânsız. Hatta bu geniş kitlenin içinde birden fazla MSN adresi, birden fazla sosyal paylaşım sitesi üyeliği ve Google Talk, Yahoo, ICQ ve Jabber gibi popüler sohbet programı hesapları bulunanlar da çoğunlukta.

ipucu 1 ► »Tools / Preferences« yolunu takip ederek ulaşabileceğiniz »Privacy« sekmesinden, MSN hesabınızdaki iletişim listenizde bulunan kişiler ile engellenmiş kişilerin listesini görebilir ve çeşitli ayarlar yapabilirsiniz.

ipucu 2 ► Yazılımı kurduğunuzda, varsayılan olarak gelen temadan hoşlanmazsanız, »Skins« sekmesinden, dilediğiniz bir temayı seçebilirsiniz. Ayrıca Notifications sekmesinden de MSN, Facebook, MySpace hesapları ve çeşitli durumlarda oluşacak duyurularla ilgili ayarları yapabilirsiniz.

Bilgi için: www.digsby.com

2 RAPIDTYPING
İŞLETİM SİSTEMİ
DİL WIN 2000, 2003, XP, VISTA
İNGİLİZCE

Klavyenizi geliştirir

Bu ay bilgisayarınızın performansını arttıran, bilgisayarınızı virüslerden koruyan ya da kullanarak işlerinizi daha hızlı bir şekilde halledebileceğiniz bir yazılımı detaylı olarak incelemek yerine, tamamen bilgisayarla aranızdaki iletişimi artırıcı nitelikte olacağını düşündüğümüz bir yazılım veriyoruz: RapidTyping. RapidTyping, gayet basit tasarlanmış ara birimi ve sunduğu kolay kullanımı ile sıradan bir yazılım gibi görünse de, klavye kullanımı konusunda pek başarılı olamayan kullanıcıların becerilerini artırıcı bir görev üstleniyor.

ipucu 1 ► Programın penceresinin üst bölümünde bulunan »İngiliz Anahtarı« butonuna tıkladığınızda, açılan »Options« menüsünden, programın yazma hızını neye göre hesaplaması gerektiğini ayarlayabilirsiniz.

ipucu 2 ► Ekranın solunda bulunan butonlardan, üzerinde »ABC« yazısı bulunan tıkladığımızda tüm dersleri görebilirsiniz.

Bilgi için: www.rapidtyping.com

BİLGİ

Tüm programlar ücretsiz

- 1 Digsby** ► Derli toplu sohbet
- 2 RapidTyping 1.1.9.9** ► Klavye eğitimi
- 3 MailStore Home 2.5.0.3202** ► E-posta yedekleme
- 4 Restore Point Analyzer** ► Sistem koruma
- 5 Handbrake 0.9.2** ► Dosya dönüştürücü
- 6 Ashampoo Clipfinder 1.38** ► Video oynatıcı
- 7 Pencil 0.4.4b** ► Fotoğraf düzenleme aracı
- 8 AYIN ARACI**
Jing 1.4.8028 ► Video kaydetme
- 9 Tree Style Tab** ► Çalışma sekmeleri
- 10 RocketDock 1.3.5** ► Simge çubuğu
- 11 Recuva 1.12.291** ► Dosya kurtarma
- 12 FineRecovery 1.2.10** ► Kurtarma yazılımı

Güncellemeler

- 1 Spider Player 2.3.0.1**
- 2 Phrasexpress v5.1.13**
- 3 TeamViewer 3**

► **DVD'DE:** Yazıda adı geçen bütün araçları **CHIP CODE FREEWARE** altında bulabilir ve kurabilirsiniz.

3 MAILSTORE HOME
İŞLETİM SİSTEMİ WIN 2000, XP, VISTA
DİL İNGİLİZCE

E-postalarınızı yedekleyin

MailStore ile Thunderbird ve MS Outlook gibi popüler e-posta servisinde tuttuğunuz e-posta'larınızın yedeklerini kolayca alabiliyorsunuz. Programın kişisel kullanıcılar için ücretsiz olarak sunduğu Home sürümü dışında, şirketler için geliştirdiği Server sürümü de mevcut.

ipucu ► Yazılım hakkında çıkan en son haberlerden haberdar olabilmek için, programın kurulumu tamamlandıktan sonra açılan internet sayfasını takip edin.

Bilgi için: www.mailstore.com

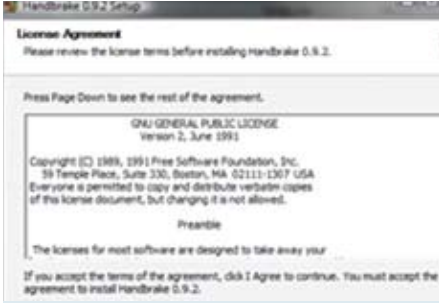
4 RESTORE POINT ANALYZER
İŞLETİM SİSTEMİ WIN 2000, XP
DİL İNGİLİZCE

Sisteminizi koruyor

Sisteminize herhangi bir nedenden dolayı geri yükleme yaptıysanız, bilgisayarınıza girmek için sabırsızlanan kötü amaçlı yazılımlara karşı savunmasız kalmış olabilirsiniz. Restore Point Analyzer programı sayesinde, PC'nizi onarabilir ve kayıt dosyalarınızı yeniden düzenleyebilirsiniz.

ipucu ► Diğer anti virüs yazılımları ile yaptığımız aramalarda kendini gizleyebilen virüsleri bulmanız mümkün. Ayrıntılı bilgi almak için »Help / Manual« yolunu izleyin.

Bilgi için: www.mandiant.com

5 HANDBRAKE
İŞLETİM SİSTEMİ WIN 2000, XP, VISTA
DİL İNGİLİZCE

Dosya dönüştürücü

Handbrake ile VIDEO_TS klasöründen veya bir DVD üzerinden dosya dönüştürme işlemi yapabilir, DVD'leri, AVI, MP4, OGM ve MKV gibi biçimlere kolaylıkla dönüştürebilirsiniz. Yazılım, AC-3, LPCM ve MPEG ses biçimlerini destekliyor.

ipucu ► Yazılımın Encode işlemi tamamlandıktan sonra ne yapması gerektiğini belirleyebilmek için, üst menüde yer alan »Tools« menüsünden »Options« a gelin. Buradaki »General« sekmesinde yer alan »When Done« başlığı altındaki seçeneklerden istediğinizi belirleyin.

Bilgi için: www.handbrake.fr

6 ASHAMPOO CLIPFINDER
İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP, 2000, VISTA
DİL İNGİLİZCE

Site site dolaşmaya son

Youtube başta olmak üzere; Google Video, Yahoo Video, MetaCafe ve ClipFish gibi popüler video sitelerinden video izleyebilmeniz ve derseniz FLV biçiminde bilgisayarınıza kaydedebilmeniz için bölümler halinde ayrılmış durumda.

ipucu ► Bulunan sonucun üzerine sağ tıkladığınızda, açılan penceredeki seçenekleri kullanarak video'yu oynatabilir, bilgisayarınıza kaydedebilir, bağlantı adresini alabilir ve favori videolarınızın bulunduğu My Videos bölümüne ekleyebilirsiniz.

Bilgi için: www.ashampoo.com

GÜNCELLEMELER

Buradan, popüler araçların son sürümleri, en iyi eklenti araçları ve ilginç Freeware projeleri hakkında bilgi alabilirsiniz. Programların internet sitelerini ziyaret etmeyi unutmayın.

SPIDER PLAYER

Tüm ses biçimlerini destekleyen Spider Player, popüler bir müzik oynatma aracı olan Winamp'a alternatif olarak kullanılacak kadar başarılı bir yapıdır. Yazılım WAV, WMA, MP3, OGG, FLAC ve WAVPACK biçimlerini birbirine dönüştürebiliyor.

Bilgi için: <http://spider-player.com>

PHRASEXPRESS

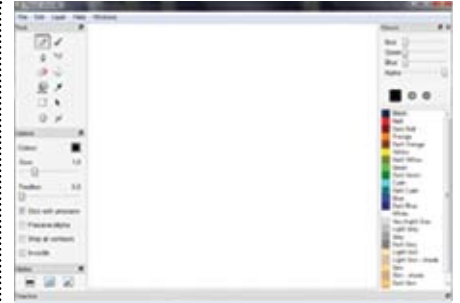
Oldukça ilginç ve kullanışlı bir yazılım olan Phraseexpress, sık sık kullandığınız kelime ve kelime gruplarını hafızasına alarak, sizi aynı satırları tekrar tekrar yazmaktan kurtarıyor.

Bilgi için: www.phraseexpress.com

TEAMVIEWER

TeamViewer ile bir başka bilgisayara uzaktan bağlanabilir ve bağlandığınız bilgisayarda kurulu olan programları kendi makinenizde de kullanabilirsiniz.

Bilgi için: www.teamviewer.com

7 PENCIL
İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP, VISTA
DİL İNGİLİZCE

Düşleriniz gerçekleşiyor

Pencil ile fotoğraflarınıza hayat vermek ve hayalinizde canlandırdığınız animasyonları harekete geçirmek artık çok kolay! Fotoğraflarınızı, eklediğiniz katmanlarla (layer) arka arkaya yerleştirip, arka fona da bir ses dosyası yerleştirdikten sonra, çalışmanızı MOV biçiminde kaydedebilirsiniz.

ipucu ► Programın alt bölümünde bulunan Time Line kısmındaki, layers'ın yanında göreceğiniz "+" tuşuna basarak, animasyonunuza yeni bir Bitmap Layer, Vector Layer, Sound Layer ve Camera Layer ekleyebilirsiniz.

Bilgi için: www.les-stooges.org/pascal/pencil →

9 **TREE STYLE TAB**
İŞLETİM SİSTEMİ: WIN XP, VISTA
DİL: İNGİLİZCE

Kullanışlı bir eklenti

Tree Style Tab, farklı bağlantıları aynı penceredeki sekmelerde görüntülemeye yarayan özelliğin geliştirilmiş hali. Bu eklentiyi kurduktan sonra Firefox'taki üst sekmeler, yerini ana pencerenin hemen yanında açılan bölüme bırakarak, daha rahat ve esnek bir çalışma alanı sağlıyor. Açık durumda bulunan bağlantı sayısı kadar alt alta sıralanan sekmeler ayrıca, hangi bağlantı üzerinde açıldıysa, onu bir kategori gibi algılayarak hemen altına listeleniyor.

10 **ROCKETDOCK**
İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 2000, XP, VISTA
DİL: TÜRKÇE

İmaj yenileyin

Eğer Apple MacOS'taki simge çubuğuna (Dock) imrenerek bakıyor ama bir Windows kullanıcısı olduğunuz için bundan mahrum kalıyorsanız artık üzülmenize gerek yok. Zira bu program sayesinde o hayranı olduğunuz simge çubuğunu, Windows işletim sisteminize kolayca ekleyebilirsiniz.

İpucu ▶ Üzerine sağ tıkladığınızda açılan menüden »Ekran Pozisyonu« seçeneğine tıklayın. Böylelikle ekranınızın istediğiniz bölümüne yerleştirebileceğiniz simge çubuğu ile ilgili diğer ayarları yapabilmek için, yine açılan menüden »RocketDock Ayarları«na tıklamanız yeterli.
Bilgi için: www.rocketdock.com

AYIN ARACI

8 JING: Ekran görüntüsü ve video bir arada

Jing, hem ekran görüntüsü yakalayabilen, hem de bilgisayarınızın ekranındaki hareketleri video olarak kaydedebilen oldukça kullanışlı bir araç. Yazılım, söz konusu uygulamalarda oldukça tanınmış olan Tech-Smith Corporation tarafından geliştirilmiş. Jing sayesinde rahatlıkla çeşitli sunumlar hazırlayabilir ve hazırladığınız bu sunumları www.screencast.com adresine yükleyerek arkadaşlarınızla paylaşabilirsiniz.

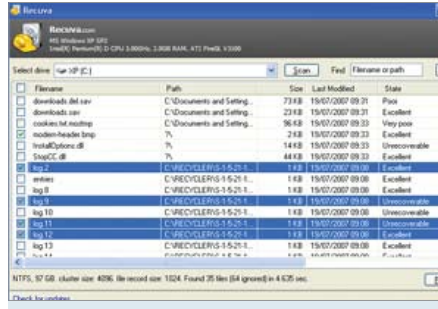
İpucu 1 ▶ Ekran görüntüsü aldıktan veya video kaydettikten sonra, açılan Jing penceresinin alt bölümünde bulunan »Share« butonuna tıklayarak, görüntü veya kaydınızı Screencast.com adresi üzerinden açacağımız -200 MB

kapasiteli- hesabınıza yükleyebilirsiniz. Elbette ki paylaşımlarınızı sadece Screencast.com adresi üzerinden yapmak zorunda değilsiniz. Yazılım Flickr'da da www.flickr.com adresinde de dosya paylaşımı yapmanızı sağlıyor. Ayrıca, isterseniz belgenizi adresini belirteceğiniz bir FTP'ye de yükleyebilirsiniz.

İpucu 2 ▶ Aldığınız ekran görüntülerinin üzerine not düşebilmek için »Text« kutusundan yararlanabilir, önemli alanları belirtmek için kutu ile ok şekillerini kullanabilir veya »Highlight« seçeneği ile alanın rengini değiştirebilirsiniz.
Bilgi için: www.jingproject.com

8 **WIN XP, VISTA**
İŞLETİM SİSTEMİ: WINDOWS 2000, XP, 2003, VISTA
DİL: İNGİLİZCE

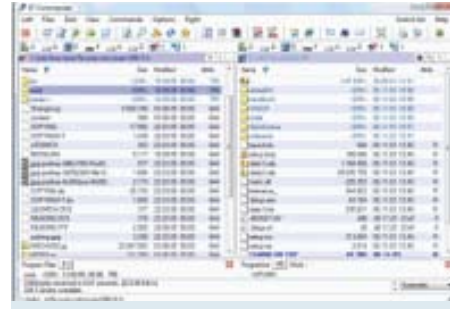

11 **RECUVA**
İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 2000, XP, VISTA
DİL: İNGİLİZCE

Kayıp dosya dostu

İhtiyacınızın kalmadığını düşünüp önce Geri Dönüşüm Kutusu'na gönderdiğiniz ve daha sonra da oradan bir çırpıda sildiğiniz dosyaları bir daha göremeyeceğinizi sanıyorsanız yanılıyorsunuz. Recuva sayesinde dosyalarınıza, elveda demeyeceksiniz.

İpucu ▶ Recuva'nın silinen dosyaları geri getirmek için sizden talebi, silinen dosyayı geri almak istediğinizde Recuva'dan önce başka hiçbir yazılım çalıştırmamanız. Yoksa kayıt günlüğünde saklanan silinmiş dosyalarınızın kayıtlarının üzerlerine yenileri yazılıyor. Ancak bu durumda dosyalarınızla gerçekten vedalaşmak durumunda kalıyorsunuz.
Bilgi için: www.recuva.com

12 **FINERECOVERY**
İŞLETİM SİSTEMİ: WIN XP, 2000, VISTA
DİL: İNGİLİZCE

Kurtarma yazılımı

Aynı Recuva gibi bir dosya kurtarma programı olan FineRecovery de sildiğiniz dosyaları geri getirmenize yardımcı oluyor. FineRecovery ile Geri Dönüşüm Kutusu'na göndermeksiz sildiğiniz, sabit diskin bozuk alanına denk geldiği için ulaşamadığımız ve çeşitli temizlik programlarının çalıştırılması sonucu veya virüs tarafından silinen dosyalarınızı oldukça hızlı bir şekilde geri getirebilirsiniz.

İpucu ▶ Bazen gerçekten »hayat kurtarma« ile eş değer anlama gelebilen silinen dosyaların geri gelmesi için elinden geleni yapan FineRecovery'nin tek olumsuz özelliği, sadece NTFS diskleri desteklemesi.
Bilgi için: <http://www.finerecovery.com>

Tips + Tricks

DONANIM VE YAZILIM sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP, size sorunları kolayca çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor.

RECEP BALTAŞ

1. XP, Vista Çift ön yüklemeli sitemde Vista başlangıç verilerini onarın

Windows XP ve Vista sabit diskinizdeki farklı bölümlerde aynı anda mı çalışıyor? Sorun değil - tabii eğer eski Microsoft işletim sisteminizin üzerinde yeniden oynama yapmazsanız. Böyle bir durumda Vista yeniden başlamayacaktır.

İLAVE Ücretsiz araç EasyBCD ile Windows XP ve Vista önyükleme menülerinde değişiklik yapabilirsiniz.

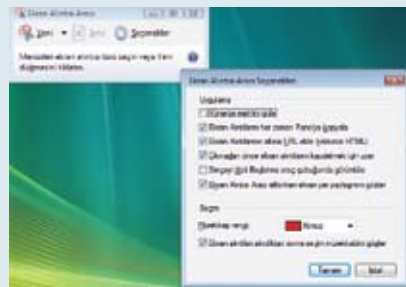
İPUÇU ▶ Muhtemelen XP'yi standart Vista kurulumunun üstüne yüklediniz ve bu esnada Vista'nın başlangıç verilerinin üzerine yazdınız. Bu durumda Vista, eğer tek başına bir bölüme yüklü ise başlangıç verileri etkin olan bölümde bulunabilir. Bu bölüm çoğunlukla önceki işletim sisteminin yüklü olduğu "C" sürücüsüdür. EasyBCD ile Vista başlangıç verilerini yeniden yapılandırabilirsiniz. Gerekli aracı CHIP DVD'de bulabilirsiniz. En son sürümünü indirmek isterseniz <http://neosmart.net/software.php> adresini ziyaret edebilirsiniz.

Bilgisayarınızı Windows XP ile başlatın ve aracı yükleyin. Programın çalışması için .NET Framework gerekiyor. Bu aracı da DVD'deki Basic Kit bölümünden edinebilirsiniz. Aracı başlattığımızda "Valid BCD Registry not detected" diyerek hata verecektir. Burada Vista başlangıç verileri ile ilgili sorundan bahsediliyor. »Evet« diyerek bu hatayı geçin. Bir sonraki ekranda »Correct Boot Drive« altında XP yüklü olan sürücünüzü seçin ve »OK«e tıklayın. Bir sonraki

adımda »Vista Drive Letter« bölümünde, Vista'nın yüklü olduğu bölümün harfini belirtin ve »OK« diyerek işlemi tamamlayın. Eğer belirttiğiniz sürücüde Vista yüklü değilse, araç, işlemi bir hata vererek sonlandıracaktır. Bu durumda, doğru sürücüyü seçtiğinizden ve Vista'nın başlangıç verilerinin "Windows\Boot" dizini altında bulunduğundan emin olun. Adımı tekrarlayın; araç sadece sorunlu Vista başlangıç verilerini kopyalayacaktır. Şimdi Windows XP seçeneğinin Vista önyükleme menüsünde olduğundan emin olmalısınız. Bunun için programda »Add / Remove Entries« seçeneğine tıklayın. Bir sonraki adımda »Add an Entry« komutu ile "Windows"u seçin. İşletim sistemi tipi olarak "Windows NT/2k/XP/2k3" seçeneğini işaretleyin. "Name" bölümüne "Microsoft Windows XP" yazın ve alt kısımdaki "Drive" bölümünden de Windows XP'nin yüklü olduğu sürücüyü seçin. Son olarak yaptığınız işlemi »Add Entry« butonuna tıklayarak tamamlayın. Artık bilgisayarınızı yeniden başlatmanız yeterli.

2. Vista Home Pre., Ultimate Ekran görüntülerini Vista aracılığıyla alın

Resimler kelimelerden daha çok şey ifade eder. Bu iddia, yazacağınız bir makale veya bir blog için de çok şey ifade ediyor. Daha önce ekran görüntüleri almak için kullandığınız uygulama, Vista'da çalışmıyor ve [Alt]+[Print Screen] tuş bileşimi de bu işlem için çok karmaşık.

ŞİPŞAK Vista'nın içinde de ekran görüntüsü almak için kullanışlı bir araç var.

İçindekiler

WINDOWS ▶ SAYFA 172

1. **XP, Vista:** Çift önyüklemeli sitemde Vista başlangıç verilerini onarın
2. **Vista Home Premium, Ultimate:** Ekran görüntülerini Vista aracılığıyla alın
3. **98, 2000, XP, Vista:** Yedekleme ile verileri otomatik olarak güvenceye alın
4. **2000, XP:** Ekran koruyucudan sonra kullanıcı oturumlarını otomatik kapatın
5. **Hızlı ipuçları:** Explorer, veriler, Vista sistemi, sistem, komut satırı
6. **XP Professional:** Uzak masaüstü bağlantısında tam renk derinliği
7. **XP:** Media Player 11'i tamamen silin
8. **Vista:** Sistem bölümlerini yedekleyerek depolama alanı kazanın
9. **CHIP forumlarından Windows XP**

OFİS ▶ SAYFA 176

10. **10-Excel 2000,2003,2007:** Sözcük Kaydırmayı bütün hücrelerde bulun ve kaldırın
11. **Excel 2007:** Durum satırlarında daha fazla bilgi gösterin
12. **Excel 2000,XP,2003:** Son kullanılan çalışma sayfasını başlangıçta otomatik olarak gösterin

DİKKAT Program kodlarının verildiği bölümdeki çizgiler bir program satırını diğerinden ayırıyor. Komut satırını bu çizgiye gelene kadar [Enter] tuşuna basmadan tam olarak yazın. Kodu yazarken boşluklara dikkat edin. Boşluklar kod içerisinde kırmızı nokta (><) ile belirtiliyor.

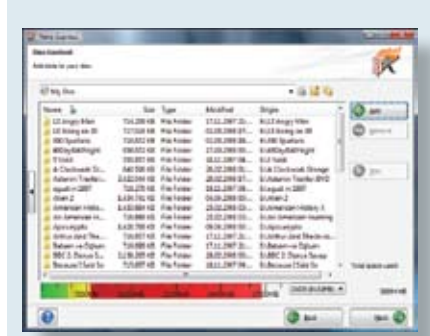
İPUCU ► Vista'nın içindeki "Alıntı" aracı, ekran görüntüleri almak için kullanışlı bir seçenek sunuyor.

Bu araç, Vista'nın Tablet-PC özelliğine ait. Bu yüzden de masaüstü ve dizüstü bilgisayarlar da çoğunlukla devre dışı durumda. İlk olarak aracı devreye sokmak gerekiyor. Bu işlem için yönetici haklarına ihtiyacımız var. »Başlat / Denetim Masası / Programlar« yolunu takip ettikten sonra »Programlar ve Özellikler« seçeneğine tıklayın. Denetim Masası'nın klasik görünümünde buraya »Programlar ve Özellikler« seçeneğine çift tıkladığınızda doğrudan ulaşabilirsiniz. Şimdi sol tarafta bulunan »Windows özelliklerini aç veya kapat« seçeneğine tıklayın. Karşınıza çıkan "Windows Özellikleri" penceresinde »Tablet-PC İsteğe bağlı bileşenler« seçeneğini işaretleyin ve »Tamam« diyerek işlemi bitirin.

Ekran görüntüleri almak: En kısa yoldan araca erişmek için »Başlat Menüsü«ndeki arama kutucuğuna "Alıntı" yazmanız yeterli. Yazılımı ilk çalıştırdığınızda Windows, aracın hızlı başlangıç listesine eklenmesini isteyip istemediğiniz soruyor. Bu uyarı daha sonra da yazılımın içindeki »Simgelyi Hızlı Başlatma araç çubuğunda görüntüle« seçeneği ile değiştirebilirsiniz. Alacağımız ekran görüntülerinin tipini belirlemek için »Yeni« seçeneğinin solundaki ok işaretine tıklayın. Burada Serbest Biçimli, Pencere, Dikdörtgen ve Tam Ekran olarak ekran görüntüleri almak için dört seçenek mevcut. Bazı seçeneklerde ekran görüntüsü alınmasını istediğini bölümü fare ile çizmeniz gerekiyor. Bu sayede istediğiniz bir alanın görüntüsünü alabiliyorsunuz. En son seçeneği kullanarak ise tam ekran görüntüleri alabilirsiniz. Yeni bir ekran görüntüsü almak için »Yeni« seçeneğine tıklayın. Ekranın üstünde bir perde gelecek ve sadece araç belirgin olacaktır. Görüntüyü alacağınız alanı seçtikten sonra ise yeni bir pencere açılacaktır. Burada resim üzerinde ufak değişiklikler yapabilirsiniz. Ayrıca "Dosya/Farklı Kaydet" seçeneği ile de bu resmi JPG biçiminde de kaydedebilirsiniz.

3. 98, 2000, XP, Vista Yedekleme ile verileri otomatik olarak güvenceye alın

Birçok kullanıcı verilerini DVD'ye yedekliyor. Fakat 12 megapiksel fotoğrafların, web videolarının ve terabyte'larca kapasitedeki sabit disklerin olduğu bir dönemde, tek başına bir diskin kapasitesi çoğu zaman yetersiz kalıyor ve neleri yedeklediğiniz de bir muammaya dönüşüyor. Peki, ne yapmalı?

Yardım Kullandığımız araç, yedeklenecek dosyaları "BurningDisc" klasöründe bölümlere ayırıyor ve daha sonra Nero veya benzeri bir programla diske yazdırıyor.

İPUCU ► Hazırladığımız VBScript komut dosyası "backupFolder.vbs" ile dosyalarınız otomatik olarak parçalara bölerek hızlıca DVD'lere kaydedebilirsiniz. Aynı zamanda bu ufak program bütün verilerinizin yedeklendiğini doğruluyor. Aracı başlattığınızda "C:\BurningDisc" klasörü oluşturuluyor. Eğer hali hazırda böyle bir klasör varsa, içeriğini size sorduktan sonra boşaltıyor. Daha sonra araç size yedeklenecek verilerinizi söylüyor ve bu verilerin tümünü "C:\BurningDisc" klasörüne kopyalıyor. Dosya boyutu 4,4 GB'a ulaştığında verileri yedeklemenizi belirtiyor. Burada XP'nin veya Vista'nın kendi özelliklerini kullanabilir veya Nero gibi başka bir araçtan da yararlanabilirsiniz. Araç yazma esnasında bekliyor ve işlemi tamamladığınızda ve uyarı kutucuğuna tıkladığınızda, tekrar klasörü boşaltıp yeni verileri kopyalıyor. Bu döngü yedeklenecek veriler bitene kadar devam ediyor. Dosyalar bittiğinde ise sizi son kez uyarıyor ve kendi kendini sonlandırıyor.

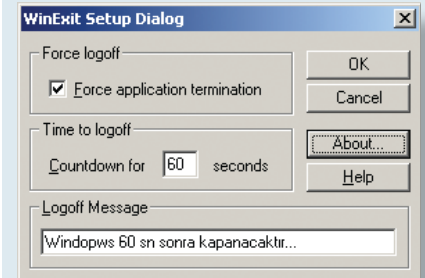
Talimat betik (script) içindeki sabit "constTempFolder" ile geçici hedef klasörlerin izinleri kayıt altında tutuluyor. Disk üzerindeki depolama alanı ise "constMediumSpace" bölümünde belirlenmiş. Bu değeri KB olarak vermeniz gerekiyor. Söz gelimi "4700000000" değeri 4,4 GB'a eşit. Programcılar için betiğin diğer komutlarını da açıklıyoruz. "gobjIE" nesnesi Internet Explorer'ı temsil ediyor ve çıktı ortamı görevi görüyor. Kullanıcıya gerekli bilgiler ise "saySomething()" nesnesi ile veriliyor. "delFolder()" prosedürü ise teslim edilen klasörün silinmesi işlevini görüyor. Burada "backupFolder.vbs" içindeki "constTempFolder" klasöründe bulunan veriler siliniyor. Ayrıca silme işleminden önce dosyaya ait herhangi bir yazma koruması varsa o da kaldırılıyor. Bu işlem içinse "var Attributes = objFile.Attributes" prosedürü kullanılıyor. "If (varAttributes and 1) <> 0" komutu ile

dosyanın herhangi bir yazma koruması olup olmadığı kontrol ediliyor. Eğer varsa "objFile.Attributes = varAttributes and not 1" komutu ile bunlar sıfırlanıyor.

"copyFiles()" prosedürü ise kaynak klasördeki bütün dosya ve klasörleri geçici klasöre kopyalamaya yarıyor. Bu işlem için yine hedef klasörde aynı izin yapısını oluşturmak amacıyla "copyFolderStructure()" prosedürü kullanılıyor. Her bir dosyanın gerçekten kopyalanması için ise "copyFile()" komutu kullanılıyor. Ayrıca "copyFiles()" komutu "gint Space" değişkeni ile geçici klasörün büyüklüğünü belirliyor. Belirtilen boyuta ulaşıldığında ise "burnDisc()" komutu ile yazma işlemi tetikleniyor ve ardından da geçici dosyalar siliniyor. "selectFolder()" prosedürü ise kaynak klasör seçimini belirlemeye yarıyor.

4. 2000, XP Ekran koruyucudan sonra kullanıcı oturumlarını otomatik kapatmak

Nihayet ara verildi! Fakat işyerinde korumasız dosyalarınıza bakan iş arkadaşlarınız mı var? Eğer her defasında oturumu kapatmayı unutuyorsanız işiniz zor demektir.

Kendini koruma Bu araç sayesinde Windows, uzun süre kullanılmadığında oturumu kapatıyor.

İPUCU ► Böyle durumlarda oturumunu otomatik olarak kapatan bir ekran koruyucu kullanabilirsiniz. Böylece verilerinizin güvenliğini de arttırmış olursunuz.

Bu iş için uygun bir araç "Windows Server 2003 Resource Kit" veya CHIP DVD içinde bulabilirsiniz: www.microsoft.com/downloads adresine girin. Arama kutucuğuna »Windows Server Resource Kit« yazın ve »Go«ya tıklayın. Sonuçlar sayfasında bu "Kit"e ait bağlantıyı bulabilirsiniz. Aracı indirin ve yükleyin. Daha sonra »C:\Program Files\Windows Resource Kits\Tools« dizinine gidin. Burada "winexit.scr" dosyasını bulun ve üzerine sağ tıklayın. Açılan menüden »Yükle« seçeneğine tıklayın. Bu sayede aracı doğrudan "Denetim Masası"na tutturabilirsiniz. Ayarları yapmak için ise ►

»Ayarlar« seçeneğine tıklayın. Oturumun kapatılabilmesi için aracın açık olan bütün programları kapatması gerekiyor. Bunu devreye sokmak için ise »Force application termination« seçeneğini devreye sokun. Fakat bundan sonra çalışmalarınızı kaydetmeden bilgisayar başından kalkmamaya dikkat edin. Şimdi yapmanız gereken »Countdown for« bölümüne oturum kapatılmadan önce gösterilecek uyarı ekranının süresi için gerekli değeri vermek. Yine alt kısma da bu uyarıda gösterilecek metni yazın. Ayarları yaptıktan sonra »Tamam« diyerek çıkın ve şimdi de oturumun kapanma süresini belirleyin. Tüm işlemleri tamamladıktan sonra »Uygula« ve »Tamam« seçenekleri ile aracı devreye sokabilirsiniz.

5. Hızlı ipuçları Explorer, veriler, Vista sistemi, sistem, komut satırı

Daha çok Explorer bilgisi: "Son erişim" gibi ek bilgileri dosyanın adına sağ tıklayarak görebilirsiniz.

BİRÇOK VERİYİ BİRDEN İSİMLENDİRMEK:

Windows'ta birkaç dosyayı birden seçip "Yeniden Adlandır" dediğinizde, verdiğiniz ismin sonuna bir rakam eklenecek şekilde dosyalar sırayla aynı ada sahip olacaktır.

VISTA'DA YÖNETİCİ HESABINI DEVREYE SOKMAK:

"net user administrator /active" komut satır girdisi ile Vista'nın yönetici hesabını devreye sokabilirsiniz.

İMLECİ AYARLAMAK: Kayıt Defteri'ndeki "HKEY_CURRENT_USER\Control Panel\Desktop" adresindeki "CursorBlinkRate" değeri ile imlecin milisaniyedeki yanıp sönme oranını belirleyebilirsiniz.

KOMUT SATIRI: Komut satırında [F7] tuşuna basarak en son kullandığınız 50 komutun listesini ekranda görüntüleyebilirsiniz.

6. XP Professional Uzak masaüstü bağlantısında tam renk derinliği

Pratik: Uzak masaüstü ile Windows XP sayesinde ağ üzerindeki bir başka bilgisayara erişim sağlayabiliyorsunuz. Fakat burada renklerin 256 bit derinlikle görülmesi her ne kadar pencereler arasında işlem yaparken sorun teşkil etmese de resimlere bakmak istediğinizde pek hoş olmuyor.

İPUÇU ► Buna karşın uzak masaüstü bağlantısını milyonlarca renk desteği ile başlatabilirsiniz. Tek ihtiyacınız olan karşı taraftaki bilgisayarın da 32 bit renk derinliğine sahip olması, ki güncel bilgisayarların neredeyse tamamı bu desteğe sahip.

TEMEL AYARLARI YAPMAK: İlk olarak bir istemci oturumu belirleyin. Bunun için »Bilgisayarım«a sağ tıklayın. Ardından »Özellikler« penceresini açın ve buradan da »Uzak« sekmesindeki »Kullanıcıların uzak masaüstü bağlantısı kurmalarına izin ver« seçeneğini devreye sokun. »Uygula« ve »Tamam« diyerek ayarları kaydettikten sonra »Başlat / Programlar / Donatılar / İletişim / Uzak Masaüstü Bağlantısı« yolunu izleyerek aracı çalıştırın. Burada bağlanacağınız sunucunun adresini verin ve bağlantı penceresini görüntülemek için »Seçenekler«e tıklayın. Şimdi buradan da »Görüntü« sekmesine geçin ve 256'dan daha büyük bir renk derinliği seçin. Oturumu başlatmak için ise »Bağlan«a tıklayın. İstemci çoğu durumda hala 256 bit renk kullanıyor olacaktır. Bunun nedeni ise grup haklarının standart ayarları.

YÖNERGELERE UYMAK: »Başlat / Çalıştır / MMC« komutu ile »Grup İlkesi Yönetimi« penceresini açın. Buradan »Dosya / Ek Bileşen Ekle / Kaldır« seçeneğine tıklayın ve açılan pencereden de »Grup İlkesi Yönetimi«ni seçin ve »Ekle« butonuna tıklayın. Burada dikkat etmeniz gereken "Grup İlkesi Nesnesi"nde "Yerel Bilgisayar"ın işaretli olduğundan emin olmak. Şimdi işleminizi tamamlayın ve »Yerel Bilgisayar için Grup İlkelere« altından »Bilgisayar Konfigurasyonları / Yönetimsel Servisler/ Windows Bileşenleri / Terminal Hizmetleri« bölümüne girin. Buradan »Pencerelerde maksimum renk derinliği« seçeneğine girin ve bu özelliği devreye sokun. Daha son-

Renkli pencereler Pencerelerin renk derinliğini buradan istediğiniz gibi ayarlayabilirsiniz.

ra da alt kısımdan mümkün olan en yüksek renk derinliğini seçin. İşlemi bitirdikten sonra pencereyi kapatabilirsiniz. Artık uzak masaüstü bağlantılarında tam renk derinliğinin zevkini çıkartabilirsiniz.

7. XP Media Player 11'i kalıcı olarak silme

Windows Media Player 11 sistemin derinliklerine kadar işlemiş bir uygulama. Fakat beklediğiniz performansı alamadığınız için bu uygulamayı, eski sürümü kalacak şekilde, sistemden kaldırmak istiyorsunuz. Fakat "Denetim Masası" üzerinden kaldırmak bazen sorunlu olabiliyor.

Nostalji Windows Media Player 11 hoşunuza gitmediyse eski sürüme geri dönüş yapabilirsiniz.

İPUÇU ► Windows Media Player 11'i sistemden kaldıramıyorsanız uygulamayı Güvenli Mod'da kaldırmayı deneyebilirsiniz. Bunun için bilgisayarınız açılırken [F8]'e basın ve çıkan menüden »Güvenli Mod«u seçin. Bilgisayar açılıp masaüstünüz ekrana geldiğinde »Başlat / Çalıştır« komutunu verdikten sonra, açılan kutucuğa "appwiz.cpl" yazın ve »Tamam« diyerek uygulamayı çalıştırın. Şimdi açılan listeden "Windows Media Player 11" girdisini seçin ve yukarıdan »Kaldır« komutunu verin. Gerekli adımları takip edin ve bilgisayarı normal moda yeniden başlatın.

ELLE SİLME: Eğer bu işleme rağmen Media Player 11 sistemden kalkmadıysa bu defa uygulamayı elle kaldırmak gerekecektir. Bunun için yeniden »Başlat / Çalıştır« komutunu verin fakat bu defa açılan kutucuğa »%windir% \ \$ntUninstallwmp11\$ \ spininst \ spininst.exe« komutunu girin. »Tamam« diyerek komutu onayladıktan sonra diğer işlemi de devam edip sonlandırın.

Şimdi Kayıt Defteri'nden bir girdiyi silmek gerekiyor. Bu işlem için ise yine »Başlat / Çalıştır« komutundan sonra "regedit" komutunu girin. Açılan pencereden

»HKEY_LOCAL_MACHINE \ SOFTWARE \ Microsoft \ Windows \ CurrentVersion \ Uninstall \ wmp1« yoluna gidin ve »Düzen / Sil« komutunu verin. »Evet« ile onaylayın. Kayıt Defteri'ni kapatın. Artık tek yapmanız gereken yazılımın tekrar yüklenmesini engellemek: Windows Update esnasında Media 11'in yeniden yüklenmediğinden emin olmak için »Başlat / Tüm Programlar / Windows Update« yolunu izleyin. Açılan sayfada şimdi »Kullanıcı Tanımlı Arama« seçeneğine tıklayın. Başarılı bir aramadan sonra sol kısımdaki »Yazılım, isteğe bağlı« bağlantısına tıklayın ve "Windows Media Player 11" girdisini genişletin. Şimdi alt kısımdan »Bu güncelleştirmeyi artık gösterme« seçeneğine tıklayın. Ayarın kaydedilmesi için ise »Güncelleştirmeleri göster ve yükle« butonuna tıklamanız yeterli.

8. Vista Sistem bölümlerini yedekleyerek depolama alanı kazanma

Verilerin güvenliği hayli önemli. Bu bağlamda Windows'unuzun sıklıkla bir kopyasını alıyorsunuz. Fakat her ne kadar sistemde az program olsa da yedeğin boyutu çok büyük oluyor.

Physical Memory (MB)		System	
Total	2046	Handles	17899
Cached	1329	Threads	701
Free	297	Processes	60
		Up Time	0:33:39
		Page File	1005M / 4333M
Kernel Memory (MB)			
Total	135		
Paged	85		
Nonpaged	50		

Ağır yük Windows'un taşıma dosyasının boyutu çok büyük ve yedekleme işlemine dâhil oluyor.

İPUÇU ► Bu büyük boyutlu yedeklerin sorumlusu yedekleme işlemine dahil olan taşıma dosyası "pagefile.sys". Bir başka yedekleme için başka bir bölüme geçtiğinizde yedeğin boyutu 1 GB azalacaktır. İlk olarak verilerinizi hangi sürücüye yedeklemek istediğiniz belirleyin. Taşıma dosyaları için 5 ila 10 GB arası bir alan oluşturabilirsiniz. Burada performanstan kazanabilirsiniz. Zira taşıma dosyaları fazla parçalanmadığı için Windows'un bunları tek bir sürücüde bir arada bulması daha kolay olacaktır. Bu işlemi gerçekleştirmek için »Bilgisayarım« a sağ tıklayın ve »Özellikler« komutunu verin. Bir sonraki pencerede sol kısımdaki "Gelişmiş Sistem Ayarları" seçeneğine tıklayın. Şimdi "Sistem Özellikleri" penceresi açılacaktır. Buradan da "Gelişmiş" sekmesine geçin ve "Performans" bölümündeki "Ayarlar" butonuna tıklayın. Buradan da "Gelişmiş" sekmesine geçtikten sonra alt kısımda "Sanal Bellek" bölümünü göreceksiniz.

Şimdi burada "Değiştir" komutunu verin ve açılan pencerede bulunan "Taşıma dosyası boyutunu her sürücü için otomatik olarak yönet" seçeneğindeki işareti kaldırın. Sistemin kurulu olduğu sürücüyü seçtikten sonra alt kısımdan sistem yönetimi ayarı seçin ve »Ayarla« komutunu verin. Diğer bütün sürücüler için ise bu dosyayı devre dışı bırakın.

9. CHIP forumlarından Paranoyak'ın sorusu

Bir kaç gün önce, oturma kapalıyken şifre bölümüne kendiliğinden bir şeyler yazıldığını gördüm. Klavyede bir tuşun takılı olabileceğini düşündüm, oturma açtım, bir sorun yoktu. Tarayıcının adres satırına geldiğimde sürekli "h" yazmaya başladı, ben de "h" tuşunun takılı olabileceğini düşündüm, kontrol etmek istediğimde ise "h" tuşunun çalışmadığını gördüm. Sonra kendiliğinden bazı uygulamalar açıldı; sanırım Windows Help Center art arda açılmaktaydı. Ve bilgisayar dondu. Açılan hiçbir pencereyi kapatamıyordum, Task Manager bile açılmıyordu. Bilgisayarım yeniden başlattım. Ne var ki sorunlar gün boyunca devam etti. Birkaç önemli dosyayı kaybolacağı korkusuyla USB'ye aktarmak istediğimde ise USB'deki verileri kaybettim. USB'ye harf atıyor yani görebiliyorum ama içine girdiğimde boş gözüküyor. Norton Partition Magic 8 yüklemiştim, oradan girdiğimde içindekileri görebiliyorum ama dosyalara ulaşamıyorum. Bilgisayarım "run/chkdisk" kullanmam yönünde uyarı veriyor ama açtığında da kendiliğinden kapanıyor.

Windows'u güvenli moda başlatmak istediğimde ise kısa bir süre mavi bir ekran görüyorum (ne yazdığını okuyamayacak kadar kısa bir süre) ve bilgisayar kapanıp yeniden açılıyor. Son bir kaç gündür bilgisayarım fark edilir biçimde yavaşladı. Sık sık kullandığım birçok programı artık çalıştıramıyorum (ve "h" harfini [Alt]+[O104] tuş bileşimiyle yazıyorum). Ayrıca USB'deki verilere nasıl ulaşabilirim? Bu bir donanım sorunu mudur yoksa virüs gibi bir şey de olabilir mi? Bir kaç ay önce de başıma bu tarz bir şey gelmişti. Biraz paranoyağım bu konuda. Ayrıca anti virüs yazılımı olarak McAfee desktop firewall 8.5; McAfee viruscan enterprise 8.5i ve spyboot 1.5.2.20 kullanıyorum.

BORGA-X'İN ÇÖZÜMÜ: Öncelikle bozuk klavyeden kurtulmalısınız. Daha sonra sistemin donanımsal mı yoksa yazılımsal mı bir sorunu olduğunu anlamak için güvenli kipte sistemi açmalısınız. Bunun için bilgisayarın ilk açılışında [F8] tuşuna sürekli basmak gerekiyor. Çıkan tablodan Güvenli Modu seçin ve açılmasını bekleyin. Eğer açılmayıp mavi ekran çıkıyorsa sorun do-

nanımsal, yok açıyorsa yazılımsal bir sorunuz var demektir. Bu şekilde mavi ekran hatasının neden kaynaklandığının ilk tespiti yapılabilir.

Sistemdeki kayıp ve bozulmuş dosyalarını bir şekilde geri getirebiliriz ama bilgiler bozulduğu anda başka bir şey yazdırdıysanız bu işlem daha da zor olur. Veri kurtarma işini "stellar&Phoenix data recovery" programı ile yapmanızı öneririm. Gerekirse harici bir sabit disk edinin ve bu programı yeni sabit diskinize kurun. Daha sonra tarama yapıp, bilgileri harici sabit diske kurtarmak istediğinizi gösterin. Bu şekilde veriler kurtarılabilir. "Xls" ve "Doc" dosyalarını özellikle aratıp, silinmiş Office belgelerini bulabilirsiniz.

Önerim AVG Anti-Spyware ve Ad-Aware programlarını yükleyip güncellenenizden yana. Güvenli kipte sistemi başlatın ve bu iki program ile tam bir tarama yapın. Daha sonra buradayken ne kadar AV programı varsa hepsini silin (McAfee'ler). Mümkünse Kaspersky'nin 30 günlük deneme sürümünü sisteme yükleyip güncelleyin. Daha sonra sistemi normal kullanıcı profilinde taratmalısınız.

10. Excel 2000, 2003, 2007 Sözcük Kaydırmayı bütün hücrelerde bulmak ve kaldırmak

Birçok tabela, girdileri satırlarla iç içe almakta. Fakat iç içe giren hücreler ve kelimeler sinir bozucu bir durum ortaya koyabiliyor.

Değiş tokuş ASCII-kodları "0010" yardımı ile arama bölümünde bir tabeladaki bütün hücrelerde birden değişiklik yapabilirsiniz.

İPUÇU ► Excel'e entegre edilmiş olan "Bul & Değiştir" özelliğini kullanabilirsiniz. 2007 sürümünde »Giriş/Bul ve değiştir« sekmesindeki çoklu özellik listesine ve sonra da »değiştir« menüsüne tıklayın. Önceki Excel sürümlerinde bunun yerine »Düzen / Değiştir« ya da peş peşe [Ctrl]+[F] ve [Alt]+[Z] yapın.

Daha sonra »değiştir« sekmesinde imleci »İçinde ara« alanına koyun. Ama klavyede [Numlock] tuşunun etkin olduğundan emin olun. Son olarak [Alt]'a basarak tuş takımından "0010" girin. Eğer alanı boş bırakırsanız Excel bunu silecektir. »Tümünü değiştir« i tıkladığınızda bütün kaydırmala-

rı bilgi istemeden değiştirirsiniz. »Sonrakini Bul« ve »Değiştir« ile her değişimden önce gerçekten yapılıp yapılmaması gerektiğini kontrol edebilirsiniz. Ayrıca Excel bütün satır kaydırmalarını tek hücrede değiştirmektedir.

ÖNEMLİ: Arama özelliği onaltılık blok üzerinden girebilir. ASCII-kodlanmış kaydırmayı işaret zinciriyle belirli satır değişimi izini bulmak ve diğer işaret zincirlerini değiştirmek için birlikte birleştirmeyin. Burada bir hile yardım edebilir: Üçgen-değişimi. Önce bütün kaydırmaları kesin bir işaretle değiştirin, örneğin bir HTM komutu olan "
" ile ikinci adımda istenen işaret zinciri ve satır kaydırma bileşenlerini işaretlediğiniz
 ile arayın ve değiştirin. Son olarak üçüncü adımda bütün "
" işaretlerini tekrar üstteki bilinen tuş bileşenlerini bu kez "Yoluyla Değiştir" alanını kullanarak gerçek satır kaydırmasıyla yapın.

11. Excel 2007 Durum satırlarında daha fazla bilgi göstermek

Daha önceki Excel sürümleri, durum çubuğundaki işaretlenmiş alanların güncel miktarını gösteriyordu. Yeni sürümde mümkün olduğunca çok sonuç arasında bir bakış ister misiniz?

İPUCU ► Önceki sürümlerde Excel, maksimum, minimum, orta değer ve miktar değerlerini de sonuçlar arası olarak gösteriyordu. Excel 2007'de de bir parça böyle devam ediyor. Fakat bunun yanında program daha fazla değeri aynı zamanda gösterebiliyor. Buna ek olarak "Karakter Sayısı" özelliğiyle kaç tane karakter olduğunu da tespit edebilirsiniz. Ayarların uygulanmasında tabloda en az iki tane sayı değeri işaretleyin, böylece bu değerler durum listesine eklenecektir. Şimdi fare ile bir değer üzerine sağ tıklayın ve sağ tık komutu ile hangi işlemlerin tablo hesaplamasını, hangi işaretli hücreleri kullanması gerektiğini belirleyin. Bununla beraber bazı parça sonuçların gösterimi için her komutu açıp kapayabilirsiniz. Etkin hale getirilmiş sonuçlar tanımlanmış bir kutucuk ile ana menüde gösterilecektir.

12. Excel 2000, XP, 2003 Son kullanılan çalışma sayfasının başlangıçta otomatik gösterilmesi

Excel başladıktan sonra son çalışılan belgenin ilk olarak Dosya / Aç komutu açılması oldukça can sıkıcı bir durum.

İPUCU ► Excel'e başlangıçta her zaman son çalışma sayfasını yükletin. Bunun için özellikle Excel için yazılmış olan bir makro kullanabilirsiniz. Bu tür makro'ları "Kişisel Makro Çalışma Kitabı" yardımı ile hazırlayabilirsiniz. Uygulanması için »Araçlar / Makro / Yeni Makro Kaydet«i açın. "Makro adı" olarak örneğin "Testmakro" yazın ve daha sonra bileşenler alanında »Makro'yu Kaydet«i seçin. Ayarları "Kişisel Makro Çalışma Kitabı" olarak yapın. İşleminizi »Tamam« diyerek bitirin. Eğer bu adımı daha önceden yaptıysanız yukarıdaki işlemi atlayabilirsiniz. »Araçlar / Makro / Visual Basic-Editor« komutuyla gelişme ortamına geçin. Orada »Araçlar / Makro« komutunu açın. Bileşen alanı altındaki »makro in«i sonra »VBAProject(personl.xls)«ti tıklayın. Son olarak »Test Makro«yu listeden seçin ve »Düzenle«yi tıklayın. "Testmakro"dan kodu silin ve bunun yerine aşağıdaki satırları girin:

```
Sub Auto_Open()  
Dim i As Integer  
If Workbooks.Count > 0 Then  
For i = 1 To Workbooks.Count  
If Workbooks(i).Name = _  
Application.RecentFiles(1).Name  
Then  
Exit Sub
```

»Dosya / Kapat ve Excel'e geri dön« komutu ile gelişim ortamını bırakın. Programı sonlandırın ve »Evet« ile kişisel çalışma sayfasına kaydedin. Sonraki program başlangıcına kadar Excel, son işlenmiş verileri hemen açar. Bu, Excel'i başka bir yerden çağırdığınız zamanlarda da geçerli. Bu durumda en son kullanılan çalışma sayfası ek olarak ayrı bir pencerede açılır. ☑

Soru 1
Ortak ilgi alanları teknoloji olan
50.000 kişiyi nerede bulabilirsiniz?

- a) konserde
- b) stadyumda
- c) mitingde
- d) CHIP Online forumlarında
- e) diğer forumlarda

Sadece teknoloji çatısı altında bir araya gelen kullanıcıların her türlü konuyu rahatlıkla tartışabileceği Türkiye'deki en nezih forum CHIP Online'da olduğu için doğru cevap (D) şıkkı olmalıdır.

Soru 2
Adres satırındaki boşluğa 50.000
köşe yazarı olan bir web sitesi yazınız

www.chip.com.tr

Tamamen ücretsiz olarak siteye kayıt olup haber ve makalelere yorum yapan herkese özel bir web sayfası açan ve tüm yorumları tek bir sayfada görüntülemeye izin veren Türkiye'in en iyi teknoloji sitesi chip olduğu için cevap da CHIP olmalıdır.

HEMEN KAYIT OLUN SİZ DE CHIP
AİLESİ İÇİNDE YERİNİZİ ALIN

Windows'dan Linux'a, dijital
fotoğraftan, cep telefonlarına, web
tasarımından, programcılığa kadar
onlarca etkili forum başlığı altında
çocuklarınızın bile güvenle
tartışabileceği kontrollü temiz forum

Tümü Türkiye'nin en iyi teknoloji sitesinde

www.chip.com.tr

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini uguronur@chip.com.tr e-posta adresine gönderin.

1 www.interestan.com

İnternetin enteresan hali

“Balık çiftliğinde, çalışanlar kahverengi alabalıklarının sayısının neden birden azaldığını anlayamadılar. Fakat durum yakından incelendiğinde “Büyük Kaçış”ın suda geçen bir çeşidine tanık olunmuş. Uyanık balıklar, sudan yaklaşık 1 metre yukarı zıplayarak, çiftliğe taze su getiren 20 santimetrelik borunun içine atlıyor ve içgüdülerini takip ederek borunun diğer ucunda İtchen Nehri’ne ulaşip özgürlüklerine kavuşuyorlarmış...” “İnternetin enteresan hali” sloganına sahip siteden satırlarımıza taşıdığımız bu ilginç haber gibi birçok enteresan doküman, resim, bağlantı ve videoya, [interestan.com](http://www.interestan.com) web sitesini ziyaret ederek ulaşabilir, siteye üye olarak yorumlarınızı diğer site ziyaretçileriyle paylaşabilirsiniz.

Böylelikle monoton iş hayatınızda rahat bir nefes almanıza yarayan [interestan.com](http://www.interestan.com) her gün yenilenen haberleriyle gününüze renk katacak.

2 www.ayirmsizlar.org

Ayrımsızlar

“Türkiye kardeşliğim imza atıyor...” sloganıyla yayın yapan [Ayrımsızlar.org](http://www.ayirmsizlar.org) web sitesinin amacı, toplum içi kutuplaşmaları engellemek, birlik beraberliği sağlamak, kardeşlik, hoşgörü ve özgürlük düşüncelerini topluma yaymak olarak özetleniyor. Yeni bir düşünce akımı yaratmayı misyon edinen site, Toktamış Ateş, Emre Aköz ve Kadir Çöpdemir gibi ünlü isimlerle yapılan röportaj’lara da yer veriliyor.

3 www.fullypersonalinterface.com

Arayüz tasarımı

Fully Personal Interface, kişisel özelliklerin, kullanıcıların arayüz tercihleri ile ilişkisini araştıran bir anket web sitesi. Anket, kişisel özellikler ve arayüz tercihleri ile ilgili yirmi dokuz özel sorudan oluşuyor. Bu sorulara kullanıcıların verdiği cevaplar bir araya getirilerek, arayüz tasarımcıları ve yazılım geliştiricilerinin her zaman başvurabilecekleri geniş bir kaynak oluşturulmaya çalışılıyor.

4 www.finch-tr.com

Egzotik kuşlar

Finch-tr.com, kendi alanında tek ve içeriği tamamen özgün olan bir web sayfası. Egzotik kuşlar üzerine yayın yapan web sitesinin yetkilileri, Avustralya ve Afrika kökenli ispinoz kuşlarını besliyor ve özellikle Avrupa’da çokça beslenen bu kuşların yaygınlaşması ve tanıtılması için çaba sarf ediyor. Sitede yer alan forum platformu, ziyaretçilerin birbirleriyle fikir alışverişini yapabilmelerini sağlıyor.

5 www.ciltuzmani.com

Cilt sorunlarında

CiltUzmani.com, tüm cilt hastalıklarının tanı ve tedavisi ile kozmetik dermatoloji hakkında bilgi alabileceğiniz bir site. Yetkililer, sitede yer alan tüm tedavi bilgilerinin ziyaretçileri bilgilendirmek amacıyla sunulduğunun altını çiziyor ve “Cildiye uzmanının sizi muayene edip durumunuza göre bu tedaviyi önermedikçe sitede yazanların hiç birisini, uygulamanız tavsiye edilmemektedir.” diye ekliyorlar.

6 www.alomaliye.com

Ekonomi sayfası

Alomaliye.com, alan adı olarak resmi geliyor olsa da, resmi olmayan kişisel bir site. 2000 yılında kurulan web sayfası, ekonomi-mevzuat konularıyla ilgilenenlere yönelik yayın yapıyor ve bu konuda yazılmış makaleleri ziyaretçilerine sunuyor. Yeni yazarlara da kapısını açan site, akademisyenler, uzmanlar ve araştırmacıların yapacağı katkılarla, içeriğini güncel tutarak daha da geliştirmeyi hedefliyor.

7 www.binrota.com

Gezmeye dair

Binrota.com, gezmeye dair her türlü bilginin paylaşıldığı bir internet platformu. Bu platform sayesinde gezdiğiniz yerlere dair paylaşmak istediklerinizi yazabileceğiniz gibi, diğer kullanıcıların yazdıklarını da okuyabiliyorsunuz. Herhangi bir ticari niteliği olmayan Binrota, tüm bunlara ek olarak kullanıcılarını sanal ortamın dışında da bir araya getirip kaynaştırmayı etkinlikler düzenlemeyi hedefleyen bir platform.

8 www.konservar.com

Konser var!

Türkiye'deki bütün konserlerin her ayrıntısına ulaşmanın en kolay yolu olma iddiasıyla yola çıkan Konservar.com, kendi alanında başarıyla yayın hayatını sürdürüyor. Sitenin kullanıcı tarafından oluşturulan içeriği, asıl amacı olan bütün konser haberlerini bünyesinde toplamasını mümkün kılıyor. Ayrıca site, arama teknikleri ve örnek arayüz tasarımı ile en iyi kullanıcı deneyimini sunmaya çalışıyor.

9 www.yazartakip.com

Köşe yazıları

Yazartakip.com güncel Siyasi yazarlardan Spor yazarlarına, Ekonomi yazarlarından sinema eleştirmenlerine kadar dokuz ayrı kategoride, tüm köşe yazarlarının güncel köşe yazılarını, kullanıcıların tek adresten ve rahatlıkla takip edebilmesi amacıyla kurulmuş. Sitede, güncel, spor, ekonomi, blog, sinema, kültür-sanat, çizimler, teknoloji, magazin gibi kategori başlıkları yer alıyor. Meraklısına bir bire.

10 www.jobula.com

BT'de kariyer

jobula.com'un temel hedefi, kurumların BT alanında ihtiyaç duyduğu kalifiye adaylara etkin bir şekilde ulaşmalarına yardımcı olmak, bireylerin ise en uygun iş fırsatlarını yaratıp, kendilerini en iyi şekilde ifade etmelerini sağlamak olarak özetleniyor. Sitenin amacı, bir e-işe alım sitesi olarak BT alanının İK seçme ve yerleştirme süreçlerine destek olmak ve sektörün buluşma noktası haline gelmek.

11 www.biyoturk.org

Biyoloji platformu

"Türkiye'nin Biyoloji Platformu" sloganıyla internet kullanıcılarına hizmet veren biyoturk.org web sitesinde, biyoloji alanına özgü haber, makale, video ve animasyonlar yer alıyor. İnsan sağlığı üzerine son derece çarpıcı haberler ve makalelere yer veren site, anasayfasında yer alan "Bunları Biliyor musunuz?" bölümü gibi ilgiyle takip edilecek enteresan bilgileri kullanıcıların hizmetine sunuyor.

12 www.reklamcix.com

Reklam filmleri

Televizyon izlerken reklam araları her ne kadar sıkıcı gelse de, son dönemlerde firmalar, ürünlerini tanıtılabilmek için oldukça ilgi çekici reklam filmleri hazırlamaya başladı. Öyle ki, bazı reklamları bazen tekrar tekrar bile izlemek hayli eğlencelidir. Bu amaç için kurulan Reklamcix.com web sitesini ziyaret ederek, kategorize edilmiş reklam filmlerini izleyebilir, dilerse bilgisayarınıza bunları indirebilirsiniz.

13 www.pembeayna.com

Güzellik ve bakım

Kadınların, güzellik ve bakım hakkında hemen hemen her şeyi bulabileceği PembeAyna.com web sitesinde, bayanlar için cilt bakımı, makyaj ve saç bakımı başlıkları altında birçok doküman yer alıyor. Özel maske ve kremden tariflerinden, şampuan yapımına, cilt yumuşatıcılardan, kırışık kürlere kadar hemen her türlü bakım karışımlarının nasıl hazırlandığını siteyi ziyaret ederek öğrenebiliyorsunuz.

DVD'lerde göze çarpanlar

PC'NİZ İÇİN EN İYİ YAZILIMLAR: Sizler için seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

ATLANTIS EVOLUTION Macera severlere

TAM SÜRÜM

Atlantis Evolution, başarılı grafikleri ve atmosferi ile sizi uzun bir süre meşgul edeceğini düşündüğümüz Adventure türünde bir oyun. Tam çözümü www.chip.com.tr'de.

- ▶ 2,71 GB
- ▶ Windows 98 / ME / 2000 / XP
- ▶ 850 MHz işlemci / 64 MB bellek / 32 MB GFX

YERYÜZÜ VE UZAYIN KEŞFİ Bilgi kaynağı

TAM SÜRÜM

Dünya'nın oluşumundan Satürn'ün keşfine, Amerika'nın keşfinden Atlasın evrimine kadar birçok konu hakkında bilgi alabileceğiniz çok özel bir yazılım.

- ▶ 1,97 GB
- ▶ Windows 2000 / XP / Vista

ASHAMPOO PHOTO OPTİMİZER Resim düzenleme yazılımı

TAM SÜRÜM

Gelişmiş özelliklere ve kullanımı kolay bir arayüze sahip bir resim düzenleme yazılımı olan Ashampoo Photo Optimizer ile sahip olduğunuz dijital fotoğraflarınızın kalitesini hızlı ve kolay bir şekilde artırabilirsiniz.

- ▶ 3,60 MB
- ▶ Windows XP / 2000 / Vista

VERİ KURTARMA

TESTDISK & PHOTOREC 6.8

Veri dostu

ÜCRETSİZ

Elektrik kesilmeleri ve bilgisayarınıza giren virüslerin verdiği zararlar nedeni ile bozulan sabit disk MBR kaydını tamir edebileceğiniz, kaybolmuş sürücülerinizi kurtarabileceğiniz ve sabit diskinizden silinmiş dosyalarınızı geri yükleyebileceğiniz yararlı bir progbel-ek.

- ▶ 2,09 MB
- ▶ Windows XP / 2000 / NT / 2003 / Vista

KOMPOZER 0.7.10

Web editörü

ÜCRETSİZ

Kolay kullanıma ve basit bir arayüze sahip olan bu yazılım sayesinde, deneyimli kullanıcıların yanı sıra neredeyse hiç

HTML bilgisi olmayan amatör kullanıcılar da oldukça kolay bir şekilde kendi internet sitelerini hemen tasarlayabilir.

- ▶ 7,60 MB
- ▶ Windows 98 / Me / XP / 2000

UNDELETE PLUS PORTABLE 2.9

Geri dönüşüm yazılımı

ÜCRETSİZ

Gerekli olmadığı için Geri Dönüşüm Kutusu'na gönderdiğiniz ve hatta daha sonra oradan da sildiğiniz dosyalar ihtiyacınız mı var? Dosyalarınızı sildiğiniz için üzülmenize gerek yok, zira Undelete Plus Portable, dosyalarınızı geri getiriyor.

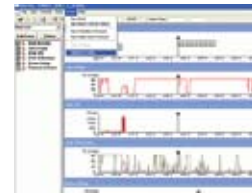
- ▶ 619 KB
- ▶ Windows XP / 2000

BOOTVIS 1.3.37.0

Boot yazılımı

ÜCRETSİZ

Windows XP için özel olarak geliştirilen bu yazılım ile sisteminizin açılış parametrelerini ve çeşitli ayarlarınızı yönetebilir ve bu sayede sisteminizin her zamankinden daha hızlı açılıp kapanmasını sağlayabilirsiniz.

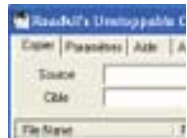
- ▶ 953 KB
- ▶ Windows XP

UNSTOPPABLE COPIER 3.2

Veri kurtarma aracı

ÜCRETSİZ

Fiziksel olarak zarar görmüş diskinizdeki verilerinizi kurtarmak istiyorsanız, Unstoppable Copier 3.2'yi kesinlikle denemelisiniz. Oldukça kullanışlı bir yazılım olmasının yanı sıra hem ücretsiz, hem de küçük bir boyuta sahip.

- ▶ 136 KB
- ▶ Windows 98 / Me / XP / 2000 / NT / Vista

ASHAMPOO CLİPFİNDER 1.38

Multimedya aracı

ÜCRETSİZ

Ashampoo Clipfinder ile, Youtube gibi popüler video paylaşım sitelerinden videolar aratabilir ve bulduklarınızı bilgisayarınıza indirebilirsiniz. Aktivasyon kodu için Ashampoo'nun sitesinden faydalanabilirsiniz.

- ▶ 2,66 MB
- ▶ Windows XP / 2000 / Vista

ULTRAVNC 1.0.4

Uzak masaüstü erişimi

ÜCRETSİZ

Ultra VNC özellikli, müşterisine uzaktan destek vermek isteyenlerin uzakta oldukça işlerine yarayacak bir yazılım.

Ultra VNC ile bir başka bilgisayara erişebilir, masaüstünü görebilir, hatta kontrol edebilirsiniz.

► **1,74 MB**

► **Windows 98/Me/XP/2000/2003/Vista**

INTERNET ACCELERATOR 2 V2.10

Hız aracı

TAM SÜRÜM

Ashampoo Internet Accelerator sayesinde mevcut internet bağlantı hızınızı daha verimli kullanarak, daha yüksek bir hıza terfi ettirebilir ve bu sayede internet üzerinden yaptığınız işlemlerinizden ve çevrimiçi uygulamalardan daha fazla verim alabilirsiniz.

► **1,62 MB**

► **Windows 2000 / XP / Vista**

LEARN TO SPEAK GERMAN

Almanca eğitim paketi

TAM SÜRÜM

Almanca öğrenmek ve akıcı bir şekilde konuşmak isteyenler için kaçırılmaz fırsat! Bu ay sizlere, Almanca öğrenmenizi oldukça kolaylaştıracak olan Learn to Speak German'ı tam sürüm olarak hediye ediyoruz.

► **2,46 GB**

► **Windows 95 / 98 / ME / XP / 2000**

INTERVIDEO HOME THEATER 2

Multimedya yazılımı

ÜCRETSİZ

Televizyon keyfini doyasıya yaşayabileceğiniz, bunun yanında DVD filmlerinizi izleyebileceğiniz, radyo yayınlarını dinleyebileceğiniz türünün önde gelen en başarılı ve ücretsiz yazılımlarından.

► **43 MB**

► **Windows XP / Vista**

DVD program kütüphanesi

TAM SÜRÜM ► CHIP-CODE: TAM_SURUM

Atlantis Evolution
Veryüzü ve Uzayın Keşfi
Ashampoo Photo Optimizer 1.20
Ashampoo Internet Accelerator 2 v2.10
Learn to Speak German

7 SANİYEDE PC AÇILIŞI ► CHIP-CODE: PC

CCleaner 2.06.567
EasyBCD 1.7.2
HDCleaner 2.365
Multicore Optimizer 1.00
PerfectDisk 2008
VistaBootPRO 3.3
Windows Boottimer
BIOS+.pdf
BootVis 1.3.37.0

HTPC ► CHIP-CODE: HTPC

J. River Media Center
Xlobby 2.08
MainLobby
Media Center Edition 2005
mediate 1.4.0
SageTV v6.3
Beyond TV 4.8
Beyond Media
Media Portal V0.2.3.0
Cyberlink PowerCinema 5
Intervideo Home Theater 5
DVD Shrink 3.2.0.15
DVDZone 2.1.4
SmartRipper 2.4.1
AutoGK (Auto Gordian Knot) 2.45
Virtual Dub 1.7.8
Gordian Knot 0.35
TMPGEnc 2.524.63.181
Dr. DivX 2.0.1 B 7
WinAmp 5.53
iTunes 7.6.2.9
Media Player Classic
The Core Media Player 4.11
Foobar2000 0.9.5.1
BS.Player 2.27

VLC Player 0.8.6e
Cyberlink PowerDVD 8.0.1531
Intervideo WinDVD 9
Inmatrix ZoomPlayer v5.02
AnyDVD
Alcohol 120% 1.9.7.6221
Daemon-Tools Lite 4.12.3
GameJackal 3.0.1.0 Final
Intervideo WinDVD Creator 3
Nero 8.3.2.1 Türkçe
DVDLab 1.3.1
Cyberlink PowerDirector 6
PowerStrip 3.78
DScaler 4.1.16
Ultbellekon 2.7.1
FFDshow
ProgDVB Pro. 4.90.1
Ant Movie Catalog 3.5.1.0
DVD Profiler 3.1.0

AĞ ARAÇLARI ► CHIP-CODE: AĞ_ARAÇLARI

Wireshark 0.99.8
A-ToolBar 3.01
Query Application 1.06
Etoolz
3D Traceroute 2.3.33.56
AdvancedRemoteInfo 0.6.5.7
CurrPorts 1.33
UltraVNC 1.0.4
Putty 0.60
Unlocker 1.8.6
FSGuard 3.22
X-NetStat Professional 5.51
Strong Search 3.0.4.28
Jana Server 2.4.8.51

HOMEPAGE ► CHIP-CODE: HOMEPAGE

PageBreeze Free HTML Editor
KompoZer 0.7.10
Eclipse IDE - PHP Development Tools 1.0.2
WordPress 2.5
phpBB 3.0.1
MediaWiki 1.12.0

DİGSBY

Sohbet yazılımı

ÜCRETSİZ

AIM, MSN, Yahoo, ICQ ve Google Toolbar hesaplarınızı aynı arayüz üzerinden yönetebilmenize ve üyelüğünüzün bulunduğu sosyal ağ hesaplarınızı kontrol edebilmenize imkân tanıyan bir yazılım.

► **17,6 MB**

► **Windows 98 / ME / 2000 / XP / Vista**

DVDZONE 2.1.4

DVD yazılımı

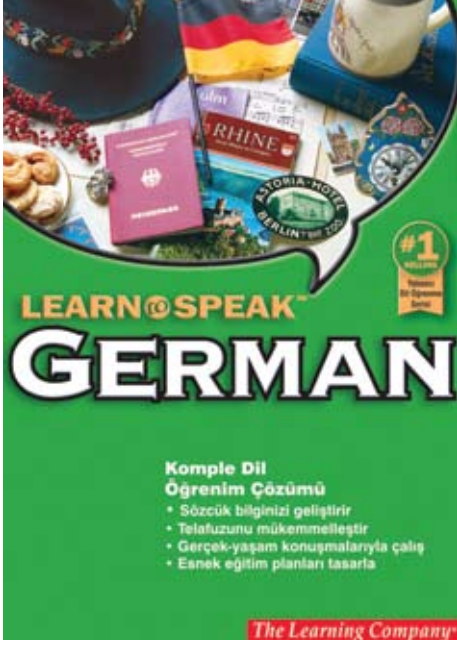
DENEME SÜRÜMÜ

Elinizde birçok DVD var ve bunları PC'nize arşivlemek istiyorsunuz fakat sabit diskinizde yeterince boş alan yok. O halde, bu program sayesinde DVD'lerinizi sıkıştırarak sabit diskinize kopyalayabilirsiniz.

► **683 KB**

► **Windows 98 / ME / 2000 / 2003 / XP / Vista**

TAM SÜRÜM

Learn to Speak German

İçerdiği 100'ü aşkın ders ve yüzlerce alıştırmaya sayesinde Learn to Speak German ile Almanca öğrenmek çok kolay ve eğlenceli.

RECEP BALTAŞ

Learn to Speak German Deluxe eğitim seti, Almanca öğrenmeniz için hazırlanmış kapsamlı bir eğitim setidir. 100'ü aşkın ders ve yüzlerce alıştırmaya barındıran bu set sayesinde Almanca okuma, konuşma, yazma ve duyduğunu anlama becerilerinde kendinizi geliştirebilirsiniz. Bu makale, yazılımı kullanmaya başlamak için hazırlanmış hızlı bir başlangıç kılavuzudur. Yazılımın bütün özelliklerini kullanabilmek için, DVD arabirimindeki PDF biçimindeki kullanım kitapçığını okumanız gerekiyor. Bu kitaba DVD açıldıktan sonra karşınıza çıkan "Learn to Speak German" resmine tıkladıktan sonra, aşağıda beliren menüden ulaşabilirsiniz. Şimdi bu setin adım adım kurulum işleminden bahsedelim.

LTS German kurulumu

"Learn to Speak German", Almanca dil eğitim programı beş diskten oluşmaktadır. Farklı bölümlerin kullanımı sırasında sizden sürekli disk değiştirmenizi isteyecektir. Bunu önlemek için lütfen aşağıdaki kurulum adımlarını çok dikkatli bir şekilde takip edin. Böylece sadece CHIP DVD'sini sürücüye tak-

Eğitim düzeyi İlk düzeyi bitirdikten sonra günlük yaşam, iş ve seyahat dili üzerine pratik yapabilirsiniz.

Kapsamlı eğitim 100'den fazla ders Almanca'yı A'dan Z'ye öğrenmenize yardımcı olabiliyor.

Almanya'yı tanıyalım Yazılım paketi sadece dil eğitimi için değil, Alman kültürü ile ilgili bilgiler de içeriyor.

rak Almanca eğitim programını daha pratik bir şekilde kullanabilirsiniz. İlk olarak DVD içerisinden Deamon Tools yazılımını bilgisayarınıza kurun. Bu yazılım tüm eğitim disklerini aynı anda bilgisayarınıza takılıymış gibi göstermeye yarıyor. Kurulumdan sonra bilgisayarınızın baştan başlatılması gere-

kebilir. Baştan başlatıp tekrar bu kurulum penceresine geri dönün ve kurulumu tamamlayın.

Şimdi aşağıda görev çubuğunun en sağında kırmızı bir şimşek simgesi göreceksiniz. Bunun üzerine sağ fare tuşu ile tıklayıp »Virtual CD/DVD-ROM« seçeneğini seçin. Sol ta-

rafta açılacak yeni menüden »Set number of devices...« seçeneğine tıklayın. Ardından da »4 drives« seçeneğini işaretleyin. Bilgisayarınız bir süre işlem yapacaktır. Şimdi aynı kırmızı şimşekli logoya bu sefer sol fare tuşu ile tıklayıp "Device 0:" ile

başlayan ilk sıradaki seçeneği seçin. Açılacak olan "Select image file" penceresinden CHIP DVD'yi bulun. Burada ana dizinde yer alan "GE_2_B_6.iso" dosyasını seçip »Aç« tuşuna tıklayın. Aynı işlemi listedeki "Device 1:" için "GE_3_B_6.iso", "Device 2:" için "GE_4_B_6.iso" ve "Device 3:" için de "AudioCd.ccd" seçili olacak şekilde uygulayın. Bu aşamalarda Almanca eğitimi kurulum penceresi açılırsa onu dikkate almayın ve kapatın. Artık DVD arabiriminden kurulum işlemi başlatabilirsiniz.

Ailecek kullanabilirsiniz

Kurulum bittiğine göre bir an önce Almanca öğrenmeye başlayabilirsiniz. Learn to Speak German setini çalıştırmak için masaüstünüze yerleşen simgeye çift tıklayın. Learn to Speak

German program menüsü açılacaktır. »Run« seçeneğine tıklayarak uygulamayı çalıştırın. Karşınıza çıkan pencerede ilk olarak bir kullanıcı belirlemeniz gerekiyor. Bu yönetim sistemi sayesinde ailenizdeki birkaç kişi seti aynı anda kullanabilir. Yazılım herkesin önceki oturumda kaldığı noktayı kaydederek kaldığınız yerden devam etmenize olanak tanıyacaktır. Şimdi eğitime başlamak için »New User«a tıklayın ve Name kutucuğuna adınızı yazın. Adınızı yazdıktan sonra herhangi bir yere tıkladığınızda uygulama otomatik olarak eğitim penceresine geçecektir. Yazılımı kapatıp tekrar açtığınızda, karşınıza tekrar kullanıcı hesaplarının olduğu pencere çıkıyor. Buradan adınızı seçip »Start« butonu ile kaldığınız yerden devam edebilirsiniz.

Arabirim öğelerini tanıyalım

Eğitim penceresi açıldıktan sonra ekranın üstünde, program içinde sizi yönlendirecek bir başlık çubuğu göreceksiniz. Bu çubuğun altında, Progress (Değerlendirme), Customization (Kişileştirme), Dictionary (Sözlük), Grammar (Dilbilgisi), Software Support (Program Desteği) Online ve Help (Yardım) bölümlerine ulaşmanızı sağlayacak Menu Bar (menü çubuğu) bulunuyor. Bu menünün altında ise çalışmalarınıza başlayacağınız ana ekranı bulabilirsiniz. Konular Language Essentials (Temel Dil Bilgileri), Basic Course (Temel Kurs), Comprehensive Courses (Ayrıntılı Kurslar), Extended Practice (Geliştirilmiş Pratik) ve Cultural Movies (Kültürel Filmler) olarak başlıklara ayrılmış durumda. Bu sıralama gelişmeyi amaçlayan bir düzene göre yapılmıştır.

Ses tanıma için mikrofon

Eğitime başlamadan önce mikrofonunuzu nasıl ayarlayacağınızdan bahsedelim. Programa her yeni kullanıcı girdiğinde, mikrofonunuz kullanıcıların

seslerine göre ayarlanabilir. Ayrıca mikrofonunuzun kayıt seviyesi ses kaydınızı etkiler. Mikrofon ayarlarınız için üst menüden »Customization« (Kişileştirme) seçeneğine tıklayın. Açılan sayfadaki »Test Microphone« butonuna tıklayın ve gelen pencerede »Record« butonuna bastıktan sonra konuşmaya başlayın.

Eğer gösterge hareketleniyorsa mikrofonunuz sorunsuz çalışıyor demektir. Eğer göstergede herhangi bir hareket yoksa kaydı durdurun ve sisteminizin sağ alt kısmındaki ses simgesine çift tıklayarak ses ayarlarını açın. Sol üst menüden »Seçenekler / Özellikler«e tıklayın ve açılan pencereden de »Kaydetme« seçeneğini işaretleyerek »Tamam« butonuna basın. Şimdi açılan listede kayıt cihazının mikrofon olarak seçili olduğundan emin olun. Eğer sesin yüksek çıkmasını istiyorsanız yine »Seçenekler« menüsünden »Gelişmiş Denetimler«i devreye soktukten sonra Mikrofon altında bulunan »Gelişmiş« seçeneği ile »Mic Boost« veya »Mikrofon Arttırma« seçeneğini işaretleyerek mikrofon sesini güçlendirebilirsiniz. Bu işlemler sonucunda mikrofonunuz hala çalışmıyorsa mikrofonunuzu ses kartınızın doğru girişine taktığınızdan emin olun. Mikrofonunuz sorunsuz çalışıyorsa »Finished«e tıkladıktan sonra sol üst menüden »Home« butonu ile ana eğitim ekranına dönebilirsiniz.

Artık eğitime başlayabiliriz

Gerekli ayarları yaptığımıza göre artık Almanca öğrenmeye başlayabilirsiniz. İşe Almanca alfabeyi öğrenmekle başlayabilirsiniz. Bunun için LANGUAGE ESSENTIALS (TEMEL DİL BİLGİLERİ) bölümüne girin. Daha sonra Pronunciation (Telaffuz) bölümüne girerek Almanca alfabeyi, sesli ve sessiz harflerini bu bölümde görebilirsiniz. Örneğin ABC ekranında harflerin üzerine tıklayarak o harfin telaffuzunu dinleyebilirken, Vo-

wels (Sesliler), Vowel Combinations (Sesli kombinasyonları), Consonants (Sessizler) ve Consonant Combinations (Sessiz kombinasyonları) menüleri yoluyla dinleyebilir, kendiniz de telaffuz edebilirsiniz. »Back« butonu ile geri gelip »Basic Words« seçeneğine tıkladığımızda ise sayılar, saatler, yıllık takvim ve renkler gibi temel sözcükleri tanıyabilirsiniz. Buradaki »Drill« butonu sayesinde rakamları, günleri veya diğer herhangi bir kategoriyi sırayla telaffuz ederek telaffuzunuzu ölçerek geliştirebilirsiniz.

Seviyeyi biraz daha artırın

Bu başlangıç derslerini biliyorsanız veya bu dersleri bitirdiyse seviyeyi biraz daha artırmak için Basic Course yani (Temel Kurs) bölümüne geçebilirsiniz. Bu bölüm canlandırılmalı diyaloglarla sunulmuş basit sözcükleri ve ifadeleri tanıtıyor. Burada dört ana başlık bulunmakta: Orientation (Yönlendirme) bölümü temel Kursla ilgili genel bir bilgi sunarak yabancı bir dili öğrenmede önemli olacak bilgileri vermeye yarıyor. Play butonu ile buradaki videoyu izleyebilirsiniz. Pretest (Seviye Testi) ise hedef dilde bildiklerinizi sınavarak, Temel Kurs ve Geliştirilmiş Kurs ile başlamanız konusunda karar vermenize yardımcı oluyor. Bu bölüme girdikten sonra Begin Pretest diyerek teste başlayabilirsiniz. Burada sorulan sorulara cevap verdikten sonra seviyeniz belirlenecektir. Örneğin ilk cümlede size »Good morning« diyen kişiye »Hi«, yani merhaba diyerek karşılık vermeniz gerekiyor. Soruları kendiniz cevaplayarak kendi seviyenizi belirlemiş olacaksınız. Lessons (Dersler) bölümünde başlangıç seviyesinden ileri seviyeye doğru sözcük ve kalıpları tanıyabilirsiniz. Örneğin Greetings and Farewells bölümünde karşılama ve uğurlama ile ilgili bilgileri edinebilirsiniz. Simulated Conversations (Can-

landırılmalı Diyaloglar) bölümü, ekrandaki karakterlerle etkileşimli bir çalışma yapabilmeyi sağlamak için konuşma ve konuşmayı genişletme teknolojilerini kullanmaktadır.

Gerçek diyaloglarda olduğu gibi, ekrandaki karakterlere verdiğiniz yanıtlar diyalogun yönünü belirleyecektir. Bu nedenle, aynı diyalogun üzerinde farklı yanıtlar vererek birçok kez çalışabilirsiniz. Comprehensive Course (Ayrıntılı Kurs) gelişmenizi hedefleyen etkileşimli aktiviteler içeren ilk dil önerileri, dinleyerek kavrama ve konuşma becerilerinizi geliştirmek üzere tasarlanmıştır. Bu aktiviteler öğrendiklerinizi pekiştirmek için alıştırmalar ve oyunlarla tamamlanmaktadır. Home (Ana Menü)'den Comprehensive Course (Ayrıntılı Kurs) seçimi yaparak her biri belli sayıda ders içeren üç konu içinde kullanmayı öğreneceksiniz. Cümleler ve diyaloglar bir öykü oluşturacak şekilde birbirini tamamlamaktadır, konu başlığından birini seçebilirsiniz.

rbaltas@chip.com.tr

SANAL DVD SÜRÜCÜNÜZÜ YARATIN

Deamon tools yazılımı, bilgisayarınıza sanal olarak 4 yeni DVD sürücüsü ekleyebilir. Böylelikle daha önceden imaj dosyası haline dönüştürülmüş CD ve DVD'lerinizi rahatlıkla kullanabilirsiniz. ISO, NRG ve benzeri dosya uzantısına sahip bu tür imaj dosyalarını Deamon tools'un oluşturduğu bu sanal sürücülere yükleyerek sanki CD ya da DVD sürücüsüne takılıymış gibi kullanmaya devam edebilirsiniz.

Almanca eğitim setinin 2. ,3. , 4. ve 5. CD'leri de CHIP DVD'sinde bu şekilde yer almaktadır. Bu yüzden yazının içinde anlatıldığı gibi ilk olarak Deamon tools yazılımını bilgisayarınıza kurmayı unutmayın. Bu yazılım başka imaj dosyaları için de rahatlıkla kullanabilirsiniz.

Tam sürüm

Ashampoo Photo Optimiz

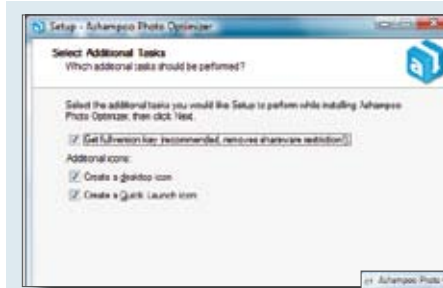
Çektığınız fotoğraflar üzerinde değişiklik yapmak için devasa yazılımlar içinde kaybolmanıza gerek yok. Photo Optimizer ile fotoğraflarınızı tam istediğiniz hale getirebilirsiniz.

RECEP BALTAŞ

Tatilde çektiğiniz fotoğraflarınız, fotoğraf makinesinin LCD ekranında gözüktüğü gibi olmayabilir. O kadar uğraştıktan sonra bu anıları silmek ise çok üzücü bir durum. Halbuki sorunlar çok basit: Bazı ışık hataları, karanlık bölgeler, kontrast bozukluğu veya kırmızı göz. Sadece bu sorunlar için karmaşık programlarla boğuşmak ise başka bir dert. İşte tam burada Ashampoo Photo Optimizer imdadınıza yetişiyor. Bir kaç tıklama ile fotoğraflarındaki ufak tefek hataları gidermeniz çok kolay.

1. Kurulum:

CHIP DVD arabiriminden kurulumu çalıştırın. »I accept the agreement« seçeneği ile anlaşmayı kabul ettikten sonra, kurulumum diğer adımlarına geçin. Kurulum esnasında »Get fullversion key« seçeneğinin işaretli olduğundan emin olun. Bu seçenek sayesinde, uygulama kurlumdan sonra Ashampoo web sitesine bağlanacaktır. Burada e-posta adresinizi girdikten sonra tam sürüm lisansınız, e-posta adresinize bir ileti ile gönderilecektir. Posta kutunuza gelen bu seri numarasını kullanarak yazılımın tam sürüm özelliklerini devreye sok-

Tam Sürüm
Kurulum esnasında »Get fullversion key« seçeneğinin işaretli olduğundan emin olun.

Basit Arabirim Sadece bir iki ince ayar için menülerde boğuşmanıza gerek yok.

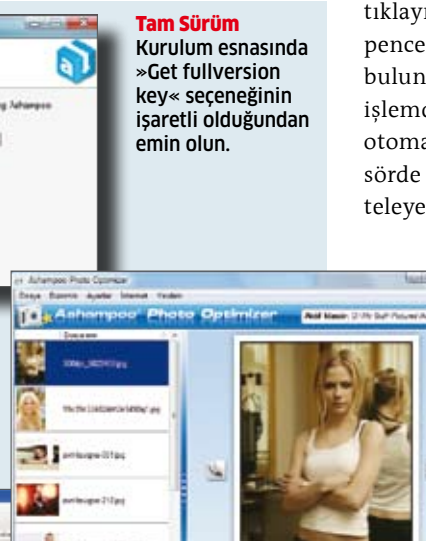

Tüm seriler bir arada
Daha önce aldığınız tüm seri numaraları Ashampoo web sayfasında sizin için saklanıyor.

bilirsiniz. Kurulum işlemi bittikten sonra masaüstünüze programın simgesi yerleştirilecektir. Bu simgenin ne işe yaradığını ise aşağıdaki "Kullanım" bölümünde öğrenebilirsiniz.

2. Kullanım:

Yazılımı ilk kez çalıştırdığınızda e-posta adresinize gelen seri numaranızı girmeniz ve ürünü tam sürüm haline ge-

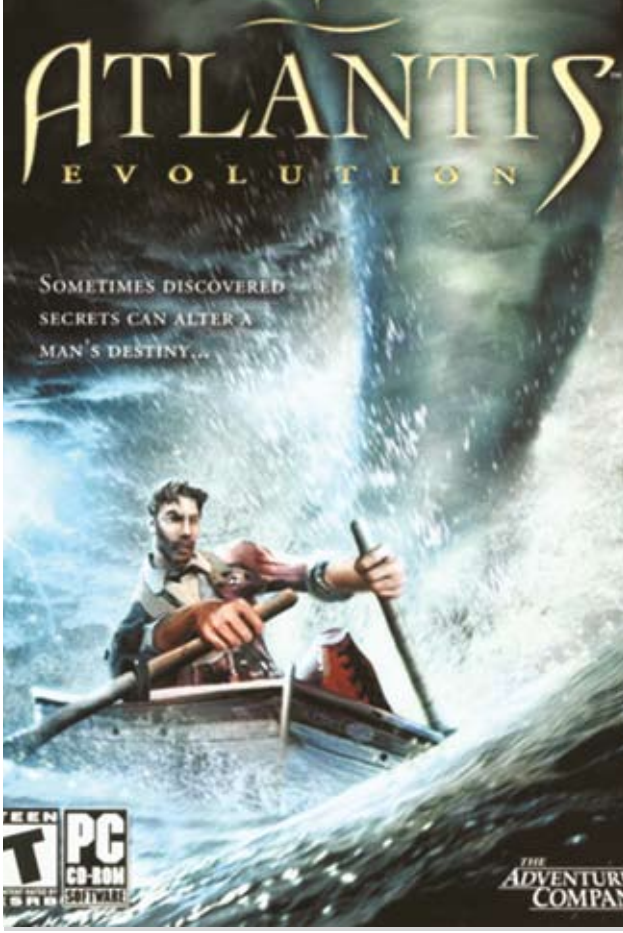

tirilmeye başlarsınız. Daha sonra karşınıza programın ana penceresi gelecek. İlk açılışta resimlerinizin konumunu belirtmediğiniz için boş bir ekranla karşı karşıya kalabilirsiniz. Şimdi bilgisayarınızda resimlerinizin bulunduğu konumu göstermek gerekiyor. Bunun için sağ üst kısımdaki »Aktif Klasör« bölümünün yanında bulunan »...« işaretine tıklayın ve karşınıza gelen pencereden fotoğraflarınızın bulunduğu konumu seçin. Bu işlemden sonra Ashampoo otomatik olarak seçtiğiniz klasörde bulunan fotoğrafları listeleyecektir. Artık tek yapmanız gereken »Optimize et« komutunu vermek. Ashampoo, fotoğrafınız için en uygun parlaklık, renk ve kontrast gibi değerleri belirliyor. Ayrıca yazılım, üzerinde değişiklik yaptığınız dosyaların yedeğini de alıyor.

rbaltas@chip.com.tr

İNTERNET ACCELERATOR

Bu ayki diğer Ashampoo tam sürümümüzü de benzer şekilde kurabilirsiniz. Bu yazılım sayesinde normalde standart ayarlar ile gelen işletim sistemi internet bağlantı ayarını kullandığımız bağlantı şekline göre özelleştirip bağlantıdan maksimum derecede verim almanızı sağlıyor. Yeni başlayanlar yazılımı otomatik ayarlarla kullanabilecekleri gibi profesyoneller için ise manuel ayar imkanı da tanıyor. Mutlaka kurup deneyin.

Tam sürüm oyun

Atlantis Evolution

Fotoğrafçı Curtis Hewitt'e düştüğü maceralı yolda yardımcı olmak ve onunla birlikte bir keşfe çıkmak için hazır olun. Atlantis sizi bekliyor.

RECEP BALTAŞ

Yıl 1904, York City'de yaşayan 25 yaşındaki gazeteci Curtis Hewitt, Patagonya'daki işinden sonra evine dönmektedir ki, bermuda şeytan üçgeni gibi bir girdaba yakalanarak gemisi batar. Gözlerini açtığı anda kendini kayıp şehir Atlantis'te bulur. Fakat burada başına geleceklerden bihaber olan kahramanımız, kendisini bambaşka bir dünyada bulur. Bize düşen görev ise bir yolunu bulup eve geri dönebilmek ve Atlantis halkını, kendilerini yöneten zalim tanrılardan kurtarmak.

1. Kurulum:

CHIP DVD arabiriminden kurulumu başlatın. »I accept the terms of license agreement« seçeneğini seçerek anlaşmayı kabul edin ve »Next« diyerek bir sonraki adıma geçin. Burada oyunun kurulacağı dizini belirleyebilirsiniz. Eğer varsayılan ayarlarla kurulmasını istiyorsanız yine »Next« e tıklayıp,

Muhteşem grafikler
Oyun içinde ara videolar sizi havaya sokmaya yetiyor.

Bulmacalar Oyun içinde zaman zaman karşınıza çözmeniz gereken ilginç bulmacalar da çıkıyor.

Sadece fare yeterli
Oyunda ilerlemek için zekanızın yanında tek ihtiyacınız olan bir fare.

ardından da "Install" diyerek kurulumu başlatın. Kurulum işlemi bittiğinde »Launch Atlantis Evolution« seçeneğini etkinleştirip »Finish« e tıklayın. Oyun başlıyor.

2. Kullanım:

Oyun açıldıktan sonra karşınıza standart bir menünün aksine bir şekil çıkıyor. Bu şekil oyunumuzun menüsünü oluşturuyor. Şimdi bu şekilde sol kısımda en üstte bulunan simgenin üzerine fare ile geldiğinizde "Player 1" ibaresini görmelisiniz. Buraya tıklayarak oyunu başlatabilirsiniz. Oyunu oynarken çoğunlukla fare kullanılıyor. Oyunun baştan sona tam çözümüne www.chip.com.tr/dvd adresinden ulaşabilirsiniz. Bu şekilde takılmadan oyunu sonuna kadar oynamanız mümkün.

rbaltas@chip.com.tr

21. yüzyıla bir bakış

E-posta ekinde DNA, bedava edebiyat, el yapımı arama motorları... Münih'teki **DIGITAL LIFE DESIGN** konferansında uzmanlar sayısal çağımızın eğilimlerini tartışıyor. En büyüleyici keşifleri size sunuyoruz.

POSTA İLE DNA

DNA araştırmacısı Dr. Craig Venter ile evrim biyoloğu Richard Dawkins, geleceğe dair keşiflerini tartışıyor: Amaç yazılım geliştircesine, programlanabilir bir yaşam yaratmak. Dawkins'e göre zaten DNA saf bilgilerden ibaret. DNA'yı dijital olarak okumak, e-postayla göndermek ve farklı şekillerde birleştirmek mümkün. Benzer şekilde, Dr. Venter da havadaki karbondioksiti ve güneş ışığını kullanarak, yakıt üreten bakteriler yaratma peşinde.

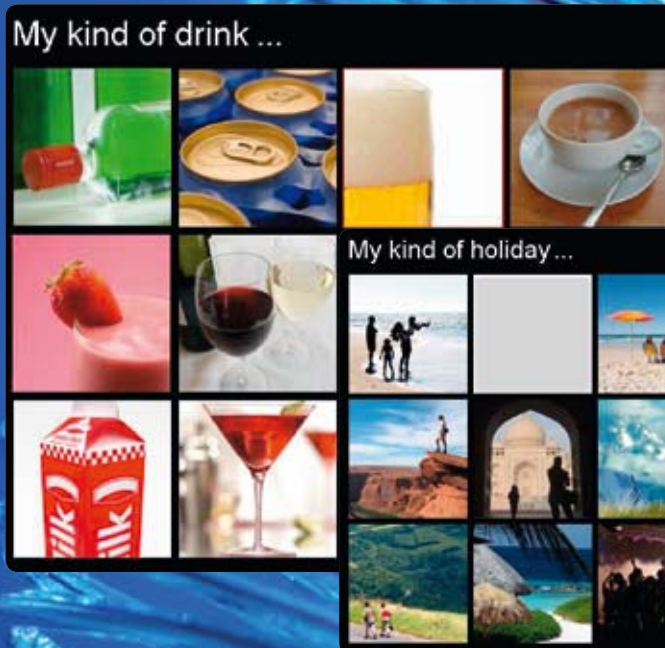
www.jcvi.org

SÖZÜKLER OLMADAN

İmgeler herkese farklı bir şey ifade eder, bu yüzden de benzer resimlerden hoşlanan insanların karakteri de benzerdir. Bu temelden hareket eden İngiliz girişimci firma Imagini, adına "Sanal DNA" dediği bir şey yaratmış. Bu da kişilerin seçtiği imgelere dayalı. Kulağa önemsiz gibi gelse de, pratikte işe yarayabilecek olan bu yöntem üzerine, firma çok çarpıcı bir de kişilik testi ve hediye bulucu hazırlamış.

<http://imagini.net>

ÜCRETSİZ KİTAP

"Bir zamanlar koca Rusya'da on tane bile kitap satamıyordum. Sonra kitaplarımı PDF biçiminde internetten dağıttım. Şu anda satılmış 10 milyondan fazla kitabım var." Başarılı yazar Paulo Coelho, internetin kitap dağıtma ve pazarlama için eşsiz bir platform olduğunu görmüş. Yazar, "Hiçkimse bir kitabı baştan aşağı PDF olarak okumaz. Gerçekten meraklı olanlar illaki kitabı satın alıyor" diyor.

<http://paulocoelhoblog.com>

ELEKTRİKLİ MOTOR

Petrol kaynaklarının azaldığını gören İsraili girişimci Shai Agassi, otomobili yeniden keşfetmiş. Geleceğin arabasının elektrikle çalışması kimseyi şaşırtmıyor. Ancak SAP'nin eski müdürü, elektrikle çalışan motor konusunda şüphe duyanların endişesini yatırıyor. Birkaç yıl içinde, Agassi ülkesini bitik araba akülerinin kolayca değiştirilebileceği akü şarj istasyonlarıyla donatmak istiyor. Katlı otoparklardaki ve evlerin garajlarındaki şarj istasyonları sayesinde elektrikli arabalar petrolle çalışan ataları gibi yolda kalma tehdidi olmadan çalışabilecek. Agassi, projesi için Renault-Nissan'dan destek bulmuş bile.

<http://search.wikia.com>

DLD

- 1 DLD'nin sponsorları Dr. Joseph Vardi (solda) ve Dr. Hubert Burda
- 2 Wikipedia'nın kurucusu Jimmy Wales
- 3 AB komiseri Viviane Reding ile Telekom müdürü René Obermann

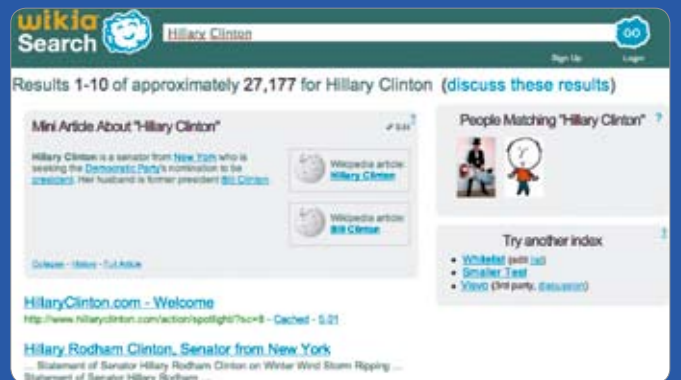
GELECEK HAYALLERİ

Üç yıl önce, ilk "Digital Lifestyle Day - DLD" Münih'teki Nymphenburg Şatosu'nun küçük bir odasında düzenlenmişti. O zamanlarda sadece 200 ziyaretçi gelmiş ve sayısal dünyanın eğilimlerini tartışmıştı. Artık "Digital Life Design" adı altında düzenlenen etkinlik, ünlü bilim adamlarının, eğilimlerin nabzını tutanların, sanatçıların ve internet endüstrisinin ünlülerinin buluşma noktasına dönüştü. DLD08'e aralarında Wikipedia kurucusu Jimmy Wales'in, Alman Telekom müdürü René Obermann'ın ve AB komiseri Viviane Reding'in de bulunduğu 1.600 ziyaretçi iştirak etti. Etkinliğin sponsorları İsraili mucit Dr. Joseph Vardi ve yayımcı Dr. Hubert Burda.

KENDİ ARAMA MOTORUNUZU KENDİNİZ YAPIN

İnternet kullanıcılarının yarısından fazlası Google ve Yahoo gibi köklü arama motorlarına güvenmiyor. Çünkü bu motorların sonuçlarını nasıl elde ettiği belli değil. Wikipedia'nın kurucusu Jimmy Wales, internetin daha çok açıklığa ve şeffaflığa ihtiyacı olduğundan yana fikir belirtiyor. En son projesi olan "Wikia Search", kişilerin kaynak kodunu görebileceği, arama sonuçlarını değerlendirebileceği ve açıklamalara katkıda bulunabileceği bir arama motoru. Bu harika projenin tek bir sorunu var: Kimse katılmak istemiyor. Wales de bu konuda şüphelerini dile getiriyor. "İnsanlar sayfaları doldurmaktan keyif almıyor. O zaman bunu bedavaya da yaparlar. Kim bilir, belki de tam tersi olur."

www.projectbetterplace.com

Murahhas Üye (CEO) Mehmet Y. Yılmaz

Yayın Direktörü Gökhan Sungurtekin

Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr

Yayın Kurulu Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr
Berk Ergin, berk@chip.com.tr
Cem Sinanoğlu, cemsinanoglu@chip.com.tr

CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Gökhan Bodur, gokhan@chip.com.tr
Burak Akmenek, akmenek@chip.com.tr

Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr

Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkim, Ercan Uğurlu, Onur Seven, Nazan Öztaykutlu, Uğur Seven, Recep Baltaş, Andy Ilmberger (AI), Fabian von Keudell (FVK), Markus Hermannsdorfer (MH), Martin Jaeger (MJ), Nicole Ott (NO), Thomas Littschwager (TL), Valentin Pletzer (VP)

Marka Müdürü Asu Bozyayla, abozyayla@doganburda.com

Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95

İzmir Temsilcisi Ziyet Atilla, 0 232 463 78 30

Web www.chip.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel

Tüzel Kişi Temsilcisi Murat Köksal

Satış Direktörü Orhan Taşkın

Finans Direktörü Didem Kurucu

Üretim Direktörü Servet Kavasoglu

REKLAM

Grup Başkanı Cem M. Başar

CHIP Reklam Satış Müdürleri

Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 49, Faks: 0 212 336 53 93

Zuhal Söylemez, zsöylemez@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 65, Faks: 0 212 336 53 93

Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlioğlu

Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), **Faks:** 0 212 336 53 90

Maya Akar Center Kat: 7 Büyükdere Cad. No: 100 - 102 34394 Esentepe / İstanbul

REZERVASYON

Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59

Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93

Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73

İzmir Reklam Tel. 0 232 463 78 30

Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 - 53 91

Yönetim Yeri Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli / İSTANBUL
Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16

Baskı APA Uniprint Basım San ve Tic. A.Ş.
Ömerli Köyü Mevkii 34555 Hadimköy / İSTANBUL
Tel: 0 212 798 28 40

Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22

Yayın Türü Yerel, süreli, aylık

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansı ile T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com

DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

REKLAM İNDEKSİ

ARÇELİK	35	INDEX-DATAGATE-AOC	81
ASHAMPOO	161	KANAL D	157
ASNET	75	KASPERSKY	39
ASSORTIE	49	KONT	67
ASUS	91	KOYUNCU	ÖN KAPAK İÇİ - 3 - 5
ATLAS	175	LEVEL	171
AVEA	127	LEXMARK	99
AVITEC	110-111	LOGITECH	29
BENQ	93	MARKOM	105
BİLGE ADAM	145	MSI	37
BİLGİNÇ	128-129	NETRON	ARKA KAPAK İÇİ
BLUE JEAN	192	NTV SPOR	33
CREATIVE	43	PHILIPS	ARKA KAPAK
ÇÖZÜM	7	RADYO FENOMEN	153
DAGI	73	SEAGATE	57
DATAMARKET	61	SNC	103
DERİNDERE RENT A ACAR	95	SONY	19-21
DMS	79	SÜTAŞ	23
D-SMART	139	TEKOFAKS-PANASONIC	101
EIZO	63	TIO	135
EPSON	107	TÜRK TELEKOM	27
EVCİLER	15	ÜLKER	17
FUJITSU SIEMENS	51	VEKTRON	13
GIGABYTE	97	ZYXEL	9
GOLDAŞ	45		
HP	69	MARKET	
IHS	53-118-119	İBM	188-189

Biri sizi gözetliyor

İNTERNET:

Web'de anonim olduğunuzu düşünüyorsanız yanılıyorsunuz: İnternette attığınız her adım "birileri" tarafından gizlice gözetlenebilir. Ancak buna karşı önlem almanız mümkün. CHIP, tamamen güvenli sörf yollarını açıklıyor.

Windows'a 100 yeni işlev

PRATİK:

CHIP, eskimiş Windows XP'nize 100 yeni işlev kazandırıyor. Bu sayede eski işletim sisteminiz Vista'yı aratmayacak özelliklerle sahip olacak.

Diğerleri

► DİJİTAL HAZİNELERİ YEDEKLEYİN

Önemli verilerinizi güvence altına alın

► SON İNTERNET CENNETİ

Baştan çıkartıcı internet sitelerine dikkat!

► DİJİTAL KAMERALARIN TARİHÇESİ

Yeni yazı dizisinde zamanda yolculuğa çıkıyoruz

► ESKİ ANAKARTLARA DOPİNG

Eski anakartlara yeni işlemci desteği

Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

Ev sineması projektörleri

TEST:

HD projektörlerin fiyatı oldukça düştü ve özellikleri de oldukça gelişti, hatta 24p sinema moduna bile sahipler. CHIP, sinema ve Euro 2008 keyfi için en yeni projektörleri test ediyor.

